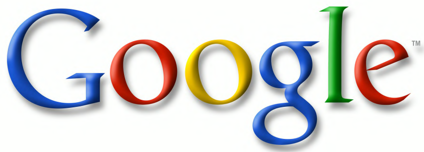
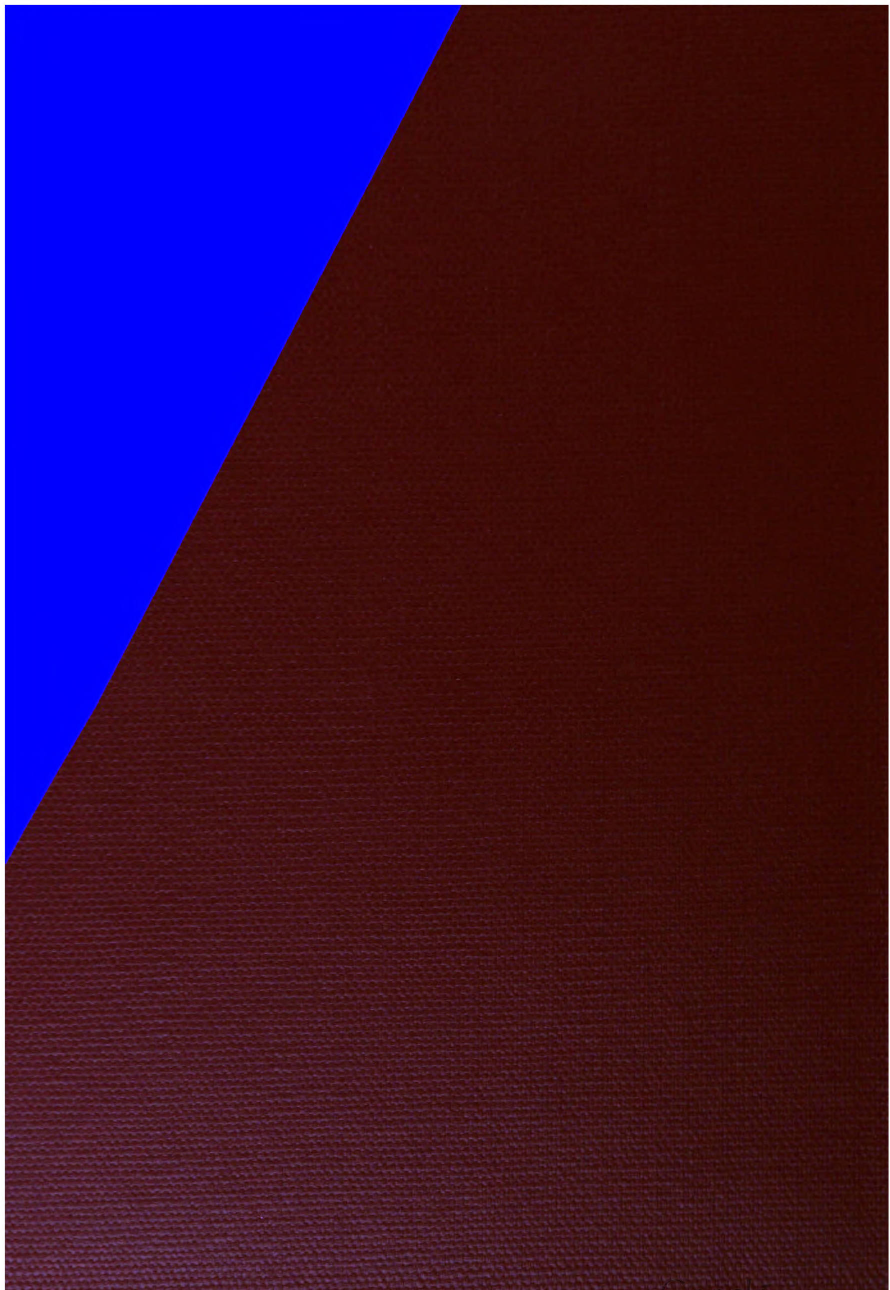

PATRICK GRANT III
IN MEMORY OF
CLASS OF 1908
HARVARD COLLEGE LIBRARY
STAND SURE
VE RI TAS
THE GIFT OF HIS WIFE
MARIE DISSTON GRANT
1886 1927

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΠΥΣΗΣ

Η ΜΙΣ ΑΝΝΑ ΚΟΥΞΛΕΫ

ΟΙ ΚΟΥΡΔΟΙ

ΑΘΗΝΑ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ"
Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ
1897

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΠΥΣΗΣ

Η ΜΙΣ ΑΝΝΑ ΚΟΥΞΛΕΫ

ΟΙ ΚΟΥΡΔΟΙ

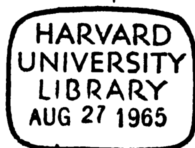

ΑΘΗΝΑ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,,
Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ
1897

ΑΛΛΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Η ΦΑΡΣΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

Ποιὸ εἶνε τὸ ἔργο μου, δὲν τὸ ξέρω. Ἂν τὸ ἄρχισα ἀκόμα, οὔτε. Ἂν, ἅμα τὤβρω, θὰ μοῦ στενέψει τὸ δρόμο, οὔτε. Οὔτε, κι' ἂν τὤβρω, ξέρω. Καὶ νὰ σᾶς πῶ; Δὲν ἐξετάζω τίποτις ἀπ' ἀφτά, ὅπως δὲ λογαριάζω τὴν ἐντύπωση, ποὺ δίνω. Δὲ θὰ μὲ νιάσει, ἂν ἡ Μόδα θελήσει ἄβριο νὰ μὲ σηκόσει καὶ στὸν Οὐρανό, ὅπως δὲ μἔνιασε, ὅταν τὴν ἄνοιξη, νόμισε, πὼς μἔριξε στὰ Τάρταρα. Γιατὶ ἡ Τέχνη μου εἶνε Ζωὴ σὲ μένα· κι' ὅσο τὴν Τέχνη μου τὴ θέλω ἐγώ, τί εἶνε νὰν τὸ φοβηθῶ;

Ὁ κόσμος, ποὺ περνάει γύρο μου, ὅ,τι κι' ἂν κάνει, κοπέλι της γένεται! . . .

στὶς 21 τοῦ Νοέβρη τοῦ 1896.

Κι' αἰστάνουμαι τὴν ἀνάγκη νὰ σημειόσω καὶ δυὸ τρία λόγια γιὰ τὴ γλώσα, ποὺ μοῦ κατηγόρησαν, ὄχι οἱ κάπιοι βλακέντιοι, ἀλλὰ μερικοὶ φίλοι μου. Ἡ γλώσα μου εἶνε κι' ἀφτὴ γοῦστο μου. Ἀληθινὸ ἢ ψέφτικο γοῦστο, καλαιστητικὸ ἢ ἀκαλαίστητο, μοῦ εἶνε ἀδιάφορο. Νὰν τὴν ἐπιβάλω ἐγώ, ὅπως καὶ τὴν Τέχνη μου, οὔτε τὸ σκέφτηκα, οὔτε καὶ τὸ θέλω. Ἂν κακοφαίνεται κανενὸς καὶ ξαναπάθει, τί νὰ κάμω; Σὲ ξένη, γιὰ μένα, γλώσα διαβάζω τόσα καὶ δὲ μὲ πιάνουν τὰ νέβρα μου. Καὶ τὸ «Θάνο Βλέκα» τονὲ διάβασα καὶ τονὲ ξαναδιάβασα. Τί τάχα; ὁ ἀληθινὸς ἄθρωπος, ὅπως κι' ἂν ἔχει, καὶ στὴν καθαρέβουσα μοῦ παρουσίασε ἔ ρ γ ο.

Μάλιστα, φίλοι μου, ὁ δασκαλισμὸς δὲν κουρνιάζει στὴ γλώσα· κουρνιάζει στὴν ψυχή!...

Η ΜΙΣ ΑΝΝΑ ΚΟΥΞΛΕΫ

(σὲ τρεῖς πράξες)

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Η κ. ΜΗΛΙΩΤΗ.

Η ΜΑΡΘΑ }
Η ΚΑΚΙΑ } κόρες της.

Ο ΛΕΑΝΤΡΟΣ, γυιός της.

Η κ. ΚΡΑΚΟΥΡΑ, ἀδερφή της.

Η ΜΑΡΙΝΑ, κόρη τῆς κ. Κράκουρα.

Ο ΣΤΑΜΟΣ, ἀδερφὸς τῆς κ. Μηλιώτη καὶ τῆς κ. Κράκουρα.

Ο ΠΕΡΙΚΛΗΣ, οἰκογενειακός τους φίλος.

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ }
Ο ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ } προσκαλεσμένοι.

Δυὸ τρεῖς περέτες.

(Ἡ σκηνὴ στὴν Ἀθήνα τὴν ἐποχὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων).

Η ΜΙΣ ΑΝΝΑ ΚΟΥΞΛΕΫ

(σὲ τρεῖς πράξες)

ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΗ

Ἡ σκηνὴ δείχνει ἕνα σαλόνι,—στὸ σπίτι τῆς κ. ΜΗΛΙΩΤΗ— ποὺ ἑνόνεται μ' ἄλλο ἀμέσως, μὲ μιὰ πόρτα ὁλάνοιχτη. Στ' ἄλλο σαλόνι ἀκούγουνται ὁλοένα κουβέντες, γέλια ἀθρώπων, ποὺ βρίσκουνται σὲ βεγκέρα. Στὸ βάθος τῆς σκηνῆς εἶνε τὸ μπαλκόνι τοῦ σαλονιοῦ, μ' ἀνοιχτὴ τὴν πόρτα του, καὶ φαίνεται μακριά, σὰν ἥσκιος ἀμυδρά, ὁ βράχος τῆς Ἀκρόπολης. Ἕνας στὸ μπαλκόνι κοιτάζει κάτου τὸν κόσμο, ποὺ ἡ κίνησή του κι' ἡ ἀντάρα του φέρνει τὸν ἀχό τους, ὡς τὸ σαλόνι. Φῶτα πολλά. Σ' ἕνα τραπεζάκι κοντὰ ὁ ΣΤΑΜΟΣ διαβάζει φημερίδα. Ἡ ΜΑΡΙΝΑ, ὀρθὴ πλάϊ του, ἀναδέβει ἄλλες φημερίδες στὸ τραπεζάκι. Ὁ ΠΕΡΙΚΛΗΣ κάθεται σἕνα ντιβάνι μισοξαπλωμένος καπνίζοντας καὶ θωρῶντας μὲ κάπια ξαστοχιὰ τὸν καπνό, ποὺ φυσάει. Μπαίνει ἕνας προσκαλεσμένος ἀπὸ τὴν κοινὴ πόρτα, προχωρῶντας στὸ μπαλκόνι.

Ὁ Προσκαλεσμένος (***σταματῶντας κοντὰ στὸ Στάμο***). Τί λέει ἡ φημερίδα;

Ὁ Στάμος. Τὴν ἐπιφυλλίδα διάβαζα. (***Τὴν ἀφίνει πιά***). Ὅλο τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια γράφουνε ὅλες. . . Νά, καὶ σ' ἀφτὴν ἀκόμα εἶδα τὴν πρόσκληση τῆς μὶς Ἄννας Κούξλεϋ . . .

Ὁ Προσκαλεσμένος. Ἀφτῆς, ποὺ εἶνε μέσα;

Ὁ Στάμος. Ναί.

Ὁ Προσκαλεσμένος. Καὶ ποιὰ πρόσκληση;

Ὁ Στάμος. Προσκαλεῖ στὸ «Μεγάλο Ξενοδοχεῖο», ποὺ κάθεται, καθένα ποὺ θέλει νὰ μάθει τὴν τύχη του.

Ὁ Προσκαλεσμένος. Θαμάσια. (**Μὲ κάπιαν εἰρωνία**). Καλά, ποὺ ἐμεῖς θὰν τὴ μάθουμε καὶ χωρὶς νὰ λάβουμε τὴν ἰδιαίτερη τιμὴ νὰν τὴν ἐπισκεφτοῦμε...

Ὁ Στάμος. Φίλε μου, ἐγὼ ἔχω λόγους νὰ πιστέβω τὴ δύναμή της, τὴν τέχνη της, ὅπως θέλετε πεῖτε το.

Ὁ Προσκαλεσμένος. Κι᾿ ἂν ἐπιτρέπεται, μπορεῖ νἀκούσει κανεὶς κανὰν ἀπ᾿ ἀφτοὺς τοὺς λόγους;

Ὁ Στάμος. Δὲν ἐμποδίζει τίποτα νὰ σᾶς τοὺς πῶ· μόνο θὰ χρειαστεῖ νὰ πολυλογήσω λίγο. (**Ὁ ἄλλος προσκαλεσμένος, ἀπὸ τὸ μπαλκόνι προχωρῶντας, σταματάει κοντά τους**). Μὲ τὴ μὶς Κούξλεϋ εἴμαστε συνταξειδιῶτες ἀπὸ τὴ Μαρσίλια ὥς ἐδῶ. Ἦρθε κι᾿ ἀφτὴ ἐπίτηδες, ὅπως κι᾿ ἐγώ, γιὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες. Στὸ παπόρι μέσα μᾶς πρωτοξάφνιασε. Ἔδωκε πῆρε, ἔφερε τὴν κουβέντα ἐκεῖ. Ὅπως μοὔλεγε ἀργότερα: Θἄσκαζα ἂ δὲν τὸ κατόρθονα. Μᾶς εἶπε τότες ὁλωνῶ μας τὴν τύχη μας κι᾿ ὅλοι, κύριοί μου, ὅλοι μας καταπλαγήκαμε μὲ τὰ καθέκαστα, ποὺ ἀνάφερε γιὰ τὰ προηγούμενα τοῦ καθενός μας... Ἂν τὸ γνώρισμα τῶν περασμένω μου δὲν ἀρκεῖ νὰ μὲ πείσει γιὰ τὰ μέλοντά μου, τότες μόνο δὲ θὰ πιστέψω τ᾿ ὅ,τι μοῦ προμάντεψε.

Ὁ Περικλῆς (**ἀπὸ τὴ θέση του**). Καὶ τί περασμένα σοὖπε;

Ὁ Στάμος. Τί μοὖπε, λές; Ὅλα μοῦ τἆπε. Μοὖπε πὼς εἶμαι στενόχωρος· πὼς δὲ μἀπαντάει νὰ κάτσω σ᾿ ἕνα μέρος· πὼς ὁλοένα ταξιδέβω· κι᾿ ἕνα μυστικὸ μεγάλο ἀκόμα, μοῦ τὄπε κι᾿ ἀφτό.

Ὁ Περικλῆς. Ἀφτὰ θὰ στἄλεγα κι' ἐγώ. Θέλεις νὰ σοῦ πῶ κι' ἄλλα ἀκόμα; (*Σηκόνεται*) Δός μου τὰ χέρια σου (*πλησιάζει στὸ Στάμο*).

Ὁ Στάμος. Μὴ λαβαίνεις τὸν κόπο (*τοῦ κάνει μιὰ μικρὴ χερονομία· ὁ Περικλῆς ξανακάθεται στὴ θέση του*).

Ὁ Β^ος^ προσκαλεσμένος. Μὰ τελοσπάντω, φίλε μου, τί γυναίκα εἶν' ἀφτή;

Ὁ Στάμος. Ἁπλούστατα, φίλε μου, εἶνε κι' ἀφτὴ μιὰ γυναίκα.

Ὁ Β^ος^ προσκαλεσμένος. Καλὰ γι' ἀφτό, δὲν ἀφιβάλω, μ' ὅλο τὸ μουστακάκι, ποὺ ἀνθίζει τόσο ζωερὰ ἀπάνου ἀφ τὰ χείλια της... Τὄχει ἐπάγκελμα νὰ ρίχνει τὶς μοῖρες τοῦ κόσμου; Εἶδα πρόσκληση σήμερα στὴν «Ἀκρόπολη».

Ὁ Στάμος. Ἀφτὴ ἔχει ἑκατομύρια περιουσία.

Ὁ Α^ος^ προσκαλεσμένος (*μὲ βιά, σὰν παράκαιρης ἀστειότητας*). Εἶνε ἀνύπαντρη;

Ὁ Στάμος. Ἀνύπαντρη μάλιστα· καί...

Ὁ Β^ος^ προσκαλεσμένος (*διακόβοντας τὸ Στάμο· μὲ γέλιο στὸν Α^ο^*). Μὴν κάθεσαι καθόλου.

Ὁ Α^ος^ προσκαλεσμένος (*μὲ γέλιο*). Θὰ λάβω τὰ μέτρα μου· (*στὸ Στάμο*) Λοιπόν;

Ὁ Στάμος. Ἔχει ἑκατομύρια καὶ γυρίζει ἀπὸ ἰδιοτροπία, μπορεῖ νὰ πεῖ κανείς, στὸν κόσμο, νὰ λέει τὶς μοῖρες.

Ὁ Β^ος^ προσκαλεσμένος. Καὶ πῶς ἔμαθε ἀφτὴ τὴν τέχνη;

Ὁ Στάμος. Ὅταν εἶταν μικρή, εἶδε μιὰ φορὰ μιὰ χερομάντισα καὶ τῆς ἔκαμε τρομερὴν ἐντύπωση. Τῆς ἐκαρφόθηκε ἀπὸ τότες μέσα της καὶ ἡ μανία της τὴν ἔκαμε νὰ μάθει ὅλα τὰ μυστήρια τῆς χερομαντείας.

Ὁ Αος προσκαλεσμένος. Καὶ γυρίζει ὁλομόναχη;

Ὁ Στάμος. Δὲν εἶνε ἡ μόνη Ἀμερικανίδα, ποὺ τὸ κάνει.

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Ἐσεῖς τὴ φέρατε ἐδῶ σήμερα;

Ὁ Στάμος. Ναί. Τὸ ἔλεγα στὴν ἀδερφή μου, πὼς τηνὲ γνώρισα πολὺ στὸ παπόρι καὶ θέλησε πιὰ νὰν τῆς τὴ φέρω ἕνα βράδι.

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Τὴν εἶδα καὶ στὸν «Παρνασὸ» στὴ γιορτὴ γιὰ τὸ «Νοσοκομεῖο τῶν Παίδων», ποὺ ἔριχνε τὶς μοῖρες μ' ἕνα τάλαρο.

Ὁ Αος προσκαλεσμένος. Δηλαδὴ εἴσπραξε καμιὰ ἑκατοστὴ τάλαρα τότες γιὰ τὸ νοσοκομεῖο... (***Προχωρῶντας ὣς τὴν κοινὴ πόρτα, κοιτάζοντας μέσα στ' ἄλλο σαλόνι κι' ἐπιστρέφοντας***). Καὶ γιατί δὲν ἀρχίζει τελοσπάντω νὰ ἰδοῦμε κι' ἐμεῖς τὴν τέχνη της; Εἶμαι τρομερὰ περίεργος.

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Θὰν τὰ λέει Ἐγκλέζικα;

Ὁ Στάμος. Ναί. Θὰν τὰ μεταφράζω ὅμως ἐγώ... (***Ἀκούγεται ξάφνου ἀπὸ τὴν ἄλλη σάλα ἡ introduction τοῦ ὕμνου τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ἀπὸ πιάνο***). Τὸν ὕμνο παίζουνε μέσα. Πόσο μ' ἀρέσει... (***Σηκώνεται***).

Ὁ Αος προσκαλεσμένος. Ἡ ντεμοαζὲλ Μάρθα παίζει. Καλὸ θὰ εἶνε νὰν τὸν τραγουδήσουμε κιόλας. (***Μπαίνει βιαστικὰ στὴν ἄλλη σάλα***).

Ὁ Στάμος. Τί ὡραῖος ὕμνος... Πόσο μ' ἀρέσει! (***Προχωρεῖ στὴν πόρτα καὶ στέκεται ὀρθός. Τὸ ἴδιο κι' ὁ Βος προσκαλεσμένος. Ἀμέσως σὲ λίγο ἀκούγεται κι' ἡ φωνὴ τοῦ Αου προσκαλεσμένου, ποὺ τραγουδάει τὸν ὕμνο:***)

Ὁ Ὕμνος τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων.

(Οἱ στίχοι τοῦ κ. Παλαμᾶ κι' ἡ μουσικὴ τοῦ κ. Σαμάρα).

Ἀρχαῖον πνεῦμα ἀθάνατον, ἁγνὲ Πατέρα
τοῦ ὡραίου τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ ἀληθινοῦ,
κατέβα φανερώσου κι' ἄστραψε ἐδῶ πέρα
στὴ δόξα τῆς δικῆς σου γῆς καὶ τ' οὐρανοῦ.

Στὸ δρόμο καὶ στὸ πάλεμα καὶ στὸ λιθάρι,
στῶν εὐγενῶν ἀγώνων λάμψε τὴν ὁρμὴ
καὶ μὲ τὸ ἀμάραντο στεφάνωσε κλωνάρι
καὶ σιδερένιο πλάσε κι' ἄξιο τὸ κορμί.

Κάμποι, βουνά, καὶ θάλασσες φέγγουν μαζί σου
σὰν ἕνας λευκοπόρφυρος μέγας ναὸς
καὶ τρέχει στὸ ναὸν ἐδῶ προσκυνητής σου,
ἀρχαῖον πνεῦμα ἀθάνατον, κάθε λαός . . .

Ἡ Μαρίνα (*προχωρῶντας στὸν Περικλή, μόλις ξανακάθισε στὴ θέση του καὶ χωρὶς πιὰ νὰ προσέξουν στοὺς ἄλλους, ποὺ μιλοῦσαν γιὰ τὴν Κούξλεϋ*). Ξέρετε καὶ ρίχνετε κι' ἐσεῖς μοῖρες, κ. Περικλή;

Ὁ Περικλῆς. Ξέρω . . . (*Σὲ λίγο ξάστοχα*). Μόνο τὴ δική μου μοίρα δὲν ξέρω νὰ ρίξω . . .

Ἡ Μαρίνα. Δὲν ξέρετε νὰ ρίξετε τὴ δική σας τὴ μοίρα;

Ὁ Περικλῆς (*κοιτάζοντάς τη*). Δὲν ξέρω . . .

Ἡ Μαρίνα. Τὴ δική σας μοίρα ξέρω ἐγὼ νὰ σᾶς τὴν πῶ.

Ὁ Περικλῆς (*μὲ προσποιητὴ ἀφέλεια, σὰ νὰ μιλοῦσε σὲ παιδὶ ἀγαπητὸ*) Ἔ;! . . . Ἀλήθεια; Ὁρίστε λοιπὸ νὰ μοῦ τὴν πεῖτε (*ἁπλόνει τὰ χέρια του*).

Ἡ Μαρίνα (*πιάνοντας τὰ χέρια του τὰ κοιτάζει κάμποση ὥρα*) . . .

Ὁ Περικλῆς. Πέτε μου λοιπό . . .

Ἡ Μαρίνα. Θὰ ζεῖστε πολλὰ χρόνια καὶ θὰ γίνετε εὐτυχής . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἀλήθεια; . . . Ὦ! τί χαρά! . . .

Ἡ Μαρίνα. Μάλιστα, κύριε Περικλῆ.

Ὁ Περικλῆς. Τόρα πιὰ δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ μοῦ τὴν πεῖ ἡ Ἀμερικανίδα . . . Μοῦ τὴν εἴπατε σεῖς.

Ἡ Μαρίνα (*μὲ κάπια συστολή*). Πέτε μου τόρα κι' ἐσεῖς τὴ δική μου . . . Ξέρετε, εἴπατε.

Ὁ Περικλῆς. Ναί . . . ναί! . . . Δόστε μου τὰ χέρια σας (*πιάνοντας τὰ χέρια της*) Ὦ! . . . Ἡ δική σας ἡ μοίρα εἶνε ἔξοχη . . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ χαρὰ φτερουγιαστή*). Τί; . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἀκοῦστε λοιπόν. Ἐσεῖς θὰ ζεῖστε ὀγδοηνταπέντε χρόνια. Θὰ πάρετε ἐκεῖνον, ποὺ θέλετε καὶ θὰ ζεῖστε ἐφτυχισμένη! . . .

Ἡ Μαρίνα (*τὸ ἴδιο*). Ἀλήθεια μοῦ τὰ λέτε;

Ὁ Περικλῆς. Ἀλλά;

Ἡ Μαρίνα (*ἄξαφνα, μὲ χάδι*). Ἔτσι μοῦ τὰ λέτε . . . Καταλαβαίνω ἐγώ . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἐγώ;! Καθόλου δὲ σᾶς τὰ λέω ἔτσι.

Ἡ Μαρίνα (*μὲ χαρά*). Δὲ μοῦ τὰ λέτε ἔτσι; Τότες λοιπὸν τὴν ξέρω κι' ἐγὼ τὴ μοίρα μου. (*δυνατὰ*) Θεῖε Στάμο, θεῖε Στάμο! . . . (*γυρίζοντας κεῖθε*)· Μπά! . . . Καλέ, εἴδατε, παίζουνε πιάνο μέσα καὶ τραγουδᾶνε.

Ὁ Περικλῆς. Ναί! Παίζουνε τὸν Ὕμνο.

Ἡ Μαρίνα. Τὸν Ὕμνο; Πόσο μ' ἀρέσει! . . . Ἐλᾶτε νὰν τὸν ἀκούσουμε καλά, κ. Περικλῆ (*κάνει νὰ προχωρήσει*).

Ὁ Περικλῆς. Ἐγὼ τὸν ἀκούω καλὰ κι' ἀπὸ δῶ.

Ἡ Μαρίνα. Καλὰ λέτε. Ἀπὸ δῶ θὰν τὸν ἀκούσω κι' ἐγὼ (*κάθεται κι' ἀφτή. Ὁ Ὕμνος τελειόνει καὶ χειροκροτᾶνε κι' ἀπὸ τὰ δυὸ σαλόνια. Ἀκούγουνται ζωερότερα κάπως ἀπὸ μέσα. Σιγὰ σιγὰ πάλε ὁ Στάμος ἔρ-*

χεται καὶ ξανακάθεται στὴ θέση του. Τὸ ἴδιο κι' ὁ Β^{ος} προσκαλεσμένος).

Ὁ Στάμος. Καλέ, ρίγος περνάει τὶς φλέβες μου, ἅμα ἀκούω τὸν Ὕμνο.

Ὁ Β^{ος} προσκαλεσμένος. Μὰ εἶνε ἀριστουργηματάκι.

Ὁ Στάμος. Δὲν ξέρω, φίλε μου, ὅλο τὸ σύνολο τῶν ἀγώνων μὲ συγκίνησε, δὲν ξέρετε πώς . . .

Ὁ Β^{ος} προσκαλεσμένος. Ἐπέτυχαν καὶ τρομερά.

Ὁ Στάμος. Καλέ, ἔδειξαν τὴν Ἀθήνα μεγαλόπολη. Μοῦ 'δωκε μιὰν ἐντύπωση ἀλιώτικη ἀφτὴ τὴ φορὰ ἡ Ἀθήνα. Σκέφτουμαι νὰ μείνω πιὰ ἐδῶ.

Ἡ Μαρινα. Θὰ μείνετε πιὰ ἐδῶ, θεῖε Στάμο;

Ὁ Στάμος. Ναί, Μαρίνα μου.

Ἡ Μαρίνα. Τί καλά... Τὸ ξέρει ἡ μαμά; ἡ θειά;...

Ὁ Στάμος. Δὲν τοὺς τὸ εἶπα ἀκόμα.

Ἡ Μαρίνα. Δὲν τοὺς τὸ εἴπατε ἀκόμα; Πάω νὰν τοὺς πάρω τὰ συχαρίκια (*μπαίνει πεταχτὰ καὶ χαρούμενα στὴν ἄλλη κάμερα*).

Ὁ Στάμος. Τὴν καημένη . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἐδυνάμοσε κάπως τόρα . . .

Ὁ Στάμος. Κάπως. Τὶς πρῶτες μέρες, ποὺ ἦρθα, μὲ τρόμαξε ἡ ἀδυναμία της . . . Δὲν ξέρετε, μοῦ εἶνε στὴν καρδιά μου ἀφτὸ τὸ κορίτσι.

Ὁ Περικλῆς. Μὰ εἶνε πολὺ πολὺ χαριτωμένη.

Ὁ Β^{ος} προσκαλεσμένος. Δὲ φαίνεται πιὰ νὰ ἔχει τίποτα . . .

Ὁ Στάμος. Τί νὰ σᾶς πῶ, κύριέ μου, μὲ φοβίζει καὶ τὸ προηγούμενο τῶν ἀδερφιῶνε της . . . Καλέ, τί δυστυχία σ' ἀφτὸ τὸ σπίτι τῆς ἀδερφῆς μου . . . Ἔμεινε πιὰ λαχτάρα τους ἡ Μαρίνα . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἀλήθεια . . .

Ὁ Β^ος^ προσκαλεσμένος. Νὰ ζήσει ἡ μαντμαζὲλ Μαρίνα καὶ θὰ ξεχαστοῦν ὅλα, φίλε μου : . .

Ὁ Στάμος. Μερσί, κύριε . . . (*μπαίνει ἡ Μαρίνα μὲ γέλιο, τραβῶντας καὶ τὴ Μάρθα*).

Ἡ Μαρίνα. Τοὺς τὸ εἶπα· καὶ χαρήκανε, θεῖε Στάμο, πῶς χαρήκανε . . .

Ὁ Στάμος. Ἐσὺ ἐχάρηκες περσότερο . . .

Ἡ Μαρίνα. Βέβαια . . . Τί καλά! Τὸ καλοκαῖρι θἄρθεῖτε μαζί μας στὴν Κηφισιά. Δὲ θἄρθεῖτε, θεῖε Στάμο ;

Ὁ Στάμος. Ἀκούς . . .

Ἡ Μαρίνα (*προχωρῶντας στὸν Περικλή*). Θἄρχόσαστε κι' ἐσεῖς, κ. Περικλή, ταχτικὰ μαζί μας τὸ καλοκαῖρι;

Ὁ Περικλής. Κάθε μέρα... Θὰ μὲ βαργιεστεῖστε... (*ὁ Στάμος σιγομιλεῖ μὲ τὸν προσκαλεσμένο*).

Ἡ Μαρίνα. Μάλιστα, θὰ σᾶς βαργιεστήσουμε . . .

Ὁ Περικλὴς (*στὴ Μάρθα*). Μαντμαζέλ, τὰ συχαρητήρια μας καὶ τὶς ἐφκαριστίες μας.

Ἡ Μάρθα. Γιὰ τὶ, παρακαλῶ ;

Ὁ Περικλής. Γιὰ τὸν Ὕμνο, χωρὶς νὰ παρακαλεῖτε...

Ἡ Μάρθα. Τί ὡραία, ποῦ τὸν ἔπαιξα· ἔ ; ! . . .

Ὁ Περικλής. Τὸ ταλέντο σας καὶ τὸν Ὕμνο τὸν παρουσιάζει μὲ ζωή . . .

Ἡ Μάρθα. Δὲ σᾶς ἀρέσει λοιπὸν ὁ Ὕμνος;

Ὁ Περικλής. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα θὰ μἀρέσει !

Ἡ Μάρθα (*κοιτάζοντάς τον μὲ στοργή, ποὺ τῆς ξεφέβγει*) Μπά ; ! . . .

Ἡ Μαρίνα. Κι' ἐμένα θὰ μἀρέσει ἀπὸ δῶ καὶ πέρα...

Ὁ Περικλὴς (*μὲ χαμόγελο*). Δὲ σᾶς ἄρεσε λοιπὸν ὣς τόρα ;

Ἡ Μαρίνα. Μἄρεσε δηλαδή . . . Πῶς νὰ πῶ ; δηλαδὴ δὲν ἄρεσε σὲ σᾶς . . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ μικρὸ χαμόγελο*). Πότε θάρχίσει ἐπιτέλους ἀφτή;

Ἡ Μάρθα. Ἡ μὶς Κούξλεϋ;

Ὁ Περικλῆς. Ναί. Ἀφτή, πῶς τὴ λένε...

Ἡ Μάρθα. Τόρα νὰ πιοῦμε τὸ τσάϊ καὶ θάρχίσει ἀμέσως...

Ὁ Περικλῆς. Πιστέβετε τὴ χερομαντεία;

Ἡ Μαρίνα. Ἐγὼ τὴν πιστέβω!

Ἡ Μάρθα. Σεῖς τὴν πιστέβετε;

Ὁ Περικλῆς. Ἐγώ; Ὅλα τὰ πιστέβω... Θέλετε νὰ σᾶς πῶ ἕνα νόστιμο;

Ἡ Μαρίνα. Κύριε Περικλή...

Ὁ Περικλῆς. Φανταστεῖτε τί πιστέβω. Πιστέβω τοὺς ζυγοὺς ἀριθμούς...

Ἡ Μαρίνα. Τοὺς ζυγοὺς ἀριθμούς; Τ' εἶνε οἱ ζυγοὶ ἀριθμοί;

Ἡ Μάρθα. Τ' εἶνε ἀφτοὶ οἱ ζυγοὶ ἀριθμοί;

Ὁ Περικλῆς. Νά, τ' εἶνε... Ὅ,τι βλέπω, ποὺ μετριέται, τὸ μετράω ἀμέσως μένα καρδιοχτύπι, νὰ συντύχω ζυγὸν ἀριθμό... Πιστέβω τότες, ποὺ θὰ μοῦ τύχει καλό...

Ἡ Μαρίνα. Καλέ, ἀφτὸ εἶνε οἱ ζυγοὶ ἀριθμοί; Θὰν τὸ κάνω κι' ἐγὼ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα.

Ἡ Μάρθα. Καὶ τί σᾶς τυχαίνει τὶς περσότερες φορές;

Ὁ Περικλῆς. Ὁρίστε νὰ ἰδεῖτε. Θὰ μετρήσω πόσοι εἴμαστε ἐδῶ (*μετράει*). Ἕνας, δύο, τρεῖς, τέσσαρες, πέντε... Μονοί, μαντμαζέλ!..

Ἡ Μάρθα. Ὥστε θὰ σᾶς τύχει κακό;...

Ὁ Περικλῆς. Σεῖς τὸ λέτε...

Ἡ Μάρθα (*σὲ λίγο· μὲ κάπια συστολή*). Καὶ τί εἴχατε βαλμένο, κ. Περικλή; ἢ δὲ λέγεται;

Ὁ Περικλῆς (*κοιτάζοντας ἀδιάφορα τάχα καὶ μὲ*

χερονομία στὸν ἀέρα). Δὲ σᾶς ἐνδιαφέρει, μαντμαζέλ...

'Η Μαρίνα. Ἐμένα μὲ ἐνδιαφέρει, κ. Περικλή...

'Η Μάρθα (*σύχρονα*). Ἀφοῦ δὲ μ' ἐνδιαφέρει ...

'Ο Περικλῆς (*μὲ κάπιο παράπονο*). Δὲ σᾶς τὸ λέγω, μαντμαζέλ... Μή...

'Η Μαρίνα (*διακόβοντάς τον*). Πεῖτε το σὲ μένα, κ. Περικλή, πού μ' ἐνδιαφέρει...

'Ο Περικλῆς (*μὲ πικρὸ χαμόγελο*). Σὲ σᾶς θὰν τὸ πῶ. Ἐλᾶτε νὰ σᾶς τὸ πῶ μυστικά. (*'Η Μαρίνα μὲ χαρὰ πλησιάζει τάφτί της κοντά του. 'Ο Περικλῆς κάτι τῆς λέει σιγά. 'Η Μάρθα τοὺς κοιτάζει παράδοξα*).

'Η Μαρίνα. Μάλιστα... μάλιστα, κ. Περικλή. Θὰν τὸ πῶ καὶ τοῦ θείου τοῦ Στάμου (*προχωρεῖ στὸ Στάμο*).

'Η Μάρθα (*σὲ λίγο*). Τί συλογιζόσαστε, κ. Περικλή;

'Ο Περικλῆς. Τί νὰ συλοηστῶ; Δὲν ἔχω τίποτα νὰ συλοηστῶ!..

'Η Μάρθα. Λυπόσαστε, πού χάσατε τὴ βραδυά σας;

'Ο Περικλῆς. Μαντμαζέλ, δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ μὲ πειράζετε τόσο ἄπονα!

'Η Μάρθα. Παρντόν...

'Ο Περικλῆς. Δὲ σᾶς ἔφταιξα σὲ τίποτα...

'Η Μάρθα. Θυμόσατε;

'Ο Περικλῆς. Νὰ θυμόσω; Λυπήθηκα μονάχα...

'Η Μάρθα. Δὲν τὸ εἶπα νὰ σᾶς λυπήσω... Νόμιζα...

'Ο Περικλῆς (*λίγο γλήγορα*). Πῶς τὸ νομίσατε, μαντμαζέλ;! Ἐσεῖς ξέρετε πολὺ καλὰ ποιὰ μέρη μ' ἐφχαριστοῦν...

'Η Μάρθα. Δὲν τὰ ξέρω· δὲ μοῦ τὰ εἴπατε ποτές... (*μὲ στοργή*). Ποιὰ μέρη σᾶς ἐφχαριστοῦν;

'Ο Περικλῆς. Ποιὰ μέρη μ' ἐφχαριστοῦν; Ἐσεῖς θὰν τὸ πεῖτε σὲ μένα...

Ἡ Μάρθα. Μπά; ἐγώ;! .. Δὲν τὸ εἴξερα. . .

Ὁ Περικλῆς (*ἄξαφνα*). Μαντμαζέλ! .. (*Ἡ Μάρθα τραβιέται λίγο*). Φέβγετε; . . . (*Ἡ Μάρθα στέκεται*). Σᾶς δυσαρεστεῖ λοιπὸν ἡ παρδυσία μου, ποὺ φέβγετε;...

Ἡ Μάρθα (*ἔρχεται λίγο κοντήτερα· μὲ μικρὸ πείραγμα στοργῆς*). Κύριε, δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ μὲ πειράζετε (*είρωνικὰ τάχα*) τόσο ἄπονα . . (*προχωρεῖ κοντὰ στοὺς ἄλλους*).

Ὁ Στάμος (*δυνατά*). Ὥστε ἐσένα σἄρεσε περσότερο ὁ Ἔλλιοτ;

Ἡ Μαρίνα. Ναί, θεῖε Στάμο. Δὲν εἴδατε τί ὡραῖος, ποὺ εἶταν καὶ τί ὤμορφες στολὲς ἄλλαζε κάθε τόσο; (*πλησιάζει ἡ Μάρθα*) Μάρθα, ἐσένα ποιὸς σἄρεσε περσότερο;

Ἡ Μάρθα. Σὲ τί;

Ἡ Μαρίνα. Ἀπὸ τοὺς ἀγωνιστές, καλέ . . .

Ἡ Μάρθα. Ἐμένα; Ὁ Σιούμαν.

Ἡ Μαρίνα. Οὔ... Ὁ λιγαπόλας... ὅ,τι κι ἂν τί, μέσα εἴτανε κι᾽ ἀφτός. Καλὰ τονὲ βγάλανε Λίγο ἀπ᾽ ὅλα . . .

Ἡ Μάρθα. Ὁ κ. Περικλῆς γιὰ ποιὸν ἐνδιαφέρεται περσότερο;

Ὁ Περικλῆς (*ἀπὸ τὴ θέση του*). Γιὰ κανένα, μαντμαζέλ.

Ἡ Μαρίνα. Γιὰ κανένα;! Μήτε γιὰ τὸ Λούη;!

Ὁ Περικλῆς. Γι᾽ ἀφτὸν λιγότερο ἀπ᾽ ὅλους.

Ἡ Μαρίνα. Ἀλήθεια τὸ λέτε;

Ὁ Περικλῆς. Ἀλήθεια βέβαια. Ἐσᾶς σᾶς μάγεψε τόσο πολὺ ὁ Λούης;

Ἡ Μαρίνα (*μὲ μικρὴ στενοχώρια*). Ἐμένα; Δηλαδή, κ. Περικλή . . . Μὰ γιατὶ ἐσᾶς δὲ σᾶς ἄρεσε; . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἐμένα μαντμαζέλ, μὴ μὲ ρωτᾶτε . . . Ἴσως νὰ μὴν εἶμαι καλὰ (*ἀργὰ κάπως*) καὶ δὲ θὰ εἶμαι

καλά· ἀφτοὶ οἱ ἀγῶνες μὲ πλήττουν . . . Πότε νὰ τελειόσουν νὰ συχάσουμε ;

Ἡ Μάρθα. Ὁ κ. Περικλῆς ἔγινε πολὺ ἀπελπιστικός.

Ὁ Περικλῆς (*μὲ ματιὰ ἄξαφνη*). Καὶ δὲν ἔχω δίκιο, μαντμαζέλ ;

Ὁ Στάμος. Δὲ συφωνῶ, Περικλή. Γιὰ μένα, τί νὰ σὲ πῶ, τὸ μεθύσι τῆς Παρασκεβῆς πρώτη φορὰ τὸ αἰστάνθηκα . . . Εἶδα τόσες γιορτάδες. Μὰ ἀφτὸ τὸ ἐξαιρετικό, τὸ βαθὺ συναίστημα, ποὺ ἔδωκε ἀφτὸς ὁ ἄθρωπος, σ' ὅλο τὸν κόσμο, μόλις μπῆκε μέσα στὸ Στάδιο, δὲν τὸ εἶδα, οὔτε στὴν ἔχτεση τοῦ Παρισιοῦ, οὔτε στὴν ἔχτεση τοῦ Σικάγου, οὔτε στὶς προπέρσινες γιορτὲς στὸ Παρίσι γιὰ τοὺς Ρούσους νάφτες καὶ τὸν Ἀβελάνε, οὔτε πουθενὰ ἀλλοῦ ! . . . Φρισονάρω καὶ τόρα καὶ πάντα, ποὺ θὰν τὸ συλογίζουμαι.

Ὁ Β^{os} προσκαλεσμένος. Ἔτσι εἶνε. Δεν εἶταν, ἀδερφέ, συγκίνηση ἐκείνη. Εἶταν ἕνας γενικὸς συναρπασμός, ποὺ δὲ μπορεῖ νὰν τονὲ φανταστεῖ κανεὶς κι' ἀφοῦ τὸν αἰστάνθηκε μιὰ φορά.

Ἡ Μαρίνα. Θεῖε Στάμο, ἔτσι μοῦ ἦρθε ἐμένα κείνη τὴν ὥρα νὰ πετάξω . . .

Ὁ Στάμος. Καλέ, εἶταν δόξα μας ἀπὸ τὶς μεγαλήτερες. Σήκοσε τὴν Ἑλλάδα ψηλὰ στὴ θέση της ἕνας ἄθρωπος, ἕνας χωρικός . . . . Καταλαβαίνετε ; Ἑκατὸ χρεωκοπίες κ' ἑκατὸ Παπακυριτσόπουλους ἀφτὴ ἡ νίκη τοῦ Λούη τὰ σκέπασε ὁλότελα . . .

Ὁ Περικλῆς. Δὲ μιλεῖς, βέβαια, μὲ πεποίθηση . . .

Ὁ Στάμος. Ἐγώ ; Τὸ πιστέβω πὼς ὁ Λούης εἶνε ὁ Ἐθνικός μας ἥρωας. . .

Ἡ Μαρίνα. Φορεῖ φουστανέλες, λένε, θεῖε Στάμο...

Ὁ Στάμος. Ναί ! . . Ἄβριο τἀπόγυιομα στὴν ἀνακήρυξη τῶ νικητῶν θὰ παρουσιαστεῖ μὲ τὴ στολή του.

Ἡ Μαρίνα. Τί ὡραία ποὺ θἆνε (*χειροκρατάει σιγά*).

Ἡ Μάρθα. Τί λέτε γι' ἀφτά, κ. Περικλή;

Ὁ Περικλής. Θέλετε κάτι νὰ πῶ; Ἔ, ἂς μὲ συμπαθήσουν ἐδῶ οἱ κύριοι κι' ἡ μαντμαζὲλ Μαρίνα, νὰν τοὺς πῶ, πὼς ἡ φρενίτιδα μὲ τὸ Λούη τους καταντaίνει σήμερα καὶ κομμάτι γιερόσυλη. . .

Ὁ Β^{ος} προσκαλεσμένος (*μὲ διαμαρτύρηση*). Καὶ πώς. . .

Ὁ Περικλής. Φίλε μου, ἡ γληγοράδα δυὸ ποδιῶν ἄρκεσε νὰ πνίξει ἄλλα συναιστήματα, ποὺ ἔπρεπε νὰ μᾶς ἀπασκολήσουν πολὺ . . . πολύ. . .

Ὁ Β^{ος} προσκαλεσμένος. Δηλαδὴ ποιά;

Ὁ Περικλὴς (*γλήγορα κάπως*). Τὴ λύπη γιὰ τὸ μεγάλο ἐξόριστο· γιὰ τὸ μεγαλοπρεπή του θάνατο. Τί λέω; γιὰ τὴ δική μας τὴν Ἐθνική, τὴ μεγάλη ζημία, ποὺ θὰ δόσει ἡ ἀπουσία του στὸ Ἔθνος μας. . .

Ἡ Μαρίνα. Γιὰ τὸν Τρικούπη!.. Πόσο λυπήθηκα...

Ὁ Περικλής. Ἔρχεται προχτὲς τὴ νύχτα ἡ εἴδηση ἀπὸ τὶς Κάννες, χτὲς τελοσπάντω τὄμαθε ὅλος ὁ κόσμος κι' ἕνας, πρὸς Θεοῦ, ἕνας δὲ βρέθηκε νὰ πεῖ: ἂς ἀναβληθεῖ ἡ λαμπαδοφορία γιὰ μιὰ νύχτα, ἔτσι νὰ δείξει ὁ λαός, πὼς καὶ στὶς μεγαλήτερές του παραφορές, δὲν ξεχάνει νὰ πενθήσει κεῖνον, ποὺ ἑτοίμασε τὴν Ἑλλάδα νὰ δειχτεῖ σήμερα, ὅπως λέει ὁ Στάμος, πὼς ἐδείχτηκε . . .

Ἡ Μάρθα. Θαρῶ νὰ ἔχει πολὺ δίκιο ὁ κ. Περικλής.

Ὁ Στάμος. Καὶ τὰ δύο γίνουνται, φίλε μου. Ἂν ἐλυπήθηκα, ἐγὼ τὸ ξέρω πόσο λυπήθηκα, κι' εἶμαι βέβαιος, πὼς ἡ λύπη εἶνε γενική. . . Κι' ἴσα ἴσα ἐχτιμῶ τόσο τὴν Ἀθήνα, ποὺ κατορθόνει νὰ πνίξει γιὰ λίγο, μιὰ τόσο μεγάλη της λύπη, γιὰ νὰ μὴν ἀφίσει στοὺς τόσους ξένους, ποὺ φιλοξενάει σήμερα, καμιὰ μὰ καμιὰ λυπηρὴ ἀνάμνηση.

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Συφωνότατος.

Ὁ Περικλῆς (*σηκόνεται*). Ἀφτὰ εἶνε προφάσες, κύριοι. . . Καλὰ διάβαζα κάποτες· ἕνας φυσιολόγος, ὁ Ρέαντ, μᾶς χαραχτηρίζει ὡραία . . . εἴμαστε, λέει, ντὶπ ξεφυλισμένοι οἱ σημερνοὶ Ἕλληνες.

Ὁ Στάμος (*δυνατὰ κάπως*). Ὁ φυσιολόγος σου δὲν ξέρει τὶ λέει, μὲ συμπάθειο. Ἐδῶ ἂν παραφερθήκαμε, ὅπως λές, μὲ τὸ δίκιο μας παραφερθήκαμε. Τὸ Στάδιο κι' ὁ Λούης εἶνε ἡ ἀναγέννηση τῆς ἀρχαίας δόξας καὶ πρέπει νὰ εἶνε περήφανο τὸ Ἔθνος, ποὺ τὸν ἐγέννησε ἀφτὸ τὸν ἄθρωπο ! . .

Ὁ Περικλῆς. Γιατί ἐνίκησε τοὺς ἄλλους στὴν πηλάλα ;

Ὁ Στάμος (*μὲ χερονομία*). Μάλιστα, γιατὶ ἐνίκησε τοὺς ἄλλους στὴν πηλάλα.

Ὁ Περικλῆς. Κι' ἂν ἔμπαινε στὴ γνώση κανενὸς νὰ ἔβανε ἀγώνα γιὰ ὅποιον ἔχει τὰ μεγαλήτερα ἀφτιὰ καὶ τότες ἡ Ρωμιοσύνη ἔπρεπε νὰ περηφανεφτεῖ, ἂν τύχαινε ὁ νικητὴς κι' εἶταν Ρωμιός.

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Ὄχι δά. . .

Ὁ Στάμος. Δὲν κατάλαβα τὶ θέλεις νὰ πεῖς. . .

Ὁ Περικλῆς. Μεγαλοφυΐα ἀφτιῶ θὰ εἶταν τότες, ὅπως εἶνε μεγαλοφυΐα ποδιῶ σήμερις. . .

Ὁ Στάμος (*μὲ κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ*). Τὰ συχίζεις, φίλε μου. . . Τοὺς ἐβγενικοὺς ἀγῶνες κάτι τοὺς ξεχωρίζει. . Κι' ἂν ἐπρόκειτο γιὰ ἕνα ἀγώνισμα, ὅπως λές, τότιο, δὲ θὰ εἶταν γιὰ τὸ μέγεθος τῶν ἀφτιῶν, ἀλλὰ γιὰ τὴν αἰστητικότητά τους, ἴσως... Τὰ συχίζεις, φίλε μου... Ὁ Λούης δὲν εἶχε τὰ μακρήτερα ποδάρια, εἶχε τὰ πιὸ γερὰ καὶ πιὸ γλήγορα. . .

Ὁ Περικλῆς. Δὲν ξέρω ἐγώ. . . Ἐκεῖνο ποὺ βλέπω εἶνε τὸ ἔφκολο ἄναμα τῶ Ρωμιῶν. . .

Ὁ Στάμος (*διακόβοντας*). Τῶ Ρωμιῶν εἶπες; Δὲ σὲ συχαίρω γιὰ τὴν ὀξυδέρκεια σου. Ἄμ δὲν εἶδες τὴν πρώτη μέρα στὸ Στάδιο, ποὺ εἶταν Παναμερικανισμός, πῶς λύσαξαν οἱ Ἀμερικάνοι; δὲν ἄκουσες τὶς φωνές τους; Δὲν εἶδες τὶς Ἀμερικανίδες ποὺ σήκοσαν στὸν ἀγέρα σημαῖες Ἀμερικάνικες. . . . Ἐδῶ τὴ μὶς Κούξλεϋ. . .

Ὁ Περικλῆς. Οὖ . . . ἀφτὴ τὴν παλαβή. . .

Ὁ Στάμος. Δὲν εἶνε γι' ἀφτὴ τὸ ζήτημα. . . Κι' ἂν εἴσουν πρόπερσι στὸ Παρίσι, τί θἄλεγες;

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Ἐκεῖ δὰ θὰ εἶταν ἀληθινὴ παλαβομάρα.

Ὁ Στάμος. Γιὰ νὰ δεῖτε, ποὺ ἔφτασε ἐκεῖ ἡ παραφροσύνη, θὰ σᾶς πῶ δυὸ τρία, ποὺ θυμᾶμαι. Ἕνας δημοσιογράφος Ροῦσος ἔγραψε τότες, πῶς τοῦ εἶπε ἕνας Γάλλος σ'ἕνα χορό, πῶς ὅλες ἀφτὲς οἱ κυρίες ποὺ βλέπει, καθὼς καὶ σ'ὅλο τὸ Παρίσι, πολὺ δύσκολα θὰ βρίσκονταν γυναίκα, ποὺ νὰ μὴν ξεχάσει τὰ καθήκοντά της—μὲ κάματε νὰν τὰ πῶ μπροστὰ στὰ κορίτσια—γιὰ νὰ ἐφχαριστήσει τοὺς πόθους καὶ νάφτη Ρούσου ἀκόμα. . .

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Δηλαδὴ τὰ ἴδια τῆς ἴδιας, Κοζάκοι, καβελαρία, πισοκάπουλα, πριγκήπισα Σαγκάν...

Ὁ Στάμος. Ἡ Ταλλεϋράν; ποὺ τὴ θυμηθήκατε. . . Τὰ ἴδια βέβαια . . . Θέλετε κι' ἄλλα; Μιὰ γυναίκα κουκουλόθηκε μὲ τὴ Ρούσικη σημαία καὶ ἔπεσε στὸ Σηκουάνα. Τὸ ἴδιο νάφτες Ροῦσοι, ἔπεφταν στὸν ποταμὸ σκούζοντας: Ζήτω ἡ Γαλλία . . . καὶ τόσα ἄλλα.

Ὁ Περικλῆς. Καὶ τί θέλεις νὰ πεῖς μάφτὰ τόρα;

Ὁ Στάμος (**ξακολουθεῖ**). Καὶ νὰ ρωτήσεις: γιατὶ ἀφτὰ ὅλα στὸ Παρίσι;

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Τοὺς ἐμέθυσε ἡ Γαλλορούσικη συμμαχία . . .

Ὁ Στάμος. Κολοκύθια, φίλε μου. Ὁ λαὸς μήτε

αἰστάνθηκε κατάβαθά του τοὺς ἀληθινοὺς λόγους τῆς παραφροσύνης του ἐκείνης. Τὸ παράξενο ἀφτὸ πράμα τὸ δημιούργησαν μονάχα οἱ κυβερνῆσες τους. Ναί, οἱ ἀποστολές, τὰ φαγοπότια, οἱ σαμπάνιες κι' οἱ κουτοπροπόσες τῶ Γάλλω στὴν Κροστάντη καὶ τῶ Ρούσω στὸ Τουλόν, ἄναψαν τὰ νέβρα τοῦ λαοῦ, ποὺ νὰ εἴσαστε βέβαιοι, ἄβριο θὰ εἶνε ἕτοιμος νὰ ἀλληλοβριστεῖ κι' ἀλληλοφαγοθεῖ, ἂ βρεθοῦν δυὸ ἄλλες κυβερνῆσες, νὰ προκαλέσουν μὲ τέχνη τὸ τέτιο παιχνίδι . . .

Ὁ Β^{ος} προσκαλεσμένος. Εἶνε πολὺ σωστὰ ἀφτά, ποὺ λέτε. Θυμᾶμαι κι' ἐγὼ ἕνα παρόμοιο. Στὰ 1891 εἴμουν τελειόφοιτος καὶ μἔβγαλαν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶ σπουδαστῶν, γιὰ τὶς γιορτάδες τοῦ Γιούργεβου στὴ Ρουμανία. Τ' εἶταν πάλε ἐκεῖνο τὸ μεθύσι; Ὅλο στὰ χέρια μᾶς σήκοναν οἱ Ρουμάνοι . . . Εἶταν μιὰ φαντασμαγορία, ποὺ μόνο ἡ προχτεσινὴ τοῦ Λούη μοῦ τὴν ἔριξε . . . Τί τὰ θέλετε, νόμιζα πὼς οἱ δυὸ λαοὶ ἀγκαλιάστηκαν, πὼς εἶταν σφιγμένοι πιὰ γιὰ πάντα . . . Λίγοι μῆνες δὲν πέρασαν καὶ διακόπηκαν οἱ σκέσες· καί, πιστέψετέ το, ἐγὼ ὁ ἴδιος αἰστάνομουν μέσα μου τότες, ἕνα βάρος μιὰν ἀγανάχτηση μὲ τοὺς Ρουμάνους, γιὰ τὰ φερσίματά τους ἐκεῖνα στὴν κληρονομία τοῦ Ζάπα . . .

Ὁ Περικλής. Δηλαδὴ ἐφτάσατε κι' οἱ δυό σας στοὺς λόγους μου . . . Ὅλα τὰ μεθύσα κι' ὁλοῦθε ἔχουν τὸ πιοτό τους· ἅμα ξεθυμάνει τὸ πιοτὸ ἀποροῦν κι' οἱ ἴδιοι οἱ μεθυσμένοι, ποὺ τὸ συλογίζουνται. Περιμένω νὰ σᾶς δῶ ἄβριο νὰ γελᾶτε μὲ τὸ Λούη σας καὶ μὲ τὰ δῶρα του καὶ μ' ὅλα ἀφτὰ τὰ κουραφέξαλα, ποὺ σᾶς μεθᾶνε σήμερα . . .

Ὁ Στάμος. Ἔχει δίκιο ἡ Μάρθα, ποὺ σοῦ εἶπε πὼς εἶσαι πολὺ ἀπελπιστικὸς (***μπαίνει ἡ Κάκια κι' ὁ Λέαντρος μὲ ὁρμή***).

Ἡ Κάκια. Μάρθα· ἔλα, εἶπε ἡ μαμά, νὰ ἑτοιμάσεις τὸ τσάϊ. . (*Στὸ Στάμο*). Καλὲ θεῖε Στάμο, γιατί φωνάζετε τόσο;.. Ἡ μαμὰ κι' οἱ ἄλλοι γελᾶνε μέσα...

Ὁ Περικλῆς (*σύχρονα*). Ὁ Λέαντρός μου δὲ θἄρθει νὰν τοῦ δόσω γραματόσημα; (*βγάνει τὸ πορτοφόλι του*).

Ὁ Λέαντρος. Κύριε Περικλή, τὶ καλὸς πού εἴσαστε. . . Ἀναμνηστικὰ εἶνε; . . . (*Τρέχει κοντά του. Ὁ Περικλῆς τὸν πέρνει στὰ γόνατά του καὶ τονὲ φιλεῖ μὲ περιπάθεια*).

Ὁ Περικλής. Ναί!.. Βλέπεις; σοῦ ἔχω ὅλη τὴ συλογή. . . . (*τοῦ τὰ δίνει*). Μἀγαπᾶς τόρα; Φίλησέ με καὶ σύ, ντέ. . .

Ὁ Λέαντρος (*τονὲ φιλεῖ*). Σᾶς ἀγαπῶ, κύριε Περικλή, περσότερο ἀπ' ὅλους. . .

Ἡ Μάρθα (*πηγαίνοντας στὴν ἄλλη σάλα καὶ περνῶντας κοντὰ ἀπὸ τὸν Περικλή· σιγὰ πολύ*). Βλέπετε λοιπόν; Δὲν ἔχετε ἀφορμὴ νὰ εἴσαστε ἀπελπιστικός. . . (*μπαίνει στὴ σάλα. Ὁ Περικλῆς ξαφνιάζεται λίγο κι' ἀφίνει τὸ Λέαντρο ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά του. Μὰ συνέρχεται ἀμέσως*).

Ὁ Λέαντρος. Πάω νὰν τὰ δείξω τῆς μαμᾶς μου (*μπαίνει πεταχτὰ στὴν ἄλλη σάλα*).

Ὁ Στάμος (*μόλις τέλειωσε ἡ Κάκια*). Ἀκούγονταν μέσα οἱ φωνές μας;

Ἡ Κάκια. Ἀκούγονταν, λέει; Ὅλα ἀκούγονταν... Γιὰ τοὺς ἀγῶνες δὲ μιλούσατε;

Ὁ Στάμος. Δὲν ξέρω, ἀδερφέ. . . Μὲ τραβάει ἡ κουβέντα καὶ δὲν καταλαβαίνω, πῶς φωνάζω. . .

Ὁ Περικλής. Δὲ φώναξες περσότερο ἀπὸ μένα. . . (*Ἡ Κάκια ξαναμπαίνει μέσα πηδαχτά*).

Ὁ Στάμος. Τελοσπάντων. (*Ὁ Β*^ος^ *προσκαλεσμένος προχωρεῖ ὡς τὴν κοινὴ πόρτα καὶ κοιτάζει. Ξαναγυρίζει*).

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Ὁ Γιῶργος ἔλαβε γιὰ καλὰ τὰ μέτρα του. . .

Ὁ Στάμος (*μὲ χαμόγελο*). Ἔ ; ! . .

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Ἔχει ἀρχίσει μιὰ παρλαρία μὲ τὴν μὶς Κούξλεϋ . . (***ξακολουθᾶνε νὰ σιγομιλοῦν***).

Ἡ Μαρίνα (***προχωρῶντας στὸν Περικλή***). Ἀλήθεια εἴσαστε ἀπελπιστικός, κ. Περικλή ; . .

Ὁ Περικλὴς (***μὲ τὸν ἴδιο του τρόπο στὴ Μαρίνα***). Ἀ μπά ! . Γιατί νὰ εἶμαι ;

Ἡ Μαρίνα. Ἄμ γιατί τὸ εἶπε ἡ Μάρθα κι' ὁ θεῖος Στάμος ;

Ὁ Περικλής. Ἔτσι τοὺς ἦρθε, φαίνεται.

Ἡ Μαρίνα. Πόσο χαίρουμαι . . (***σὲ λίγο***). Ἐμεῖς δὲ θὰ πᾶμε μέσα στὴν Ἀμερικανίδα ;

Ὁ Περικλής. Δὲ θὰ πᾶμε.

Ἡ Μαρίνα. Ἐμεῖς τὴν ξέρουμε τὴ μοίρα μας.

Ὁ Περικλής. Κι' εἶνε τόσο καλὴ καὶ τῶ δυονῶ μας.

Ἡ Μαρίνα. Μ' ἀλήθεια μοῦ τὰ εἴπατε ἀφτά ; Ποὺ μάθατε νὰ ρίχνετε τὶς μοῖρες ;

Ὁ Περικλής. Μἔμαθε μιὰ Ἀτσιγκάνα.

Ἡ Μαρίνα. Μιὰ Ἀτσιγκάνα ; ! Ἀλήθεια ; . . . Θεῖε Στάμο, μιὰ Ἀτσιγκάνα ἔμαθε τὸν κ. Περικλὴ νὰ ρίχνει τὶς μοῖρες. (***Προχωρεῖ λίγο· μπαίνει ἡ Κάκια***).

Ἡ Κάκια. Θεῖε Στάμο, μοὖπε ἡ μαμά : Θἄρθεῖτε μέσα, λέει, ἢ νὰ σᾶς φέρουμε ἐδῶ τὸ τσάϊ σας ;

Ὁ Στάμος. Ἐμένα φέρτε τό μου ἐδῶ. . (***Στὸ Βο προσκαλεσμένο***). Σᾶς ;

Ὁ Βος προσκαλεσμένος. Ἐγὼ θὰ περάσω μέσα (***μπαίνει στὴν ἄλλη σάλα***).

Ὁ Στάμος. Ἐσύ, Περικλή ;

Ὁ Περικλής. Ἐγὼ δὲν παραθέλω, νὰ σοῦ πῶ.

Ὁ Στάμος (*στὴν Κάκια*). Ἐμᾶς νὰ μᾶς τὸ φέρουν ἐδῶ. (*Ἡ Κάκια βγαίνει*). Ἀντικάμερα ἐκάμαμε.

Ὁ Περικλής. Εἶνε πιὸ ἡσυχία ἐδῶ.

Ἡ Μαρίνα. Ναί! Ἐδῶ εἶνε περσότερη ἡσυχία.

Ὁ Στάμος (*σηκόνεται καὶ πλησιάζει τὸν Περικλή*). Περικλή, ὅλα ἀφτά, ποὺ λὲς καὶ ποὺ κάνεις, δὲν τὰ πιστέβεις.

Ὁ Περικλής. Πῶς τὸ κατάλαβες;

Ὁ Στάμος. Εἶμαι βέβαιος· κι' εἶμαι βέβαιος καὶ γιὰ τὸ λόγο...

Ὁ Περικλής. Ὄχι δά!..

Ὁ Στάμος. Πίστεψέ με, πὼς τονὲ φαντάζουμαι, σὰ νὰ μοῦ τὸν ἔχεις πεῖ...

Ὁ Περικλής. Καὶ ποιὸς εἶνε λοιπόν;

Ὁ Στάμος. Αἰστηματικὸς λόγος.

Ὁ Περικλὴς (*κοκινίζοντας λίγο· ειρωνικὰ τάχα*). Δὲν τὸ εἴξερα, πὼς εἶσαι καὶ ψυχολόγος.

Ἡ Μαρίνα. Καλὲ θεῖε Στάμο, τί λέτε τόρα; (*προχωρεῖ στὸ μπαλκόνι καὶ βγαίνει*).

Ὁ Στάμος. Ναί, Περικλή, ἀγαπᾶς κάπια. Δὲ σὲ ρωτῶ ποιά.

Ὁ Περικλής. Εἶνε περιτὸ νὰ μὲ ρωτήσεις, φίλε μου. Οὔτε ἀγαπάω, οὔτε ἄθρωπος σὰν ἐμένα, μπορεῖ νἀγαπήσει ἔφκολα...

Ὁ Στάμος. Ὅσο γι' ἀφτό, τί νὰ σὲ πῶ; Εἶνε προφάσες, ποὺ φέρνουν οἱ ἐρωτεμένοι.. (*γυρίζοντας*). Μαρίνα, ἔμπα μέσα, παιδί μου. Φυσάει ὄξω.

Ἡ Μαρίνα (*ἀπὸ τὸ μπαλκόνι*). Δὲ φυσάει, θεῖε... (*μπαίνει· ὁ Στάμος ξανακάθεται στὴ θέση του· ὁ Περικλῆς εἶνε σκεφτικός· ἡ Μαρίνα προχωρεῖ κοντά του καὶ τοῦ λέει σιγὰ κάπως*). Εἴδατε τεῖπε ὁ θεῖος Στάμος;

Ὁ Περικλής. Ὁ Στάμος ὅ,τι θέλει λέει.

'Η Μαρίνα. Κύριε Περικλή, μὲ συχωρεῖτε... ἤθελα νὰ σᾶς ρωτήσω...

'Ο Περικλής. Ὅ,τι θέλετε νὰ μὲ ρωτεῖστε...

'Η Μαρίνα. Εἶταν ἀλήθεια ἀφτό, ποὺ σᾶς εἶπε ὁ θεῖος μου ὁ Στάμος;

'Ο Περικλής (*ἄξαφνα*). 'Α μπά!... (*μὲ ἡσυχία ἀμέσως*). Πῶς μπορεῖ ἀφτὸς νὰ ξέρει τὶς ψυχὲς τῶν ἄλλων;

'Η Μαρίνα (*μὲ κάπια σκυθρωπιά*). Καλὰ λέτε... (*μπαίνει ἕνας περέτης φέρνοντας σἕνα δίσκο τασιὰ ἄδεια καὶ τὴν τσιαγέρα· μαζὶ ἔρχεται ἡ Μάρθα καὶ ἡ Κάκια κρατῶντας τὴ ζαχαροθήκη. Τάκουμποῦν στὸ τραπέζι· ὁ περέτης φέβγει*).

'Η Μάρθα (*ἑτοιμάζοντας τὰ τασιά*). Κάκια, ποὺ εἶνε τὰ μπισκοτάκια; Ἄει φέρ' τα μιὰ στιγμή.

'Η Κάκια (*βγαίνοντας*). 'Αμέσως.. (*σὲ λιγο γυρίζει, φέρνοντας τὸ δισκάκι μὲ τὰ μπισκότα*).

'Ο Στάμος. 'Εγὼ ἤθελα καὶ κονιάκ... Ποὺ εἶνε τὸ κονιάκ;

'Η Μάρθα. Τὸ ξεχάσαμε κι' ἀφτό; Τρέχα, Κάκια μου, γλήγορα. (*'Η Κάκια πάει καὶ τὸ φέρνει*). Σεῖς, κ. Περικλή, θέλετε γάλα;

'Ο Περικλὴς (*κοιτάζοντάς τη κατάματα*). 'Εσεῖς τί προτιμᾶτε;

'Η Μάρθα (*χαμηλόνοντας τὰ μάτια της*). 'Εγώ; γάλα..

'Ο Περικλής. Εἶνε καλίτερο τὸ γάλα... (*'Η Μάρθα κοιτάζει γύρο της*).

'Η Μαρίνα (*τρέχοντας στὴν ἄλλη κάμερα*). Πάω νὰ φέρω ἐγὼ τὸ γάλα γιὰ τὸν κ. Περικλὴ (*βγαίνει*).

'Ο Περικλής. Πῶς μὲ περιποιεῖται...

'Η Μάρθα (*μὲ λίγο πείραγμα*). Τὴν περιποιόσαστε κι' ἐσεῖς...

Ὁ Περικλῆς (*σηκόνοντας τὸ κεφάλι του*). Ὄχι, ὅσο τῆς πρέπει. . .

Ἡ Μαρίνα (*μπαίνοντας*). Τὄφερα, κ. Περικλή.

Ὁ Περικλῆς. Πῶς νὰ σᾶς ἐφχαριστήσω (*τῆς χαμογελάει λίγο*).

Ἡ Μαρίνα (*μὲ χαρά*). Καλέ, τὶ λέτε, νὰ μἐφχαριστεῖστε. (*Ἡ Μάρθα πάει τοῦ Περικλῆ, τὸ τασί του ἕτοιμο. Ἡ Μαρίνα γιομίζει τὸ δικό της μὲ γάλα· ὁ Στάμος ὅλο κονιὰκ ρίχνει. Ἡ Κάκια πῆρε ἕνα μπισκότο καὶ τρώγοντάς το πήδησε στὴν ἄλλη σάλα*).

Ὁ Περικλῆς (*σιγὰ στὴ Μάρθα*). Μερσὶ (*βγάνει τσιγάρο· ἡ Μάρθα πέρνει ἀπὸ τὸ τραπέζι τὰ σπίρτα καὶ τοῦ ἀνάβει ἕνα*). Ἀφτὸ εἶνε περιποίηση, ποὺ δὲ μπορῶ νὰ σᾶς τὴν ἀνταποδόσω.

Ἡ Μάρθα. Τί καταλαβαίνετε μἀφτὸ τὸ τσιγάρο. . .

Ὁ Περικλῆς (*σβύνοντας τὸ σπίρτο καὶ πετῶντας τὸ τσιγάρο του*). Δὲ θὰ ξαναπιῶ κι' ἐγώ. . . (*Ἡ Μάρθα ταράζεται λίγο, χωρὶς νὰ μπορέσει νὰν τὸ κρύψει. Ὁ Περικλῆς τὴν κοιτάζει*). Κι' ἐσεῖς δὲ θὰ πιεῖτε τσάϊ;

Ἡ Μάρθα. Δὲν ἔχω διάθεση σήμερα. . .

Ὁ Περικλῆς. Δὲν ἔχετε διάθεση; Τί ἔχετε;

Ἡ Μάρθα. Δὲν ἔχω τίποτα . . . (*σὲ λίγο· μὲ κάπια παθητικότητα*). Σᾶς ἐνδιαφέρει λοιπὸν ἡ ὑγεία μου;

Ὁ Περικλῆς (*ἀφίνοντας τὸ τασί του*). Τὶ ἐρώτηση εἶν' ἀφτή, ποὺ μοῦ κάμνετε. . .

Ἡ Μάρθα (*μὲ μικρὸ κούνημα τοῦ κεφαλιοῦ της*). Ἔτσι σᾶς ρώτησα. . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ λίγη φόρα*). Ἀφοῦ δὲ μὲ λυπόσαστε, μαντμαζέλ, ἀφεῖστε με στὴ μοναξιά μου, νὰ ὑποφέρω. . .

Ἡ Μάρθα. Ὑποφέρετε; Τί ἔχετε;

Ὁ Περικλῆς. Ἐγώ; ὅλα τὰ ἔχω . . . Δὲ σᾶς μιάζω, βλέπετε . . .

Ἡ Μάρθα. Λέτε;

Ὁ Περικλῆς (*ἄξαφνα*). Μαντμαζέλ!.. (*Ἡ Μάρθα τραβιέται λίγο*). Πάλε φέβγετε; (*Ἡ Μάρθα σταματάει*). Εἴσαστε πολὺ σκληρή... (*Ἡ Μάρθα φέβγει ἀπὸ κοντά του*).

Ἡ Μάρθα (*στὴ Μαρίνα*). Γιατὶ ἄφηκες τὸ τσάϊ σου, Μαρίνα;

Ἡ Μαρίνα. Δὲ μ᾽ἀρέσει, Μάρθα... (*μπαίνει ἡ Κάκια μὲ ὁρμή*).

Ἡ Κάκια. Ἐλᾶτε μέσα... Ἐλᾶτε... Ἡ Ἀμερικανίδα θὰ ρίξει τὴν τύχη τῆς μαμᾶς... Θεῖε Στάμο, ἐλᾶτε νὰν τὰ ξηγᾶτε, εἶπε ἡ μαμά (*ξαναμπαίνει στὴν ἄλλη κάμερα*).

Ὁ Στάμος (*σηκόνεται*). Ἄρχισε ἡ ἀγκαρία... (*μπαίνει στὴν ἄλλη κάμερα*).

Ὁ Περικλής. Τί ἰδέα κι᾽ ἀφτή... (*κουνάει λίγο τὸ κορμί του*). Καλὰ εἴχαμε τὴν ἡσυχία μας...

Ἡ Μάρθα. Ταχαχτήκατε, βλέπω, κιόλας...

Ὁ Περικλής. Ἀφτὸ ἔλειπε... Σᾶς, σᾶς βλέπω ταραγμένη...

Ἡ Μαρίνα. Ἐμεῖς, κ. Περικλή, τἄπαμε... Ἐμεῖς δὲ θὰ πᾶμε στὴν Ἀμερικανίδα.

Ὁ Περικλής. Ἔτσι θὰ κάμουμε ἐμεῖς.

Ἡ Μαρίνα (*στὴ Μάρθα*). Ἐμεῖς τὴν ξέρουμε τὴ μοίρα μας... Δὲν τὴν ξέρουμε, κ. Περικλή;

Ὁ Περικλής. Βέβαια. Ἐμένα μοῦ τὴν εἶπε ἡ μαντμαζὲλ Μαρίνα...

Ἡ Μαρίνα. Κι᾽ ἐμένα ὁ κ. Περικλής.

Ἡ Μάρθα (*μὲ μικρὸ κατσούφιασμα*). Μπά; ὥστε ὁ ἕνας τ᾽ ἀλλουνοῦ... (*προχωρεῖ ὥς τὴν πόρτα... Ἀπὸ μέσα ἀκούστηκαν ξάφνου γέλια*).

Ἡ Μαρίνα. Τ᾽ εἶνε, καλέ;

Ἡ Μάρθα. Κάτι εἶπε τῆς μαμᾶς ἡ Ἀμερικανίδα.

Ἡ Μαρίνα. Τί, καλέ; (*προχωρεῖ*) Τ' εἶπε, ποὺ γελᾶνε; (*μπαίνει στὴν ἄλλη κάμερα. Ἡ Μάρθα ἔρχεται κοντὰ στὸν Περικλή*).

Ἡ Μάρθα. Καὶ τί μοίρα τῆς εἴπατε τῆς Μαρίνας ἢ δὲν κάνει νὰν τὴ μάθουμε κι' ἐμεῖς;

Ὁ Περικλῆς (*σηκόνεται καὶ τὴν κοιτάζει κατάματα*). Τί τῆς εἶπα; Τῆς εἶπα, πὼς θὰ πάρει ἐκεῖνον ποὺ ἀγαπάει, καὶ πὼς θὰ ζήσουν ἐφτυχισμένα . . .

Ἡ Μάρθα (*λίγο κόκινη*). Ἀφτὰ τῆς εἴπατε;

Ὁ Περικλής. Ἀφτά! . . . (*μπαίνει ἡ Μαρίνα μὲ γέλιο*).

Ἡ Μαρίνα. Ἀκοῦτε, καλέ, τ' εἶπε τῆς θειᾶς μου; Θὰ κάμει, ἀκοῦτε, κι' ἄλλο μπεμπέ . . . (*χωρὶς νὰ θέλουν ὁ Περικλῆς κι' ἡ Μάρθα χαμογελᾶνε*). Εἶνε χάζι, κ. Περικλή . . . (*προχωρῶντας στὴν πόρτα*). Ἐλᾶτε νὰ κοιτᾶμε ἀπὸ δῶ. Τόρα θὰ ρίξει τὴ μοίρα τῆς μαμᾶς μου. Ἐγὼ θὰν τἀκούσω ὅλα, ποὺ θὰν τῆς πεῖ . . . (*Σταματάει στὸ πορτοφύλι*).

Ἡ Μάρθα (*στὸν Περικλή· σιγὰ καὶ δειλά*). Ἀφοῦ ξέρετε καὶ ρίχνετε μοῖρες, ρίξετε καὶ τὴ δική μου.

Ὁ Περικλῆς (*ξαφνιάζεται*). Τὴ δική σας; ! . . (*ἀμέσως*). Δόστε μου τὰ χέρια σας. (*Ἡ Μάρθα ἁπλόνει τὰ χέρια της· ὁ Περικλῆς σταματάει λίγο· ἔπειτα τὰ πιάνει καὶ τὰ κοιτάζει κάμποση ὥρα*).

Ἡ Μάρθα (*παρακολουθῶντας τον μὲ πολλὴ συγκίνηση*). Πέτε μου λοιπόν . . .

Ὁ Περικλῆς (*σφίγκοντας τὰ χέρια της, σὰν ἀσυνείδητα*). Τί νὰ σᾶς πῶ;

Ἡ Μάρθα. Τὴ μοίρα μου . . .

Ὁ Περικλής. Τὴ μοίρα σας;

Ἡ Μάρθα. Ναί!

Ὁ Περικλῆς. Θὰ σᾶς τὴν πῶ . . . (*Ὁ Περικλῆς τὰ ξανακοιτάζει κάμποση ὥρα. Ἡ Μαρίνα προσέχει πολὺ στὴν ἄλλη σάλα*).

Ἡ Μάρθα. Γιὰ δὲ μοῦ λέτε λοιπόν ;

Ὁ Περικλῆς (*γυρίζοντας τὰ μάτια του στὰ μάτια της*) Μάρθα ! . . .

Ἡ Μάρθα (*τραβιῶντας ἄξαφνα τὰ χέρια της*). Μὲ γελᾶτε, βλέπω . . . (*τρέχει γλήγορα στὴν πόρτα· ὁ Περικλῆς ξανακάθεται στὴ θέση μου συλοησμένος*).

Ἡ Μαρίνα (*στὴ Μάρθα*). Καλὲ Μάρθα, τί τῆς λέει; Δὲν καταλαβαίνω . . .

Ἡ Μάρθα (*προσέχοντας*). Μοῦ φαίνεται, πὼς ὅ,τι θέλει λέει ὁ θεῖος . . .

Ἡ Μαρίνα. Καλὰ λές. Νά, ποὺ τὸ κατάλαβε κι' ἡ μαμὰ καὶ τονὲ μαλόνει.

Ἡ Μάρθα. Στάσου νὰ ἰδοῦμε . . . (*ἀκούγουνται κάποιοι ψιθυρισμοὶ ἀπὸ μέσα*).

Ἡ Μαρίνα. Τί λέει ; . . . Τί λέει ; . . . Θὰ πικραθεῖ ἡ Μαμά μου, λέει . . . (*μὲ παράπονο*) Μαμά ! . . .

Ἡ Μάρθα. Τὰ πιστέβεις κι' ἐσὺ τόρα ; Δὲ βλέπεις τὸ μπαμπά σου, ποὺ γελάει ; . . . Ἔτσι τὰ λέει ἡ Ἀμερικανίδα . . . Δὲν ξέρει τί λέει . . .

Ἡ Μαρίνα. Ἔτσι τὰ λέει ; . . . (*μπαίνει στὴν ἄλλη κάμερα*).

Ἡ Μάρθα (*γυρίζοντας στὸν Περικλῆ*). Γιατί δὲν παρακολουθᾶτε κι' ἐσεῖς, κ. Περικλῆ ;

Ὁ Περικλῆς (*ψυχρὰ κάπως*). Τί νὰ παρακολουθήσω ;

Ἡ Μάρθα. Κεῖ μέσα κορυφόθηκε ἡ συγκίνηση. . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ χερονομία*). Ἐμένα πιὰ δὲ μὲ συγκινεῖ τίποτις στὸν κόσμο. . .

Ἡ Μάρθα (*μ' ἀνεπαίστητο χαμόγελο*). Πολὺ ἔφκολα ἀπελπιζόσαστε. . .

Ὁ Περικλῆς (*ἄξαφνα*). Τὰ πράματα μὲ κάνουν. . .

Ἡ Μάρθα. Δὲν τὰ διακρίνετε μὲ πολλὴ ὀξυδέρκεια τὰ πράματα. . .

Ὁ Περικλῆς (*σηκόνεται*). Γιατί μοῦ τὰ λὲς ἀφτά, Μάρθα ; ! . . (*Μπαίνει ἡ Μαρίνα*).

Ἡ Μαρίνα. Καλέ, δὲν ἀκούσατε τ' εἶπε τοῦ μπαμπᾶ μου ;

Ἡ Μάρθα. Τί τοὖπε ;

Ἡ Μαρίνα. Τοὖπε, πῶς θὰ σκοτοθεῖ στὸν πόλεμο. . . Θὰ πάει, λέει, ἀπὸ μοναχός του νὰ πολεμήσει καὶ θὰ σκοτοθεῖ... Ὁ θεῖος ὁ Στάμος ἐγέλαγε, ποὺ τοῦ τὄλεγε...

Ἡ Μάρθα (*μ' ἀνατριχήλα, ποὺ τῆς ξεφέβγει*). Καλὸ ξημέρομα ! . Σὲ ποιὸν πόλεμο ; ! . . .

Ὁ Περικλῆς (*τὸ ἴδιο*). Ἀφτὴ εἶνε ντὶπ κωμική. . .

Ἡ Μαρίνα (*τραβιῶντας τὴ Μάρθα*). Ἔλα νὰ ἰδεῖς. Ῥίχνει τοῦ μπαμπᾶ σου τόρα . . . (*ἔρχουνται καὶ σταματᾶνε στὴν πόρτα. Ἀπὸ πίσω τους σιγὰ ἔρχεται κι' ὁ Περικλῆς*). Τί τοὖπε ; δὲν ἄκουσα καλά. . .

Ἡ Μάρθα. Κι' ἀφτὸ κωμικό. . .

Ἡ Μαρίνα. Τί λέει ; Θὰ λάβει, λέει, μεγάλο ἀξίομα ; Τί ἄλλο ; Τί θὰ πάθει, λέει ; . .

Ἡ Μάρθα. Ἕνα ἄξαφνο, ποὺ θὰν τοῦ περάσει γλήγορα. . .

Ὁ Περικλῆς (*συργιανῶντας*). Μανία κι' ἀφτή ! . . Καὶ τὶ ἰδέα στὸ Στάμο, νὰ μᾶς τὴ φέρει καλὰ καθούμενα. . .

Ἡ Μάρθα. Μ' ἀφτά, ποὺ λέει, κ. Περικλή, εἶνε μιὰ διασκέδαση. . . (*κάνει κι' ἀφτὴ κανὰ δυὸ βήματα*).

Ὁ Περικλής. Τί διασκέδαση. . . Δὲ μάφίνετε μὲ τέτια διασκέδαση. . .

Ἡ Μαρίνα. Ἀκοῦστε τὶ λέει τοῦ κ. Γιώργου . . . (*ἀκούγουνται γέλια ἀπὸ μέσα*).

Ἡ Μάρθα. Τί τοῦ λέει; . .

Ἡ Μαρίνα. Τοῦπε πὼς ἄλλα σκέφτεται κι' ἄλλα κάνει . . . Εἶνε, λέει, διπλομάτης μὰ δὲν τὰ καταφέρνει καλὰ καὶ τονὲ νιόθουνε . . .

Ὁ Περικλῆς (*σιγά*). Ἀφτὴ τὴ φορὰ πίτυχε . . . (*ἔρχεται κοντὰ στὴν πόρτα*). Ἀφτουνοῦ τί τοῦ λέει τόρα;

Ἡ Μάρθα. Θὰ γίνει, λέει, πολιτικός. . .

Ἡ Μαρίνα. Καὶ θὰ διαπρέψει μάλιστα . . . Ἀκοῦστε, καλέ; Θὰ κάμει, λέει, πλούσιο γάμο. (*γέλια μέσα*).

Ὁ Περικλῆς (*ἀπὸ τὴν πόρτα δυνατά*). Τὰ συχαρητήρια μου, κ. Μιχαλάκη.

Ἡ Μαρίνα (*τὸ ἴδιο*). Καὶ τὰ δικά μου, κ. Μιχαλάκη . . . (*Στὴ Μάρθα*). Ἡ σειρά σου, Μάρθα, θὰ σοῦ φωνάξουν.

Ἡ Μάρθα (*τραβιέται λίγο*). Ὄχι ἐμένα· τοῦ κ. Περικλῆ θὰ φωνάξουν. (*Ὁ Περικλῆς ἀπομακρύνεται*).

Ἡ Μαρίνα. Ἐλᾶτε . . . ἐλᾶτε. Λέει τὴ μοίρα τῆς Κάκιας. (*Ἔρχεται ἡ Μάρθα καὶ σιγὰ ὁ Περικλῆς*). Ἔ, τὴν Κάκια! (*γελάει*). Ἀκούς, Μάρθα, τί τῆς λέει; (*σὲ λίγο*). Τί θὰ πεῖ θὰ ἀλλάξει, ἔ; . . .

Ἡ Μάρθα (*γελῶντας*). Ἀριστούργημα! . . .

Ὁ Περικλῆς. Τί τῆς εἶπε;

Ἡ Μαρίνα. Δὲν ἀκούσατε; Θὰ παντρεφτεῖ δυὸ φορές! . .

Ὁ Περικλῆς (*γελῶντας*). Ἔξοχο, στἀλήθεια. . .

Ἡ Μαρίνα. Κάθεται ὁ Λέαντρος, Μάρθα. . .

Ἡ Μάρθα. Ἂς ἀκούσουμε καὶ τοῦ Λέαντρου . . . (*προσέχει*).

Ἡ Μαρίνα (*γυρίζοντας στὴ Μάρθα*). Θὰ γίνει ἀξιωματικός! . . (*δυνατά*). Μπράβο, Λέαντρε! . . (*ἀκούγουνται δυνατότερα τὰ γέλια ἀπὸ μέσα*).

Ὁ Περικλῆς. Τί τρέχει πάλε;

Ἡ Μαρίνα. Δὲν ἀκούσατε τί τοῦπε; Τοῦπε, πῶς οἱ γυναῖκες θὰ τρελαίνουνται γι' ἀφτόν. . .

Ὁ Περικλῆς. Ὡραῖο κι' ἀφτό! (*χαμογελάει*).

Ἡ Μαρίνα (*δυνατά*). Ἔλα, Μάρθα. . . Ἡ σειρά σου. . (*Ἡ Μάρθα ἀπομακρύνεται*). Ὁ κ. Περικλῆς κι' ἐγώ, εἴπαμε, δὲ θὰ πᾶμε. (*Στοὺς μέσα*). Μάλιστα. . . Ἡ Μάρθα θὰ ἔρθει. . . (*Στὴ Μάρθα*). Ἄει, λοιπόν. . . Σὲ περιμένει ἡ Ἀμερικανίδα. . .

Ὁ Περικλῆς (*τὴν πλησιάζει*). Γιατί δὲν πᾶτε;

Ἡ Μάρθα. Ἐσεῖς γιατί δὲν πᾶτε;

Ὁ Περικλῆς. Μὴ μὲ ρωτᾶτε ἐμένα . . . (*μὲ κάπια παράκληση*). Πιθυμοῦσα τόσο νὰ μάθω τὴ μοίρα σας.

Ἡ Μάρθα (*δυνατά*). Καλὰ λοιπὸν ἔρχουμαι. . . (*Στὸν Περικλῆ*). Θὰν τὴ μάθετε καὶ θὰ ἰδεῖτε. . . (*προχωρῶντας*) μὰ κι' ἐγὼ θὰ μάθω τὴ δική σας. . (*μπαίνει στὴν ἄλλη σάλα. Ὁ Περικλῆς ἔρχεται καὶ σταματάει στὴν πόρτα κι' ἀφοσιόνεται μέσα. Δίπλα του στέκεται ἡ Μαρίνα*).

Ὁ Περικλῆς (*ψιθυριστά, σὰ νὰ μιλοῦσε χωρὶς νὰν τὸ νιόθει*). Θὰ ζήσει πάνου ἀπὸ πενῆντα χρόνια.

Ἡ Μαρίνα. Γιατί τὴν κοιτάει τόσο ἡ Ἀμερικανίδα; . . .

Ὁ Περικλῆς (*τὸ ἴδιο*). Θἀποκατασταθεῖ πολὺ γλήγορα. . .

Ἡ Μαρίνα (*τὸν κοιτάζει μὲ περιέργεια*). Μπά! Καλὰ εἴπατε. . .

Ὁ Περικλῆς (*τὸ ἴδιο, χωρὶς νἀπαντάει στὴ Μαρίνα*). Ὁ ἄντρας της θὰ φανερόσει ἐλατώματα. . .

Ἡ Μαρίνα (*τὸν ξανακοιτάζει*). Μπά! Καλέ, ξέρετε κι' Ἐγκλέζικα;

Ὁ Περικλῆς (*τὸ ἴδιο*). Δὲ θὰ περάσει καλὰ μὲ τὸν ἄντρα της. . .

Ἡ Μαρίνα (*τὸν ξανακοιτάζει*). Καλέ, τὰ ξέρετε, βλέπω, καλά. . .

Ὁ Περικλὴς (*τὸ ἴδιο*). Τὴν πίκρα τῆς ζωῆς της θὰν τὴν ξέρει μονάχη της κι' ὁ κόσμος δὲ θὰν τὴ φαντάζεται.

Ἡ Μαρίνα (*τὸ ἴδιο κι' ἀφτή*). Καλέ, ἔτσι τἆπε κι' ὁ θεῖος μου . . . (*Στὸν Περικλή*). Καλὸ καὶ τοῦτο· νὰ ξέρετε Ἐγκλέζικα καὶ νὰ μὴν τὸ λέτε. . . (*Μπαίνει ἡ Μάρθα ἀρκετὰ ταραγμένη, προσπαθῶντας νὰν τὴ κρύψει τὴν ταραχή της*).

Ἡ Μάρθα (*δυνατά*). Ἡ σειρὰ τοῦ κ. Περικλῆ. (*Στὸν Περικλή· δυνατά*). Ἡ σειρά σας (*προχωρῶντας κοντά του καὶ σιγά*). Ἴδατε λοιπόν; (*μὲ πικρὸ ἀνεπαίστητο χαμόγελο*).

Ἡ Μαρίνα (*δυνατά*). Ἐμεῖς, εἴπαμε, δὲ θάρθοῦμε. . . (*ἀπὸ τὴν πόρτα στοὺς μέσα*). Μὴ φωνάζετε καὶ δὲ θάρθοῦμε . . .

Ἡ Μάρθα (*δυνατά*). Κύριε Περικλή, σᾶς περιμένουν . . . (*σιγά*). Εἶνε ἀνάγκη νὰ μάθω κι' ἐγὼ τὴ δική σας . . . (*μπαίνει ὁ Αος προσκαλεσμένος*).

Ὁ Αος προσκαλεσμένος. Τί ἰδιοτροπία εἶν' ἀφτή; Δὲ μποροῦμε νὰ κάμουμε ἐξαίρεση τόρα . . .

Ὁ Περικλής. Μὰ δὲ μποροῦμε νὰ χαλάσουμε τὴ συφωνία μας μὲ τὴν μαντμαζὲλ Μαρίνα . . .

Ἡ Μαρίνα (*δυνατά*). Βέβαια ! Βέβαια ! . . .

Ὁ Αος προσκαλεσμένος. Καλὰ τόρα· συφωνίες καὶ κουραφέξαλα.

Ἡ Μάρθα (*τὸ ἴδιο*). Δὲ μπορεῖτε τόρα . . .

Ὁ Περικλής. Ἀφεῖστε με, σᾶς παρακαλῶ (*κοιτάζοντας στὴν ἄλλη σάλα*). Σᾶς λέω, ἔχω συφωνία . . . ἂ χαλάει τὴ συφωνία ἡ μαντμαζὲλ Μαρίνα . . .

Ἡ Μάρθα (*στὴ Μαρίνα*). Ἔλα λοιπὸ νὰ σοῦ πεῖ πρῶτα τὴ δική σου . . .

Ὁ Αος προσκαλεσμένος. Ἄ! μάλιστα! . . . (*στὴ Μαρίνα*) Ἔτσι πρέπει.

Ἡ Μαρίνα (*διστάζοντας ἀκόμα· στὸν Περικλή*). Νὰ πάω;

Ὁ Περικλὴς (*κουνιῶντας τὸ κεφάλι*). Ὅπως θέλετε.

Ἡ Μαρινα. Πάω λοιπόν . . . Ὕστερα ὅμως θὰ πᾶτε κι' ἐσεῖς. (*μπαίνει μέσα πεταχτά· ὁ Αος προσκαλεσμένος ἔρχεται καὶ σταματάει στὴν πόρτα*).

Ἡ Μάρθα (*μὲ πικρὸ χαμόγελο*). Τί μοῦ μέλλει νὰ περάσω . . .

Ὁ Περικλὴς (*πολὺ ταραγμένος*) . . .

Ἡ Μάρθα. Καλίτερα νὰ μὴν πήγαινα . . . Δὲν τὸ φρονεῖτε;

Ὁ Περικλὴς (*μὲ κάπιαν ἔξαψη*). Μάρθα, νὰ μὴν τὸν κάμεις ἀφτὸ τὸ γάμο!

Ἡ Μάρθα (*δειλιάζει καὶ τραβιέται στὴν πόρτα*). Ἂν εἶνε τῆς μοίρας μου . . . (*σταματάει στὴν πόρτα· στὸν Αο προσκαλεσμένο*). Τ' εἶπε στὴ Μαρίνα;

Ὁ Αος προσκαλεσμένος. Τὰ καλίτερα, ὧς τόρα. Θὰ ζήσει πολλὰ πολλὰ χρόνια. Θὰ πάρει κεῖνον, ποὺ θέλει, καὶ θὰ ζήσει σ' ὅλη της τὴ ζωὴ ἐφτυχισμένη . . . (*Ἡ Μάρθα κατακοκινίζει καὶ γυρίζει στὸν Περικλή. Μπαίνει μ' ὁρμὴ καὶ γέλια ἡ Μαρίνα*).

Ἡ Μαρίνα. Κύριε Περικλή! . . κύριε Περικλή! . . Ὅ,τι μοὖπατε, μοὖπε κι' ἡ Ἀμερικανίδα . . . . (*ὁ Περικλὴς εἶνε παραμερισμένος. Ἡ Μάρθα τὸν πλησιάζει*).

Ἡ Μάρθα. Ἡ σειρά σας τόρα. (*σιγὰ*) Σεβαστεῖτε, κ. Περικλή, τὴν ἀδημονία μου . . . σᾶς παρακαλῶ . . . (*πλησιάζει ἡ Μαρίνα*).

Ἡ Μαρίνα. Ἐλᾶτε, κ. Περικλή . . . Θὰ σᾶς πεῖ κι' ἐσᾶς ὅ,τι σᾶς εἶπα . . .

Ὁ Α^{ος} προσκαλεσμένος (*ἔρχεται καὶ τὸν τραβάει*). Ἔλα λοιπόν.

Ὁ Περικλῆς (*κοιτάζοντας τὴ Μάρθα*). Τί νὰ γίνει. (*μπαίνει στὴν ἄλλη κάμερα· μαζὶ κι' ὁ προσκαλεσμένος. Τὰ δυὸ κορίτσια προσέχουν ἀπὸ τὴν πόρτα*).

Ἡ Μαρίνα. Τόρα θὰ ἰδεῖς, ποὺ θὰν τοῦ πεῖ, ὅ,τι τοὖπα ἐγώ . . .

Ἡ Μάρθα. Στάσου, καημένη, νἀκούσουμε . . .

Ἡ Μαρίνα. Τί! ; . . . Τί λέει ; Ἀλήθεια τοῦ τὰ λέει ἀφτά ; . . .

Ἡ Μάρθα. Στάσου, καημένη . . .

Ἡ Μαρίνα (*δυνατότερα*). Ψέματα, λέει. . . Ἀκοῦτε, λέει, πῶς ἡ ζωή του δὲν εἶνε μεγάλη. .

Ἡ Μάρθα. Οὔ, καημένη. . .

Ἡ Μαρίνα. Τί λέει, Μάρθα ; . . . Θὰ μίνει ἀνύπαντρος, λέει. . .

Ἡ Μάρθα (*μὲ κάπιο πείσμομα*). Ἄκουγε καὶ μὴ φωνάζεις. . .

Ἡ Μαρίνα (*δυνατά*). Λέει ψέματα, σοῦ λέω. Θὰ ζήσει ἐφτυχισμένος ὁ κ. Περικλῆς κι' ὄχι ἀφτά, ποὺ τοῦ λέει. . . Ἀκοῦτε, λέει, πῶς θὰ πάθει μεγάλη λύπη καὶ θὰν τὸ ρίξει ὄξω γιὰ νὰν τὴν πνίξει... Τί λέει, καλέ ;... Τ' εἶν' ἀφτά, ποὺ λέει ; ! . . .

Ἡ Μάρθα (*μὲ πολλὴ ταραχή*). Καλὰ λοιπόν. . . Ἄς ἀκοῦμε ἐσένα τόρα . . . (*μπαίνει ὁ Περικλῆς ταραγμένος μὲ προσποιτὸ χαμόγελο*).

Ἡ Μαρίνα. Καλὲ κ. Περικλή, ἀφτὴ δὲν ἤξερε τὶ σᾶς ἔλεγε. . . Τ' εἶταν ἀφτά ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἡ μοίρα μου, μαντμαζέλ. . .

Ἡ Μάρθα (*μ' ἀρκετὴ συγκίνηση*). Δὲν τὰ πιστέβω ἐγὼ ἀφτὰ καθόλου. . .

Ὁ Περικλῆς (*τὴν κοιτάζει*). Εἶπε τὴν ἀλήθεια. . .

Ἡ Μάρθα. Καλὴ ἀλήθεια... Ἀπὸ τὸν πόλεμο καταλαβαίνει κανεὶς τὶ ἀλήθειες εἶπε... Ἀφτή, καλέ, κοροϊδέβει τὸν κόσμο...

Ὁ Περικλὴς (**μὲ πόνο**). Δὲν ξέρω τεἶπε γιὰ τοὺς ἄλλους, μαντμαζέλ· (**μὲ χαμόγελο πικρό**). Ἐγὼ εἶμαι ἕνα πλάσμα καταδικασμένο...

Ἡ Μαρίνα. Μὴν τὰ πιστέβετε, κ. Περικλή... Ἀφτά, πού σᾶς εἶπα ἐγὼ εἶνε ἡ ἀλήθεια... (**μπαίνει ὁ Στάμος πολὺ λυπημένος· χωρὶς νὰ μιλήσει κάθεται στὴ θέση του**). Καλὲ θεῖε Στάμο, ἐσᾶς γιατί δὲ σᾶς εἶπε τὴ μοίρα σας;

Ὁ Στάμος. Ἐμένα μοῦ τὴν εἶπε στὸ παπόρι πρώτου πρώτου (**βυθίζεται σὲ λύπη**).

Ἡ Μάρθα. Καλέ, τί κουταμάρες πού μᾶς εἶπε... (**μπαίνει ὁ Α^ος προσκαλεσμένος**).

Ὁ Α^ος προσκαλεσμένος. Ἐμένα μὲ συγύρισε καλά...

Ὁ Περικλής. Ὅλους μας, φίλε μου...

Ὁ Α^ος προσκαλεσμένος. Τὰ καλίτερα τὰ εἶπε στὴ μαντμαζὲλ Μαρίνα.

Ἡ Μάρθα. Ναί!.. (**Ὁ Στάμος σηκόνει τὸ κεφάλι του καὶ τοὺς κοιτάζει παράξενα. Ἔπειτα σηκόνεται, περπατεῖ λίγο κι' ὕστερα πάει στὴν ἄκρη τοῦ καναπὲ καὶ ξαπλόνεται σκεφτικός**).

Ὁ Α^ος προσκαλεσμένος. Καὶ τοῦ Μιχαλάκη τοὖπε ἐξαίσια (**ξακολουθεῖ νὰ μιλεῖ μὲ τὰ κορίτσια**).

Ὁ Περικλὴς (**προχωρεῖ στὸ Στάμο· σιγά**). Νὰ σοῦ πῶ, Στάμο...

Ὁ Στάμος. Τί;...

Ὁ Περικλής. Πιστέβεις τίποτις ἀπ' ὅσα εἶπε;

Ὁ Στάμος (**μὲ δυσκολία**). Τί θὰ πεῖ ἂν πιστέβω...

Ὁ Περικλής. Ἐγὼ δὲ θέλω νὰ πιστέψω, ἀδερφέ... Ἄκουσέ με... (**σταματάει**).

Ὁ Στάμος. Τί θέλεις;

Ὁ Περικλῆς (*μ' ἀπόφαση*). Γιατί μοῦπες προτήτερις πὼς ἀγαπάω; ποὺ τὸ κατάλαβες; . . .

Ὁ Στάμος. Καημένε Περικλή, ἄφισέ με, σὲ παρακαλῶ τόρα. . . Δὲ βλέπεις πὼς εἶμαι; . . .

Ὁ Περικλῆς. Καλέ, ναί!—Τί ἔχεις;

Ὁ Στάμος (*κλαφτὰ κοντά*). Τί ἔχω; Πρέπει νὰν τὸ πῶ σὲ σένα . . . Μοναχὰ σὲ σένα . . . Πές μου, πὼς δὲ θὰν τὸ πεῖς κανενός. . .

Ὁ Περικλῆς. Τί τρέχει, καλέ; . . Δὲν εἶνε ἀνάγκη, πιστέβω, νὰ σοῦ ὑποσχεθῶ, πὼς δὲ θὰν τὸ πῶ.

Ὁ Στάμος (*τὸ ἴδιο*). Δὲν ξέρεις, τὶ εἶπε κι' ἐγὼ δὲν τὸ μετάφρασα. . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ κορυφομένη περιέργεια*). Γιὰ ποιόν;

Ὁ Στάμος. Γιὰ τὴ Μαρίνα μας . . . (*δακρίζει*). Μέρες, μοῦ εἶπε, ἔχει μόνο . . .

Ὁ Περικλῆς (*ἀνατριχιάζοντας ἄξαφνα*). Σῶπα, καλέ. . .

Ὁ Στάμος. Ἀφτὸ μοῦπε . . . (*πιάνει τὸ κεφάλι του*).

Ἡ Μαρίνα (*προχωρῶντας μὲ γέλιο σ' ἀφτούς*). Τί λέτε ἐσεῖς;

Ὁ Στάμος (*μὲ προσποιτὸ χαμόγελο*). Γιὰ σένα λέμε . . . γιὰ τὴ μοναδική σου τὴν τύχη. . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ χαρά*). Ὅ,τι μοῦπε ὁ κ. Περικλῆς τὰ ἴδια μοῦπε κι' ἡ Ἀμερικανίδα. . . Μὰ γιατί στὸν κ. Περικλὴ δὲν είπε τὴν ἀλήθεια; . . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ προσποιτὸ χαμόγελο*). Δὲν πρόσεξε καλὰ σὲ μένα. Δὲν εἶν' ἔτσι, Στάμο;

Ὁ Στάμος. Ναί! Εἴσουν, βλέπεις, ὁ τελεφταῖος καὶ βιαζότανε· εἶταν κατακουρασμένη πιά. . .

Ἡ Μαρίνα (*χτυπιῶντας τὰ χέρια της*). Βέβαια! ἔτσι εἶνε! . . . Βλέπετε λοιπόν, κ. Περικλή; Ὅ,τι σᾶς εἶπα

ἐγὼ εἶνε ἡ ἀλήθεια. . Θὰ ζεῖστε ἐφτυχὴς κι' ἐσεῖς, θὰ ζήσω ἐφτυχὴς κι' ἐγώ. . Θὰ ζήσουμε ἐφτυχισμένοι κι' οἱ δυό μας. . . Ἔ, θεῖε Στάμο;

Ὁ Στάμος. Ναί! Θὰ ζεῖστε ἐφτυχισμένοι κι' οἱ δυό σας. . .

Ὁ Περικλῆς. Θὰ ζήσουμε ἐφτυχισμένοι κι' οἱ δυό μας. . .

Ἡ Μαρινα (*πηδῶντας στὴν κάμερα*). Τί χαρά! . . Τί χαρά! . . (*Ὁ Στάμος καὶ ὁ Περικλῆς τὴν κοιτάζουν. Ὁ Στάμος δακρίζει. Ἡ Μαρίνα ἀπομακρύνεται μὲ τὸ πήδημα*).

Ὁ Στάμος. Μοῦ σπαράζεται ἡ ψυχὴ (*κλαίει πνιχτά*).

Ὁ Περικλῆς (*τρομερὰ συγκινημένος*). Καημένε Στάμο, ποὺ δίνεις πίστη σ' ὅ,τι φτάσεις. . .

Ὁ Στάμος. Τὸ θέλω, νομίζεις; Διώχτη μου λοιπὸν ἐσὺ ἂ μπορεῖς. . . Ἐσὺ εἶσαι χειρότερα ἀπὸ μένα. . .

Ὁ Περικλῆς. Μὴ μοῦ τὸ λές, Στάμο . . . (*ανατριχιάζει*). Φτωχὴ Μαρίνα! . . . (*Ξανάρχεται κοντά τους ἡ Μαρίνα μὲ πήδημα χαροπό*).

Ἡ Μαρίνα. Πῶς εἴσαστε, καλὲ ἔτσι; Ἀντὶ νὰ χαιρόσαστε, ποὺ θὰ ζήσουμε ἐφτυχισμένοι. . Τεἶν' ἀφτά; Ἐγὼ θέλω νὰ σᾶς βλέπω νὰ γελᾶτε. . . Γελᾶστε, θεῖε Στάμο. Κύριε Περικλή, γιατί δὲ γελᾶτε κι' ἐσεῖς; . . .

Ὁ Στάμος (*προσπαθῶντας νὰ γελάσει*). Ποιὸς εἶπε, πὼς δὲ γελᾶμε;

Ὁ Περικλῆς (*κι' ἀφτὸς τὸ ἴδιο*). Τί ἄλλο κάνουμε;

Ἡ Μαρίνα. Ἔτσι ντέ! . . (*Ξαναπηδάει. Σ' ὅλη ἀφτὴ τὴν ὥρα ὁ Αος προσκαλεσμένος εἶχε περιορίσει στὴ θέση της τὴ Μάρθα καὶ τῆς μιλοῦσε, ἐνῶ ἡ Μάρθα δὲ μποροῦσε νὰ κρύψει τὴ στενοχώρια της γιὰ τὸν περιορισμὸν ἀφτό. Ἀπὸ μέσα ἀκούγουνταν ζωερὰ τὰ σκόλια τῶν ἄλλων. Ξάφνου ἡ Ἀκρόπολη, ποὺ φαίνονταν*

ἀμυδρὰ στὸ βάθος, ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ μπαλκονιοῦ, φωτίζεται καὶ ξεχωρίζει ὁ Παρθενώνας. Ἀπὸ κάτου περνάει διαδήλωση κι' ἀκούγεται δυνατὰ ὁ θόρυβος τοῦ κόσμου).

Ἡ Μαρίνα. Ἀνάψανε τὴν Ἀκρόπολη! . . Ἐλᾶτε νὰν τηνὲ διοῦμε ἀπὸ τὸ μπαλκόνι (***προχωρεῖ***). Ἐλᾶτε, θεῖε Στάμο . . . κ. Περικλή . . . Μάρθα, ἔλα. Κύριε Γιῶργο δὲ θάρθεῖτε; (***βγαίνει στὸ μπαλκόνι***).

Ὁ Περικλής. Ἐρχόμαστε (***βγαίνουν ὅλοι***).

Ἡ Μαρίνα (***ἀπὸ τὸ μπαλκόνι, πιάνοντας τὰ σίδερα καὶ πηδῶντος στὰ μάρμαρα***). Ὤ! Τί ὡραία ποὺ εἶνε!..

Ὁ Στάμος (***κοντά της***). Πολὺ ὡραία! . . .

Ὁ Περικλὴς (***δίπλα της***). Μαγεία ποὺ εἶνε! . .

Ἡ Μαρίνα (***στὴ μέση τους***). Κύριε Περικλή, οἱ Οὖγκροι κάνουν διαδήλωση . . . γιὰ δέτε τους, ἔχουν Ἑλληνικὲς σημαῖες στὸ κεφάλι τους . . . Νά, οἱ Γερμανοί. Ποῦνε ἡ Μάρθα νὰ ἰδεῖ τὸ Σιούμαν. Τονὲ βλέπετε, θεῖε Στάμο! . . .

Ὁ Στάμος. Ναί! Ἐκεῖνος ἐκεῖ στὴ μέση . . .

Ἡ Μαρίνα. Νά, κι' οἱ Ἐγκλέζοι καὶ οἱ Ἀμερικάνοι . . . Οἱ Γάλλοι ἀπὸ δῶ . . . (***ἀκούγεται ὁ θόρυβός τους ἀρκετά . . . ξεχωρίζει ὅμως μιὰ γυναικίσια φωνὴ ποὺ φωνάζει δυνατά:*** *Greece for ever!*) Καλέ, ἡ Ἀμερικανίδα στ' ἄλλο μπαλκόνι σκούζει . . . Εἶδε τοὺς Ἀμερικάνους καὶ γιὰ ἰδέστε, πῶς κάνει.

Ἡ Μάρθα. Ἔ, τὴν τρελὴ τί κάνει! . . .

Ἡ Μαρίνα. Ἐμάθανε καὶ φωνάζουν Ρωμέϊκα . . . Θὰ φωνάξω κι' ἐγὼ μαζί τους, θεῖε Στάμο.

Ὁ Στάμος. Φώναξε . . .

Ἡ Μαρίνα (***δυνατά, ὅπως οἱ διαδηλωτές***). Ζήτω Ἑλλάς! . . . Ζήτω Ἑλλάς! Φωνάξτε κι' ἐσεῖς, θεῖε Στάμο . . .

Ὁ Στάμος (*δυνατά*). Ζήτω Ἑλλάς! . . .
Ἡ Μαρίνα. Ζήτω Ἑλλάς. Ἐσεῖς κ. Περικλή, δὲ θὰ φωνάξετε;
Ὁ Περικλής. Ἐγὼ δυνατότερα ἀπ' ὅλους (*φωνάζει*) Ζήτω Ἑλλάς! . . (***ξακολουθεῖ τὸ πανόραμα τῆς Ἀκρόπολης κι' ὁ θόρυβος τῆς διαδήλωσης, ἐνῶ διαπερνάει ὅλους ἡ φωνὴ τῆς μὶς Ἄννας Κούξλεϋ, ποὺ σκούζει ὁλοένα:***
— Greece for ever! Greece for ever!...)

(Πέφτει ἀργὰ ἡ σκηνή).

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΔΕΦΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ

Ο Απρίλης μήνας στὸ τέλος του. Τὸ σπίτι τῆς κ. ΚΡΑΚΟΥΡΑ. Ἡ σκηνὴ παρασταίνει ἕνα σαλόνι μὲ περίσσεια πολυτέλεια. Μέσα σὲ βάζα φαίνουνται πολλὰ μπουκέτα στοιβασμένα. Στὴν κονσόλα εἶνε τοποθετημένες ὅλες οἱ φωτογραφίες τοῦ Στάδιου, τοῦ Λούη καὶ τῶν ἄλλω νικητῶν. Στὴ μιὰν ἄκρη ντιβανιοῦ κάθεται ἡ ΜΑΡΙΝΑ ὠχρή, σὰ μόλις νὰ σηκόθηκε ἀπὸ ἀρώστεια. Παραδῶθε σὲ μιὰ πολυθρόνα κάθεται ἡ κ. ΚΡΑΚΟΥΡΑ. Μπαίνει ὁ ΣΤΑΜΟΣ.

Ὁ Στάμος (*μὲ χαμόγελο*). Καλημέρα σας.

Ἡ Μαρίνα. Καλὸ στὸ θεῖο Στάμο. Γιατὶ ἀργήσατε, θεῖε Στάμο ;

Ὁ Στάμος (*προχωρῶντας κοντά της καὶ φιλιῶντας τη στὸ κούτελο*). Πῆγα μιὰ στιγμὴ στῆς Κανελάκενας καὶ χασομέρησα . . . Πῶς εἶσαι τόρα, Μαρίνα μου ;

Ἡ Μαρίνα. Καλὰ εἶμαι, θεῖε Στάμο.

Ἡ κ. Κράκουρα. Μόλις ἔφυγε κι' ὁ γιατρός. Μᾶς εἶπε, πὼς θὰ μᾶς ἀφίσει σὲ δυὸ τρεῖς ἡμέρες νὰ βγαίνουμε μὲ τὴν ἅμαξα.

Ὁ Στάμος. Βέβαια· τότες θὰ πᾶμε καὶ στὴν ἐξοχή. Ἔ, Μαρίνα ;

Ἡ Μαρίνα (*μὲ κάπιο παράπονο*). Ἐγὼ πιὰ εἶμαι καλά· γιατὶ δὲ μ'ἀφίνουν νὰ βγῶ ὄξω ;

Ὁ Στάμος. Ὁ γιατρὸς κάτι ξέρει. Θέλεις νὰ ξανακυλίσεις πάλε δηλαδή; Δὲ θυμᾶσαι τί τράβηξες;

Ἡ κ. Κράκουρα. Ἔτσι, δὲν ἔχει ὑπομονὴ καθόλου.

Ἡ Μαρίνα. Μὰ τότες, θεῖε Στάμο, ἔβρεξε καὶ βράχηκα. Θυμηθεῖτε τί βροχὴ εἶταν κι' ἐκείνη; . . .

Ὁ Στάμος. Καὶ τὄλεγα ὁ κακομοίρης, ποὺ εἶδα τὸν καιρό. Μὴν πᾶμε σήμερα στὸ Στάδιο. Θὰ βρέξει. Θἀναβάλουνε καὶ τὴν ἀνακήρυξη τῶ νικητῶν. Δὲ μἀκούσατε. Νά, τἀποτέλεσμα.

Ἡ κ. Κράκουρα. Δὲ βαστιόταν ἡ Μαρίνα καθόλου. Σόνει καὶ καλὰ νὰ ἰδεῖ τὸ Λούη νὰ φορεῖ τὶς φουστανέλες του. Μήπως ἐγὼ ἤθελα νὰ πᾶμε;

Ἡ Μαρίνα. Μὰ ποὺ νὰ φανταστεῖ κανείς, Μαμά, πὼς θἄβρεχε ἔτσι;

Ὁ Στάμος. Ὅλα πρέπει νὰν τὰ φαντάζεται κανένας. Ἅμα μάλιστα πειράζεται τόσο ἔφκολα . . .

Ἡ Μαρίνα. Καλὰ λοιπό, θεῖε Στάμο . . . Μαλῶστε με λοιπὸν κι' ἐσεῖς . . .

Ὁ Στάμος (*σὰ νὰ διαμαρτύρεται*). Δὲ σὲ μαλόνει κανείς, Μαρίνα μου. Ἔτσι τὰ θυμηθήκαμε ἀφτά . . .

Ἡ κ. Κράκουρα (*ἀλλάζοντας τὴν ὁμιλία*). Καὶ ποιὸς εἶταν στῆς Κανελάκενας;

Ὁ Στάμος. Τόρα ποὺ κατέβαινα ἐγώ, ἀνέβαινε ἡ Πιπίτσα μὲ τὴ Μάρθα . . .

Ἡ Μαρίνα. Νά, κι' ἡ θειὰ μὲ τὴ Μάρθα μὲ ξεχάσανε σήμερα . . . Ὅλοι στῆς κ. Κανελάκη πᾶνε . . .

Ὁ Στάμος. Θἀνέβουν καὶ θὰ κατέβουν ἀμέσως. Θάρθοῦνε ἐδώ. Μάλιστα μοὖπανε νὰ μπῶ στάμάξι καὶ νὰν τὶς περιμένω· μὰ γὼ ἤθελα νὰ περπατήσω κομάτι κι' ἦρθα πεζός· ὅπου καὶ νἆνε θάρθοῦν . . .

Ἡ Μαρίνα. Θάρθοῦνε λοιπό! Δὲ μὲ ξεχάνουν λοιπόν;

Ὁ Στάμος. Νὰ σὲ ξεχάσουν, λέει; Καὶ ποιὸς μπορεῖ νὰ σὲ ξεχάσει ἐσένα;

Ἡ Μαρίνα. Ἀφεῖστε τα ἀφτά, θεῖε Στάμο, καὶ ξέρω ἐγὼ ἕνανε ποὺ μὲ ξέχασε. Ναί, δὲν ἦρθε μήτε χτές, μήτε σήμερα . . .

Ὁ Στάμος. Ὁ Περικλῆς; Πόσο ἀπατᾶσαι.

Ἡ Μαρίνα. Μάλιστα ὁ κ. Περικλῆς . . . Ἐγώ, ἂν εἶταν ἐκεῖνος ἄρωστος, θὰ πήγαινα νὰ κάτσω σπίτι του, ποὺ λέει ὁ λόγος.

Ἡ κ. Κράκουρα. Χτὲς καὶ σήμερα, ποὺ δὲν ἦρθε, δεκαπέντε φορὲς ἔστειλε νὰ μάθει τὶ κάνεις.

Ἡ Μαρίνα. Καλὰ τόρα. Ἐκεῖνος δὲν ἔρχεται.

Ὁ Στάμος. Ἐγὼ ξέρω, ποὺ τοῦ ἔτυχε μιὰ μεγάλη δυσκολία κι' εἶταν μάλιστα καταστενοχωρημένος, ποὺ δὲν ἦρθε χτές. Σήμερα θὰ κάμει τἀδύνατα δυνατὰ νἄρθεῖ. . .

Ἡ Μαρίνα (*ζωερά*). Ἀλήθεια; . .

Ὁ Στάμος. Ἀλήθεια βέβαια· κι' εἶταν νἀφιβάλεις;

Ἡ Μαρίνα. Θεῖε Στάμο. . .

Ὁ Στάμος. Πρέπει νὰ ξέρεις, πῶς ὁ Περικλῆς σἀγαπάει περσότερο ἀπ' ὅλους μας. Ἀφτὰ μοὔλεγε καὶ σήμερα τὸ μεσημέρι στὴν Bretagne, ποὺ φάγαμε μαζί.

Ἡ Μαρίνα. Φάγατε μαζὶ σήμερα τὸ μεσημέρι;

Ὁ Στάμος. Ναί. Εἴχαμε νὰ μιλήσουμε κάτι σπουδαῖα . . .

Ἡ Μαρίνα. Σπουδαῖα;! Τί σπουδαῖα, θεῖε Στάμο;

Ὁ Στάμος. Δὲ σὲνδιαφέρουν, Μαρίνα μου. . .

Ἡ Μαρίνα. Δὲ θέλετε νὰ μοῦ τὰ πεῖτε κι' ἐμένα. . .

Ὁ Στάμος. Ὄχι, νὰ σὲ χαρῶ. . . Δὲν εἶν' ἀφτό.

Ἡ Μαρίνα. Ναί, δὲν εἶν' ἀφτό. . .

Ὁ Στάμος. Δὲ μὲ πιστέβεις λοιπόν, ποὺ σοῦ λέω;

Ἡ Μαρίνα. Σᾶς πιστέβω, μὰ δὲ θέλετε νὰ μοῦ τὸ πεῖτε . . .

Ὁ Στάμος. Καλὰ λοιπό. Ρώτησε καὶ τὴ μαμά σου σου, ποὺ ξέρει, γιὰ τὶ μιλήσαμε μὲ τὸν Περικλή, νὰ ἰδεῖς, πῶς δὲ σ' ἐνδιαφέρει. . .

Ἡ Μαρίνα. Τὸ ξέρει κι' ἡ μαμά ;! Τότες δὲν εἶνε μυστικό, θεῖε Στάμο. Θὰ μοῦ τὸ πεῖτε κι' ἐμένα.

Ὁ Στάμος (*στενοχωρημένος*). Ἄς τὸ πεῖ λοιπὸν ἡ μαμά σου. . .

Ἡ Μαρίνα. Μαμά, πές μου το ἐσύ. . .

Ἡ κ. Κράκουρα. Δὲν εἶνε τίποτα, παιδί μου. . . Νά, τὶ τρέχει. . . Ὁ θεῖος σου θἀγοράσει δυὸ ἄλογα, γιὰ τἀμαξάκι ποὺ πῆρε καὶ θέλησε τὴ συβουλὴ τοῦ κ. Περικλῆ, ποὺ ξέρει ἀπ' ἀφτά. . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ ντήρηση*). Ἀφτὸ εἶνε ; Κι' ἀφτὸ δὲ θέλατε νὰ μοῦ πεῖτε ; . . . Μὲ γελᾶτε. . .

Ὁ Στάμος. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐπιμένεις τόσο, ἄκου. Μὴ ρωτήσεις ὅμως περσότερα γιατὶ δὲ θὰ σοῦ πῶ. . .

Ἡ Μαρίνα. Δὲ θὰ ρωτήσω. . .

Ὁ Στάμος (*μὲ ὕφος ἐμπιστεφτικό*). Λοιπὸν ὁ Περικλὴς σοῦ ἑτοιμάζει μιὰ σουρπρίζ. . .

Ἡ Μαρίνα. Μοῦ ἑτοιμάζει μιὰ σουρπρίζ ; Τί σουρπρίζ, θεῖε Στάμο ;

Ὁ Στάμος. Δὲν εἴπαμε, δὲ θὰ ρωτήσεις περσότερα ;

Ἡ Μαρίνα (*μὲ παράπονο*). Καλὰ λοιπόν. . . Ἐσεῖς δὲ μοὖπατε τίποτα. . . Λέτε μονάχα μιὰ σουρπρὶζ γιὰ νὰ μὲ κάμετε περίεργη καὶ σταματᾶτε... Ὁρίστε μας...

Ὁ Στάμος (*χαμογελῶντας*). Βάστα τὴν ὑπομονή σου καὶ θὰν τηνὲ διεῖς. . . Ἔχε πεποίθηση, πῶς θὰ χαρεῖς, ὅσο δὲ φαντάζεσαι. . .

Ἡ Μαρίνα (*τὸ ἴδιο*). Ἐσεῖς δὲ μἀγαπᾶτε καθόλου. . . Ἀφτὸ φαίνεται, μ' ἀφτὰ ποὺ μοῦ κάνετε. . .

Ὁ Στάμος (*πλησιάζοντας κοντά της*). Σύχασε λοιπὸν καὶ θὰ σοῦ πῶ ἄλλο ἕνα, μὰ ὁρκίζουμαι, πὼς δὲ θὰ

σοῦ ξαναπῶ τίποτις, ὅσο κι' ἂν ἐπιμένεις. . . (**Ἡ κ. Κράκουρα ὅλη ἀφτὴ τὴν ὥρα τοὺς παρακολουθεῖ μὲ χαμόγελο**).

Ἡ Μαρίνα. Πεῖτε μου καὶ δὲ θὰ ἐπιμένω. . .

Ὁ Στάμος. Θάρχίσει λοιπὸ νὰ ἐνεργεῖ ἡ τύχη, ποὺ σοῦ εἶπε ὁ Περικλῆς κι' ἡ Ἀμερικανίδα.

Ἡ Μαρίνα (**μὲ φανερὴ συγκίνηση**). Ἡ τύχη μου!;..

Ὁ Στάμος. Μάλιστα, ἡ τύχη σου ... ἡ λαμπρή σου τύχη, ποὺ ὅλοι τὴ ζουλέψαμε . . .

Ἡ Μαρίνα (**τὸ ἴδιο**). Θεῖε Στάμο, τί μοῦ λέτε! . . . (**ἀκούγεται ἀμυδρὰ τὸ κουδοῦνι τῆς ξώπορτας**).

Ὁ Στάμος. Ἀφτό, ποὺ σοῦ λέω· καὶ δὲ σὲ βλέπω νὰ χαίρεσαι . . .

Ἡ Μαρίνα (**μὲ κάπια συστολή**). Κι' ἀφτὸ θὰ εἶνε ἡ σουρπρὶζ τοῦ κ. Περικλῆ; (**ἄξαφνα**) Κατάλαβα, θεῖε Στάμο . . .

Ὁ Στάμος (**προχωρῶντας κοντά της**). Τί κατάλαβες; (**τὴ φιλεῖ μὲ στοργή**). Σοὺτ τόρα! . . . Ἔρχεται ἡ θειά σου μὲ τὴ Μάρθα . . . Σοὺτ . . . μὴν πεῖς τίποτις ἀκόμα . . . (**μπαίνει ἡ κ. Μηλιώτη κι' ἡ Μάρθα**).

Ἡ κ. Μηλιώτη. Καλημέρα σας. (**στὴ Μαρίνα**) Σήμερα πιὰ ἐντελῶς καλὰ (**τὴ φιλεῖ**).

Ἡ Μαρίνα. Δὲν ἔχω πιὰ τίποτα (**φιλιοῦνται μὲ τὴ Μάρθα**).

Ἡ κ. Μηλιώτη. Δὲ στὄλεγα ἐγώ, πὼς δὲν ἔχεις τίποτα;

Ἡ Μαρίνα (**μὲ χαρά**). Ἔγεινα πιὰ καλά . . . (**Στὴ Μάρθα**) Τί ὤμορφος καιρὸς ποὺ θὰ εἶνε ὄξω.

Ἡ Μάρθα (**μὲ κάπια μελαχολία**). Ναί, εἶνε καλὸς καιρός . . .

Ἡ Μαρίνα. Στὴν Κηφισιὰ τί ὡραία, ποὺ θἄνε . . .

Ἡ κ. Μηλιώτη. Μεθάβριο θὰ πᾶμε ὅλοι μαζί . . .

Ὁ Στάμος. Θὰ κόψουμε κι' ὅλα τ' Ἀπριλιάτικα τραντάφυλα . . .

Ἡ κ. Κράκουρα. Θὰν τὰ κάμουμε ὡραῖα στεφάνια...

Ἡ Μαρίνα. Κι' ἅμα τὰ κόψουμε ὅλα, τί θἀφίσουμε γιὰ τὴν Πρωτομαγιά, θεῖε Στάμο;

Ὁ Στάμος. Ὣς τὴν Πρωτομαγιά; δέκα φορὲς νὰ κόψουμε καὶ πάλε θὰ ξαναγίνουνε ἄλλα . . .

Ἡ Μαρίνα. Στεφάνια νὰν τὰ κάμουμε· καλὰ εἶπε ἡ μαμά. Ὄχι κι' ὅλα ὅμως· ἐμένα μἀρέσουνε τὰ μπουκέτα πολύ. . . Ἐσένα, Μάρθα, σἀρέσουνε τὰ μπουκέτα;

Ἡ Μάρθα. Μἀρέσουνε . . .

Ἡ Μαρίνα. Εἶνε ὡραῖα τὰ μπουκέτα. Στολίζουνε τὸν τόπο... Γιὰ ἰδές, Μάρθα, πόσα μοῦ πῆρε ὁ μπαμπάς μου κι' ὁ θεῖος ὁ Στάμος (**κοιτάζοντας ἕνα βάζο μεγάλο ἀδειανό**). Ἐκεῖνο κεῖ τὸ κακόμοιρο τί λύπη, ποὺ ἔχει νὰ εἶνε ἀδειανό . . .

Ὁ Στάμος. Θὰ παραγκείλω ἐγὼ ἕνα μεγάλο γιὰ κεῖνο.

Ἡ Μαρίνα. Θεῖε μου.

Ἡ κ. Μηλιώτη. Ἄβριο θὰ σοῦ στείλω ἐγὼ ἕνα ἀπὸ τὸ περιβόλι μας.

Ἡ Μαρίνα. Σᾶς ἐφχαριστῶ, θειά μου.

Ὁ Στάμος. Θὰν τὸ γιομίσουμε τοῦτο τὸ σαλονάκι ὅλο ρόδα.

Ἡ Μαρίνα. Τότες θὰ εἶνε ὡραία . . . Θὰ χαίρεται κανεὶς νὰ μπαίνει ἐδῶ μέσα. (*στὸ Στάμο*) Μπορεῖ νὰ φέρει κανένα κι' ὁ κ. Περικλής· ἔ, θεῖε Στάμο; . . .

Ὁ Στάμος. Ἐγὼ ἀπορῶ πῶς δὲν ἔφερε ἀκόμα . . .

Ἡ Μάρθα. Τόρα, ποὺ ἐρχόμαστε τὸν εἶδα ἀπὸ τὸ ἀμάξι κι' ἔμπαινε σ' ἀνθοπουλεῖο.

Ἡ Μαρίνα. Ἀλήθεια; ! . .

Ἡ Μάρθα. Δηλαδὴ τὸν πῆρε τὸ μάτι μου . . .

'Η Μαρίνα. Λέτε, θεῖε Στάμο, νὰν τὰ φέρει σὲ μᾶς;

'Ο Στάμος. Ἂ δὲν ἔκαμε λάθος ἡ Μάρθα, νὰ εἶσαι βέβαιη, πὼς ἐδὼ θὰν τὰ φέρει.

'Η Μαρίνα. Λέτε; Ἀλήθεια τὸν εἶδες, Μάρθα;

'Η Μάρθα. Τὸν εἶδα, ποὺ ἔμπαινε. . .

'Ο Στάμος. Τόσοι, ποὺ μιάζουν (*ἀκούγεται ἀμυδρὰ τὸ κουδοῦνι τῆς ξώπορτας*).

'Η κ. Μηλιώτη. Ἐγὼ δὲν τὸν εἶδα.

'Η κ. Κράκουρα (*κοιτάζοντας τὴ Μάρθα*). Κάπιος ἄλλος θὰ εἶταν, ποὺ τοὔμιαζε.

'Η Μάρθα (*σιγά*). Πιθανὸ νὰ ἔκανα λάθος.

'Ο Στάμος. Λάθος ἔκανες. Ξέρω ἐγὼ ἕνανε, ποὺ τοῦ μιάζει ὑπερβολικά. Τὴν ἔπαθα κι' ἐγὼ μιὰ φορά.

'Η Μαρίνα. Τοῦ μιάζει κανένας; Δὲν εἶνε δυνατό, θεῖε Στάμο. . .

'Ο Στάμος. Μπά . . . ἀπὸ πίσω εἶνε ἀπαράλαχτος. Ἀπὸ μπροστὰ βέβαια δὲν τοῦ μιάζει. Ἀπὸ πίσω εἶχα ἰδομένονε τὸν ἄλλο . . . (*μπαίνει ὁ Περικλῆς μ' ἕναν πε-ρέτη, ποὺ κρατάει ἕνα πολὺ μεγάλο μπουκέτο*).

'Ο Περικλής. Καλημέρα σας. . (*στὴ Μαρίνα*). Πὼς εἴσαστε σήμερα, μαντμαζέλ; Γινήκατε πιὰ ἐντελῶς καλά. . .

'Η Μαρίνα. Μερσί, κ. Περικλή . . (*μὲ κάπια συ-στολή*).

'Ο Περικλής. Ἀπάντησα προλίγου τὸ γιατρό σας καὶ τονὲ ρώτησα, πὼς εἴσαστε: ἡ ντεμοαζὲλ Μαρίνα, μοὖπε, δὲν ἔχει πιὰ τίποτα· ἐγὼ εἶμαι πιὰ περιτὸς ἐκεῖ. Φανταστεῖτε τὴ χαρά μου, μαντμαζέλ. Ἀφτὸ τὸ μικρὸ δεῖγμα δὲν ἀρκεῖ νὰν τὴν φανερόσει. . (*Τῆς προσφέρνει τὸ μπουκέτο*).

'Η Μαρίνα. Κύριε Περικλή, πὼς νὰ σᾶς ἐφχαρι-στήσω. . .

Ὁ Στάμος (*πέρνοντας τὸ μπουκέτο καὶ τοποθετῶντας το στὸ ἀδειανὸ βάζο*). Καλέ, ἀφτὸ χρειάζεται δύναμη νὰν τὸ σηκόσει κανείς . . . (*μὲ χαρὰν ἄπειρη*). Βλέπεις λοιπό, Μαρίνα ; Νά, ποὺ δὲ μένει παραπονεμένο κι' ἀφτὸ τὸ βάζο . . .

Ἡ Μαρίνα. Εἶνε τὸ καλίτερο ἀπ' ὅλα . . . (*πλησιάζει κοντὰ στὸ μπουκέτο καὶ τὸ κοιτάζει μ' ἀναγάλλιασμα*).

Ἡ κ. Κράκουρα. Ἀφτὸ εἶνε περίφημο . . .

Ἡ κ. Μηλιώτη. Δὲ βλέπεις, τὶ ὡραῖο. . . Ποὺ τὸ πήρατε, κ. Περικλή ; . .

Ὁ Περικλής. Μόλις τὄφεραν ἀπὸ τὰ Σεπόλια . . . Στὴν ὥρα τὸ πίτυχα, ποὺ ἔμπαινα στ' ἀνθοπουλεῖο.

Ἡ Μαρίνα (*γυρίζοντας*). Βλέπετε, ποὺ δὲν ἔκαμε λάθος ἡ Μάρθα ; (*Ὁ Περικλῆς ἀσυναίστητα κοιτάζει τὴ Μάρθα*).

Ὁ Στάμος. Βλέπεις, ποὺ δὲν ἔκαμα κι' ἐγὼ λάθος. Δὲ σοὖπα, ἂν εἶνε ὁ Περικλῆς ἐκεῖνος, ἐδῶ θὰν τὸ φέρει ;..

Ἡ Μαρίνα. Ναί ! . . (*κοιτάζοντάς το ὁλοένα*). Τὶ ὡραῖο, ποὺ εἶνε . . δὲν τὸ χορταίνω. Σᾶς εἶμαι ὑπόχρεη, κ. Περικλή. . .

Ὁ Περικλής. Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο. . .

Ἡ κ. Κράκουρα. Ἀξίζει ἡ καλοσύνη σας.

Ὁ Στάμος. Ἀφεῖστε τα τόρα ἀφτὰ κι' ὁ Περικλῆς δὲν εἶνε κανὰς ξένος. Τοῦ σπιτιοῦ μας ἄθρωπος εἶνε κι' ὁ Περικλῆς. . .

Ἡ κ. Κράκουρα. Τοῦ σπιτιοῦ μας. . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ φαιδρότητα*). Τοῦ σπιτιοῦ μας βέβαια. . . Γιατί δὲν ἤρθατε χτές, κ. Περικλή ; . .

Ὁ Περικλής. Πόσο λυπήθηκα, μαντμαζέλ, δὲν ξέρετε. Μὲ πῆρε ἡ ἀδερφή μου μὲ τὸ γαμπρό μου στὴν Κηφισιά, γιὰ μιὰ σοβαρὴ ὑπόθεση. . .

Ἡ Μαρίνα. Σοβαρή ;

Ὁ Περικλῆς. Ναί, μιά . . .

Ἡ Μαρίνα. Καὶ πῶς περάσατε στὴν Κηφισιά:

Ὁ Περικλῆς. Καλὰ περάσαμε . . .

Ἡ Μαρίνα (**προχωρῶντας στὴν κονσόλα**). Τὶς εἴδατε τὶς καινούργιες φωτογραφίες; Ἐλᾶτε νὰν τὶς ἰδεῖτε, κ. Περικλῆ. Μάρθα, νὰ ἰδεῖς τί ὡραῖες, ποὺ εἶνε . . .

Ὁ Περικλῆς. Εἶνε τοῦ Κάϊρου; Ἀφτὲς εἶνε ἔξοχες, εἶδα μιὰ τὸ μεσημέρι. (**πάει κοντὰ καὶ πέρνει μιὰ στὰ χέρια του**). Καλέ, ἐδῶ ξεχωρίζει κανεὶς καὶ τὰ πρόσωπα.

Ἡ Μαρίνα. Γιὰ νὰ ἰδοῦμε, ποὺ εἴσαστε σεῖς . . .

Ὁ Περικλῆς. Θὰν τοὺς βροῦμε ὅλους τόρα. Ἐσεῖς σὲ ποιὰ κερκίδα εἴσαστε τότες; Στὸ ἕντεκα, νομίζω . . .

Ἡ Μαρίνα. Στὸ ἕντεκα δὲν εἴμαστε, θεῖε Στάμο;

Ὁ Στάμος. Ναί. Στὸ ἕντεκα ἀριστερά.

Ὁ Περικλῆς (**κοιτάζοντας στὴ φωτογραφία**). Ἐλᾶτε νὰ ἰδεῖτε . . . Σᾶς ἀνακάλυψα . . .

Ἡ Μαρίνα (**κοιτάζοντας κι' ἀφτὴ τὴν ἴδια φωτογραφία**). Ποῦνε; ποῦνε; . . .

Ὁ Περικλῆς (**δείχνοντας μὲ τὸ δάχτυλο**). Νά, ἀφτὴ ἐδῶ μὲ τὸ καπέλο εἴσαστε ἐσεῖς. Νά, ἡ μαμά σας.

Ἡ Μαρίνα. Καλὰ λέτε . . . μπά! Γιὰ διέστε, πῶς μἔχει ἐμένα! Ἐκεῖνος ἐκεῖ εἶνε ὁ μπαμπάς μου;

Ὁ Περικλῆς. Νά, κι' ὁ Στάμος· κουνάει τὸ καπέλο του στὸν ἀέρα. Τὸν εἴδατε;

Ἡ Μαρίνα. Ἀφτὸς εἶνε;! Ναί! . . . Καλὲ θεῖε Στάμο, πῶς σᾶς ἔχει . . . Μπὰ τί ἀστεῖο. . . Γιατὶ δὲν ἔρχεσαι νὰ ἰδεῖς, Μάρθα; . .

Ὁ Στάμος (**τρέχοντας καὶ κοιτάζοντας**). Μὲ πῆρε, φαίνεται, τὴν ὥρα, ποὺ φώναζα: ζήτω . . .

Ἡ Μάρθα (**σηκόνεται κι' ἀφτή**). Γιὰ νὰ ἰδῶ κι' ἐγώ.

Ἡ Μαρίνα. Νά . . . (**Τὴν κοιτάζουν οἱ δυό τους**

καὶ τὴν κρατεῖ ὁ Στάμος. Ὁ Περικλῆς πῆρε στὰ χέρια του ἄλλη).

Ἡ Μάρθα. Ἴδιες σᾶς ἔχει.

Ἡ Μαρίνα. Ἐσεῖς θειά, δὲν τὴν εἴδατε;

Ἡ κ. Μηλιώτη. Ὄχι.

Ἡ Μαρίνα. Νὰ ἰδεῖτε τί λαμπρὸ πράμα (*προχωρεῖ μὲ τὸ Στάμο κοντά της. Ὁ Περικλῆς κρατῶντας τὴν ἄλλη φωτογραφία κοιτάζει πότε στὴ φωτογραφία καὶ πότε στὴ Μάρθα. Ἡ Μάρθα ἀνακατέβει τὶς ἄλλες στὴν κονσόλα*).

Ὁ Περικλής. Ποιὰ ζητᾶτε, μαντμαζέλ;

Ἡ Μάρθα (*ψυχρά*). Τὴ δεξιὰ πλεβρά.

Ὁ Περικλής. Ἐγὼ τὴν ἔχω . . .

Ἡ Μάρθα (*ἀφίνοντας τὶς φωτογραφίες*). Ἄ, παρντόν . . .

Ὁ Περικλής. Ἂ δὲ σᾶς κάνει κακό, τὴν ἐπιθεωροῦμε μαζί . . .

Ἡ Μάρθα. Σᾶς παρακαλῶ, κύριε . . . (*ἀποχωρεῖ λίγο*).

Ὁ Περικλὴς (*σιγά*). Γιατὶ μοῦ μιλᾶτε, μαντμαζέλ, μὲ τόση ψυχρότητα; . .

Ἡ Μάρθα. Δὲ σᾶς ἐννοῶ, κύριε . . . (*πέρνει στὰ χέρια της ἄλλη φωτογραφία*).

Ὁ Περικλής. Μαντμαζέλ . . .

Ἡ Μάρθα. Τί ἀγαπᾶτε; . . .

Ὁ Περικλής. Σὲ τούτη τὴν κερκίδα διάκρινα κι' ἐσᾶς. . .

Ἡ Μάρθα (*ψυχρά*). Καὶ γι' ἀφτὸ ἐψάχνατε τόσην ὥρα; . . .

Ὁ Περικλής. Δὲ θὰ μοῦ τὸ ἐπιτρέπατε δηλαδή;

Ἡ Μάρθα. Δὲ μὲ νιάζει καθόλου (*ἀφίνει τὶς φωτογραφίες καὶ κάθεται στὴ θέση της ψυχρότατα. Ὁ Περι-*

κλῆς ἀφίνει κι' ἀφτὸς τὴ φωτογραφία καὶ κάθεται μελαχολικός).

Ἡ Μαρίνα. Βλέπετε λοιπό, τί ὡραία ποὺ φαινόμαστε;

Ἡ κ. Μηλιώτη. Ναί! Νὰν τὶς κρατεῖστε γι' ἀνάμνηση. . . Θὰ πᾶμε νὰ πάρουμε κι' ἐμεῖς ἄδριο. . .

Ἡ κ. Κράκουρα. Πρέπει νὰ πάρετε. . .

Ἡ Μαρίνα. Ἐμεῖς ἐκάμαμε ὅλη τὴ συλογή· (*προχωρεῖ νἀφίσει τὴ φωτογραφία. Βλέπει τὸν Περικλὴ ἔτσι μελαχολικὸ καὶ κατσουφιάζει κι' ἀφτή*). Κύριε Περικλή; . . .

Ὁ Περικλής. Στὶς διαταγές σας. . .

Ἡ Μαρίνα. Γιατί δὲ λέτε τίποτις;

Ὁ Περικλής. Τί νὰ πῶ, μαντμαζέλ;

Ἡ Μαρίνα. Ἐσεῖς καθόσαστε ἐφτοῦ, σὰν κάτι νὰ ἔχετε (*μὲ παράπονο*).

Ὁ Περικλής. Δὲν ἔχω τίποτα.

Ἡ Μαρίνα. Κάτι ἔχετε καὶ δὲν τὸ λέτε. . .

Ὁ Περικλής. Σᾶς βεδαιόνω, δὲν ἔχω τίποτα. . .

Ἡ Μαρίνα. Τὸ βλέπω ἐγώ . . . (*κάθεται στὴν ἄκρη τοῦ καναπὲ μελαχολική*). Ἄς τὸ πεῖ κι' ὁ θεῖος μου ὁ Στάμος.

Ὁ Στάμος. Δὲ βλέπω νὰ ἔχει τίποτα ὁ Περικλής· (*κοιτάζοντάς τον*). Ἔχεις τίποτα, Περικλή; . . .

Ὁ Περικλὴς (*μὲ γέλιο*). Μὰ γιατὶ ὑποθέσατε, πὼς κάτι ἔχω. . .

Ἡ Μαρίνα (*στὴ στιμὴ φαιδρύνεται*). Τόρα μάλιστα. . . Ἔτσι νὰ εἴσαστε πάντα. . Ξεχάσατε τὴν τύχη καὶ τῶ δυονῶ μας; . .

Ὁ Περικλής. Νὰν τὴν ξεχάσω, λέει; . . Τόρα πιά, ποὺ γινήκατε καλά, δὲν ἔχει ἄλλη πίκρα. . Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ὅλο ἐφτυχισμένα θὰ ζοῦμε. . .

Ὁ Στάμος. Ὅλο ἐφτυχισμένα. . .

Ἡ Μαρίνα (*στὸ Στάμο*). Τί γίνεται ἡ Ἀμερικανίδα;

Ὁ Στάμος. Ἀκόμα δὲν ἔφυγε.. Προχτὲς τὴν εἶδα ἀπὸ μακριά... Ἄστηνε νὰ κουρέβεται...

Ἡ Μαρίνα. Κι' ἐσεῖς, θεῖε Στάμο, τὴ βρίζετε; Ὅλοι λοιπό.. μὰ τὶ σᾶς ἔκαμε ἡ κακομοίρα;..

Ὁ Στάμος. Δὲ μᾶς ἐφχαρίστησε ἐμᾶς... Ὅλο κακὰ μᾶς εἶπε, τὸ ξέχασες;

Ἡ κ. Μηλιώτη. Νὰ ἰδεῖτε ὁ κ. Μιχαλάκης, ποὺ τοῦ εἶπε καὶ κεινοῦ τόσα καλά, ὅλο τὴ μελετάει. Προχτὲς ἦρθε νὰ μᾶς κάμει βίζιτα καὶ χίλιες φορὲς θυμήθηκε κείνη τὴ βραδιά...

Ὁ Περικλῆς. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, πὼς περιεργότερη βραδιὰ δὲ θυμᾶμαι ἀκόμα στὸ βίο μου.

Ἡ Μαρίνα. Ἀλήθεια περιεργότατη...

Ἡ κ. Κράκουρα. Ἐγὼ εἴμουν πεθαμένη ἀπὸ συγκίνηση...

Ὁ Περικλῆς. Ἡ δική μου ἡ κατάσταση εἶταν ἀλιότικη κεῖνο τὸ βράδι...

Ὁ Στάμος. Θυμᾶμαι· εἶχες κεῖνο τὸ βράδι τὰ δικά σου...

Ὁ Περικλῆς. Δὲν πρόκειται γι' ἀφτό. Ἀφτό, καθὼς μοῦπες μιὰ φορά, εἶνε ἡ γενική μου κατάσταση... Ἄλλο, ποὺ ἔπαθα ἐκεῖνο τὸ βράδι καὶ μοῦ καταντaίνει ἀνεξήγητο...

Ἡ Μαρίνα. Ποιό, κ. Περικλῆ;...

Ὁ Περικλῆς. Εἶταν στιγμές, ποὺ ἔνιοθα τὰ Ἐγκλέζικα. (*Στὸ Στάμο*) Τὸ πιστέβεις;

Ἡ Μαρίνα. Εἴδατε, ποὺ τὸ κατάλαβα ἐγὼ καὶ σᾶς τὸ εἶπα τότες;...

Ὁ Στάμος. Ἔνιοθες τὰ Ἐγκλέζικα, χωρὶς νὰν τὰ ξέρεις;...

Ὁ Περικλῆς. Μάλιστα... Δηλαδὴ ἐδῶ καὶ δέκα

χρόνια εἶχα μερικοὺς μῆνες δάσκαλο· μὰ μήτε ἔμαθα τίποτις κι᾿ ὅ,τι κι᾿ ἂν ἔμαθα τὸ ξέχασα ὁλότελα . . .

Ὁ Στάμος (*μὲ περιέργεια*). Καὶ καταλάβαινες τὶς λέξες, τὶς φράσες;

Ὁ Περικλῆς. Καλέ, ὅλη τὴν ἔνοια, τὴν καταλάβαινα . . .

Ὁ Στάμος. Ἀφτὸ εἶνε πολὺ περίεργο . . .

Ἡ Μαρίνα. Τὴν ὥρα, ποὺ ἔριχτε ἡ Ἀμερικανίδα τὴ μοίρα τῆς Μάρθας, ὁ κ. Περικλῆς, προτοῦ ἀκόμα τὰ ξηγάει ὁ θεῖος ὁ Στάμος, τἄλεγε κειδὰ ποὺ στεκόμαστε ... (*Ἡ Μάρθα μελαχολικὴ πάντα, σηκόνει τὸ κεφάλι της*). Θυμόσαστε, κ. Περικλῆ, ποὺ σᾶς ρώτησα, ἂν ξέρετε Ἐγκλέζικα; Γιατὶ δὲ μάπαντήσατε, ποὺ σᾶς ρωτοῦσα;...

Ὁ Περικλῆς. Δὲ θυμοῦμαι νὰ μὲ ρωτήσατε . . .

Ἡ Μαρίνα. Βέβαια· σᾶς ρώτησα τρεῖς φορές. Δὲ θὰν τἀκούσατε, φαίνεται . . .

Ὁ Περικλῆς. Δὲν τὸ ἄκουσα... (*ἀσυναίστητα κοιτάζει τὴ Μάρθα. Τὴν ἴδια ὥρα κι' ἡ Μάρθα τὸν κοίταξε καὶ τὰ μάτια τους συναπαντήθηκαν. Ἀμέσως ἄλλαξαν κι' οἱ δυὸ τὸ βλέμα τους καὶ τὸ πρόσωπό τους ἔδειξε κάπια ταραχὴ καὶ συγκίνηση*).

Ὁ Στάμος. Μοῦ κάνει ἐντύποση ἀφτὸ τὸ περιστατικό. . . Θὰ ρωτήσω γι᾿ ἀφτό. (*Ὁ Περικλῆς ξαναπέφτει σὲ μελαχολία*).

Ἡ κ. Μηλιώτη. Τόντις εἶνε πολὺ περίεργο . . .

Ἡ Μαρίνα. Ἐγὼ ἔβαζα στοίχημα τότες, πὼς ὁ κ. Περικλῆς ξέρει Ἐγκλέζικα (*κοιτάζοντας τὸν Περικλῆ κι' αἰστανούμενη τὴν ἀθυμιά του*). Πάλε ὁ κ. Περικλῆς δὲ λέει τίποτα . . .

Ὁ Περικλῆς. Ὅλο ἐγὼ δὲ μιλῶ; . . .

Ἡ Μαρίνα. Ναί! . . . ὅλο σεῖς μιλᾶτε . . . Δὲ μιλᾶτε καθόλου.

Ἡ κ. Κράκουρα. Μὰ τί θέλεις νὰ λέει ὁλοένα ὁ κ. Περικλῆς . . .

Ἡ Μαρίνα. Τὸ βλέπω ἐγώ, κάτι ἔχει ὁ κ. Περικλῆς...

Ὁ Περικλῆς (*μὲ χαμόγελο*). Πάλε τὴν ἴδια ὑποψία;...

Ἡ Μαρίνα. Τότες γιατὶ εἴσαστε μελαχολικός;

Ὁ Περικλῆς. Δὲν εἶμαι καθόλου μελαχολικός.

Ἡ Μαρίνα. Πεῖτε λοιπὸν τίποτα . . .

Ὁ Περικλῆς. Τὸ χτεσινὸ στὸ τραῖνο δὲ θὰν τὸ ξέρετε . . .

Ἡ κ. Μηλιώτη. Τί ἔγεινε; . . .

Ὁ Περικλῆς. Ὅταν πηγαίναμε στὴν Κηφισιὰ εἶταν τὸ τραῖνο γιομάτο, μόλις χωροῦσε νὰ κάθεται ἄθρωπος. Λοιπὸ τί νομίζετε νὰ ἔτρεξε; . . .

Ὁ Στάμος. Πῶς θέλεις νὰν τὸ καταλάβουμε; . . .

Ἡ Μαρίνα. Τί ἔτρεξε, κ. Περικλῆ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Τὸ κωμικότερο, ποὺ μπορεῖτε νὰ φανταστεῖτε . . . Κεῖ, ποὺ στεκόμαστε στὸ Μαροῦσι, ἕνας ἀστεῖος, λέει σέναν ἄλλο δείχνοντας ἕνα γαϊδουράκι . . .

Ἡ Μαρίνα. Γαϊδουράκι;! Σωπᾶτε, καλέ . . .

Ὁ Περικλῆς. Νὰ ἰδεῖτε. Τοῦ λέει λοιπό. Ξέρεις τίνος εἶνε ἐκεῖνο τὸ γαϊδοῦρι; Τοῦ Λούη εἶνε, τοῦ λέει . . .

Ἡ Μαρίνα. Μπά! Τοῦ Λούη εἶταν;

Ὁ Περικλῆς (*γελῶντας*). Ποιὸς ξέρει. Λοιπὸ μόλις ἀκοῦνε στὸ τραῖνο, πῶς εἶταν ἐκεῖ τὸ γαϊδοῦρι τοῦ Λούη, τοὺς βλέπετε ὅλους μαζὶ νὰ σπρώχνουνται, ἄντρες, γυναῖκες, κορίτσια, καὶ νάδράχνουν τὰ παράθυρα μὲ φωνές, νὰ ἰδοῦνε τὸ γαϊδοῦρι τοῦ Λούη. . . Εἶταν σᾶς λέω, κωμικότατο τὸ πράμα . . . (*γελᾶνε*).

Ὁ Στάμος. Καθόλου, φίλε μου. Μιὰ πολὺ κοινὴ περιέργεια. Κι' ἐγὼ ἂν εἴμουν στὸ τραῖνο, τὸ ἴδιο θὰ ἔκανα. . .

Ἡ Μαρίνα. Καὶ δὲν εἶταν τὸ γαϊδοῦρι τοῦ Λούη;..

Ὁ Περικλής. Καλέ, τί θὰ πεῖ; Πρῶτο ποὺ δὲ θὰ εἶταν, ἀλλὰ κι' ἂν εἶταν κι' ὁ ἴδιος, τί σημαίνει;

Ἡ Μάρθα. Φρενοκομεῖο κοντέβει νὰ καταντήσει ἡ Ἀθήνα. .

Ὁ Στάμος. Γιατί, παρακαλῶ; . .

Ἡ Μάρθα. Εἶνε σωστὴ κατάσταση, ὅπου σταθεῖς κι' ἀκουμπήσεις νὰ μὴ βλέπεις τίποτ' ἄλλο, ἀπὸ τρεξίματα κι' ἀγῶνες; Ἐμεῖς στὸ σπίτι κοντέβουμε νὰ παλαβώσουμε. . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ περιέργεια*). Γιατί; . . .

Ἡ Μάρθα. Ἄμ ὅλη τὴν ἡμέρα ἡ Κάκια κι' ὁ Λέαντρος δὲν κάνουν τίποτ' ἄλλο. Κάτου τὶς καρέκλες καὶ δός του πήδημα· τρέξιμο στὶς κάμερες. Φωνές . . . οὔτε μπόνα ἀκοῦνε πιά, οὔτε μαμά, οὔτε κανένανε.

Ὁ Περικλής. Τὸ ἴδιο καὶ στῆς ἀδερφῆς μου τὰ μικρά. Ὁ βαφτιστικός μου μάλιστα, ἅμα μὲ ἰδεῖ σκούζει ψεβδὰ ψεβδά: «ὁ ἐξ Ἀμαλουσίου Σπύλο Λούη πῶτο στὸ Μαλαθώνιο δόμο» καὶ μοῦ φέρνει τὸ μπαστοῦνι μου, τάχα, πὼς εἶνε τὸ δίπλωμα τῶν Ἀγώνων, εἶνε χάζι. . .

Ἡ Μαρίνα. Τὸ καημένο. . . Πὼς ἤθελα νὰν τἀκούσω. . .

Ὁ Περικλής. Θὰν τἀκοῦστε κι' ἐσεῖς. . .

Ἡ Μάρθα. Προχτὲς καθόμαστε στὸ ζαχαροπλαστεῖο· ξάφνου περνάει τρέχοντας στὰ τέσσερα ἕνας ξεμανίκωτος, ὕστερα ἄλλος, ὕστερα ἄλλος, ἄλλος. . . Τ' εἶταν; ἔτρεχαν, λέει, ποιὸς θὰ γυρίσει γληγορότερα τὸ τετράγωνο τοῦ δρόμου κι' ὁ κόσμος σηκόθηκε καὶ θάμαζε. . .

Ὁ Περικλής. Τὸ καλὸ εἶνε ποὺ τρέχουν μόνο ξεμανίκωτοι. . .

Ἡ Μάρθα. Ὡς τὸ τέλος, ἅμα πάρει ἡ ζέστη, καὶ γδυμνοὺς θὰν τοὺς δοῦμε. . .

Ὁ Στάμος. Καὶ τί ἔχει νὰ κάνει κι' ἀφτὸ ἀκόμα;..

Ἡ Μάρθα (*μὲ μορφασμὸ δυνατό*). Οὔ, . . κεῖνα τὰ γδυμνὰ πόδια στὸ Στάδιο. . .

Ἡ Μαρίνα. Ἐγὼ τὰ συνήθισα πιά. Μονάχα τὴν πρώτη μέρα μοῦ φάνηκε παράξενο. . . Ἔτσι, σὰ νὰ ντροπιάζομουν, ποὺ τοὺς ἔβλεπα. . Ὕστερα δὲ μὲνιαζε πιά...

Ὁ Στάμος. Ὅλα εἶνε συνήθεια.

Ἡ Μάρθα. Ἀμ ἡ ἄλλη μανία μὲ τὶς λέξες; Μὲ τὸ record λ. χ. Ὅ,τι κι' ἄν τι, τὸ ρεκὸρ στὴ μέση. Ρεκόρο, ποὺ τὸ λέει ὁ Λέαντρος. Σήμερα ἔλεγε τῆς Κάκιας: «Κάτσε ἥσυχα πιά· ἔγινες τὸ ρεκόρο τῆς ἀταξίας! . .» (*γελᾶνε*).

Ἡ Μαρίνα. Καλέ, τὶ γίνεται, δὲν ἀκοῦτε! . . .

Ὁ Περικλῆς. Δὲν κάνετε μιὰ βόλτα μέσα στὶς γειτονιὲς νὰ ἰδεῖτε τί γίνεται;

Ἡ Μαρίνα. Τί γίνεται; . . .

Ὁ Περικλῆς. Μαζέβουνται τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς καὶ κάνουν Στάδια, ἐπιτροπές, ἀλυτάρχες, ξεχωρίζουν τοὺς ἀγωνιστὲς σἐθνικότητα καὶ μὴ ρωτᾶτε πιὰ τὶ γένεται. . .

Ἡ Μαρίνα. Ἀλήθεια γίνουνται ἀφτὰ στοὺς δρόμους;

Ὁ Περικλῆς. Σ' ὅλους τοὺς δρόμους. . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ παράπονο*). Κι' ἐγὼ δὲ βλέπω τίποτις κλεισμένη. . .

Ὁ Στάμος. Πρῶτο, ποὺ θὰ βγοῦμε μεθάβριο, θὰ γυρίσουμε ὅλες τὶς γειτονιὲς νὰν τὰ ἰδεῖς ὅλα . . .

Ἡ Μαρίνα (*στὸν Περικλῆ*). Κύριε Περικλῆ, μεθάβριο, ποὺ θὰ πρωτοβγοῦμε, θἀρθεῖτε κι' ἐσεῖς μαζί μας;

Ὁ Περικλῆς. Ἀρκεῖ νὰ μὲ θέλετε καὶ νὰ χωράει κι' ἡ ἅμαξα . . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ χαρά*). Τί λέτε καλέ; Πῶς δὲ μᾶς χωράει; Θὰ εἴμαστε: ἡ μαμά, ἐγώ, ὁ θεῖος ὁ Στάμος κι' ἐσεῖς. (*Ἡ Μάρθα ξαναβυθίζεται σὲ μελαχολία*).

Ὁ Στάμος. Μπόλικα μπόλικα μάλιστα μᾶς χωράει...

Ὁ Περικλῆς. Τότες θάρθῶ. (*κοιτάζει τὴ Μάρθα καὶ ταράζεται λίγο*).

Ἡ κ. Κράκουρα (*στὸ Στάμο*). Δὲ χτυπᾶς ἐκεῖ, καημένε, τὸ κουδοῦνι νὰ μᾶς φέρουν κανὰ νερό; . . .

Ὁ Στάμος. Ναί, νὰ σοῦ πῶ. (*χτυπάει τὸ ἠλεχτρικὸ κουδοῦνι*).

Ἡ Μαρίνα (*ξανασηκόνεται καὶ προχωρεῖ κατὰ τὸ παράθυρο*). Θὰ κοιτάξω νὰ ἰδῶ μὴν τρέχει κανένας κι' ἀπὸ δῶ (*κοιτάζει· σὲ λίγο*) Κύριε Περικλῆ, ἐρχόσαστε, σᾶς παρακαλῶ, κάτι νὰ μοῦ πεῖτε; . . . (*ὁ Περικλῆς σηκόνεται καὶ πηγαίνει κοντά της· μπαίνει κι' ἕνας περέτης*).

Ἡ κ. Κράκουρα (*στὸν περέτη*). Πεῦσαι; Νὰ μᾶς φέρεις μερικὰ ποτήρια νερό· κανὰ λικὲρ καὶ κανὰ γλυκό... ὅ,τι εἶνε, πές.

Ὁ Περέτης. Ἀμέσως . . . (*φέβγει*).

Ὁ Περικλῆς (*σιγὰ στὴ Μαρίνα*). Τί μὲ θέλετε, μαντμαζέλ;

Ἡ Μαρίνα. Δὲν εἶδα κανένα νὰ τρέχει πουθενά . . .

Ὁ Περικλῆς. Δὲν τρέχουνε κι' ὅλη τὴν ὥρα.

Ἡ Μαρίνα (*ἄξαφνα*). Κύριε Περικλῆ, ποιὰ εἶνε ἡ σουρπρίζ, ποὺ μοῦ ἑτοιμάζετε;

Ὁ Περικλῆς (*ξαφνιαζούμενος*). Ποιὰ σουρπρίζ, μαντμαζέλ;

Ἡ Μαρίνα. Τὸ μπουκέτο εἶταν; δὲν εἶνε τὸ μπουκέτο, κ. Περικλῆ . . .

Ὁ Περικλῆς. Δὲν καταλαβαίνω, μαντμαζέλ. Ποιὸς σᾶς εἶπε, πὼς σᾶς ἑτοιμάζω σουρπρίζ;

Ἡ Μαρίνα. Ὁ θεῖος μου ὁ Στάμος μοῦ τὸ εἶπε. Μοῦ λέει: ὁ κ. Περικλῆς σοῦ ἑτοιμάζει μιὰ σουρπρίζ, ποὺ δὲ φαντάζεσαι πόσο θὰ χαρεῖς . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἔτσι σᾶς εἶπε ;! . .

Ἡ Μαρίνα. Ναί. Ἐγὼ θὰν τονὲ κατάφερνα νὰ μοῦ τὰ πεῖ ὅλα, γιὰ νὰ σᾶς προλάβω, μὰ κείνη τὴν ὥρα ἔμπαινε ἡ θειά μου μὲ τὴ Μάρθα καὶ μὲ παρακάλεσε ὁ θεῖος μου νὰ μὴν τοὺς πῶ γρί . . . Τί σουρπρὶζ εἶνε, κ. Περικλή ; . . .

Ὁ Περικλῆς (*κοιτάζοντας πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἡ Μάρθα κοίταξε τὸ μπουκέτο του*). Ἀκόμα δὲν ἔνιοσα γιὰ ποιὰ σουρπρίζ, σᾶς εἶπε . . .

Ἡ Μαρίνα. Μοῦ εἶπε κάτι ὁ θεῖος μου. Μοῦ λέει : Θάρχίσει πιὰ νὰ ἐνεργεῖ ἡ τύχη, ποὺ σοῦ εἶπε ὁ κ. Περικλῆς κι' ἡ Ἀμερικανίδα . . .

Ὁ Περικλῆς (*συνῆρθε πιά· μὲ κάπιο χαμόγελο*). Ἄ ! Ὅσο γι' αφτὸ ἔχω πεποίθηση . . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ χαρά*). Δὲν ξέρετε, κ. Περικλή . . . Ἐσεῖς, μοῦ τὴν πρωτόπατε . . . Νὰ σᾶς τὴν πῶ, μὲ τὰ ἴδια τὰ λόγια ; Θὰ ζήσω ὀγδοηνταπέντε χρόνια, θὰ πάρω ἐκεῖνον, ποὺ ἀγαπάω (*τὸν κοιτάζει καὶ κοκινίζει*) καὶ θὰ ζήσουμε ἐφτυχισμένοι . . . (*Στὸ μεταξὺ μπαίνει ὁ περέτης φέρνοντας ἕνα δίσκο γιομάτο. Τονὲ γυρίζει στοὺς ἄλλους*).

Ὁ Περικλῆς (*μ' ἀρκετὴ παθητικότητα*). Θὰ ζεῖστε ἐφτυχισμένη . . . .

Ἡ Μαρίνα (*ἄξαφνα μὲ κάπια συστολή*). Κύριε Περικλή . . .

Ὁ Περικλῆς (*τὸ ἴδιο*). Διατάξετε . . .

Ἡ Μαρίνα. Πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ ; ! . . (*κοιτάζει χάμου*). Ἐγὼ ἐσᾶς ἀγαπάω . . . (*ὁ Περικλῆς ταράζεται ἀρκετά*). Θέ μου, εἶνε κακό, κ. Περικλή ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Μαρίνα μου . . . (*Ἡ Μαρίνα σηκόνει τὸ κεφάλι της*). Μάγαπᾶς λοιπό ; πολὺ μάγαπᾶς ; . .

Ἡ Μαρίνα (*τὸν κοιτάζει κατακόκινη ἀπὸ ἔξαψη*).

Ναί! (*μισοκλαφτὰ ἀπὸ συγκίνηση καὶ συστολή*). Ἐγὼ ὅσο ἀγαπάω ἐσᾶς, δὲν ἀγαπάω οὔτε τὴ μαμά μου... Ἐσεῖς μόνο δὲ μἀγαπᾶτε...

Ὁ Περικλής. Ἐγώ;! (*τῆς πιάνει τὸ χέρι*).

Ἡ Μαρίνα (*γλήγορα*). Ἀλήθεια μἀγαπᾶτε κι' ἐσεῖς;..

Ὁ Περικλής. Τὸ βλέπεις... (*τῆς σφίγκει τὸ χέρι της*).

Ἡ Μαρίνα. Κύριε Περικλή, τί καλὸς πού εἴσαστε... Τόρα εἶμαι ἐφτυχής... (*γέρνει λίγο ἀπάνου του καὶ τὸν κοιτάζει μαγεφτικότατα*). Ἀφτὴ εἶνε ἡ μοίρα μας...

Ὁ Περικλὴς (*συγκινημένος*). Βλέπεις, πού στὸ εἶπα ἀπὸ τότες; (*τῆς φιλεῖ τὸ χέρι*).

Ἡ Μαρίνα. Δὲν ξέρετε πόσο σᾶς ἀγαπάω ἐγώ. Ὅλο ἐσᾶς ἔχω στὸ νοῦ μου... Ἐγὼ θὰ ζήσω γιὰ σᾶς, κ. Περικλή...

Ὁ Περικλής. Κι' ἐγώ...

Ἡ Μαρίνα (*μὲ χαμηλομένο τὸ κεφάλι καὶ μισοκλεισμένα μάτια*). Θὰ σᾶς ἔχω ἄντρα;

Ὁ Περικλὴς (*χαϊδεφτικά*). Θὰ σ' ἔχω γυναικούλα... (*τῆς ξαναφιλεῖ τὸ χέρι της*).

Ἡ Μαρίνα (*δυνατά*). Μαμά μου!... (*ὅλοι κοιτάζουν πρὸς ἀφτούς*).

Ἡ κ. Κράκουρα. Τ' εἶνε;

Ἡ Μαρίνα (*γέρνοντας στὸν ὦμο τοῦ Περικλῆ*). Ὁ ἄντρας μου!.. (*κρύφτει τὸ πρόσωπό της στρίβοντάς το*).

Ὁ Περικλὴς (*βάνοντας τὸ χέρι του στὴ μέση τῆς Μαρίνας καὶ κοιτάζοντάς τη μὲ λάμψη*). Ἡ σουρπρίζ μας... Ἔ;... (*ὅλοι τους ξαφνιάζουνται· ὁ Στάμος σηκόνεται στὴ στιγμή*).

Ὁ Στάμος (*μ' ἀχτιδοβολητὴ χαρά*). Νὰ ζεῖστε... (*τρέχει καὶ φιλεῖ τὴ Μαρίνα κι' ὕστερα τὸν Περικλή*).

Ἡ κ. Κράκουρα. Κόρη μου. (*Τὸ ἴδιο κι' ἀφτή*).

Ἡ κ. Μηλιώτη (*μὲ χαρά*). Νὰ ζεῖστε . . . νὰ ζεῖστε . . . (*τὸ ἴδιο κι' ἀφτή. Ἡ Μάρθα ἀπὸ τὴν ταραχὴ καὶ τὴν κατακοκινάδα της, σταμάτησε λίγο· συνέρχεται ὅμως κι' ἡσυχότερη τοὺς πλησιάζει. Φίλησε τὴ Μαρίνα, χωρὶς νὰ μιλήσει καθόλου καὶ στὸν Περικλὴ κατέβασε τὸ κεφάλι, χωρὶς νὰν τὸν κοιτάξει. Ξανακάθισε στὴ θέση της καὶ ξανακοκινίζει . . . Ὁ Περέτης τἄχασε· ἄφησε τὸ δίσκο στὸ τραπέζι κι' ἔφυγε βιαστικὸς νὰν τὰ πεῖ στοὺς ἄλλους περέτες*).

Ὁ Στάμος (*σὲ λίγο*). Δὲ σοῦ εἶπα, πὼς δὲν τὴ φαντάζοσουν τὴ σουρπρίζ ; . . .

Ἡ Μαρίνα (*ἡσυχότερη ἀπὸ τὴ συγκίνηση καὶ τὴ συστολή της*). Δὲν ἔχετε δίκιο, θεῖε Στάμο. Ἐγὼ ὅλο ἀφτὸ φανταζόμουνα . . . (*μὲ μικρὸ ἀνεπαίστητο χαμόγελο*). Ἄμα ἔρθει ὁ μπαμπάς μου θὰν τὸν ξαφνιάσουμε . . .

Ὁ Στάμος. Ὁ μπαμπάς σου θὰ χαρεῖ . . .

Ἡ Μαρίνα. Ναί! Θὰ χαρεῖ . . . Νὰ ἰδεῖτε καὶ τί ἄλλο· τὸ μεσημέρι, ποὺ ἔφεβγε μοῦ λέει στὴν πόρτα μου : «Ἔχω μιὰ ἰδέα, ἅμα γυρίσω, θὰ σὲ βρῶ νὰ εἶσαι στὴ μεγαλήτερή σου ἐδδαιμονία», γιατὶ ἐγὼ εἴμουν μελαχολική, ποὺ εἶχε δυὸ μέρες νἄρθει ὁ κ. Περικλῆς . . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ γλύκα*). Νὰ μὴ λὲς πιὰ ὁ κ. Περικλῆς

Ἡ Μαρίνα. Σωστό! . . . (*σὰ νὰ μιλοῦσε μονάχη της*) Περικλῆς καὶ Μαρίνα . . . Π καὶ Μ . . . Ἔ ; ! . .

Ὁ Περικλῆς. Βέβαια . . . Μ καὶ Π.

Ὁ Στάμος. Τί ὡραῖο σύμπλεγμα, ποὺ γένουνται. . .

Ἡ Μαρίνα. Καλὰ λέτε . . . Σκεδιάστε μας ἕνα, θεῖε Στάμο . . .

Ὁ Στάμος. Νὰ σᾶς σκεδιάσω (*βγάνει ἀπὸ τὴν τζέπη του τὸ πορτοφόλι του καὶ μολύβι καὶ σκεδιάζει ἀπάνου σὲ μπιλλιέτα*). Νά, μὰ δὲν εἶνε καλὸ ἀφτό . . . (*τὸ δεί-*

χτει). Θὰ κάμω ἄλλο. (*κάμνει· ἡ Μαρίνα στηριγμένη στὸ μπράτσο τοῦ Περικλῆ ἔρχεται κοντά του καὶ κοιτάζει*).

'Η Μαρίνα. Ἔτσι θὰ γένει ; . . .

'Ο Στάμος. Νά, νά. . . 'Αφτὸ εἶνε καλό. . .

'Η Μαρίνα. Σ' ἀρέσει ἀφτό, Περικλή ; Κάμε κι' ἐσὺ ἕνα.

'Ο Περικλής. Γιὰ νὰ δοκιμάσω κι' ἐγώ . . (*κάμποση ὥρα οἱ τρεῖς τους σκεδιάζουν συμπλέματα καὶ μιλοῦν καὶ γελοῦν. Στὸ μεταξὺ ἡ κ. Κράκουρα κι' ἡ κ. Μηλιώτη κάθισαν κοντὰ καὶ μιλοῦσαν μυστικὰ τὰ οἰκογενειακά τους. Ἡ Μάρθα, ἀφοῦ παράμεινε κάμποση ὥρα ἀκίνητη, πῆρε στὸ τέλος ἕνα περιοδικό, ποὺ εἶταν στὸ τραπέζι, τὸ ἄνοιξε καὶ προσηλόθηκε σ' ἀφτό*).

Ο Περικλὴς (*ἀφίνοντας τὸ μολύβι*). Μὲ νικάει ὁ Στάμος.

'Η Μαρίνα. Ὄχι, ὄχι. . . 'Εκεῖνο ἐκεῖ τὸ δικό σου εἶνε πολὺ καλό. . .

'Ο Στάμος. Τόρα θὰ φτιάσω ἕνα, ποὺ θὰ εἶνε τρέλα (*σκεδιάζει, ἡ Μαρίνα τὸν παρακολουθεῖ μὲ χαμόγελο. 'Ο Περικλὴς σήκοσε τὸ κεφάλι καὶ κοίταξε τοὺς ἄλλους. Εἶδε τὶς δυὸ κυρίες, ποὺ μιλοῦσαν μυστικὰ κι' ἀπόσυρε ἀμέσως τὸ βλέμα του. Τὄριξε τότες στὴ Μάρθα καὶ τὴν εἶδε προσηλομένη στὸ περιοδικὸ καὶ προσήλοσε κι' ἀφτὸς ἀπάνου της τὰ μάτια του. Σὲ λίγο ἡ Μάρθα, σὰ νὰν τὴν τραβοῦσε ἡ ματιὰ τοῦ Περικλῆ, σήκοσε τὸ κεφάλι της καὶ τὸν κοίταξε μιὰ στιγμή. Τὰ μάτια τους συναπαντήθηκαν κι' ἡ Μάρθα ἀμέσως τἀπόσυρε μὲ μορφασμὸ πίκρας καὶ δυσαρέσκειας*).

'Η Μαρίνα. 'Αφτὸ μάλιστα. Τὸ εἶδες, Περικλή ;

'Ο Περικλὴς (*κοιτάζοντάς το*). Ἄ, ναί ! 'Αφτὸ εἶνε τὸ καλίτερο ἀπ' ὅλα. (*Στὸ Στάμο*). 'Εσὺ ζουγραφίζεις κι' ὡραία. . .

Ὁ Στάμος. Τὶ λόγος. . .

Ἡ Μαρίνα. Φκιάστε μας τίποτα, θεῖε Στάμο. . .

Ὁ Στάμος. Τί θέλεις; . . .

Ἡ Μαρίνα (*κοιτάζοντας γύρο*). Νά, ἐκεῖνο τὸ βάζο, μὲ τὸ μπουκέτο, ποὺ μᾶς ἔφερε ὁ Περικλής.

Ὁ Στάμος. Θέλουμε χρώματα γι' ἀφτό. . Δὲν πειράζει (*χτυπάει τὸ κουδοῦνι*). Θὰ δοκιμάσω κι' ὅπως μπορέσω, ἔ; . . .

Ἡ Μαρίνα. Ναί, θεῖε Στάμο... (*μπαίνει ὁ περέτης*).

Ὁ Στάμος (*στὸν περέτη*). Στὸ τραπέζι τῆς Μαρίνας εἶνε ἕνα ἄλμπουμ κι' ἕνα κουτὶ μὲ χρωματισμένα μολύβια . . . γλήγορα νὰν τὰ φέρεις. . .

Ὁ Περέτης. Ἀμέσως (*φέβγει*).

Ὁ Στάμος. Δηλαδὴ δὲ βρῆκες τίποτ' ἄλλο; . .

Ἡ Μαρίνα. Θεῖε Στάμο. . .

Ὁ Στάμος. Ἀρκεῖ, ποὺ τὄφερε ὁ Περικλής. . . Ὅλο ὁ Περικλής. Παντοῦ ὁ Περικλής. . .

Ἡ Μαρίνα. Καλὰ τόρα. . .

Ὁ Στάμος. Ἐμεῖς οἱ ἄλλοι θἀρχίσουμε νὰ σᾶς ζουλέβουμε τόρα. . .

Ὁ Περικλής. Τὴν κακία σας θὰ δείξετε, ἔ, Μαρίνα; . . .

Ἡ Μαρίνα. Βέβαια! (*μπαίνει ὁ περέτης μὲ τἄλμπουμ καὶ τὸ κουτί. Βλέπει τὸ δίσκο στὸ τραπέζι καὶ τὸν πέρνει καὶ φέβγει*).

Ὁ Στάμος. Ἂς δοκιμάσουμε λοιπό . . (*σηκόνεται καὶ τοποθετεῖ τὸ βάζο μὲ τὸ μπουκέτο σὲ κατάλληλη θέση κι' ἀρχίζει ἔπειτα νὰν τὸ ζουγραφίζει. Ἡ Μαρίνα σιγὰ σιγὰ προσηλόνεται στὸ σκέδιασμα καὶ μιλεῖ καὶ ρωτάει τὸ θεῖο της. Ὁ Περικλῆς σὲ λίγο ἀπομακρίνεται κι' ἔρχεται κοντὰ στὴ Μάρθα. Ἡ Μάρθα κάνει, πὼς δὲν τὸν καταλαβαίνει*).

Ὁ Περικλῆς (*σιγά*). Τόσο ἐνδιαφέροντα ἔχει ἀφτὸ τὸ περιοδικό ; . . .

Ἡ Μάρθα (*ἀργεῖ κάπως νἀπαντήσει*). Ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα.

Ὁ Περικλῆς (*στενοχωρημένος*). Τί περιοδικὸ εἶνε ;

Ἡ Μάρθα (*σὰ νὰ βιάζεται νἀπαντήσει*). Ἡ «Ζωή».

Ὁ Περικλῆς. Καὶ τί διαβάζετε, μαντμαζέλ, ἂν ἐπιτρέπεται ἡ ἐρώτηση ;

Ἡ Μάρθα (*ἀφίνοντας τὸ περιοδικὸ καὶ δείχνοντας, σὰ νὰ θέλει νὰ σταματήσει ἡ κουβέντα*). Ἕνα σονέτο. Σᾶς τὸ συσταίνω νὰν τὸ διαβάστε κι' ἐσεῖς.

Ὁ Περικλῆς. Θὰ συμορφωθῶ μὲ τὴ σύστασή σας... (*Ἡ Μάρθα δείχτει στενοχώρια. Ὁ Περικλῆς ἄξαφνα, σὰ νὰν τἀποφάσισε*). Μαντμαζέλ, ἔχετε τίποτα μαζί μου;

Ἡ Μάρθα (*μὲ μικρὸ μορφασμό*). Δὲν καταλαβαίνω, κύριε, τί θέλετε νὰ πεῖτε . . .

Ὁ Περικλῆς. Δὲν εἶνε ἀπάντηση ἀφτή, μαντμαζέλ..

Ἡ Μάρθα (*τὸ ἴδιο*). Κύριε . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἐπιτρέψετέ μου . . . (*Σταματάει*).

Ἡ Μάρθα. Θέλετε τίποτα ἀπὸ μένα ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Μιὰν ἐξήγηση, μαντμαζέλ . . . Οἱ τρόποι σας σὲ μένα . . .

Ἡ Μάρθα (*διακόβοντας*). Σᾶς παρακαλῶ κύριε, δὲν πιστέβω νὰ σᾶς ἐφέρθηκα ποτὲς ἀνάρμοστα . . .

Ὁ Περικλῆς (*δειλὰ καὶ σιγά*). Δὲ λέω . . .

Ἡ Μάρθα (*σὲ λίγο, λαβαίνοντας ἕνα ἰδιαίτερο δείξιμο στὸ πρόσωπό της σατανισμοῦ μὲ δόση γλύκας*). Δὲν ξέρω, πῶς ἐνομίσατε νὰ σᾶς φέρνουμαι ἀνάρμοστα...

Ὁ Περικλῆς (*μ' ἀξαφνιὰ γιὰ τὴν ἀλαγὴ ἀφτὴ τῆς Μάρθας*). Συχωρέστε με, μαντμαζέλ . . . Καλίτερα, ποὺ ἀπατιόμουν . . .

Ἡ Μάρθα (*τὸ ἴδιο*). Βέβαια, κύριε Περικλή, ἀπατιό-

σαστε . . . (*σωπαίνουν λίγο· ἄξαφνα*). Ἤθελα νὰ σᾶς ρωτοῦσα κάτι . . .

Ὁ Περικλῆς. Ὅ,τι θέλετε, μαντμαζέλ . . .

Ἡ Μάρθα. Ξέρετε τὸν κ. Λεκαπηνό ; . . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ ταραχὴν ἄξαφνη, ποὺ τὴν καταπνίγει*) Τὸ δικηγόρο ;

Ἡ Μάρθα. Ὄχι τὸ δικηγόρο . . . Τὸν ἄλλο τὸν ἀνύπαντρο, τὸν ἀξιωματικό . . .

Ὁ Περικλῆς (*ὅμοια*). Τὸν ξέρω μάλιστα . . .

Ἡ Μάρθα (*μ' ἀνεπαίστητο φαρμακερὸ χαμόγελο*). Πῶς σᾶς φαίνεται ; Σᾶς παρακαλῶ δηλαδὴ νὰ μοῦ πεῖτε . . . Ξέρετε, κ. Περικλή, πολὺ θὰ λογαριάσω τὴν πληροφορία σας . . .

Ὁ Περικλῆς (*κατακόκινος*). Ὁ κ. Λεκαπηνός ; ! . .

Ἡ Μάρθα (*τὸ ἴδιο*). Μάλιστα . . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ ταραχή*). Ἀξιόλογος νέος . . . (*σὲ λίγο*). Γιατὶ μὲ ρωτᾶτε ; . . .

Ἡ Μάρθα. Ἀφτὸ μόνο ἤθελα νὰ μάθω, κύριε . . . Μερσί, σᾶς ἐφκαριστῶ πολύ . . . (*σωπαίνει καὶ κοιτάζει ἀλλοῦ. Ὁ Περικλῆς στάθηκε λίγο κοντά της, ἔβαλε τὸ δάχτυλό του στὸ στόμα του κι' ἀφοῦ ἔνιωσε, πὼς δὲν εἶταν ἔφκολο νὰ μάθει ἢ νὰ πεῖ περσότερα, ξανάρθε σιγὰ σιγὰ κοντὰ στὸ τραπεζάκι καὶ παρακολουθοῦσε κι' ἀφτὸς τὸ σκέδιασμα. Ἡ Μάρθα σὲ λίγο ξαναπῆρε τὸ περιοδικὸ στὰ χέρια της*).

Ἡ Μαρίνα (*δυνατά*). Ὡραῖο γίνεται . . . Ἂν εἴχαμε μπογιές, ἕ, θεῖε Στάμο ;

Ὁ Στάμος. Ἂν εἴχαμε μπογιές . . . μὰ καὶ μὲ τὰ μολύβια κάτι θὰ κάμουμε . . .

Ἡ Μαρίνα. Μὰ γένεται ἴδιο . . . (*σηκόνοντας τὸ κεφάλι καὶ βλέποντας κοντά της τὸν Περικλῆ*). Ἄ . . . ἐδῶ εἶσαι ; βλέπεις, τὶ ὡραῖο, ποὺ τὸ κάνει ;

Ὁ Περικλῆς. Ἀπαράλλαχτο . . .

Ὁ Στάμος. Τέλειοσε πιά . . . (*τὸ σηκόνει καὶ τὸ δίνει στὴ Μαρίνα*).

Ἡ Μαρίνα (*κοιτάζοντάς το*). Θὰν τὸ βάλω σὲ κορνίζα . . . Τὸ εἶδες, μαμά ; . . . (*τὸ πηγαίνει στὶς κυρίες, ποὺ σιγομιλοῦσαν τόσην ὥρα καὶ τὸ παρατηρᾶνε κι' οἱ τρεῖς τους μὲ γέλιο καὶ σχόλια*).

Ὁ Περικλῆς (*μυστικὰ στὸ Στάμο, μἀπόφαση*). Ἀλήθεια δὲ σοῦ εἶπα . . .

Ὁ Στάμος. Τί ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἔμαθα μιὰν ἐφκάριστη εἴδηση . . .

Ὁ Στάμος. Ποιὰ δηλαδή ; . . .

Ὁ Περικλῆς (*σὰ νὰν τὸ νόμιζε φυσικότατο*). Διαδόθηκε, λέει, κάτι γιὰ τὴ μαντμαζὲλ Μάρθα καὶ μὲ ρωτοῦσαν. Ἐγώ, ἐννοεῖς, δὲν εἴξερα τίποτα καὶ διάψεβδα . . .

Ὁ Στάμος. Ἆ ! ποιὸς στὸ εἶπε ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Μοῦ τὸ εἶπαν δυὸ στὸ καφενεῖο, ἅμα σἄφισα . . .

Ὁ Στάμος. Δηλαδὴ δὲν εἶνε τίποτις βέβαιο ἀκόμα. Ὁ συνταγματάρχης ὁ Λεκαπηνὸς ἔπιασε προχτὲς τὸ γαμπρό μου καὶ τοῦ ἔκαμε πρόταση γιὰ τὸν ἀνιψιό του τὸν ὑπολοχαγό . . . Μὰ δὲν τοῦ ἔδοσαν ἀκόμα καμιὰ ὑπόσκεση, γιατὶ ἀντίτεινε πολύ, ὥς τόρα, ἡ Μάρθα (*ὁ Περικλῆς ταράζεται, μὰ κατορθόνει καὶ συνέρχεται*). Περίεργο, ἀδερφέ, ποὺ μαθέφτηκε κιόλας. Φαντάσου, οὔτε σὲ σένα δὲν τὸ εἴχαμε πεῖ . . .

Ἡ Μαρίνα (*ἐρχούμενη κοντά τους*). Ξετρελαθήκανε, θεῖε Στάμο, ἡ μαμά μου κι' ἡ θειά μου . . . (*βλέποντας στὴ Μάρθα*) Καλέ, ἡ Μάρθα ἀναγνωστήριο τὄκαμε δῶ μέσα ; . . . (*προχωρεῖ κοντά της*). Δὲν τὸ εἶδες ἐσὺ τὸ μπουκέτο τοῦ Περικλῆ, ποὺ ἔκαμε ὁ θεῖος ; Τί διαβάζεις μὲ τόση προσοχή ; (*Τὴν πλησιάζει καὶ τῆς τὸ δεί-*

χτει. Ἡ Μάρθα ἀφίνοντας ἀνοιχτὸ τὸ περιοδικό, πέρνει στὰ χέρια της τὸ σκέδιασμα. Ἡ Μαρίνα ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸ κατεβατὸ τοῦ περιοδικοῦ, πέρνει μὲ τὸ μάτι της ἕναν τίτλο). Μπά! Ἕνα ποίημα «σ' ἕνα μπουκέτο»· (*πέρνει τὸ περιοδικὸ καὶ προχωρεῖ στὸν Περικλή*). Ἔλα νὰ ἰδεῖς τί ἔχει ἡ «Ζωή». Ἕνα ποίημα «σἕνα μπουκέτο». Νὰν τὸ διαβάσουμε . . .

Ὁ Στάμος. Διάβαστό μας δυνατά . . .

Ἡ Μαρίνα. Ὁ Περικλῆς νὰ μᾶς τὸ διαβάσει (*τοῦ τὸ δίνει*).

Ὁ Περικλῆς. Ἄς τὸ διαβάσω ἐγὼ (*τὸ πέρνει στὰ χέρια του καὶ κοιτάζει πρὸς τὴ Μάρθα, μὰ κείνη φαίνεται βυθισμένη στὸ σκέδιασμα. Διαβάζει δυνατά.*

Σ' ΕΝΑ ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Ρόδα, ἃ δὲν εἶστε μόνα ἐσεῖς, ποὺ μοῦ κινᾶτε
τῆς ρίμας τοῦ ρυθμοῦ — τοῦ σονέτου τὰ δῶρα,
ὅμως μέσα σὲ ὀνείρατα, σεῖς, μοῦ τραβᾶτε
μυστικὰ καὶ βαθειὰ τῆς ψυχῆς μου την πλώρα.

Ἡ μαγικὴ σας ἐβωδιὰ ἡ οὐράνια, τόρα
μὲς τοῦ Ἀπριλιοῦ τὴν πράσινη ἀγκαλιὰ πλανᾶται.
Δὲν ἔχει ὁ Μπάτης, τοῦ Βοργιᾶ τὴν ἄγρια φόρα,
μὰ ναναρίζει τὴ φουρτούνα νὰ κοιμᾶται . . .

Μυστικὰ ὀνείρατα, βαθειά, τριανταφυλένια,
ἐχάϊδεψε κι' ἐσᾶς τῆς Λοκούστας τὸ χέρι;
γοργὰ στὸν ὕπνο ἀφτὸ μὴν κάμετε καρτέρι.

Ἡ τρικυμία δὲ θὰ ξυπνήσει δίχως ἔννοια . . .
καὶ στὴν ψυχή μου, ποὺ φοβᾶται τὸ Δεκέβρη
ὅμοια τὴν ἔννοια θὰν τῆς δόστε νὰν τὴν ἔβρει! . . .

Κωστὴς Βέρτης

Ὁ Περικλῆς μελαχολεῖ μὲ τὸ ποίημα).

Ὁ Στάμος. Ποιὸς εἶν' ἀφτός, ποὺ τὄκαμε; . . .

'Ο Περικλῆς. Κωστὴς Βέρτης λέγεται.

'Ο Στάμος. Ὅλο λέξες . . . Δὲν ξέρει τὶ λέει . . . (*'Η Μάρθα σήκωσε τὸ κεφάλι της καὶ τὸν κοίταξε*).

'Η Μαρινα. Πῶς σοῦ φάνηκε, Περικλή ; . . .

'Ο Περικλῆς. Δὲ μἄρεσε . . .

'Η Μαρίνα. Ἀλήθεια δὲ λέει τίποτα . . . (*στὴ Μάρθα*). Κι' ἀφτὸ ἐδιάβαζες τόσην ὥρα ;

'Η Μάρθα. Δὲν ἐδιάβαζα μόνο ἀφτό . . .

'Η Μαρίνα. Εἶδα κι' ἐγὼ «σ' ἕνα μπουκέτο» θάρεψα, τὶ ξέρεις θενἆνε . . . (*στὴ Μάρθα*). Τὸ μπουκέτο τοῦ θείου Στάμου ; . . .

'Η Μάρθα (*δίνοντάς το*). Νά.

'Η Μαρίνα (*τὸ πέρνει· στὸ Στάμο*). Νὰ μοῦ πάρετε κορνίζα . . .

'Ο Στάμος. Θὰ σοῦ πάρω . . .

'Η κ. Μηλιώτη (*σταματήσαντας τὴν ἰδιαίτερη της κουβέντα μὲ τὴν κ. Κράκουρα*). Ἀφτὰ εἶνε ὥς τόρα . . . (*στὴ Μάρθα*). Πηγαίνουμε πιά, Μάρθα ; . .

'Η Μάρθα. Ναί. . .

'Η κ. Μηλιώτη. Σήκω λοιπόν . . . (*σηκόνεται, τὸ ἴδιο κι' ἡ Μάρθα*).

'Η Μαρίνα. Μπά. . . Γιατί φέβγετε τόσο νωρίς ;. .

'Η κ. Μηλιώτη. Θὰ πᾶμε νὰ κάμουμε μερικὰ ψόνια, Μαρίνα μου. . . Ἐκάτσαμε κι' ἀρκετά. . .

'Η Μαρίνα. Ὅ,τι ἤρθατε. . .

'Η κ. Μηλιώτη. Ἄβριο θὰ κάτσουμε πολύ. Ἔπειτα σἀφίνουμε τέτια συντροφιά. . .

'Η Μαρίνα (*κοιτάζοντας τὸν Περικλὴ καὶ προχωρῶντας κοντά του*). Ὦ ναί ! . . (*τοῦ πιάνει τὸ χέρι κἰ ἀκουμπάει τὸ κεφαλάκι της στὸν ὦμο του*).

'Η κ. Μηλιώτη (*φιλιῶντας τη*). Λοιπὸ νὰ ζεῖστε... (*χαιρετάει καὶ τοὺς ἄλλους. 'Η Μάρθα φιλεῖ σιγὰ τὴ*

Μαρίνα καὶ χαιρετάει τὸν Περικλὴ μάπλὸ κούνημα κεφαλιοῦ· ὕστερα προχωρεῖ στὴ θειά της καὶ τὴ χαιρετάει κι' ἀφτήνα).

Ἡ κ. Κράκουρα (*φιλιῶντας τὴ Μάρθα*). Καὶ στὰ δικά σου, Μάρθα μου . . . καὶ γλήγορα. (*Ἡ Μάρθα χωρὶς νάπαντήσει προχωρεῖ μὲ κάπιο μορφασμὸ στενοχώριας· χαιρετάει τὸ Στάμο καὶ βγαίνει*).

Ἡ κ. Μηλιώτη (*βγαίνοντας*). Νὰ ζεῖστε . . . νὰ ζεῖστε. . .

Ἡ κ. Κράκουρα (*ξεβγάνοντάς τους λίγο*). Καὶ στῆς Μάρθας. (*Ὁ Στάμος κοιτάζει τὶς γυναῖκες, ποὺ βγαίνουν*).

Ἡ Μαρίνα (*σφίγκοντας τὸ χέρι τοῦ Περικλῆ*). Περικλή μου (*σηκόνει τὸ κεφάλι της ἀπάνου στὸν ὦμο του καὶ τὸν κοιτάζει μὲ γλύκαν ἄπειρη*).

Ὁ Περικλής. Μαρίνα μου. . .

Ἡ Μαρίνα. Σ' ἀγαπῶ . . . (*φιλιοῦνται ἁρπαχτὰ στὸ στόμα*).

(Πέφτει ἡ σκηνή).

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΦΤΕΡΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΤΡΙΤΗ ΠΡΑΞΗ

Ἡ κάμερα, ποὺ εἶταν καὶ στὴ δέφτερη πράξη. Τῶ βάζων τὰ μπουκέτα εἶνε ἀλαγμένα καὶ μόνο τοῦ ΠΕΡΙΚΛΗ τὸ μπουκέτο φαίνεται στὴ θέση του, ἂν καὶ μαραμένο ἀρκετά. Ἀπάνου στὴν κονσόλα, μὲ τὶς ἄλλες φωτογραφίες, βρίσκεται μὲς σ' ὡραία κορνίζα καὶ τὸ σκέδιασμα τοῦ ΣΤΑΜΟΥ. Ὁ ΠΕΡΙΚΛΗΣ κι' ἡ ΜΑΡΙΝΑ μαδᾶνε τραντάφυλα σ᾽ ἕνα πανεράκι.

Ἡ Μαρίνα (*μαδῶντας ὁλοένα*). Ἔτσι, ἀκόμα. . .

Ὁ Περικλῆς (*μαδῶντας κι' ἀφτός*). Μὰ τί τὰ θέλεις τόρα μαδημένα;

Ἡ Μαρίνα. Τί τὰ θέλω; Θὰ ἰδεῖς τὶ τὰ θέλω . . . (*σταματάει τὸ μάδημα*). Γιὰ νὰ ἰδῶ, πόσα εἶνε; . . σώνουνε. . .

Ὁ Περικλῆς. Τόρα τί θὰν τὰ κάμουμε;

Ἡ Μαρίνα (*σκέφτεται*). Οὔτε κι' ἐγὼ ξέρω τὶ νὰν τὰ κάμουμε. . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ γέλιο*). Ἐγὼ ἐβρῆκα τὶ νὰν τὰ κάμουμε. . .

Ἡ Μαρίνα. Τί, τί; . . Πές μου. . .

Ὁ Περικλῆς. Νὰν τὰ κάμουμε βροχή. Φέρε δῶ. . . (*πέρνει μιὰ χούφτα καὶ τὴν πετάει ψηλά, ἴσα νὰ πέσουν στὸ κεφάλι τῆς Μαρίνας*).

Ἡ Μαρίνα (*μὲ χαρά*). Ἄ! . . . (*ἀπλόνει τὰ χέρια*

ψηλὰ καὶ πιάνει μερικὰ ροδόφυλα, τἄλλα πέφτουν ἀπάνου της καὶ κατακάθουνται ἄλλα στὰ μαλιά της κι' ἄλλα στὰ στήθια της). Ἀφτὸ εἶνε ὡραῖο . . . (*πέρνει κι' ἀφτὴ καὶ πετάει στὸν Περικλή*).

Ὁ Περικλῆς. Βλέπεις λοιπό . . (*ξακολουθᾶνε κάμποσην ὥρα τὴ ροδοβροχή, ὡς ὅτου τὰ τελειόνουν ὅλα καὶ μένουν γιομάτοι στὰ μαλιὰ καὶ στὰ ροῦχα*). Μὴν τὰ τινάζεις. . . Ἄστα ἔτσι. . . Τὶ ὡραία, ποὺ εἶνε. . .

Ἡ Μαρίνα. Ναί, ὡραία . . . (*προχωρῶντας λίγο*). Καλέ, πέφτουνε μόνα τους, δὲ βλέπεις ;

Ὁ Περικλῆς. Ὅσα νὰ πέσουνε θὰ μίνουνε ἀρκετά...

Ἡ Μαρίνα (*προχωρῶντας στὸν καθρέφτη καὶ κοιτάζοντας*). Περικλή, ἔλα κι' ἐσὺ νὰ ἰδοῦμε μαζί. . .

Ὁ Περικλῆς (*ἐρχούμενος κοντά της*). Τί τεριασμένο ζεβγαράκι, ἔ ; . . (*πλησιάζει τὸ κεφάλι του κοντά της*).

Ἡ Μαρίνα (*φέρνοντας τὸ πρόσωπό της σιμὰ στὸ δικό του καὶ κοιτάζοντας τὸ σύμπλεμα στὸν καθρέφτη*). Ἐγὼ ἔχω περσότερα. . .

Ὁ Περικλῆς. Ἐσὺ ἔπρεπε νὰν τἄχεις ὅλα . . . (*σὲ λίγο, προσηλόνοντας τὸ μάτι του ἀπάνου της ἀπὸ τὸν καθρέφτη*). Μαρίνα μου. . .

Ἡ Μαρίνα (*γυρίζοντας*). Τεῖπες ;

Ὁ Περικλῆς (*μὲ πόθο*). Μἀγαπᾶς ; (*τὴ φιλεῖ στὰ χείλια. Ἡ Μαρίνα κοκινίζει καὶ τραβάει λίγο τὸ κεφάλι της*).

Ἡ Μαρίνα. Μὲ ρωτᾶς, Περικλή ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Γιατί λοιπὸ δὲ μὲ φιλεῖς κι' ἐσύ ;. . .

Ἡ Μαρίνα. Περικλή μου . . . (*κολοῦν τὰ χείλια τους σὲ μακριὸ φίλημα*).

Ὁ Περικλῆς. Μαρίνα μου. Ἔλα νὰν τὰ ποῦμε ἐδῶ· (*τὴν τραβάει καὶ κάθουνται πλάϊ στὸ ντιβάνι*). Λέγε μου τόρα.

Ἡ Μαρίνα. Τί νὰ σοῦ πῶ ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Τί νὰ μοῦ πεῖς ; Ὅ,τι θέλεις νὰ μοῦ πεῖς. . .

Ἡ Μαρίνα. Ἐσὺ νὰ μοῦ πεῖς. . .

Ὁ Περικλῆς. Ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ ; Στάσου λοιπὸ νὰ σοῦ πῶ ἐγώ. . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ χαρά*). Λέγε, λέγε ! . .

Ὁ Περικλῆς (*κοιτάζοντάς τη μὲ λαχτάρα*). Πότε νὰ στεφανοθοῦμε ;

Ἡ Μαρίνα. Ὅποτε θέλεις ἐσύ . . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ γήτεμα*). Ἐγὼ λέω, μόλις περάσει ὁ Μάης νὰ στεφανοθοῦμε σὲ κείνη τὴν ἐκλησούλα τῆς Κηφισιᾶς. Τὴν ξέρεις ; . . . (*Ἡ Μαρίνα τὸν κοιτάζει, σὰ νὰ κρέμεται ἀπὸ τὸ στόμα του*). Ὕστερα νὰ κάτσουμε στὴ βίλα μας, οἱ δυό μας μονάχα, ὅλο τὸ καλοκαῖρι . . . Ὕστερα τὸ χειμώνα νὰ κάμουμε ταξίδι στὸ Κάϊρο. Ὕστερα νάρθοῦμε πάλε ἐδῶ τὴν ἄνοιξη. . . Ὕστερα . . .

Ἡ Μαρίνα (*μάμολόγητη γλύκα*). Ὕστερα ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Ὕστερα ; Ὕστερα θὰ κάμουμε ἕνα παιδάκι.

Ἡ Μαρίνα (*κοκινίζοντας*). Ἄκου κεῖ . . .

Ὁ Περικλῆς. Δὲ θὰν τἀγαπᾶς τὸ παιδάκι μας ;

Ἡ Μαρίνα (*βάνοντας τὸ χέρι της στὸ στόμα του*). Τί λὲς τόρα . . .

Ὁ Περικλῆς (*πιάνοντας μὲ τὸ ἕνα του χέρι τὸ χέρι της τἀπλωμένο καὶ μὲ τἄλλο τὴ μέση της*). Ἀγάπη μου (*τῆς τραβάει τὸ κεφάλι καὶ τὴν ἀρχίζει πάλε στὰ φιλιά*).

Ἡ Μαρίνα (*μὲ γλύκας ἀντίσταση*). Θὰ μοῦ πέσουνε τὰ ροδόφυλα, Περικλή . . .

Ὁ Περικλῆς (*φιλιῶντας τη ἀκόμα*). Δὲν πέφτουνε, ἔνοια σου . . . (*Παρουσιάζεται στὴν πόρτα τοῦ κοριν-*

τόρου τὸ κεφάλι τοῦ Στάμου. Τοὺς βλέπει, χαμογελάει καὶ τραβιέται. Ἔπειτα ξεροβήχει λίγο καὶ μπαίνει πεταχτὰ μέσα, σὰ νὰ μὴν ἔνιωσε τίποτις).

Ὁ Στάμος (*μὲ χαμόγελο*). Ἀδιάκριτος, ἔ; Τί ξέρεις, τί γλυκοκουβέντες σᾶς ἔκοψα . . .

Ἡ Μαρίνα. Ὁ θεῖος ὁ Στάμος . . .

Ὁ Στάμος. Γιὰ ἰδὲς κατάσταση . . . Τ' εἶν' ἀφτα; Τί κατακλυσμὸς ἀπὸ ρόδα εἶν' ἀφτός; (*πλησιάζει τὸ χέρι του στὰ μαλιὰ τῆς Μαρίνας*).

Ἡ Μαρίνα. Μή, θεῖε Στάμο. Μή... θὰ μοῦ πέσουνε...

Ὁ Στάμος (*γελῶντας*). Μὴ φοβᾶσαι, δὲν πέφτουνε. (*δείχνοντας τὸν Περικλῆ*) Τοῦ λόγου του σκέφτηκε ἀφτὸ τὸ παιχνίδι; . . .

Ὁ Περικλῆς. Τοῦ λόγου μου, μάλιστα . . .

Ἡ Μαρίνα. Ὁ Περικλῆς βέβαια... Δὲ σᾶς ἀρέσει;...

Ὁ Στάμος. Ὁρίστε λοιπόν. Ποὺ τολμάω νὰ πῶ τίποτις . . . Ἀκοὺς δὲ μἀρέσει . . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ γέλιο*). Κι' ἂ δὲ σᾶς ἀρέσει, ἔ Περικλῆ; . . .

Ὁ Στάμος (*ἀλλάζοντας τὴν κουβέντα*). Θὰ σᾶς πῶ μιὰν ἐφκάριστη εἴδηση, ποὺ θὰ χαρεῖτε.

Ἡ Μαρίνα. Τί, θεῖε Στάμο; . . .

Ὁ Στάμος. Ἂν τὸ βρεῖς . . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ μικρὸ πείσμομα*). Καλὰ τόρα. Πάλε τὰ ἴδια θἀρχίσετε; Πεῖτε το μας λοιπὸ τόρα . . .

Ὁ Στάμος. Τελειόσανε καὶ τῆς Μάρθας. (*Ὁ Περικλῆς ἀμέσως ταράζεται, κοκινίζει ἀρκετά, μὰ συνέρχεται*).

Ἡ Μαρίνα (*χτυπιῶντας τὰ χέρια της*). Ἀλήθεια;!...

Ὁ Στάμος. Σήμερα τὸ μεσημέρι . . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ προσποίηση*) Ἔτσι ἔ; . . .

Ὁ Στάμος (*κοιτάζοντάς τον μἀδιαφορία*). Ἔπρεπε,

ἀδερφέ, νὰ τελειόσει πιά. Ὁ νέος εἶνε πολύ, καθὼς πρέπει. Δὲ σοῦ φαίνεται ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Ὁ κ. Λεκαπηνός ; Ναί . . .

Ὁ Στάμος. Τὸ μεσημέρι ἔφαγε στῆς Πιπίτσας ὁ γεροσυνταγματάρχης, ὁ θεῖος τοῦ γαμπροῦ. Ἔφαγα κι' ἐγὼ ἐκεῖ κι' ἐκεῖ πιὰ τὰ τελειόσαμε.

Ἡ Μαρίνα. Μπράβο ! . . .

Ὁ Περικλῆς. Προχτὲς μοὔλεγε ἡ κ. Πιπίτσα, πὼς ἡ Μάρθα ἀκόμα δὲν ἤθελε νὰν τἀκούσει καθόλου . . .

Ὁ Στάμος. Ὤχ, ἀδερφέ . . . Τραβᾶτε με κι' ἂς κλαίω . . . (ὁ *Περικλῆς ξανακοκινίζει*). Δὲν τὰ ξέρεις τῶν κοριτσιῶν τόρα ; Φαντάσου δηλαδή, τί πρόφαση νὰ βρεῖς στὸ γεροσυνταγματάρχη γιὰ τὸν ἀνεψιό του ; Ἔχουμε τόσα οἰκογενειακὰ προηγούμενα μὲ τοὺς Λεκαπηνούς. Δὲν πήγαινε νὰν τοὺς προσβάλουμε μὲ τὴν ἄρνησή μας . . . Ἄμα ἐγὼ τὸ πρωΐ εἶπα τῆς Μάρθας δυὸ τρία λόγια, ἐπείστηκε . . .

Ὁ Περικλῆς. Ὥστε ἐσὺ τὴν ἔπεισες ; . . .

Ὁ Στάμος. Νὰ δὰ ἡ ὥρα . . .

Ἡ Μαρίνα (*ἄξαφνα*). Θυμόσαστε, τί τῆς εἶπε ἡ Ἀμερικανίδα ; . . .

Ὁ Στάμος. Ἄμ πάει πιὰ ἡ Ἀμερικανίδα . . .

Ἡ Μαρίνα (*μὲ περιέργεια*). Γιατί ; . . .

Ὁ Στάμος (*ξάστοχα*). Ἄμ ἀποδείχτηκε ἀστεία ἡ Ἀμερικανίδα . . .

Ἡ Μαρίνα (*ξαφνιζούμενη κάπως*). Τί λέτε, θεῖε Στάμο !

Ὁ Στάμος (*νιώθοντας τὴν ξαστοχιά του*). Ἄ ! . . . Ἡ Ἀμερικανίδα Μαρίνα μου, ὅπου ἤθελε εἶπε τὴν ἀλήθεια, ὅπου δὲν ἤθελε, εἶπε ὅ,τι τῆς κατέβηκε . . . Θυμήσου τεἶπε στὸν Περικλῆ . . . Ἄμ στὸν μπαμπά σου ; . . . Στὴ Μάρθα ξέχασα τεἶπε . . .

Ἡ Μαρίνα. Ἐγὼ τὸ θυμᾶμαι· εἶπε, πὼς θὰ παντρεφτεῖ γλήγορα, νάτο, βλέπετε; καὶ πὼς δὲ θὰ περάσει καλὰ μὲ τὸν ἄντρα της. (**Ὁ Περικλῆς εἶνε μελαχολικός**).

Ὁ Στάμος. Ποὺ θὰ πεῖ, πὼς στὴ Μάρθα εἶπε μισὰ καὶ μισά... Δὲν εἶν' ἔτσι Περικλή; ...

Ὁ Περικλῆς. Ἐγὼ ἔφχουμαι νὰ ἐφτυχήσουν...

Ὁ Στάμος (**συργιανῶντας λίγο**). Ἐγὼ εἶμαι βέβαιος, φίλε μου. (**στὴ Μαρίνα**). Ἔτσι εἶνε, Μαρίνα μου... ἡ μαμά σου μέσα εἶνε, νὰν τῆς πάρουμε τὰ συχαρίκια; ..

Ἡ Μαρίνα. Εἶνε ξαπλομένη στὴν κάμερά της. Ἀφεῖστε, θεῖε Στάμο, νὰ ζεῖτε, νὰν τῆς πάρω ἐγὼ τὰ συχαρίκια... (**κινιέται νὰ πάει**).

Ὁ Στάμος (**μὲ γέλιο**). Ἀφοῦ τὸ θέλεις· μὰ μὴν τρέχεις καὶ κουράζεσαι... (**Ἡ Μαρίνα βγαίνει στὸν Περικλή**). Θὰ ἐφτυχήσουν, φίλε μου...

Ὁ Περικλῆς (**μάρκετὴ σκυθρωπιά**). Ὁ Θεὸς νὰν τὸ δόσει...

Ὁ Στάμος. Γιατὶ τὸ λὲς ἀφτό; ...

Ὁ Περικλῆς (**σὲ λίγο, χωρὶς νἀπαντήσει στὴν ἐρώτηση τοῦ Στάμου**). Θαμάζω ὅμως τὴν πειστηκότητά σου...

Ὁ Στάμος (**μἀπορία**). Πώς; ...

Ὁ Περικλῆς. Λέω, πὼς πείθεις, ἔτσι ἔφκολα, τὸν κόσμο νὰ παντρέβεται...

Ὁ Στάμος (**μὲ πικρὸ χαμόγελο**). Ἡ ἀξιότη μου...

Ὁ Περικλῆς. Ἀφτὴ καὶ ἐγὼ θαμάζω...

Ὁ Στάμος. Δὲ σὲ καταλαβαίνω...

Ὁ Περικλῆς. Κι' ἐμένα ἐσὺ δὲ μἔπεισες νὰ παντρεφτῶ; ...

Ὁ Στάμος (**χτυπιῶντας τον ἀπαλὰ στὸν ὦμο**). Ἐγώ; ! Ἂς εἶνε ἐγώ! Εἶσαι δηλαδὴ δυσαρεστημένος ἀπὸ τὸ γάμο σου; ...

Ὁ Περικλὴς (*μὲ μικρὴ ψυχρότητα*). Δὲν ξέρεις τὶ λές . . .

Ὁ Στάμος (*μάδιαφορία*). Ἴσως. Ἐγὼ καὶ προτήτερα καὶ στὴν Bretagne, δὲν πρόφτασα νὰ σοῦ πῶ τὸ σκέδιο ἀφτοῦ τοῦ γάμου, ποὺ ἐσὺ τἄδραξες μὲ τόση λαχτάρα . . .

Ὁ Περικλὴς (*διακόβοντάς του*). Καλά, βρὲ ἀδερφέ...

Ὁ Στάμος (*τὸ ἴδιο*). Ὄχι, μὲ πείραξε ὁ λόγος σου. (*κάμποση σιωπή*). Βέβαια, δὲ μπορῶ νὰ νιόσω τὶ θέλεις νὰ πεῖς . . .

Ὁ Περικλὴς (*μελαχολικός*). Ἄστα σὲ παρακαλῶ...

Ὁ Στάμος (*ὀρθὸς καὶ μὲ τρεμούλα*). Δὲν τὴν ἀγαπᾶς λοιπὸν τὴ γυναίκα σου ;

Ὁ Περικλὴς (*μὲ λίγη ἀφτηρότητα*). Ἃ δὲν τὴν ἀγαποῦσα δὲν τὴν ἔπερνα . . .

Ὁ Στάμος (*ἡσυχάζοντας κάπως*). Κι' εἶνε νὰ μὴν τὴν ἀγαπᾶς ; Ὁ γιατρός μοῦ ὁρκίστηκε, πὼς δὲν ἔχει τίποτα τίποτα τὸ στῆθος της. Ὅλη ἀφτὴ ἡ χλωμάδα, ποὺ ἔχει, θὰ φύγει, ὅπως κι' ἄρχισε νὰ φέβγει. Θὰ δυναμόσει καὶ θὰ εἶνε μιὰ χαρά. Πές μου, σὲ παρακαλῶ, εἶδες ἄλλο πλάσμα, πιὸ συμπαθέστερο ;

Ὁ Περικλὴς (*τὸν κοιτάζει λίγο παράδοξα καὶ πικροχαμογελάει*) . . .

Ὁ Στάμος. Δὲ συφωνᾶς ;

Ὁ Περικλής. Εἶσαι ἀστεῖος . . .

Ὁ Στάμος (*βηματίζοντας*). Τότες λοιπό, γιατί κάνεις τὸν παράξενο ; . . .

Ὁ Περικλής. Ποὺ τὸ κατάλαβες ;

Ὁ Στάμος (*πέρνοντας στὰ χέρια του ἕνα τριαντάφυλο*). Ξέρω κι' ἐγὼ τί νὰ πῶ ; ! . . . (*Ἄξαφνα*). Μήπως καὶ δὲ σοῦ ἄρεσε ὁ γάμος τῆς Μάρθας ; . . .

Ὁ Περικλὴς (*σηκόνεται καὶ τινάζει ὅλα τὰ ροδό-*

φυλα ἀπὸ πάνου του). Ἐγώ, κύριε μου, δὲν ξέρω νὰ ἔχω κανένα δικαίωμα στὴν ἀποκατάσταση τῆς Μάρθας

Ὁ Στάμος. Εἶσαι πιὰ μέλος τῆς οἰκογένειάς μας . . .

Ὁ Περικλῆς (***μὲ χαμόγελο περίεργο***). Δὲν ἐρωτήθηκε ποτὲς ἡ γνώμη μου . .

Ὁ Στάμος. Ὥστε λοιπὸν ἀφτὸ εἶνε ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Δὲ μ' ἀφίνεις, βρὲ ἀδερφέ, ἥσυχο . . . Ἀνακριτὴς θὰ γίνεις σὲ μένα ; (***τραβιέται***).

Ὁ Στάμος (***τονὲ σταματάει***). Περικλή, δὲ μοῦ ξεφέβγουν ἐμένα, ἔφκολα, μερικὰ πράματα. Κι' ἂ δὲ σοῦ φανερόθηκα ποτές, εἶνε γιατὶ δὲν τὸ θέλησα. (***Ὁ Περικλῆς τὸν κοιτάζει κατάματα***). Μὴ μὲ κοιτάζεις, σὰ νὰ ξιπάζεσαι. Ξέρω καὶ περσότερα ἀπ' ὅσα ὑποθέτεις . . .

Ὁ Περικλῆς. Ξέρεις περσότερα ἀπ' ὅσα ὑποθέτω ; Ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτις . . .

Ὁ Στάμος. Ἔ, ἂς τἀφίσουμε λοιπὸν ὣς ἐδῶ. Ὅ,τι ἔγινε, ἔγινε . . . (***ὁ Περικλῆς πλησιάζει στὴν κονσόλα καὶ κοιτάζεται στὸν καθρέφτη· βλέπει κανὰ δυὸ ροδόφυλα ἀκόμα στὸν ὦμο του καὶ τὰ πετάει· ἔπειτα πιάνει τὸ σκέδιασμα τοῦ Στάμου, τὸ γυρίζει λίγο στὰ χέρια του καὶ τἀφίνει πάλε. Φαίνεται σκεφτικός. Ὁ Στάμος ἐπροχώρησε ὣς τὸ παράθυρο καὶ ξαναγύρισε***). Πᾶμε μέσα ; . . .

Ὁ Περικλῆς (***ψυχρά***). Τόρα θὰ ξανάρθει ἐδῶ ἡ Μαρίνα. . .

Ὁ Στάμος. Ἂς μίνουμε λοιπὸν ἐδῶ . . . (***σωπαίνουν πάλε***).

Ὁ Περικλῆς (***ἄξαφνα***). Μὰ τί ξέρεις, δὲ μοῦ λές ;...

Ὁ Στάμος (***πειραχτικὰ κομάτι***). Τόρα σοῦ ἦρθε ἡ περιέργεια ;

Ὁ Περικλῆς (***μὲ μικρὸ θυμό***). Εἶσαι σκουτούρα· ἔχει δίκιο ἡ Μαρίνα. . .

Ὁ Στάμος (*τὸ ἴδιο*). Δὲν εἶμαι αἴνιγμα ὅμως. . .

Ὁ Περικλῆς (*ἀπότομα λίγο*). Μήπως σοῦ φαίνουμαι ἐγὼ αἴνιγμα;

Ὁ Στάμος (*ἥσυχα*). Γιατὶ νὰ ὑποθέσεις, πὼς τὸ εἶπα γιὰ σένα; . . .

Ὁ Περικλῆς (*θυμόνει*). Ὤχ, ἀδερφέ . . . (*κάνοντας νὰ πάει στὴν πόρτα τῆς κάμερας*) . . .

Ὁ Στάμος. Στάσου, Περικλή . . . Γιατί θύμοσες; ἔτσι στὸ εἶπα νάστειεφτῶ . . . (*ὁ Περικλῆς ξακολουθεῖ νὰ προχωρεῖ*). Περικλή, τί σοῦ ἔκαμα; ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἀρεβωνιάστηκες ἄλλαξε τὸ φέρσιμό σου σὲ μένα. Γιατί, Περικλή, τί σοῦ ἔκαμα; . . .

Ὁ Περικλῆς (*σταματῶντας*). Τί μποροῦσες νὰ μοῦ κάμεις ἐσύ; Εἶσαι ἀστεῖος, ἀλήθεια. . .

Ὁ Στάμος (*παρακλητικὰ κάπως*). Δὲ μοῦ ξεφέβγεις, Περικλή. Κάτι ἔχεις μαζί μου. . . Τί σοῦ ἔφταιξα;

Ὁ Περικλῆς (*τὸν κοιτάζει μὲ δόση οἴχτου*). Ἐσύ; Δὲ μοῦ ἔφταιξες, ἀδερφέ, τίποτα . . . (*σὰ νὰ μιλοῦσε μονάχος του*). Ἡ μοίρα μου, μόνο τὸ ριζικό μου μοῦ φταίει. . .

Ὁ Στάμος (*μὰνησυχία*). Τὸ ριζικό σου; . . Λοιπὸν ἀλήθεια ὁ γάμος σου σὲ στενοχωρεῖ; (*μὲ πολὺ πολὺ παράπονο*). Ἀγαπημένη μου Μαρίνα, φτωχό μου κορίτσι...

Ὁ Περικλῆς (*κοιτάζοντάς τον κάμποση ὥρα· ἔπειτα γυρίζοντας ἄξαφνα*). Τί λέει ἀφτός; (*Μπαίνει ἡ Μαρίνα πεταχτὴ μὲ χαμόγελο χαρᾶς*). Μαρίνα μου . . . (*πρὶ προφτάσει ἡ Μαρίνα νὰ μιλήσει τὴν ἀδράχνει στὴν ἀγκαλιά του*) γυναικούλα μου . . . (*τὴ φιλεῖ μὲ περιπάθεια*).

Ἡ Μαρίνα (*μὲ μικρὴ προσποιητὴ ἀντίσταση*). Περικλή . . (*κοιτάζοντάς τον μὲ στοργή*). Μπά!; Γιατί πέταξες τὰ ροδόφυλα; . . .

Ὁ Περικλῆς. Τινάχτηκα, Μαρίνα μου, καὶ φύγανε μόνα τους. . . Ἐσένα νὰ μὴν πέσουνε. . .

Ἡ Μαρίνα. Τί λές, καλέ; κρίμας. Ἡ μαμά, ποὺ μὲ εἶδε ἔτσι, τῆς φάνηκε ἀστεῖο καὶ γέλασε καὶ χάρηκε. . Ἀλήθεια, σοῦ λέω . . . (*στὸ Στάμο*). Θεῖε Στάμο, τῆς πῆρα τὰ συχαρίκια. . . Στὴν ἀρχή, ποὺ μπῆκα μέσα, ἔκανε τὸ κοιμισμένο στὴν πολυθρόνα της, ὕστερα ἄνοιξε τὰ μάτια της καὶ μὲ εἶδε καὶ τῆς τὸ εἶπα. . . Δὲν ξέρετε, πὼς χάρηκε, θεῖε Στάμο. . . Μοὖπε νὰ ντυθοῦμε καὶ νὰ πᾶμε νὰν τὴν ἐφκηθοῦμε. . . Ἔ, Περικλή; . . .

Ὁ Στάμος (*ἀλάζοντας σὲ χαρὰ τὸ πρόσωπό του*). Ἀφτὲς θἀρθοῦνε ἐδῶ. . . Ὅταν τὶς ἄφηκα, ἑτοιμάζονταν, ὅπου καὶ νἆνε, ἡ ὥρα τὶς ἔχει. . .

Ἡ Μαρίνα. Ἀλήθεια; Τόσο τὸ καλίτερο, νὰν τὶς πάρουμε κι᾽ ἀφτὲς καὶ νὰ βγοῦμε ὅλοι μαζὶ περίπατο... (*χτυπιῶντας τὰ χέρια της*). Τὴ Μαρθούλα μου, πόσο χάρηκα...

Ὁ Στάμος. Καὶ τόρα ἡ μαμά σου ντένεται;

Ἡ Μαρίνα. Θὰ ντένεται. Δὲν ξέρει, πὼς θἀρθοῦνε ἀπὸ δῶ. . .

Ὁ Στάμος. Ἐσὺ δὲ θὰ ντυθεῖς; . . .

Ἡ Μαρίνα. Οὔ, ἐγώ. . . Ἐγὼ ντένουμαι στὴ στιμής. Θὰ βάλω τὸ ρόζ μου φόρεμα. Ἔ, Περικλή; . .

Ὁ Περικλῆς. Τὸ ρόζ. . .

Ἡ Μαρίνα. Καὶ ποὺ νὰ πᾶμε περίπατο; . . .

Ὁ Περικλῆς. Ὅπου θέλεις ἐσύ. . .

Ἡ Μαρίνα. Ἐγὼ λέω νὰ πᾶμε στὰ Πατήσια. . .

Ὁ Στάμος. Εἶνε σκόνη ἐκεῖθε. . .

Ἡ Μαρίνα. Τότες νὰ πᾶμε . . . ποὺ νὰ πᾶμε; νὰ πᾶμε στὸ Ζάπειο. . .

Ὁ Στάμος. Οὔ, ἐκεῖ θἄνε πολὺς κόσμος. . .

Ἡ Μαρίνα. Τότες λοιπό, ποὺ νὰ πᾶμε; Ποὺ ᾽νὰ πᾶμε, Περικλή; . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἐγὼ λέω νὰ πᾶμε στὸ βασιλικὸ περιβόλι. . .

Ἡ Μαρίνα. Ναί! Ἐκεῖ νὰ πᾶμε! Οὔτε σκόνη ἔχει, οὔτε κόσμο. . . Ἔ, θεῖε Στάμο ; . . .

Ὁ Στάμος. Ξέρω γώ. . . Ὅ,τι θέλετε σεῖς. Μὰ γὼ προτιμοῦσα τὸ Φάληρο, δὲ σοῦ φαίνεται πιὸ ὡραία στὸ Φάληρο ; καὶ λέω μάλιστα νὰ πᾶμε μὲ τὸ τραῖνο κι' ὄχι μάμάξια. . . Τί λές ; . . .

Ἡ Μαρίνα (*κοιτάζοντας τὸν Περικλή, σὰ νὰν τὸν παρακαλεῖ*). . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ μικρὸ χαμόγελο*). Θέλεις νὰ πᾶμε στὸ Φάληρο ; Καλὰ θὰ εἶνε κι' ἐκεῖ. Μὰ νἄρθοῦμε νωρίς...

Ἡ Μαρίνα. Στὸ Φάληρο λοιπό. . . Πάου λοιπὸ νὰ συγυριστῶ, νἄμαστε ἕτοιμοι, μόλις ἐρθοῦνε νὰ φύγουμε· (*στὸ Στάμο*). Θὰ εἶνε μαζὶ κι' ὁ κ. Λεκαπηνός ;

Ὁ Στάμος. Πῶς θὰ εἶνε, ποὺ ἀκόμα δὲν ἀρεβώνιασαν ; . . Μόνο ἡ ὑπόσκεση ἐδόθηκε. . .

Ἡ Μαρίνα. Πάου λοιπό . . . (*προχωρῶντας στὴν πόρτα, δίνει τὸ χέρι της στὸν Περικλή*).

Ὁ Περικλῆς (*φιλιῶντας τὸ χέρι της*). Ὦ ρεβουάρ . . .

Ἡ Μαρίνα (*στεκούμενη*). Ὦ κρίμας ! . . .

Ὁ Στάμος. Τ' εἶνε ; . . .

Ἡ Μαρίνα. Θὰ χρειαστεῖ νὰ πετάξω ἀπὸ πάνου μου τὰ ροδόφυλα . . .

Ὁ Στάμος (*γελῶντας*). Δὲν πειράζει . . .

Ὁ Περικλῆς. Κι' ἄβριο δὲ μαδᾶμε ἄλλα ;

Ἡ Μαρίνα. Καλὰ λές . . . (*βγαίνει συρίζοντας*).

Ὁ Στάμος. Τί μαγεία, ποὺ σκορπάει . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἀληθινὴ μαγεία . . . (*τραβιέται μὲ κάπια σκυθρωπιά· ὁ Στάμος βλέποντάς τον πάλε ἔτσι, ἔρχεται καὶ κάθεται κι' ἀφτὸς στὸ ντιβάνι μὲ μικρὴ ψυχρότητα.*)

Ὁ Στάμος (*ὕστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα*). Διάβασες σήμερα καμιὰ φημερίδα ; . . .
Ὁ Περικλῆς (*ψυχρά*). Ἔριξα μιὰ ματιά . . .
Ὁ Στάμος (*γιὰ νάρχίσει κουβέντα*). Εἶχαν τίποτα σοβαρό ; . . .
Ὁ Περικλής. Στὴν Κρήτη, φαίνεται, κάτι προμυνιέται . . .
Ὁ Στάμος. Ἀ ! . . . (*ὁ Περικλῆς σωπαίνει κάμποσο· ὁ Στάμος πλησιάζει κοντά του*). Γιατί μοῦ φέρνεσαι τόσο ψυχρά ; . . .
Ὁ Περικλῆς (*ἀλάζοντας κάπως κατάσταση*). Ἔτσι δὲ σοῦ φέρνομουν, καημένε, πάντα ; Δὲ μπορῶ νὰ καταλάβω, πῶς νομίζεις τελεφταία κι' ἄλαξα τὸ φέρσιμό μου σὲ σένα . . . (*σωπαίνει λίγο· ὁ Στάμος ἀναγαλιάζει κάπως. Ξάφνου ὁ Περικλής*). Ὑποσκέσου μου δυό πράματα, Στάμο . . .
Ὁ Στάμος. Δυὸ κιόλας ;
Ὁ Περικλής. Εἶνε πολλά ; . . .
Ὁ Στάμος (*μὲ μικρὸ χαμόγελο*). Ἄ, ὄχι . . .
Ὁ Περικλής. Ὑποσκέσου μου λοιπό . . .
Ὁ Στάμος. Μὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ σοῦ ὑποσκεθῶ ;
Ὁ Περικλῆς (*ἱνατομένος*). Ὥστε μήτ' ἀφτὸ δὲ θὰ μοῦ τὸ κάμεις ;
Ὁ Στάμος (*χαμογελῶντας*). Ὁρίστε λοιπόν, ὑπόσκουμαι. Τί θέλεις ;
Ὁ Περικλής. Τὴ θυμᾶσαι τὴν ἀσβολωμένη ἐκείνη βραδιὰ τῆς μὶς Κούξλεϋ ;
Ὁ Στάμος (*μὲ κάπιαν ἀξαφνιά*). Ἔ ; . . .
Ὁ Περικλής. Θυμᾶσαι, ποὺ ἦρθες μιὰ στιγμὴ κοντά μου καὶ μοῦπες : «Περικλή, ἐγὼ καταλαβαίνω, πῶς εἶσαι ἐρωτεμένος». Γιατί μοῦ τὸ εἶπες ἀφτὸ τότες ; Τ' εἶχες καταλάβει κείνη τὴν ἐποχή ; . . .

Ὁ Στάμος (*μὲ ταραχή, ποὺ μόλις κρύβεται*). Ἔτσι στὸ εἶπα· σέβλεπα, ποὺ εἴσουν τόσο μελαχολικὸς καὶ γι' ἀφτὸ στὸ εἶπα . . .

Ὁ Περικλῆς (*μέπιμονή*). Γι' ἀφτό;

Ὁ Στάμος. Γι' ἀφτὸ βέβαια . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἄς τὸ πιστέψω . . . Νὰ σὲ ρωτήσω καὶ τὸ δέφτερο;

Ὁ Στάμος. Περιμένω . . .

Ὁ Περικλῆς. Τ' εἶνε ἐκεῖνα τὰ περσότερα ἀπ' ὅσα ὑποθέτω, ποὺ ξέρεις;

Ὁ Στάμος (*μ' ὅμοια ταραχή*). Ἀφτά; . . . Πίστεψέ με, Περικλή, ἔτσι στὸ εἶπα κι' ἀφτό, ἀπὸ ξαστοχιά . . .

Ὁ Περικλῆς (*μέπιμονή*). Ἀλήθεια μοῦ λές;

Ὁ Στάμος (*παρακλητικά*). Περικλή . . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ δόση ἀσπλαχνιᾶς*). Ἔκαμες πολὺ τὸ διπλομάτη, Στάμο, καὶ ἴσως δὲν ἔκαμες καλά . . . (*τραβιέται πεισμομένος*).

Ὁ Στάμος (*σηκόνεται*). Περικλή . . . (*προχωρεῖ κοντά του*) γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τ' εἶν' ἀφτά, ποὺ μοῦ λές; μὲ τρομάζεις. . . Δέκα μέρες τόρα ἀναγάλιαζα μέσα μου, ποὺ ἔδιωξα τὸ καταραμένο βάρος τῆς μὶς Κούξλεϋ, καὶ σήμερα μ' ἀπελπίζεις ὁλότελα . . .

Ὁ Περικλῆς (*τὸ ἴδιο*). Τῆς Κούξλεϋ; Ἄς μὴ γελάσω, καημένε, γιατὶ παγόνει τὸ γέλιο μου στὰ χείλια μου . . .

Ὁ Στάμος (*μ' ἀνατριχήλα*). Περικλή . . .

Ὁ Περικλῆς (*τὸ ἴδιο καὶ μὲ παγομένο χαμόγελο*). Τῆς Κούξλεϋ! . . . (*κοιτάζοντάς τον παράδοξα*). Μοῦ φαίνεσαι, σὰ νὰ εἶσαι τὸ δεξί της χέρι . . .

Ὁ Στάμος (*περίτρομος*). Θέ μου! . . . (*τοῦ πιάνει τὰ χέρια*). Τί ἔπαθες, Περικλή; Τί σημαίνουν ἀφτὰ ποὺ μοῦ λές; (*ὁ Περικλῆς παραμένει ὁ ἴδιος*) Θέ μου! . . .

Θέ μου! . . . (*τὸν ἀφίνει καὶ τραβιέται λίγο· μ' ἀμολόγητο πόνο*)· Μαρίνα μου, γλυκειά μου . . . (*πιάνει μὲ τὸ δεξί του χέρι τὰ μάτια του*).

Ὁ Περικλῆς (*τὸν κοιτάζει ἐρωτηματικὰ*) Στάμο!... (*προχωρῶντας κοντά του*). Στάμο, συμπάθησέ με· δὲν ξέρω τί σοῦ λέω. . . εἶμαι τρελός, Στάμο, συμπάθησέ με, σὲ παρακαλῶ. (*ὁ Στάμος εἶνε δακρισμένος*) Γιατὶ ταράχτηκες ἔτσι, Στάμο. . . Σύχασε. . . Ἂν ἔμπει ξάφνου ἡ Μαρίνα καὶ σὲ ἰδεῖ ἔτσι ; . . .

Ὁ Στάμος (*συχάζοντας*). Περικλή. . . (*παρακλητικὰ μαζὶ καὶ διαταχτητικὰ*) Σοῦ ἐμπιστεφτήκαμε τὴ λαχτάρα μας, Περικλή . . . Νιόστο . . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ πολλὴ συγκίνηση*). Γιὰ τὴ Μαρίνα μοῦ τὰ λὲς ἀφτά ; (*μὲ στοργὴ καὶ πάθος*) Ἆ, Στάμο, δὲν κατάλαβες φαίνεται, πὼς ἐγώ, δὲν εἶνε δυνατό, νὰ ζήσω πιά, χωρὶς τὴ Μαρίνα μου. . . (*προχωρῶντας πρὸς τὴν πόρτα*). Μαρίνα μου, γυναικούλα μου. . . (*Τὴν ἴδια ὥρα ἀπὸ τὴν ἄλλη πόρτα τοῦ κοριντόρου μπαίνει ἡ κ. Μηλιώτη μὲ τὴ Μάρθα*).

Ἡ κ. Μηλιώτη (*μὲ χαμόγελο*). Τὸν πιάσαμε τὸν ἐρωτεμένο. Ὅλο τῆς ἀγαπημένης του τὄνομα ἔχει στὸ στόμα . . . (*ὁ Στάμος στὴ στιγμὴ κατορθόνει καὶ συνέρχεται*).

Ὁ Περικλής. Ἆ ! (*γυρίζοντας στὶς κυρίες*) Προσκυνῶ . . . (*χαιρετάει μὲ ὑπόκλιση*).

Ὁ Στάμος (*μὲ χαμόγελο, σὰν νὰ ἀστιέβεται*). Ἔτσι πιάνει ὅποιος μπαίνει ἀδιάκριτα . . . . (*κοιτάζοντας τὸν Περικλὴ*). Ἐγὼ προτήτερις τοὺς ἔπιασα καὶ τοὺς δύο... (*ὁ Περικλὴς ἔχει γερτὸ τὸ κεφάλι του*).

Ἡ κ. Μηλιώτη. Ἀφτὰ ἔχουν οἱ ἀρεβωνιασμένοι...

Ὁ Στάμος. Ἔστι θὰ πιάνουμε μεθάβριο καὶ τὴ Μάρθα ἀπὸ δῶ. (*Ἡ Μάρθα ξυνίζει λίγο τὸ πρόσωπο*).

Ὁ Περικλῆς. Νὰ σᾶς συχαρῶ καὶ γιὰ τὴν ἐφκάριστη εἴδηση... (*στὴ Μάρθα ὑποκλίνοντας ἀρκετά*). Δεχτεῖτε, μαντμαζέλ, τὶς εἰλικρινέστατές μου ἐφχές. (*Ἡ Μάρθα κατακόκινη, ἀσυνείδητα κουνάει τὸ κεφάλι της καὶ τὰ χείλια της. Ὁ Περικλῆς στὴν κυρία Μηλιώτη*). Νὰ ζήσουνε . . .

Ἡ κ. Μηλιώτη. Μερσί, φίλε μου. Βλέπεις λοιπό, πῶς τὰ φέρνει ὁ Θεὸς ὅλα βολικά ; . . .

Ὁ Περικλῆς. Ἀφτὰ εἶνε γραφτά, κ. Πιπίτσα . . .

Ἡ κ. Μηλιώτη. Ἔτσι εἶνε . . .. Ἐδῶ στὸν κόσμο ὅλα εἶνε τυχερά . . . (*στὸ Στάμο*). Ἡ Ἐρήνη, ἡ Μαρίνα, ποῦ εἶνε ;

Ὁ Στάμος. Συγυρίζουνται. Ἀποφασίσαμε νὰ σᾶς πάρουμε στὸ Φάληρο, περίπατο. Δὲν πιστέβω νἄχουτε ἀντίρηση . . .

Ἡ κ. Μηλιώτη. Ἐμεῖς ; Ἡ Μαρίνα μὴν κρυόσει στὴ θάλασσα . . .

Ὁ Στάμος. Δὲν ἔχει φόβο, μοῦπε ὁ γιατρός. Θὰ ντυθεῖ λίγο καλὰ καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη. Ἔπειτα μὲ τὸν ἥλιο θἀνεβοῦμε . . .

Ἡ κ. Μηλιώτη. Τότες πᾶμε. . . (*γυρίζοντας*). Ὥστε τὴν Ἐρήνη θὰν τὴν ἔβρω στὸ μπουντουάρ της ; Θέλω κάτι νὰν τῆς πῶ μιὰ στιγμή . . .

Ὁ Στάμος. Στὸ μπουντουάρ της θὰν τὴν ἔβρεις. . .

Ἡ κ. Μηλιώτη (*στρέφοντας στὸν Περικλῆ*). Παρντὸν λοιπὸ μιὰ στιγμή· (*βγαίνει· ὁ Περικλῆς ὑποκλίνεται· ἡ Μάρθα κάθεται σὲ μιὰ πολυθρονίτσα*).

Ὁ Στάμος (*ἔπειτα ἀπὸ λίγο*). Στἄλλο ταξίδι τοῦ Φάληρου θὰ μᾶς κάνει πιὰ συντροφιὰ κι' ὁ κ. Λεκαπηνός . . . (*ὁ Περικλῆς παραμερίζει λίγο· ἡ Μάρθα κοίταξε τὸ Στάμο καὶ δὲν ἀπάντησε. Ὁ Στάμος ξακολουθεῖ, σὰ νὰ μὴ νιόθει τίποτις*). Ἄ, νὰ σᾶς πῶ ὅμως,

ἐγὼ δὲ θἄρχουμαι μαζί σας τότες. . . Τὸμολογῶ, μὲ σπαθάτο δὲν παραβάνουμαι . . . οὖλα κι' οὖλα . . . (*στὴ Μάρθα*). Δὲν ἔχω δίκιο ; . . .

Ἡ Μάρθα (*ψυχρά*). Ἀδικεῖτε τὸν ἑαφτό σας.

Ὁ Στάμος (*μὲ προσποίηση*). Πώς ; ! . . (*μὲ γέλιο διφορούμενο*). Ὥστε, σὰ νὰ λέμε, βαστιέμαι ἀκόμα ;. . Τότες θάρχίσω κι' ἐγὼ νὰ σκέφτουμαι ἀποκατάσταση...

Ἡ Μάρθα (*σατανικά*). Πρὶ σκεφτεῖτε γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν ἄλλων, ἔπρεπε νἀποφασεῖστε τὴ δική σας..

Ὁ Στάμος (*μὲ τὴν ἴδια ἀφέλεια*). Τὸ ἴδιο εἶνε, ἀφοῦ καὶ τόρα ὁ καιρὸς δὲν πέρασε· (*στὸν Περικλή*). Ποὺ εἶσαι σύ, Περικλή ; Ἔλα λοιπὸ νὰ μᾶς πεῖς καὶ σὺ τίποτις. . . Τί λὲς γιάφτὰ ἐσύ ; . . .

Ὁ Περικλῆς (*πλησιάζοντας σιγά*). Ἐγὼ εἶμαι σύφωνος μὲ τὴν μαντμαζὲλ Μάρθα. . .

Ὁ Στάμος. Τότες θὰ πεῖ, πὼς δὲ μὲ ξέρετε καλά... Ἐγὼ λοιπὸν ἔπρεπε νὰ ἰδῶ ἐφτυχισμένους ἐκείνους, ποὺ ἀγαπῶ, γιὰ νὰ σκεφτῶ τίποτις καὶ γιὰ τὸν ἐμαφτό μου...

Ἡ Μάρθα (*μὲ γέλιο σαρκαστικό*). Ἐκείνους, ποὺ ἀγαπᾶτε ; . . .

Ὁ Στάμος (*κατακόκινος καὶ μάμολόγητη πίκρα*). Μάλιστα· ἐκείνους, ποὺ λατρέβω . . . (*ζωερά*). Μέσα σάφτοὺς βρίσκεσαι κι' ἐσὺ στὴν πρώτη σειρά. . .

Ἡ Μάρθα (*τὸ ἴδιο*). Ἐφκαριστῶ γιὰ τὴν προτίμηση. . .

Ὁ Στάμος (*τὸ ἴδιο*). Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐφκαριστεῖς . . . (*βηματίζει. Ἔρχεται κοντὰ στὴν κονσόλα, καί, γιὰ νὰ κάμει κάτι τίς, πέρνει στὰ χέρια του τὸ σκέδιασμά του καὶ τὸ κοιτάζει. Ἄξαφνα, ἀπὸ τὴ φανερὴ πιὰ ταραχή του, τοῦ ξεφέβγει ἀπὸ τὰ χέρια καὶ πέφτει χάμου. Δυνατά*). Ὤ, δυστυχία ! . . (*τὸ σηκόνει*).

Ὁ Περικλῆς. Τί συνέβηκε ; . . .

Ὁ Στάμος. Πάει ἡ κορνίζα! . . πάει τὸ πασπαρτοῦ! . . (*τάφίνει, πετῶντας το*). Ἄλλο κι' ἀφτό . . . (*τραβάει κατὰ τὴν πόρτα τοῦ κοριντόρου*).

Ὁ Περικλής. Ποὺ πᾶς; . . .

Ὁ Στάμος. Πουθενά . . . (*ξαναπροχωρεῖ*).

Ὁ Περικλής. Ἀφτὸ σὲ πίκρανε τόσο; Ὤχ, ἀδερφέ, παραγκέλνουμε ἄλλο. . Ἀρκεῖ, ποὺ δὲν ἔπαθε τίποτις τὸ χαρτί. . . Κάτσε, Στάμο. . .

Ὁ Στάμος. Δὲν εἶνε γι' ἀφτό. . . Εἶνε ἡ γρουσουζιά, Περικλή . . . (*προχωρῶντας ἀκόμα*).

Ὁ Περικλής. Στάμο, σὲ παρακαλῶ. . .

Ὁ Στάμος (*τὸ ἴδιο*). Μὴν ἀνησυχεῖς, Περικλή. Στὸ σαλονάκι θὰ πάω νὰ διαβάσω τὶς ἐπιφυλίδες. Δὲ θἄβρω καιρὸ ἄλλη ὥρα . . . (*βγαίνει ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ κοριντόρου ψυχρά. Ὁ Περικλὴς κι' ἡ Μάρθα ἔχουν κατεβασμένα τὰ κεφάλια τους*).

Ἡ Μάρθα (*κοιτάζοντας τὸ μαραμένο μπουκέτο τοῦ Περικλῆ, σὲ λίγο ψιθυριστά, σὰ νὰν τῆς ξέφεβγαν τὰ λόγια*). Μυστικὰ ὀνείρατα, βαθειά, τριανταφυλένια,
ἐχάϊδεψε κι' ἐσᾶς τῆς Λοκούστας τὸ χέρι;...

Ὁ Περικλής. Τ' εἴπατε, μαντμαζέλ;

Ἡ Μάρθα (*ψυχρά*). Δὲν εἶπα τίποτα, κύριε. . .

Ὁ Περικλής. Μοῦ φάνηκε . . .

Ἡ Μάρθα (*μὲ τὸ χαμόγελό της*). Δὲν ξέρω, πὼς μοῦ ἦρθε στὸ στόμα ἐκεῖνο τὸ σονέτο . . .

Ὁ Περικλής. Ποιὸ σονέτο;

Ἡ Μάρθα. Τὸ ξεχάσατε; Ἐσεῖς τὸ διαβάσατε τότες...

Ὁ Περικλής. Ἄ! . . . (*σωπαίνουν*).

Ἡ Μάρθα (*κοιτάζει κάμποση ὥρα τὸ μαραμένο μπουκέτο καὶ σὲ μιὰ στιγμή, γερνῶντας τὸ μάτι της καὶ βλέποντας τὸν Περικλή, ποὺ τὴν κοίταξε περίεργα*). Μαράθηκε πιά. . .

Ὁ Περικλής. Εἶνε δέκα μερῶνε.

Ἡ Μάρθα (*μὲ τὸ χαμόγελό της*). Θυμᾶμαι ποὺ τὸ φέρατε . . . (*σωπαίνουν πάλε*).

Ὁ Περικλὴς (*στενοχωρημένος ἀπὸ τὴν τσιμουδιά*). Ὁ Στάμος ὁ καημένος . . .

Ἡ Μάρθα (*τὸν κοιτάζει παράδοξα*). Καημένος;!...

Ὁ Περικλής. Μὲ συγκίνησε προλίγου. . .

Ἡ Μάρθα (*μὲ τὸ χαμόγελό της*). Πολὺ ἔφκολα συγκινιόσαστε. . . (*σὲ λίγο*) Ἔτσι εἶνε οἱ ἐβχίστητοι. . .

Ὁ Περικλὴς (*κοκινίζοντας*). Δὲ μὲ χαραχτηρίζει, μαντμαζέλ, ἡ ἐβαιστησία. . .

Ἡ Μάρθα. Ἄ, ναί! . . . φάνηκε ἀπὸ τὴν ἀντοχὴ τῶν αἰστημάτω σας. . .

Ὁ Περικλὴς (*ἔπειτα ἀπὸ κάμποσο, σὰ νὰν τὸ ἀποφάσισε πιά*). Τὴν ἀγαπᾶτε τὴ Μαρίνα, μάντμαζέλ; . . .

Ἡ Μάρθα (*μὲ κάπιαν ἀξαφνιά*). Τ' εἴπατε; ἂν ἀγαπάω τὴ Μαρίνα; Δὲ σᾶς καταλαβχίνω, κύριε. . .

Ὁ Περικλὴς (*μἀφαιρεμάδα*). Συμπαθεῖστε με, μαντμαζέλ, δὲν ξέρω τί λέω ἀπὸ ὥρα. . . (*σὲ λίγο, σὰ νὰ μιλοῦσε ἡ σκέψη του*) εἶνε τόσο καλὸ τὸ φτωχὸ κορίτσι, τόσο ἀδικημένο ἀπὸ τὴ Μοίρα του.

Ἡ Μάρθα. Δὲν καταλαβχίνω κύριε, γιατὶ ἐφέρατε στὴ μέση ἀφτὸ τὸ ζήτημα, οὔτε ζητῶ νὰ μοῦ τὸ πεῖτε... (*ὁ Περικλὴς τὴν κοιτάζει μ' ἀπορία*), Μάλιστα . . . (*σὲ λίγο, σὰ νὰ μιλοῦσε κι' ἀφτῆς ἡ σκέψη*) Ἀδικημένη ἀπὸ τὴ Μοίρα της! . . . (*στρέφοντας στὸν Περικλὴ*) Καὶ γιατί εἶν' ἀδικημένη ἀπὸ τὴ Μοίρα της;

Ὁ Περικλής. Ἄ, μαντμαζέλ . . .

Ἡ Μάρθα (*τὸ ἴδιο*). Ἂν εἶνε γιατ' εἶταν ἄρωστη; τ' ἀνταλάγματα τῆς ἀρώστειας της μακάρι νὰ ἔδιναν στὸν καθένα τέτιαν ἀδικία. . .

Ὁ Περικλῆς (*σιγὰ σιγά*). Παρεξηγᾶτε, μαντμαζέλ, τὶς περιποιῆσες. . .

Ἡ Μάρθα (*μὲ κάπιαν ἔξαψη*). Δὲν τὸ πιστέβετε, κύριε!... Δὲ λέτε, ὅ,τι πιστέβετε... Μὴν ταραζόσαστε...

Ὁ Περικλῆς (*κατακόκινος*). Μαντμαζέλ ! . .

Ἡ Μάρθα (*μὲ τὸ χαμόγελό της, σὲ λίγο*). Ἀγκαλά, σεῖς εἴσαστε τόσο ἐφτυχής. . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ πόνο, ποὺ τοῦ ξεφέβγει*). Ἐγώ;...

Ἡ Μάρθα (*τὸ ἴδιο*). Μπά ; ! Δὲν εἴσαστε ἐφτυχής ; Τί σᾶς λείπει ;

Ὁ Περικλῆς (*μὲ προσποίηση*). Ποιὸς τὸ εἶπ' ἀφτό;...

Ἡ Μάρθα. Ἐσεῖς τὸ εἴπατε μονάχος σας. . . καὶ νὰ σᾶς πῶ ; δὲν εἶταν ἀνάγκη νὰν τἀκούσω. . .

Ὁ Περικλῆς (*μὲ ταραχή*). Τί λέτε, μαντμαζέλ ; . . .

Ἡ Μάρθα. Πειραχτήκατε ; Παρντόν, δὲ θὰ σᾶς ξαναπῶ πιὰ τίποτα, κύριε. . .

Ὁ Περικλῆς (*πολὺ ταραγμένος*). Μαντμαζέλ, τί λόγια εἶν' ἀφτά ; . . . (*Ἡ Μάρθα βαστάει τὴ σιωπή της· ὁ Περικλῆς μὲ πόνο*) Γιὰ δὲ μάπαντᾶτε, μαντμαζέλ ; (*Ἡ Μάρθα τὸν κοιτάζει ἄφωνη*) Δὲ θὰ μοῦ ξαναμιλεῖστε λοιπόν ;

Ἡ Μάρθα (*μὲ πικρὴν είρωνία*). Μοῦ μιλεῖτε, κύριε, σὰ νὰ μὲ παρακαλεῖ ὑποτελής. . .

Ὁ Περικλῆς. Πάρτε το κι' ἔτσι. . .

Ἡ Μάρθα (*μάνεπαίστητο χαμόγελο*). Ὡραία, κύριε . . . (*τὸ χαμόγελό της δυναμόνει*). Ἔξοχα ! . . . (*ἄξαφνα μὲ μικρὸ γέλιο*). Ὥστε ἔχω κράτος σὲσᾶς ; καὶ δὲν τὸ εἶξερα τόσον καιρό. . .

Ὁ Περικλῆς (*ἀφαιρεμένος*). Μαντμαζέλ ! . . .

Ἡ Μάρθα (*φαρμακομένη*). Ὁρίστε, ποὺ φανερόθηκα καὶ βασίλισα, χωρὶς στέμα. . .

Ὁ Περικλῆς (ὄξω *κοντὰ ἀπὸ τὸν ἑαφτό του*).

Σκληρὴ βασίλισα· μιὰ ἰδιότροπη βασίλισα, ποὺ παιδέβει τοὺς ὑπηκόους της, γιὰ νὰ διασκεδάζει. . .

Ἡ Μάρθα (*ταραγμένη*). Παρεχτρεπόσαστε, κύριε... (*κρατῶντας στωϊκότητα*). Παρακαλῶ, μήτε βασίλισα εἶμαι, μήτε ἰδιότροπη, μήτε διασκεδάζω δά . . . παρακαλῶ, κύριε . . ἀφεῖστε με ἥσυχη. . .

Ὁ Περικλὴς (*πλησιάζοντας κοντά της*). Εἴσαστε σκληρή ! . . .

Ἡ Μάρθα. Κύριε. . .

Ὁ Περικλής. Πολὺ σκληρή ! . . . (*ἀπομακρύνεται ταραγμένος· ἡ Μάρθα τὸν κοιτάζει καὶ στὴ μορφή της ἀποτυπόνεται ἡ τρικυμία τῆς ψυχῆς της*).

Ἡ Μάρθα (*σὲ λίγο*). Κύριε ; . . (*ὁ Περικλὴς στρέφει*). Θέλετε ἀπὸ δῶ καὶ πέρα νὰ εἴμαστε εἰλικρινεῖς μεμαξύ μας ;

Ὁ Περικλής. Εἰλικρινεῖς ; . . .

Ἡ Μάρθα. Εἰλικρινεῖς . . . (*σατανικά*). Τόρα πιὰ δὲν ὑπάρχει κανένας φόβος (*ὁ Περικλὴς τὰ χάνει*). Σεῖς ἀνήκετε σ' ἄλλη κι' ἐγὼ θἀνήκω σἄλλον. . .

Ὁ Περικλὴς (*μἀνατριχήλα*). Καὶ τί ἔχει νὰ κάνει ἀφτό ; . . .

Ἡ Μάρθα (*μἔξαψη*). Ἀφεῖστε πιὰ τὴν προσποίηση, κύριε. . . Ἴσως κι' ἀφτὴ νὰ ἔφερε τὰ πράματα ἔτσι. . . (*Ὁ Περικλὴς την κοιτάζει ἀλαφιασμένα*). Ἀλλὰ ἄς εἶνε καλὰ κι' ὁ θεῖος . . . (*γυρίζοντας τὸ κεφάλι καὶ μὲ χαρακτηριστικὸ τόνο φωνῆς*). Τέτια βασίλισα εἶμαι ἐγώ...

Ὁ Περικλὴς (*ὀρθὸς καὶ μὲ περίσειαν ἔξαψη*). Μάρθα ! . . (*Ἡ Μάρθα φέρνει τὸ χέρι της στὸ μάτι της τὸ βουρκομένο. Ὁ Περικλὴς κάνει νὰ προχωρήσει κοντά της καὶ σκοντάβει στὸ βάζο, ποὺ εἶχε τὸ μπουκέτο του καὶ τὸ σπάζει. Τὸ κοιτάζει μἀδιαφορία, τἀγρασκελάει καὶ φτάνει δίπλα της, μὰ σταματάει ξά-*

φνου τρομασμένα σηκόνοντας στὸν ἀέρα τὰ χέρια του).

Ἡ Μάρθα (*τὸ ἴδιο*). Ἀδικημένη ἀπὸ τὴ Μοίρα της!..

Ὁ Περικλῆς (*μάλοφροσύνη*). Τί λές, Μάρθα; Τί ἀκούω; . . .

Ἡ Μάρθα (***μιλῶντας μονάχη της***). Ἡ ψυχή μου φοβᾶται τὸ Δεκέβρη... (***γυρίζοντας στὸν Περικλή***). Ἂν ἐπείστηκα νἀρεβωνιαστῶ, βεβαιοθεῖτε, πὼς δὲ μἔριξεν ἡ ἀπελπισία σάφτὴ τὴ σκέψη. Ἡ ζωὴ μοῦ εἶνε πιὰ ὁλότελα ἀδιάφορη. . . Ἅ θέλετε, ορίστε νὰν τὰ διαβάστε, ποὺ σᾶς τὰ ἔγραψα σάφτὸ τὸ χαρτὶ (***βγάνει ἀπὸ τὴν τσέπη της καὶ τοῦ δίνει ἕνα φάκελο. Ξακολουθεῖ δακρισμένη***). Ὁ κύριος ἀφτός, πὼς τονὲ λένε, ποὺ ἐπιμένει νὰ μὲ πάρει, οὔτε φαντάζεται, τὶ θὰ κάμει σύντροφο τῆς ζωῆς του . . .

Ὁ Περικλῆς (***ὀρθὸς δίπλα της***). Μάρθα! τί ἄκουσα, Μάρθα; ! . . . (***μὴ κρατιῶντας πιὰ τὸν ἑαφτό του***). Γιατί μοῦ τὰ εἶπες τόρα ἀφτά, Μάρθα; (***πέφτοντας γονατισμένος κοντά της καὶ πιάνοντας τὰ χέρια της***). Χρόνο σὲ λατρέβω κι' ἐγώ, Μάρθα. . . Δὲν αἰστάνομουν τὴ Ζωὴ παρὰ γιὰ νὰ σἀναπνέω. Ὅλα μου τὰ ὄνειρα ἐσὺ εἴσουν. Ἄκου με, Μάρθα (***ἀκουμπάει τὸ σαγόνι του στὰ πόδια της***). Σὲ λατρέβω . . . πάντα σὲ λατρέβω· νὰ σἁρπάξω θέλω καὶ νὰ πετάξω στὰ πέρατα τοῦ κόσμου... Γιατί νὰ μὴν τὸ κάμω τότες; κεῖνο τὸ βράδι τῆς Ἀμερικανίδας, ποὺ ὁ πυρετός, ποὺ μοῦδινες, μἔκαμε νὰ νιόθω τὰ Ἐγκλέζικα, ποὺ φανέροναν τὴ Μοίρα σου; Τότες, ποὺ ἕνας κόμπος μόνο ἔφραξε τὸ λάρυγκά μου, νὰ φωνάξω ἐκεῖ σὄλους σφίγκοντάς σε στὴν ἀγκαλιά μου: «Τὴν ἀγαπῶ! . . Τὴν ἀγαπῶ! . . Τὴν ἀγαπῶ! . . »;

Ἡ Μάρθα (***ποὺ σὄλη ἀφτὴ τὴν κουβέντα τοῦ Περικλῆ εἶχε γερμένο τὸ κεφάλι, σὰ νὰ βρίσκονταν σὲ μακαριότητα***). Πές μου ἀκόμα . . .

Ὁ Περικλῆς (*ἀδράχνοντας τὰ χέρια της καὶ φέρροντας τὸ πρόσωπό του κοντά της*). Σὲ λατρέβω, Μάρθα... Ποτές μου δὲ μπόρεσα νὰ βεβαιοθῶ ἂ μἀγαποῦσες κι' ἐσὺ λίγο... Πές μου το καὶ σὺ μιὰ φορά....

Ἡ Μάρθα (*τὸ ἴδιο*). Ἐγώ;...

Ὁ Περικλῆς. Μάρθα μου... (*ρίχνοντας τὸ κεφάλι του στὰ γόνατά της*) ἀγαπημένη μου... (*ξάφνου σηκόνοντας τὸ κεφάλι του*) Νὰ φύγουμε, Μάρθα... (*Παρουσιάζεται στὴν πόρτα μὲ χαμόγελο ἡ Μαρίνα. Τοὺς βλέπει ἔτσι καὶ σταματάει στὴ στιγμή. Στὴ στιγμὴ γίνεται κατακίτρινη καὶ τὰ χέρια της ἀσυνείδητα κι' ἀντανακλαστικὰ σηκόνουνται καὶ τεντόνουνται*).

Ἡ Μάρθα. Νὰ φύγουμε, Περικλή... (*κολοῦν τὰ χείλια τους σὲ φίλημα*).

Ἡ Μαρίνα (*σπαραχτικά*). Ἄ!... (*σωριάζεται χάμου*).

Ὁ Περικλῆς (*σηκόνεται μὲ ὁρμή*). Τ' εἶνε;!... (*βλέποντας τὴ Μαρίνα*) Τί;!.. Ἡ Μαρίνα;!... (*πέφτει ἀπάνου της*). Μαρίνα μου, Μαρίνα μου!... (*Ἡ Μάρθα σηκόνεται ἀσυνείδητα ἀπὸ τὴ θέση της καὶ καρφόνεται ἐκεῖ, κατακίτρινη, ἄφωνη, ἀποσβολωμένη*).

Ὁ Στάμος (*μπαίνοντας ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ κοριντόρου καὶ βλέποντας τὸ θέαμα*). Παναγία μου! (*πέφτει ἀπάνου στὴ Μαρίνα*).

Ὁ Περικλῆς (*σηκόνοντας τὸ κεφάλι τῆς Μαρίνας καὶ καταφιλιῶντας το*). Μαρίνα μου, Μαρίνα μου!... (*ἀπὸ τὶς φωνὲς μπαίνουν ἡ κ. Μηλιώτη κι' ἡ κ. Κράκουρα, μισοντυμένη ἀκόμα. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πόρτα τοῦ κοριντόρου παρουσιάζονται καὶ δυὸ τρεῖς περέτες*).

Ἡ κ. Κράκουρα (*σπαραχτικά*). Κόρη μου!... Μαρίνα μου!... (*πέφτει κι' ἀφτὴ ἀπάνου της*).

Ἡ Μαρίνα (*ἀπὸ πολλὴν ὥρα ἀνοίγοντας τὰ μάτια της καὶ κοιτάζοντας ἀφαιρεμένα*). Τ... Τ... (*δια-*

κρίνοντας τὸ σκυμένον ἀπάνου της Περικλή). Περικλή μου. . . (*κινάει τὰ χείλια της, σὰ νὰν τονὲ φιλεῖ καὶ πέφτει ἀκίνητη πιά*).

Ὁ Περικλῆς (*μὲ λυγμούς*). Μαρίνα μου, γυναικούλα μου ! . . .

Ὁ Στάμος (*σηκόνεται ἄξαφνα ἀπὸ τὸ πέσιμό του καὶ πιάνοντας τὰ μοῦτρα του μὲ τὰ χέρια του, σπαραχτικά*). Ἡ Κούξλεϋ ! . . . Ἡ Κούξλεϋ ! . . . (*πέφτει στὸ ντιβάνι μὲ λυγμούς. Φωνές* !)

(Πέφτει ἡ σκηνή).

ΤΕΛΟΣ

ΟΙ ΚΟΥΡΔΟΙ

(σὲ τρεῖς πράξες)

Τοῦ Κωσταντίνου τοῦ Χαντζόπουλου.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Η ΚΥΡΑ ΣΤΑΒΡΟΠΛΕΝΑ.

Ο ΠΕΤΡΟΣ, γυιός της.

Η ΣΜΑΡΑΓΔΑ, κόρη της.

Ο ΒΑΣΟΣ, ἀνεψιός της, πλουσιόπαιδο τῆς Ἀθήνας.

Η ΑΝΝΕΤΑ, μοδιστρούλα φτωχότατη.

Ἡ σκηνὴ στὴν Ἀθήνα, δυὸ τρία χρόνια, προτοῦ ὁ Μεγάλος Δολοφόνος — Ὁ Gladstone τὸν εἶπε — κατασφάξει τόσες ἑκατοντάδες χιλιάδες Ἀρμένιδες.

ΟΙ ΚΟΥΡΔΟΙ

(σὲ τρεῖς πράξες)

ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΗ

Ἕνα δειλινὸ τοῦ Θεριστῆ. Ἡ σκηνὴ παρουσιάζει, στὸ σπιτάκι τῆς κυρὰ ΣΤΑΒΡΟΠΛΕΝΑΣ, μιὰ φτωχικὴ, μὰ πολὺ καθαρὴ κάμερα. Στὸ βάθος, μιὰ πόρτα ἀνοιχτὴ βγαίνει στὴν ἀβλὴ τοῦ σπιτιοῦ, ὅπου φαίνουνται κι᾽ ἄλλες κατοικίες. Ἄλλη πόρτα δεξιὰ συγκοινωνεῖ μὲ τὴν ἄλλη κάμερα τοῦ σπιτιοῦ. Ἀριστερὰ ἕνα παράθυρο τὄχουν ἀνοιχτὸ γιὰ δροσιά. Κοντὰ στὴν ἀβλόπορτα, σὲ μιὰ καρέκλα καθισμένη, ἡ κυρὰ ΣΤΑΒΡΟΠΛΕΝΑ πλέχει κάλτσα· παραδῶθε ἡ ΣΜΑΡΑΓΔΑ κεντάει.

Ἡ Σμαράγδα. Ἀλήθεια, μητέρα, δὲ σοῦπα καὶ τἄλλο. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ποιὸ ἄλλο;

Ἡ Σμαράγδα. Τῆς κυρίας Σόνιας, καλέ. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἔ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Δὲν εἶνε Χριστιανή. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μ᾽ ἀφοῦ εἶν᾽ Ἀρμένισα; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Καλέ, δὲν πιστέβει καθόλου τὴν Παναγία καὶ τὸ Χριστό. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Κανέμου εἶνε Τούρκισα ;...

Ἡ Σμαράγδα. Δὲν πιστέβει τίποτα, τάκούς. Εἶνε κουραφέξαλα, λέει, ἀφτὰ ὅλα...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Καὶ ποὺ τἄμαθες ἐσύ ;...

Ἡ Σμαράγδα. Ποὺ τἄμαθα, λέει ; Σήμερις μοῦ τἄλεγε ὁ Πέτρος. (*μὲ λίγη πάψη*) Πολλὲς φιλίες ἔπιασε μὲ δάφτους· καὶ νὰ σοῦ πῶ, μητέρα, οὖλα κι' οὖλα μὰ νὰ εἶνε ἄθεοι...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ κάπια πίκρα*). Ὁ Πέτρος στἄπε ; Τί ἐφκὴ Θεοῦ ! ὅπου κανὰ μουρλὸς στὴ στιγμὴ θὰν τοῦ πιάσει φιλίες... (*σὰ νὰ μιλοῦσε μονάχη της*) Ἄχ !... Ἅμα τοὺς εἶδα καὶ μπαίνανε, ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα κατάλαβα, πὼς μᾶς τριγύρισαν καινούργιες φουρτοῦνες. Βλέπεις μαλιὰ μιὰ πήχη ; κάμε τὸ σταβρό σου... Ἄχ !... Καὶ τοῦτος θἄνε κανὰς ἀπὸ κείνους... πὼς τοὺς λένε ;...

Ἡ Σμαράγδα. Τοὺς σοσιαλιστές ;...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τοὺς σοσιαλιστές, ποὺ νὰν τοὺς κοποῦν οἱ μέρες τους. Γιὰ τὶς ἁμαρτίες μου ξεφύτροσαν κι' ἀφτοῦνοι. Μὰ καὶ τί μοῦ χρωστᾶνε οἱ ἀθρῶποι ; Οἱ ξεμυαλισμένοι μονάχα τοὺς θαμάζουν... Ὁ γυιόκας μου, ποὺ νὰν τοῦ βάλει φώτιση ἡ χάρη της... (*κάνει τὸ σταβρό της*).

Ἡ Σμαράγδα. Ἐτοῦτοι, μητέρα, δὲν εἶνε σοσιαλιστές...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Κι' ἂ δὲν εἶνε καὶ τί ;... χειρότεροι, ποὺ θὰ πεῖ· ἄθεοι...

Ὁ Σμαράγδα. Ἡ κ. Σόνια, μητέρα, εἶνε καὶ γιατρός. Μοὖλεγε ὁ Πέτρος, πὼς σπούδασε, λέει, στὴ Φραγκιά. Ξέρει, τάκούς, πέντε γλῶσες... Εἶνε μεγάλοι ἀθρῶποι κι' οἱ δυό τους, μοὖπε ὁ Πέτρος...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τόσο τὸ χειρότερο γιὰ μένα.

Ἀπάνου, ποὺ ἔστροσε τὸ μυαλό του κι' ἀποφάσισε νὰ συμαζεφτεῖ, μοῦ ξεφύτροσαν τόρα κι' ἀφτοῦνοι . . . Τὰ ἴδια θἄχουμε, Σμαράγδα . . . Πάλε τὰ ἴδια . . .

Ἡ Σμαράγδα. Τί νὰ πῶ κι' ἐγώ, μητέρα ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ πόνο*). Δὲν ἔκανε νὰν τὸν εἶχα κορίτσι κι' ἀφτόνε ; ! . . . (*Ἀκούγεται κρότος ἀμαξιοῦ, ποὺ σταματάει*). Δὲν ξέρω ἐγὼ κανὰ ἄλλο σπίτι, ποὺ νὰ τραβάει ἀφτὰ κι' ἀφτὰ πᾶσα μέρα . . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἔλα ντέ ! . . . (*Μπαίνει ὁ Βάσος*).

Ὁ Βάσος. Καλημέρα σας.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μπά, μπά ! . . . Πῶς εἴτανε καὶ τοῦτο ; Καλὸ στὸ Βάσο μου . . . Μπά, νὰ κάμω τὸ σταβρό μου μὲ τὸ ζερβί μου χέρι . . .

Ἡ Σμαράγδα (*μὲ χαρὰ κι' ἀφτή*). Καλημέρα, κὺρ Βάσο . . .

Ὁ Βάσος (*μὲ χαμόγελο*). Βλέπετε λοιπό, ποὺ σᾶς θυμᾶμαι ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ναί ! μιὰ φορὰ στὰ πέντε χρόνια. . . Καλὰ λάγκεβε τὸ μάτι μου ἀπὸ τὸ μεσημέρι...

Ὁ Βάσος. Εἶμαι μονάχος μου στὸ σπίτι. Οἱ ἄλλοι πᾶνε ἀπὸ προχτὲς στὴν Κηφισιά . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Καλῶς νὰ γυρίσουνε . . . Πῶς δὲν πῆγες κι' ἐσύ ; . . .

Ὁ Βάσος. Οὔ . . . καλίτερα λέφτερος κανένας . . . κι' ἔπειτα, ὅποτε μοῦ καπνίσει πετάγουμαι κι' ἐγὼ γιὰ καμιὰν ὥρα . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Καὶ θὰ ργήσουνε στὴν Κηφισιά ; . . .

Ὁ Βάσος. Μὰ ὅλο τὸ καλοκαῖρι ἐκεῖ θὰν τὸ κάμουνε . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Καλῶς νὰ κοπιάσουνε, σιδεροκέφαλοι . . .

Ὁ Βάσος. Δὲ μοῦ λὲς, θειά, τόρα, ποὺ ἔμπαινα ἐδώ, ἀπάντησα στὴν ξώπορτα κι᾽ ἔβγαινε μιὰ ξαθιά, ποιὰ εἶν᾽ ἀφτή; Ἐδῶ κάθεται; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τὴν εἶδες κι᾽ ἐσύ; Ἐδῶ κάθεται, ἀπὸ πάνου μας. (*ἀναστενάζει*) Ἄχ! . . . παιδάκι μου . . .

Ὁ Βάσος (*ξεροκαταπίνοντας*). Τί πράμα εἶνε; . . . Δὲ φαίνεται Ρωμιά . . .

Ἡ Σμαράγδα. Εἶνε Ἀρμένισα.

Ὁ Βάσος (*μένδιαφέρο*). Μπά; ! . . . Εἶνε παντρεμένη;

Ἡ Σμαράγδα. Παντρεμένη. Ἔχει ἕνανε, ἂν τὸν ξέρετε, μὲ μακριὰ μαλιά . . .

Ὁ Βάσος (*σὰ νὰ σκέφτεται*). Μὲ μακριὰ μαλιά; μὲ μακριὰ μαλιά; Ἕνας μελαχροινός;

Ἡ Σμαράγδα. Ναί, μὲ ματογυάλια . . .

Ὁ Βάσος. Μὲ ματογυάλια; Δὲν εἶνε κεῖνος, ποὺ λέω. . . Καὶ τί κάνουν ἀφτοὶ ἐδώ, πῶς ζοῦνε; Εἶνε καιρὸ σὲ τοῦτο τὸ σπίτι; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Λίγος καιρὸς εἶνε, ποὺ ἦρθανε...

Ἡ Σμαράγδα. Πέρσι μένανε στὰ Πατήσια . . .

Ὁ Βάσος. Στὰ Πατήσια; ! . . . (*σὰ νὰ μιλεῖ μονάχος του*) Τί ὤμορφη ξαθούλα . . . Περίεργο, Ἀρμένισα κι᾽ ἔτσι ξαθιά... (*στὴ Σμαράγδα*) Πῶς τὴ λένε;...

Ἡ Σμαράγδα. Κυρία Σόνια τὴ λένε . . .

Ὁ Βάσος. Σόνια; Ἀφτὸ τὄνομα εἶνε Ρούσικο . . . Καὶ τί λογῆς γυναίκα εἶνε, Σμαράγδα; Τὴ γνωρίσατε καθόλου; Ἔχουτε σκέσες; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἄμ ἁμαρτίες εἴχαμε πάλε... Τὴ γνωρίσαμε, βέβαια . . . (*ὁ Βάσος δὲν κρύβει τὴν ἐφκαρίστησή του*). Ὁ Πέτρος μᾶς τὴν ἔφερε μιὰ μέρα μαζὶ μὲ τὸν ἄντρα της. . .

Ὁ Βάσος. Ὁ Πέτρος;! Ἔ, τὸν πονηρό! . . .
Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἁμαρτίες, παιδί μου. . .
Ὁ Βάσος (*μὲ χαραχτηριστικὸ χαμόγελο*). Γιατί;...
Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Γιατί, λέει; Ἄμ, παιδάκι μου καὶ τοῦτοι μακριὰ μαλιὰ δὲν ἔχουνε; . . .
Ἡ Σμαράγδα. Εἶνε ἄθεοι! . . .
Ὁ Βάσος (*μὲ γέλιο*). Κι' ἀπ' ἀφτό; . . .
Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἄστα, παιδί μου, ἄστα. . .
Ὁ Βάσος. Νὰ σοῦ πῶ, θειά, γι' ἀφτὰ δὲν τὸν κατηγοράω τὸν Πέτρο, ὅση σκέση καὶ νὰ πιάσει μαζί της... Ἐκεῖνα τἄλλα τἄφηκε πιά; . . .
Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τὸ σισιλιασμό; Δόξος ὁ θεός! Ἀπὸ τότες, ποὺ ἔριξε ἕνας ἀπὸ δάφτους τὴ μπόμπα στὴ Βουλὴ καὶ τοὺς βάλανε στὴ φυλακὴ τοὺς ἀλλουνούς, συμαζέφτηκε ὁ δικός μας. . . Ἄρχισε νὰ κοιτάει καὶ γιὰ δουλειά· ἔφερνε κι' ἔγραφε στὸ σπίτι καὶ κάτι ἔβγανε, πές. Ἔλεγε κιόλα, πὼς θὰ διαβάσει πιά, νὰ πάρει καὶ τὸ δίπλομά του. . . Δόξος ὁ θεός, ἐλέγαμε κι' ἐμεῖς. . . Τόρα μὲ τουτουνοὺς πάλε τὰ ἴδια. . . Ἁμάρτίες εἴχαμε, παιδί μου, καλὰ καθούμενα πάλε . . . (***παρουσιάζεται στὴν πόρτα ἡ Ἀννέτα μἄταχτη τουαλέτα τῆς δουλειᾶς. Χαμογελῶντας καὶ φωνάζοντας τῆς Σμαράγδας ἔρχεται καὶ πιάνει μὲ πολὺ νάζι τὰ πορτόφυλα· βλέπει ὅμως τὸ Βάσο καὶ φέβγει τρέχοντας καὶ συρίζοντας ντροπαλά*: —Ἄ! . . .)
Ὁ Βάσος. Ἀφτὴ πάλε ποιὰ εἶνε; . . .
Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ μικρὸ χαμόγελο*). Τὴν καημένη. Σὲ εἶδε ἄξαφνα καὶ ντροπιάστηκε. Εἶνε ἕνα κορίτσι πενταπροκομένο καὶ τιμιότατο· πρώτη φιλενάδα τῆς Σμαράγδας. Κάθεται δίπλα μας στὴν ἀβλή.
Ἡ Σμαράγδα. Ἡ καημένη ἡ Ἀννέτα ντροπιάστηκε . . .

Ὁ Βάσος (*μὲ χαμόγελο*). Θὰν τὴν ἔτρωγα τάχα; Καὶ κάθεται μονάχη της; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἔχει μιὰ μάνα στραβὴ τὴν κακομοίρα. Τὴ ζεῖ μὲ τὰ χεράκια της. Οὔλη τὴν ἡμέρα δουλέβει καὶ τὴ νύχτα ἀκόμα. . . φκιάνει ἀσπρόρουχα...

Ὁ Βάσος. Μπά; ! . . . καὶ τὰ φκιάνει καλά; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Καλά, λέει; . . . Δὲν ἔχουνε τέρι. . .

Ὁ Βάσος. Φώναχτης τὸ λοιπὸ νὰν τῆς παραγκείλω μερικὰ νυχτικὰ πουκάμισα, ποὺ μοῦ χρειάζουνται.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ψυχικὸ θὰ κάμεις τὴν κακομοίρα. (*Στὴ Σμαράγδα*). Ἄει, Σμαράγδα, μίληστης μιὰ στιγμή. (*Ἡ Σμαράγδα βγαίνει*). Τὴν καημένη τὴν Ἀννέτα. . .

Ὁ Βάσος. Κι᾽ εἶνε καὶ νοστιμούλα.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Εἶδες τί νοστιμούλα, ποὺ εἶνε; Ξέρει καὶ γραματάκια, καὶ τὶ προκοπή, ποὺ τὴν ἔχει. Μὰ ποὺ τύχη γιὰ τὴ φτωχή. . .

Ὁ Βάσος. Θὰν τῆς συστήσω ἐγὼ δουλειά. Ἔνοια σου. . . Ἀρκεῖ νὰ εἶνε καλή. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Καλή, καλή; Δοκίμαστη νὰ ἰδεῖς τεῖνε. . .

Ὁ Βάσος. Μπράβο της. (*σὲ λίγο*) Ἀλήθεια, θειά, θὰ μοῦ κάμεις καὶ μιὰ χάρη; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ὅ,τι θέλεις, παιδί μου. . .

Ὁ Βάσος. Νὰ μοῦ βάλεις κάτι κάλτσες στὸ τσουένι.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἀφτὸ μονάχα; . . .

Ὁ Βάσος. Δὲν εἶνε, βλέπεις, στὸ σπίτι κανείς. (*ἔρχεται στὸ παράθυρο καὶ φωνάζει*)— Ἀμαξά, ἀμαξά, δός μου κεῖνο τὸ πακετάκι (*γυρίζοντας στὴν κ. Σταβρόπλενα*). Πρέπει νὰ περάσουνε ἀπὸ τσουένι νὰ μὴν ξεβάψουνε. (*πέρνει ἀπὸ τὸ παράθυρο τὸ πακετάκι*) Νά! . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*ἀνοίγοντάς το καὶ κοιτάζοντας τὶς κάλτσες*). Μεταξωτές. . .

Ὁ Βάσος. Ἕντεκα δραχμὲς τὸ ζεβγάρι. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*κάνοντας μορφασμό*). Ἄντζ... ἄντζ ! Τόσο πολύ ; . . .

Ὁ Βάσος. Εἶνε ὁλομέταξες (***μπαίνουν ἡ Σμαράγδα μὲ τὴν Ἀννέτα. Ἡ Ἀννέτα εἶνε τόρα συγυρισμένη. Ὁ Βάσος βλέποντάς την***). Ἄ ! . . .

Ἡ Ἀννέτα. Χαίρετε. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Καλό στη. Ἀπὸ δῶ εἶνε ὁ ἀνιψιός μου ὁ Βασιλάκης, τῆς ἀδερφῆς μου τῆς κυρὰ Χαντζηβασιλείενας ὁ μεγάλος της γυιός. Τοῦ λόγου της εἶνε ἡ κυρὰ Ἀννέτα, τὸ καλό μας τὸ κορίτσι. . .

Ἡ Ἀννέτα. Ἔχω ἐφχαρίστηση.

Ὁ Βάσος. Χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία τῆς κυρίας Ἀννέτας. Προλίγου ἡ θειά μοῦ ἔπλεξε τὸ ἐγκώμιό σας καὶ μοῦ εἶπε τόσες χάρες σας. (***Ἡ Ἀννέτα χαμηλόνει τὸ κεφάλι***).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἄμ τί σοῦ εἶπα ; Τίποτις δὲ σοῦ εἶπα. . .

Ὁ Βάσος. Τὸ πιστέβω. Ἡ ντεμοαζὲλ Ἀννέτα φαίνεται πολὺ ἀνώτερη ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους, ποὺ μοῦκαμες κι' ἐσὺ κι' ἡ Σμαράγδα. . .

Ἡ Ἀννέτα (*ντροπαλά*). Ἄ, κύριε. . .

Ὁ Βάσος. Ναί, ναί ! . . . Δὲν κρύβεται, ντεμοαζέλ, ὅ,τι φαίνεται τόσο καλά. . .

Ἡ Ἀννέτα (*κοκινίζοντας*). Κύριε, σᾶς παρακαλῶ...

Ὁ Βάσος. Ἡ θειά μοῦ εἶπε, πὼς κάμνετε ὡραῖα ἀσπρόρουχα. Θὰ θελεῖστε νὰ μοῦ κάμετε κι' ἐμένα μερικὰ νυχτικὰ πουκάμισα ; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Ἀφτὸ εἶνε ἡ δουλειά μου. . .

Ὁ Βάσος. Θὰ σᾶς στείλω ἕνα δεῖγμα. Καλίτερα τὸ

φέρνω ἀέριο μονάχος μου νὰ μοῦ τὰ κάμετε ὅμοια . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Εἶσαι πάντα ἰδιότροπος στὸ ντύσιμο ;

Ὁ Βάσος. Τί ἰδιότροπος. Θέλω τὰ πράματά μου νὰ εἶνε, ὅπως ἐγὼ τὰ θέλω.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἐδῶ ἡ κυρ' Ἀννέτα, θὰ σοῦ κάμει τὸ γοῦστο σου, ὅπως τὸ θέλεις.

Ὁ Βάσος (***χαμογελῶντας καὶ κοιτάζοντας τὴν Ἀννέτα***). Εἶμαι βέβαιος. Δὲν εἶνε ἔτσι, μαντμαζέλ ; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Θὰ προσπαθήσω, κύριε, νὰ σᾶς ἐφκαριστήσω, ὅσο μπορέσω . . . (***Ἡ Σμαράγδα βλέπει τὶς κάλτσες καὶ τὶς πιάνει στὰ χέρια της***).

Ἡ Σμαράγδα. Μεταξωτές.

Ὁ Βάσος. Ναί ! Τὶς εἶχα παραγκελμένες στὸ Παρίσι· σήμερα τὶς ἔλαβα καὶ τὶς ἔφερα νὰ μοῦ τὶς περάσουτε ἀπὸ τὸ τσουένι.

Ἡ Σμαράγδα. Τί ὡραῖες ! Τὶς εἶδες, Ἀννέτα ; . . .

Ἡ Ἀννέτα (***πιάνοντας ἕνα ζευγάρι***). Σὰν ἀράχνη ψιλές . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (***στὸ Βάσο, χαϊδεφτικὰ κάπως***). Πῶς νὰ πετάξεις παράδες . . .

Ὁ Βάσος (***χαμογελῶντας***). Ἂ δὲν ξοδέψει κανείς, πῶς θἀπολάψει ; (***στὴν Ἀννέτα***). Θέλω νὰ μὴ λογαργιᾶστε τὰ ἔξοδα . . .

Ἡ Ἀννέτα. Θὰν τὰ ψονίσουμε μαζὶ μὲ τὴ Σμαράγδα. (***μπαίνει ὁ Πέτρος μὲ κάπια σκυθρωπιά, βαστῶντας κάτι δικόγραφα στὰ χέρια. Βλέπει ψυχρὰ ὅλους, λέει ἕνα γενικὸ χαιρετισμό***: — Χαίρετε, ***καὶ κάθεται σ' ἕνα κάθισμα, ἀφοῦ πέταξε τὰ δικόγραφα στὸ τραπέζι***).

Ὁ Βάσος (***στὴν Ἀννέτα***). Ὅπως θέλετε· σᾶς δίνω ὅλη τὴν πληρεξουσιότητα (***στὸν Πέτρο γυρίζοντας ἄξαφνα καὶ εἰρωνικά***). Τί καινούργια, κύριε φιλόσοφε ;

Ὁ Πέτρος (*ψυχρά*). Δὲν ξέρω τίποτις.

Ὁ Βάσος (*τὸ ἴδιο*). Πῶς πάει ὁ Σοσιαλισμός ;

Ὁ Πέτρος (*μὲ προσποιτὴ ἡσυχία*). Προδέβει !

Ὁ Βάσος. Μπράβο. Καὶ τί χαρτιὰ εἶν' ἀφτά ; (*πέρνοντας ἕνα*) Ἀπόκρυφα τοῦ Σοσιαλισμοῦ, βέβαια ! (*τὸ ἀνοίγει καὶ διαβάζει*) «Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τοῦ Α^{ου}. Τὸ πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, συγκείμενον...» Ἆ, ἆ ! νομικά, πῶς τὰ βαργιέμαι. (*τὸ πετάει πάλε στὸ τραπέζι*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τἀντιγράφει ὁ Πέτρος . . .

Ὁ Βάσος (*μὲ τὴν ἴδια ειρωνία*). Πῶς τεριάζουνε ὅμως Σοσιαλισμοὶ καὶ νόμοι . . . ἔ ; . . . (*γελάει καὶ κοιτάζει τοὺς ἄλλους. Χαμογελάει κι' ἡ Σμαράγδα*).

Ὁ Πέτρος (*πικρά*). Σᾶς φαίνεται παράξενο, κύριε;...

Ὁ Βάσος (*γελῶντας*). Ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τοῦ Α^{ου} !

Ὁ Πέτρος (*διακόβοντας κι' ἀπότομα*). Τεριάζει μόνον ὁ πλοῦτος μὲ τὴν ἀνηθικότητα.

Ὁ Βάσος (*κοκινίζοντας λίγο ἀπὸ θυμό*). Μπά ; ! Ποῦ τὸ μυρίστηκες ;

Ὁ Πέτρος (*κάνοντας μὲ τὴ μύτη του, σὰ νὰ μυρίζεται*). Φ ! Φ ! Τὸ μυρίζουμαι καὶ τόρα !

Ὁ Βάσος (*θυμομένος*). Εἶσαι πολὺ ἀναιδής.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μὴν τὸν ξεσυνερίζεσαι, παιδί μου. (*στὸν Πέτρο*) Δὲν ἔχεις καθόλου διάκριση . . .

Ὁ Πέτρος (*στὴ μητέρα του μὲ πείσμομα*). Ἀφτὸ δὲ βλάβει ἐσένα. (*στὸ Βάσο*) Ἀναιδής, λέτε ; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Ἐμένα μὲ συχωρεῖτε. Ἄφηκα τὴ δουλειά μου καὶ πάω νὰν τὴν τελειόσω. Ὅποτε θέλετε, κύριε, μοῦ παραγκέλνετε ὅ,τι θέλετε. Χαίρετε. . . (*γέρνει τὸ κεφάλι κι' ἑτοιμάζεται νὰ φύγει*).

Ὁ Βάσος. Φέβγετε, μαντμαζέλ ; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Ἔχω δουλειά.

Ὁ Βάσος. Λοιπὸν ἄβριο θὰ σᾶς φέρω τὸ δεῖγμα (*ἔρχεται κοντά της καὶ τῆς δίνει τὸ χέρι, κοιτάζοντάς τη κατάματα*) Χαίρω πολύ, ποὺ σᾶς γνώρισα (*Ἡ Ἀννέτα τοῦ δίνει κι' ἀφτὴ δειλὰ τὸ χέρι της*) καὶ λυπᾶμαι, ποὺ μᾶς ἀφίνετε τόσο γλήγορα. (*τῆς σφίγκει γερὰ τὸ χέρι της. Ὁ Πέτρος κοιτάζει χάμου μὴ προσέχοντας καθόλου. Ἡ Ἀννέτα κοκινίζει κάπως καὶ μὲ συστολὴ ξαναγέρνει τὸ κεφάλι της καὶ φέβγει βιαστικά*).

Ὁ Βάσος (*γυρίζοντας*). Ἔτσι φέρνεται ὁ κύριος πάντοτε ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μὴν τὸν ξεσυνερίζεσαι, παιδί μου. . .

Ὁ Πέτρος (*μὲ θυμό*). Ξέρεις, τί λές ; ! . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ὄχι. Ἐσὺ ξέρεις. . .

Ὁ Βάσος. Εἶνε, βλέπετε, ὁ εὐγενικότατος τρόπος τῶ Σοσιαλιστῶν ! . .

Ὁ Πέτρος. Σᾶς παρακαλῶ, κύριε, ἀφεῖστε τὶς εἰρωνίες σας.

Ὁ Βάσος. Μὲ σένα, παιδί μου, δὲ μπορεῖ νὰ συνενοηθεῖ κανείς. . .

Ὁ Πέτρος (*σηκόνεται*). Τόσο τὸ καλίτερο γιὰ μένα· (*μπαίνει βιαστικὰ μέσα στὴν κάμερα*).

Ὁ Βάσος. Τί ἄθρωπος εἶν' ἀφτός ; ! . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἀγρίμι. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τόρα ξανάγινε. Οἱ φιλίες, ποὔπιασε μὲ τοὺς Ἄθεους τοὺς Ἀρμένιδες. . .

Ὁ Βάσος. Τὄχει, καλέ, ὁ ἄθρωπος. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἡ κακή μας ἡ τύχη, πὲς καλίτερα. . .

Ὁ Βάσος. Κι' ἐγὼ δὲν ξέρω τὶ νὰ πῶ. Σᾶς ἀφίνω τόρα . . . (*στὴ θειά του*). Ἔ, θειά, δὲν πιστέβω νὰ

σοῦ δίνω μεγάλη ἐνόχληση γιὰ τὶς κάλτσες μου ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τὶ λόγος, παιδί μου. . .

Ὁ Βάσος (**βγάνοντας ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του ἕνα δίφραγκο**). Καὶ ἄβριο ἐγὼ θὰ ξανάρθω. Θὰ φέρω καὶ τὸ μοντέλο γιὰ τὰ πουκάμισα. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἂν ἀλλάξει ἡ πλάση καὶ σὲ βλέπουμε ἀπὸ δῶ καὶ πέρα συχνά. . .

Ὁ Βάσος (**χαμογελῶντας**). Θὰ μὲ βλέπουτε συχνὰ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα . . . (**ἀφίνοντας τὸ δίφραγκο ἀπάνου στὸ τραπέζι**). Γιὰ τὸ τσουένι, θειά. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μπά, παιδί μου. . .

Ὁ Βάσος. Ἀρκεῖ ἡ ἐνόχληση, θειά, μὰ ὄχι καὶ τὸ ἔξοδο. . . Λοιπὸ σᾶς ἐχαιρέτησα (**πέρνει τὸ καπέλο του καὶ τὸ μπαστοῦνι του**).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (**ξεβγάνοντάς του ὣς τὴν πόρτα**). Στὸ καλὸ κόπιασε . . . (**μὲς τὴν ξώπορτα**). Καὶ μὴν ξεσυνερίζεσαι, παιδί μου, τὸν Πέτρο

Ὁ Βάσος. Ἀφτὸ ἔλειπε τόρα, νὰ ξεσυνεριστῶ καὶ τὸν Πέτρο. . . Ἀμ τὸν ξέρω ἐγώ ! Χαίρετε. . . (**φέβγει**).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Στὸ καλό . . . στὸ καλό. . .

Ἡ Σμαράγδα. Χαίρετε· (**συργιανοῦν λίγο. Ἡ κ. Σταβρόπλενα πέρνει τὸ δίφραγκο καὶ τὸ βάνει στὴν τζέπη της. Ἀκούγεται ὁ κρότος τάμαξιοῦ, ποὺ φέβγει. Ἡ Σμαράγδα προχωρεῖ ὣς τὸ παράθυρο**). Ἄ, δροσιά ! . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Πόσον καιρὸ εἶχε νἄρθει. . .

Ἡ Σμαράγδα. Καὶ τόρα χάρις ἦρθε νὰ μᾶς δεῖ. Γιὰ τὶς κάλτσες του, πές, ἦρθε. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τὶ κάνει. . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἔτσι εἶνε οἱ πλούσιοι . . . (**σὲ λίγο**). Ἀμ καὶ τοῦ Πέτρου, πῶς τὄχες ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἐγώ, Σμαράγδα, εἶμαι πιὰ ντὶπ ἀπελπισμένη ἀπὸ δάφτονε.

Ἡ Σμαράγδα. Ζουλέβει, φαίνεται. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἔλα ντέ! νὰ μὴν ξέρει τὴ θέση του! Νὰ θέλει, σόνει καὶ καλά, νὰν τὰ βάνει μὲ τὸ Βάσο, τάρχοντόπλο! Καλὰ κάνει καὶ δὲν ἔρχεται νὰ μᾶς βλέπει συχνά. Εἶνε, ποὺ μᾶς ἀγαπάει. Ἂν εἴμουνα ἐγώ; Ποτὲς δὲ θὰ ξαναπάταγα τὸ πόδι μου ἐδῶ μέσα! . .

Ἡ Σμαράγδα. Σωστό!

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἀντὶς νὰν τὄχει κάφκημα, ποὺ ἔχει τέτιους συγκενεῖς! . . . Ἀφτός, σὰ νὰ βλέπει ὀχτρούς του, τοὺς βλέπει . . .

Ἡ Σμαράγδα. Πολύ, ποὺ τονὲ λογαριάζουνε κι' ἐκεῖνοι . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἄκουσμα γινήκαμε μὲ δάφτονε. . . (***σιγὰ σιγὰ βυθίζουνται στὴ δουλειά τους καὶ σταματᾶνε τὴν κουβέντα. Μπαίνει ὁ Πέτρος σκυθρωπὸς καὶ πέρνει στὰ χέρια του τὰ δικόγραφα· κάνει, πὼς θὰ ξαναπάει στὴν κάμερα, μὰ πετάει ξάφνου πάλε τὰ δικόγραφα στὸ τραπέζι καὶ θρονιάζεται στὸν καναπέ. Ἡ κ. Σταβρόπλενα κι' ἡ Σμαράγδα κάνουν, πὼς δὲν τὸν προσέχουνε καθόλου***).

Ὁ Πέτρος (***ὕστερα ἀπὸ κάμποσο βυθισμό***). Ποὺ νὰ φανταστῶ, ποιὸς εἶταν μέσα . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τί μουρμουρίζει ἐκεῖνος ἐκεῖ;...

Ὁ Πέτρος (***σὰ νὰ μὴν τὴν ἄκουσε***). Εἶδα ἀμάξι στὴν πόρτα, μὰ ποὺ νὰ καταλάβω.. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τί παραλογίζεσαι μονάχος σου;

Ὁ Πέτρος. Παραλογίζουμαι, παραλογίζουμαι . . . (***πιάνει τὸ κεφάλι του***) Ναί! παραλογίζουμαι! . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τί ἔχεις, βρὲ παιδάκι μου; (***σηκόνει τὰ μάτια της ἀπὸ τὴν κάλτσα καὶ τὰ στρέφει στὸν Πέτρο***). Τί φερσίματα εἶν' ἀφτά; . . .

Ὁ Πέτρος. Ἄσε με, νὰ χαρεῖς τὴν ἡσυχία σου.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*ἀφίνοντας τὴν κάλτσα της*). Ἐγώ, βρὲ παιδί μου, δὲν ξέρω ἄλλο παιδὶ νὰ μὴ στιμάρει καθόλου τὴ μάνα του. Τί ἔχεις; γιατί δὲ συνοεῖσαι ποτὲς μὲ μᾶς; . . .

Ὁ Πέτρος. Τί θέλεις ἀπὸ μένα ;

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἐγὼ τί θέλω ἀπὸ σένα ; Καὶ τί δὲ θέλω, νὰ μοῦ πεῖς ! Ἐγὼ ἡ κακομοίρα σἀνάθρεψα μὲ τόσα βάσανα νὰ σἔχω στὰ γεράματά μου μιὰ βοήθεια . . . καὶ σύ ; ! . . . Δὲν ξέρω τί νὰ πῶ μὲ τὴ μοίρα μου . . .

Ὁ Πέτρος. Τί σοῦ κάνω ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τί μοῦ κάνεις, λέει ; Τί περσότερο νὰ μοῦ κάνεις ; Εἴκοσι τρίω χρονῶν ἄντρας καὶ νὰ μὴν ἔχεις μιὰ δουλειά ; ! Νὰ μὴν κάθεσαι, κανέμου, νὰ πάρεις κι᾽ ἐσὺ τὸ δίπλωμά σου ; Ἐμεῖς τσιτσιριστήκαμε, πῶς τσιτσιριστίκαμε, νὰ σὲ σπουδάξουμε ἐσένα ! . . . Λέγαμε, θὰ γίνει δικηγόρος ὁ Πέτρος, δὲν ἔχουμε πιὰ ἀνάγκη. . . Ἐσὺ νὰ μὴν τὴν ἰδεῖς τὴν ἐπιστήμη σου. . . (**Ὁ Πέτρος κοιτάει στὸ τραπέζι κατσουφιασμένος**). Οὖλοι οἱ νέοι ἐπήρανε ἕνα δίπλωμα κι᾽ οὖλοι ἔχουνε μιὰ θέση τόρα. Ἐσὺ μονάχα νὰ μὴν τἀκούσεις ! . . .

Ὁ Πέτρος. Πάλε τὰ ἴδια ;

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ὅλο ἔτσι μοῦ λές ! Ποτὲς δὲν κάθεσαι νὰ συζητήσουμε τὰ πράματα, σὰν ἀθρῶποι. Τηνὲ συχάθηκες, λές, τὴν ἐπιστήμη σου· βλέπεις, ξέρω γώ, καὶ μὲ τὸ δίπλωμά σου, πῶς δὲ θὰ κάμεις τίποτα, ποὺ ξέρω, τί λές . . . Καλά ! Πιάσε ἄλλη δουλειά. Ἐδῶ ὁ κόσμος ἔχει τόσες δουλειὲς γιὰ κείνονε ποὺ θέλει νὰ δουλέψει . . . Χίλιες φορὲς δὲ μοῦ εἶπε ὁ μπάρμπας σου ὁ Χαντζηβασιλείου; ἂς ἀποφασίσει ὁ Πέτρος νὰ πιάσει δουλειὰ καὶ νὰ φροντίσω ἐγὼ νὰν τοῦ βρῶ στὴ στιγμὴ θέση...

Ὁ Πέτρος. Μὴ μοῦ τοὺς μελετᾶς ἀφτούς . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μὴ σοῦ μελετᾶμε τὸ ἕνα, μὴ σοῦ μελετᾶμε τὸ ἄλλο. . . Ἐμεῖς, κατάλαβέ το, εἴμαστε φτωχοὶ ἀθρῶποι, κι' ἔχουμε τὴν ἀνάγκη καὶ τοῦ μερμιγκιοῦ. Κατάλαβες; Ποιὸς νὰν τἀκούσει, τέτιους συγκενίδες καὶ νὰ μὴν τοὺς ἐχτιμᾶμε; . . .

Ὁ Πέτρος (*σηκόνεται ὀρθός*). Νὰ σοῦ πῶ, μητέρα; Θέλεις νὰ μὲ πινίξεις; (*τεντόνοντας τὸ λαιμό του*) Νά, πίνιξέ με! . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τί λές, βρὲ παιδί μου; Τί λὲς βρὲ παιδάκι μου; Γιατί σοῦ λέω νὰ πιάσεις μιὰ δουλειά, μοῦ λὲς νὰ σὲ πινίξω;! . . . Μὴ χειρότερα! . . .

Ὁ Πέτρος. Μητέρα, ἄφισέ με· θὰ σκάσω. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*χωρὶς νὰν τονὲ προσέξει*). Κρυφὴ χαρὰ τὄχα, πὼς ἄφηκες πιὰ τὰ παλιά σου. Ἐκάναμε τὸ σταβρό μας μὲ τὴ Σμαράγδα. Πόσο βάσταξε ἡ προθυμία σου; μήτε ἕνα μήνα. . .

Ὁ Πέτρος (*δείχτοντας τὰ δικόγραφα*). Ἀφτὰ ἐκεῖ γιατί τἄχω; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Δέκα μέρες τὰ φέρνεις βόλτα κι' ἀκόμα νὰν τὰ τελειόσεις. . .

Ὁ Πέτρος (*κλαφτά*). Μὰ εἶνε δουλειὰ ἀφτή; Νὰντιγράφεις δικόγραφα γιὰ τριάντα λεφτά;! . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Δέξου τότες νὰ μιλήσει ὁ μπάρμπας σου. . .

Ὁ Πέτρος (*σκασμένος*). Ὤ, Θέ μου! . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Οἱ συναστροφές σου σὲ χαλάσανε· κι' ἐκεῖνα τὰ παλιοβίβλια, ποὺ μᾶς κουβαλᾶς καθετόσο. Θὰν τὰ κάψω μιὰ μέρα, ποὺ θὰ λείπεις, μπὰς κι' ὁ Θεὸς ξαναβάλει τὸ χέρι του στὸ σπίτι μας. . .

Ὁ Πέτρος (*κάνοντας χερονομία*) . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*πέρνοντας δρόμο*). Τὴ μιὰ βολὰ μὲ τὸ Σιλαλισμό, πὼς τονὲ λένε. Οὔ. . . πρ. . .

ύ, βλέπεις, θὰ διορθόσεις τὸν κόσμο. . . Τὴν ἄλλη ἄλλα! . . . Τόρα γιὰ τὶς ἁμαρτίες μου ἤρθανε κι' οἱ Ἄθεοι ἐδῶ μέσα. . . (*συβουλεφτικὰ*) Πέτρο, ἄκουμε κι' μένα· κάτι ξέρω κι' ἐγώ. . . Ἄστους ἀφτουνούς, καὶ ἐν εἶνε ἡ θέση σου, παιδί μου, μὲ δάφτους. . .

Ὁ Πέτρος. Μητέρα, γιατί θέλεις νὰ μὲ σκάσεις;

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*ἀνεβοκατεβάζοντας τὸ χέρι της*). Νὰ σὲ διορθόσω θέλω, γιατὶ ἐγὼ σάγαπάω μονάχα. Ἐγώ, ποὺ σέγέννησα καὶ σἀνάθρεψα. . . Ναί, ἐγώ, ποὺ σέγέννησα. . .

Ὁ Πέτρος (*σηκόνεται ὀρθός*). Μὲ γέννησες, ἔ; . . . Καὶ μὲ ρώτησες ἐμένα, ποὺ μὲ γέννησες; ! . . .

Ἡ Σμαράγδα. Μητέρα, ἄστονε, νὰ ζεῖς. . . Δὲ μπορεῖ νὰ λείψει καὶ μιὰ μέρα ἡ γκρίνια ἀπὸ τὸ σπίτι μας; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ ἰνάτι*). Ποιὸς τηνὲ θέλει τὴ γκρίνια ἐδῶ μέσα; ἔ; ! . . . Ἐγὼ τηνὲ θέλω; Πρὶ γενεῖτε τὰ παιδιὰ (*μὲ θυμὸ*) τὰ καταραμένα, ὁ Χριστὸς εἴτανε στὸ σπίτι μου. . . Οὖλος ὁ κόσμος εἶχε νὰ κάμει μὲ τὴ ζωή, ποὺ πέρναγα μὲ τὸ μακαρίτη. . . Ἐγὼ φταίω, ἔ; ! . . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἐσὺ νὰ παραβλέπεις. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲξαψη*). Παραβλέπω τὴ μιά, ὑπομονέβω τὴν ἄλλη, μὰ δὲν ἀντέχω πιά. . . Τί κατάσταση εἶν' ἀφτή, νὰ μὴ μπορεῖς νὰ κάνεις μήτε μιὰ παρατήρηση στὸ παιδί σου; (*στὸν Πέτρο*) Γιατί σὲ γέννησα, ἔ; ! . . . Καταραμένη νἆνε ἡ ὥρα, ποὺ σὲ γέναγα! . . . Καταραμένη! . . . Καταραμένη! . . . (*μπαίνει στὴν κάμερα μὲ ὁρμή. Ὁ Πέτρος ξαναπέφτει στὸν καναπὲ κατσουφιασμένος. Ἡ Σμαράγδα κάθεται στὴ θέση της. Σκυθρωποὶ κι' οἱ δυό τους, μένουν ἀρκετὴ ὥρα ἀμίλητοι, χωρὶς καὶ νὰ κοιτάζουνται*).

Ὁ Πέτρος (*σηκόνεται ἄξαφνα καὶ πλησιάζει τὴ*

Σμαράγδα). Σμαράγδα, (*ἡ Σμαράγδα τὸν κοιτάζει*) μάγαπᾶς ; . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἀδερφός μου εἶσαι. . .

Ὁ Πέτρος. Καὶ γι' ἀφτὸ μάγαπᾶς, ἔ ; ! . .

Ἡ Σμαράγδα. Τί θὰ πεῖ, γι' ἀφτὸ σάγαπάω ;

Ὁ Πέτρος. Θέλεις, Σμαράγδα, νὰ σκοτοθῶ ; . . .

Ἡ Σμαράγδα (*σηκόνεται κι' ἀφτή· μὲ κάπιαν ἀξαφνιά*). Νὰ σκοτοθεῖς ; Τί λές, Πέτρο ;

Ὁ Πέτρος. Ναί, Σμαράγδα, ἀφτὸ θᾆνε τὸ καλίτερο γιὰ σᾶς· ἴσως καὶ γιὰ μένα. . .

Ἡ Σμαράγδα. Τί λόγια εἶν' ἀφτά, Πέτρο ; ! . .

Ὁ Πέτρος. Δὲν τὰ καταλαβαίνεις, ἔ ; ! . . Ἢ κάνεις, πὼς δὲν τὰ καταλαβαίνεις ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Πέτρο ! . .

Ὁ Πέτρος. Ἐγὼ σᾶς εἶμαι βάρος, τὸ ξέρω. . . Ἡ σύνταξη, ποὺ πέρνουμε, δική σας εἶνε· καὶ τί σύνταξη ; ἑβδομήντα ἐννιὰ δραχμές ! . . Ἐσεῖς μὲ ζεῖτε . . . ἐσεῖς μὲ ζήσατε· μὲ σπουδάξατε ἐσεῖς μὲ τὴ στενοχώρια σας...

Ἡ Σμαράγδα. Πέτρο !.. .

Ὁ Πέτρος. Τἄκουσες προτήτερα, ποὺ τὄλεγε ἡ μητέρα. Νόμιζε, πὼς δὲν τὸ εἴξερα, πὼς δὲν τὸ θυμόμουν ;... Ὄχι, Σμαράγδα ! Τὸ ξέρω καὶ τὸ συλογίζουμαι περσότερο ἀπὸ σᾶς. Ἐδῶ (*βάνει τὸ χέρι του στὰ στήθια του*) μὲ πλακόνει κι' ἀφτό ! Εἶνε τὸ δέφτερο κακὸ ποὺ μοὖκαμαν οἱ γονέοι μας, ἡ μητέρα . . . Μὲ γέννησαν καὶ μὲ σπούδαξαν ! . . (*χτυπάει τὸ κεφάλι του σιγά*).

Ἡ Σμαράγδα. Τ' εἶν' ἀφτά, Πέτρο ; . . .

Ὁ Πέτρος. Ἄσε με Σμαράγδα, νὰ στὰ πῶ μιὰ γιὰ πάντα. Ἐσὺ θὰ μάκούσεις τουλάχιστο, κι' ἄς μὴ μὲ καταλαβεις . . . καὶ θέλω νὰ ξεθυμάνω λίγο. Μὴ στρίβεις τὸ κεφάλι σου, Σμαράγδα.

Ἡ Σμαράγδα (*κοιτάζοντάς τον ἀλαφιασμένα*). . .

Ὁ Πέτρος. Ἐσένα σοῦ πέρνω τὴ ζωή σου, τὸ εἶνε σου. Σοῦ εἶμαι πρόσκομα στὴν ἀποκατάστασή σου. Ποιὸς ξέρει; κι' ἀφτὸ δὲ μοῦ τὸ εἶπε, μιὰ μέρα, ἡ μητέρα; ἴσως νᾶνε κι' ἀλήθεια! . . Καὶ τὶ κακὸ δὲ βλέπουτε ἀπὸ μένα! . . Σμαράγδα, θέλεις νὰ σκοτοθῶ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἄφισέ με, Πέτρο . .

Ὁ Πέτρος (*τὴν πιάνει ἀπὸ τὸ χέρι*). Ὅλοι σας μὲ περνᾶτε τρελό· περνᾶτε με! Ὅλοι σας χαμογελᾶτε, ὅταν ἐγὼ παρουσιάζουμαι· τὰ μισοσυνήθισα πιὰ τὸ χαμόγελό σας! Ναί, Σμαράγδα, ἃ μοῦ σπαράζεται ἡ ψυχή, ἡ ἴδια τὸ καταπίνει τὸ αἷμα της! . . Χαμογελᾶτε, χαμογελᾶτε ὅλοι σας! . . . Χαμόγελο πίκρας ἐσεῖς. Τὴν εἰρώνια καὶ τὴν περιφρόνηση, μοῦ τὴν ἔδειξε κι' ἀφτὴ τὸ χαμόγελο ἐκεινοῦ τ' ἀλλουνοῦ. . .

Ἡ Σμαράγδα. Τί σοῦ κάνω ἐγώ, τόρα; . . .

Ὁ Πέτρος (*σὲ λίγο*). Πῶς νὰ στὰ πῶ νὰν τὰ καταλάβεις. . . (*τὴν τραβάει λίγο· ἡ Σμαράγδα ἀντιστέκεται*). Κοίτα με, Σμαράγδα. . . (*Ἡ Σμαράγδα τὸν κοιτάζει μὲ πολὺ κατσουφιασμένο πρόσωπο*). Νά! . . . καὶ στὰ δικά σου τὰ μοῦτρα δυσαρέσκεια καὶ ποριφρόνηση ζουγραφιέται ἀφτὴ τὴ στιγμή. . . Ὀχτρός σου εἶμαι κι' ἐσένα! . . . Ὀχτρός σου! (*τὴ σπρώχνει. Ἡ Σμαράγδα προχωρεῖ κανὰ δυὸ βήματα κι' ἡ μορφή της καὶ τὸ στάσιμο δὲν ἀλάζει καθόλου. Ὁ Πέτρος τραβάει λίγο στὸ παράθυρο. Ἡ Σμαράγδα τονὲ βλέπει, κάνει ἕνα μορφασμὸ μὲ τὸ στόμα καὶ προχωρεῖ κατὰ τὴν κάμερα*).

Ὁ Πέτρος (*γυρίζοντας ἄξαφνα*). Φέβγεις; (*τρέχει καὶ τὴν πιάνει πάλε*). Ἄκουμε μιὰ στιγμή. Νὰ συνενοηθοῦμε, δὲν εἶνε δυνατό. Ὅποιος τὸ λέει, ἔχει δίκιο. Τὸ βλέπω κι' ἐγώ. Δὲ σοῦ λέω λοιπὸν ὅ,τι ἤθελα νὰ σοῦ πῶ· κάτι θὰ σὲ ρωτήσω μονάχα. . .

Ἡ Σμαράγδα (*μὲ στενοχώρια*). Τί θέλεις;

Ὁ Πέτρος. Ἐγὼ δὲν καταδίκασα τὸν ἐμαφτό μου ἀκόμα σὲ θάνατο· μὰ κι' ἀπὸ τὴ ζωή, πάνου κάτου, δὲν περιμένω τίποτα κι' οὔτε μὲ νιάζει καὶ νὰ πεθάνω! Τὸ καταλαβαίνεις ἀφτό;... (*Ἡ Σμαράγδα τὸν κοιτάζει ἐρωτηματικά*). Ἂν τὸ καταλαβαίνεις, πές μου, ποιὰ εἶνε ἡ δική σου ἡ καταδίκη; (*Ἡ Σμαράγδα τὸν κοιτάζει ἠλίθια*). Ναί!... Τὴ δική σου τὴν ἀπόφαση, καρτεράω. Τάκούς;! Ἤθελες νὰ μὴν εἴμουν;...

Ἡ Σμαράγδα (*τὸ ἴδιο*). Τί σοῦ φταίω ἐγώ, ποὺ μοῦ λὲς τέτια;...

Ὁ Πέτρος. Δὲ μπορεῖς νὰν τὸ ξεχωρίσεις καλὰ καλὰ μέσα σου· δὲν εἶν' ἔτσι;... Μιὰ κ' ἡ μοίρα σου μἔφερε κοντά σου, τί νὰ κάμεις κι' ἐσύ;... Σμαράγδα, ἡ μητέρα δὲ θέλει νὰ πεθάνω· κι' ἐσύ, σὰ νὰ μὴν τὸ θέλεις... Τί νὰ κάμω, Σμαράγδα;... (*Τὴν ἀφίνει καὶ πέφτει στὸ ντιβάνι μὲ πολλὲς ἀντανακλαστικὲς κινῆσες. Ἡ Σμαράγδα σταματάει λίγο κοιτάζοντάς τον· ὕστερα προχωρεῖ ὡς τὴν πόρτα καὶ φωνάζει*: —Μητέρα μητέρα... *Τοῦ Πέτρου ἡ νεβρικὴ κρίση ἐξακολουθεῖ κι' ἡ Σμαράγδα τρέχει κοντά του καὶ γονατίζει μὲ πόνο*).

Ἡ Σμαράγδα (*πιάνοντας τὸ χέρι του*). Πέτρο, Πέτρο, τί ἔχεις;... (*ὁ Πέτρος κάτι θέλει νὰ πεῖ μὰ δὲν τὸ κατορθόνει. Ξάφνου ξεσπάει σὲ νεβρικὰ κλάματα*).

Ἡ Σμαράγδα (*βάνοντας τὸ χέρι της στὸ κούτελό του*). Πέτρο, Πέτρο! Τί ἔχεις, Πέτρο;!... (*Μπαίνει ἡ κυρὰ Σταβρόπλενα μὲ βιά*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τί τρέχει;...

Ἡ Σμαράγδα (*δείχτοντας τὸν Πέτρο μὲ τὰ μάτια της*). Ὁ Πέτρος μας...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*σταματῶντας λίγο στὴ θέση της κι' ὕστερα τρέχοντας κοντά του*). Παιδί μου... Παιδί μου... Τί ἔπαθες, παιδί μου;.. (*πέφτοντας*

ἀπάνου του). Τί ἔχεις, Πέτρο μου; Τί θέλεις; (*ὁ Πέτρος ἀπὸ τοὺς νεβρικοὺς λυγμοὺς δὲ μπορεῖ νὰ μιλήσει καθόλου*). Ὅ,τι θέλεις, παιδί μου. . . Ὅ,τι θέλεις, ἀγόρι μου. . .

(Πέφτει ἡ σκηνή).

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΔΕΦΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ

Ἕνα ἀπόγυιομα μιᾶς Κυριακῆς τ' Ἄβγουστου, στὴν ἴδια καμερούλα τῆς κυρὰ ΣΤΑΒΡΟΠΛΕΝΑΣ. Ἡ ΣΜΑΡΑΓΔΑ ἀκουμπισμένη στὸ παράθυρο κοιτάζει πρὸς τὰ ὄξω· ἡ ΑΝΝΕΤΑ εἶνε ξαπλομένη στὸν καναπέ. Ἀπάνου στὸ τραπέζι φαίνουνται ἀραδειασμένα δυὸ τρία βιβλία Ρούσικα.

Ἡ Σμαράγδα. Ἔλα, καημένη, νὰ κοιτᾶμε τὸν κόσμο, ποὺ περνάει.

Ἡ Ἀννέτα. Καημένη κι' ἐσύ, τί καταλαβχίνεις μάφτὸ τὸν κόσμο . . .

Ἡ Σμαράγδα. Τί νὰ καταλαβχίνω; Μἀρέσει ὁ κόσμος. Ἐσένα δὲ σἀρέσει;

Ἡ Ἀννέτα. Μὰ ὁλοένα πάλε;

Ἡ Σμαράγδα (*ἔρχεται κι' ἀφτὴ στὸν καναπέ*). Καλὰ λοιπόν, ἀφοῦ δὲ θέλεις, ἂς κουβεντιάσουμε . . . (*κάθεται σὲ λίγο*). Μοναξιὰ σήμερα.

Ἡ Ἀννέτα. Τὶς κυριακάδες ὅλο νύστα μὲ πιάνει. Μοῦ φαίνεται χρόνος ἡ μέρα.

Ἡ Σμαράγδα. Τὶς ἄλλες μέρες κάτι πολεμάει κανεὶς καὶ περνάει ἡ μέρα χωρὶς νὰν τὴν καταλαβχίνει.

Ἡ Ἀννέτα. Τόντις . . . (*σκεφτική*).

Ἡ Σμαράγδα (*σὲ κάμποσο*). Τί συλοήζεσαι, Ἀννέτα;

Ἡ Ἀννέτα. Τιποτις. Τί νὰ συλοηστῶ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Τὸ ἱπποδρόμιο συλοήζεσαι ; Θυμήσου κι' ἐκεῖνο τὸ ντζουντζέ ! . . .

Ἡ Ἀννέτα (*ἀργιὰ καὶ ἄθυμα*). Γελάσαμε κάμποσο κι' ἐχτὲς τὸ βράδι . . .

Ἡ Σμαράγδα. Πολὺ μάλιστα ! Ἄμ κείνη, ἀδερφούλα μου, ἡ κοντόχοντρη, πῶς πέταγε ἀπάνου στἄλογο. Φτερά, λές, κι' εἶχε . . . Μὰ νὰ σοῦ πῶ ; κεῖνο, ποὺ μἄρεσε περσότερο, εἴτανε κεῖνος κι' ἐκείνη, ποὺ πηδοῦσαν στὰ σκοινιά.

Ἡ Ἀννέτα. Ἀφτὸ δὲ μἄρεσε ἐμένα . . .

Ἡ Σμαράγδα (*ἀπορῶντας*). Γιατί ;

Ἡ Ἀννέτα. Μὲ τρόμαζε. Ἔ, τόρα, ἔλεγα, θὰ πέσουν. Τὶκ-τὰκ ἔκανε ἡ καρδιά μου κάθε στιγμή, ποὺ τοὺς ἔβλεπα . . . Ἄ στὸ καλὸ καὶ τέτια ζωὴ . . .

Ἡ Σμαράγδα. Ποὺ ἐχουνε φόβο ἀφτοὶ ποτές τους.

Ἡ Ἀννέτα. Καὶ στὸ ἱπποδρόμιο, Σμαράγδα, κορμὶ πουλιέται. Ἐγώ, ὅσο πηδοῦσαν ἀφτοὶ στὰ σκοινιά, ζαλίζομουν νὰ κοιτάζω ψηλά . . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἐμένα δὲ μἔνιαζε . . . Εἴξερα πῶς δὲν παθαίνουν τίποτις καὶ δὲ μἔνιαζε . . .

Ἡ Ἀννέτα. Νὰ μοῦ πεῖς οἱ παλιάτσοι, ἔ . . . Ἀφτοί, κάνε, σὲ κάνουν καὶ γελᾶς. Ἐκεῖνος ὁ ντζουντζές, καθὼς εἶπες. (*σὲ λίγο*). Μὰ κι' ἀφτοί, Σμαράγδα, κάτι σοῦ δίνουν μέσα σου. Νὰν τοὺς βλέπεις νὰ κυλιοῦνται, νὰ βάφουνται, νὰ μουγκρίζουν, νὰ χτυπιοῦνται . . . καὶ γιατὶ ὅλα ἀφτά ; γιὰ τὸ ἔρημο τὸ ψωμί . . .

Ἡ Σμαράγδα. Καημένη κι' ἐσύ· ὅλο ἀφτὴ τὴν ψυχοπονιὰ στὴ μέση. Ὁ κόσμος πάει στὰ θέατρα καὶ στὰ ἱπποδρόμια νὰ γελάσει, νὰ ἐφχαριστηθεῖ κι' ὄχι νὰ μαραζόνει . . . Ἀφτὸ μᾶς ἔλειπε τόρα . . . (*Ἡ Ἀννέτα εἶνε σκεφτική*). Δὲν εἶδες ἐκεῖ τὸν ἄλλο κόσμο πῶς γελοῦσε ; Ἐγὼ κοίταγα τὸν ξάδερφό μου τὸ Βάσο μἔνα φίλο του, ποὺ ὅλη τὴν ὥρα ξεκαρδίζονταν στὰ γέλια. Τί γάρις κό-

ταγε νὰ περάσει ὁ ντζουντζὲς ἀπὸ κοντά τους ; πάντα κάτι θὰν τοῦ πέταγαν στὰ μοῦτρα του. Τὸ ἴδιο καὶ τὶς γυναῖκες· καθεμιά, ποὺ πέρναγε ἀπὸ μπροστά τους, κάτι τῆς ἔλεγαν καὶ τὴν πείραζαν...

Ἡ Ἀννέτα. Καημένη Σμαράγδα, τί σὲ ξιπάζουν...

Ἡ Σμαράγδα. Καλὰ τόρα... Ἀλήθεια δὲ σοῦπα ;

Ἡ Ἀννέτα. Τί ;...

Ἡ Σμαράγδα. Ἐκεῖνος, ποὺ περνάει ἀπὸ δῶ καθεμέρα (*ἡ Ἀννέτα τὴν κοιτάζει μὲ περιέργεια*) ἐκεῖνος εἶταν μὲ τὸν ξαδερφό μου στὸ ἱπποδρόμιο...

Ἡ Ἀννέτα (*ἄξαφνα*). Ἀλήθεια ;!..

Ἡ Σμαράγδα. Βέβαια. Στὴ στιμὴ τὸν ἐγνώρισα. Ἐσὺ δὲν κοίταζες καθόλου κείθενε. Δὲν ξεκόλησε τὰ μάτια του ἀπὸ πάνου μου.

Ἡ Ἀννέτα. Καὶ γιὰ δὲ μοῦ τὄλεγες ἐχτές, Σμαράγδα ;...

Ἡ Σμαράγδα. Τὸ ξέχασα...

Ἡ Ἀννέτα. Σμαράγδα ! (*μὲ μάλομα*).

Ἡ Σμαράγδα (*μὲ χαμόγελο*). Καημένη Ἀννέτα. Ἄμ δὲν πὰ νὰ κοιτάει, ὅσο θέλει ; (*Ἡ Ἀννέτα βυθίζεται σὲ σκέψες*). Ἀφτὸ σὲ φεβίζει ; Τὰ παπούτσια του χαλάει, ποὺ περνάει, καὶ τὴν ὄρεξή του, ποὺ κοιτάει.. (*κάνει μορφασμό*).

Ἡ Ἀννέτα. Ἄκουσέ με, Σμαράγδα μου· δὲ φεβᾶμαι ἀπὸ σένα· μὰ μὴν ξεχνᾶς τὴ γλωσοφαγιὰ τοῦ κόσμου. Ἅμα τονὲ βλέπεις καὶ περνάει, κλεῖγε τὸ παράθυρο... Κλεῖγε το, Σμαράγδα...

Ἡ Σμαράγδα. Οὔ... (*Ἡ Ἀννέτα πέφτει σιγὰ σιγὰ σὰ σκυθρωπιά*).

Ἡ Ἀννέτα. Πίστεψε με, Σμαράγδα· κάτι ξέρω ἐγώ, ποὺ σοῦ λέω... (*σὲ λίγο*). Καὶ στὸ ἱπποδρόμιο ἐγὼ δὲν ξανάρχουμαι... οὔτε ἐσὺ νὰ ξαναπᾶς.

Ἡ Σμαράγδα. Ἄλλο τοῦτο πάλε. Μὲ τὰ σωστά σου τὸ λές, Ἀννέτα; Ἄμ ἄει νὰ κάμεις τὸ λοιπὸ παρέα μὲ τὸν ἀδερφό μου. . .

Ἡ Ἀννέτα. Ἂς τάφίσουμε καλίτερα, Σμαράγδα... (*σὲ κάμποσο*). Γιὰ τὸν Πέτρο δὲ σοῦπα. . .

Ἡ Σμαράγδα. Τί; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Τὶ μοῦπαν ἀπάνου τὴν ἀβγή. . .

Ἡ Σμαράγδα. Οἱ Ἀρμένιδες; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Ναί! . . Φέβγουνε ἄβριο πρωὶ πρωὶ μὲ παπόρι καὶ μὲ προσκάλεσαν νὰ μὲ πλερόσουν γιὰ κεῖνα τάσπρόρουχα, ποῦχα φκιασμένα τῆς κ. Σόνιας. Μιλάγαμε διάφορα κι' ἔτυχε κουβέντα καὶ γιὰ σᾶς. Ἤθελαν νἄρθουν νὰ σᾶς ἀποχαιρετήσουν, μὰ τοὺς εἶπε ὁ Πέτρος σας καλίτερα νὰ μὴν ἔρθουν. Τότες μοῦπανε γιὰ τὸν Πέτρο σας: «Ἀφτὸ τὸ παιντὶ εἶνε πολὺ καλὸ παιντί. Ἀφτὸ εἴτανε νὰ γκίνει μεγκάλο ἄντρωπο, μὰ τὰ φαγκωτεῖ κι' ἀφτό, κωρὶς λόγκο».

Ἡ Σμαράγδα (*μὲ γέλιο*). Ἴδια τοὺς κάνεις. . .

Ἡ Ἀννέτα (*ξακολουθεῖ μὲ μικρὸ χαμόγελο*). Ξέρουνε καὶ ποὺ τότενες κόντεψε νὰ πάθει καὶ μοῦ τὄπανε: «Κακὰ κάνει τὸ μητέρα του νὰν τὸ συκίζει ἔτσι τὸ παιντί της· ντὲ ξέρει, φαίνεται, τὸ ψυχὴ τοῦ παιντί της».

Ἡ Σμαράγδα. Μπά;! Ἔτσι σοῦπανε; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Ναί. . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἀπὸ κείνη τὴ φορὰ δὲν τοῦ ξανάπιασε γκρίνια ἡ μητέρα μου. Νὰ σοῦ πῶ, Ἀννέτα, καὶ τὸ κάτου κάτου τῆς γραφῆς; Ἔχουνε δίκιο οἱ Ἀρμένιδες. Δυὸ μῆνες τόρα περνᾶμε, σὰ θέλει ὁ Θεός. Ποὺ ἐκεῖνο τὸ ἄγκρ . . ἄμρ . . κάθε μέρα. Ἔρχουμαι νὰ πῶ, πὼς ἡ μητέρα μου ἔφταιγε. . .

Ἡ Ἀννέτα. Ὁ Πέτρος σας, Σμαράγδα, δὲν εἶνε κακὸ παιδί.

Ἡ Σμαράγδα. Ποιὸς λέει, πὼς εἶνε κακὸ παιδί; Τοῦτο μονάχα, ποὺ κλειέται στὸ διάβασμα καὶ δὲν τονὲ νιάζει γιὰ τὸ σπίτι. . .

Ἡ Ἀννέτα. Τὄπανε κι᾽ ἀφτό: «Μὲ τὸ σειρά του τάρτεῖ καὶ τὸ ντουλειὰ σ᾽ ἀφτὸ τὸ παιντί. . .» Κι᾽ ἐκεῖνοι οἱ Ἀρμένιδες, Σμαράγδα, δὲν εἶνε, ὅπως τοὺς λέμε... Ἔτσι φαίνεται ἐκεῖνος ἄγριος μὲ τὰ μαλλιά του, μὰ νὰ ἰδεῖς τὶ ἥμερος καὶ περιποιητικὸς ποὺ εἶνε. . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἐγὼ ἤθελα νὰ πάω νὰν τοὺς χαιρετήσω τότες, ποὺ μᾶς τοὺς ἔφερε ὁ Πέτρος· μὰ ἡ μητέρα μοὺ δὲ μἄφηκε. . .

Ἡ Ἀννέτα. Καὶ ποὺ λὲς γιὰ τὸν Πέτρο. Οἱ συναστροφές, ποὺ πιάνει δὲν εἶνε κακές. . . (***Ἡ Σμαράγδα, σὰ νὰ διαμαρτυριέται μὲ τὸ στόμα της***) κι᾽ οὔτε τὴ δουλειὰ τὴ μισεῖ, ὅπως λέτε. Ἔνοια σου. . .

Ἡ Σμαράγδα. Μακάρι. . .

Ἡ Ἀννέτα. Θὰ μὲ θυμηθεῖς, Σμαράγδα, μιὰ μέρα. Ὁ ἀδερφός σου εἶνε μάλαμα, ποὺ δὲ φαίνεται. . . (***Ἡ Σμαράγδα τὴν κοιτάζει μὲ κάπιαν ἀπορία. Σωπαίνουν λίγο***). Λοιπὸ τί ἐλέγαμε; Ἄ! . . . ἄβριο, ποὺ λές, νύχτα νύχτα φέβγουνε οἱ Ἀρμένιδες. . .

Ἡ Σμαράγδα. Καὶ γιατί ἔτσι ἄξαφνα; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Ἔτσι ἄξαφνα, λέει, τἀποφασίσανε. . . (***Μπαίνει ὁ Πέτρος ἀπὸ τὴν κάμερα, μὲ γλυκὸ χαμόγελο, κρατῶντας στὰ χέρια του ἕνα ἄλλο βιβλίο Ρούσικο κι᾽ ἕνα χαρτί***).

Ὁ Πέτρος. Μονάχες;

Ἡ Ἀννέτα. Τί νὰ κάμουμε. . .

Ὁ Πέτρος. Καλά. (***κάθεται στὸν καναπὲ κοντὰ στὸ τραπέζι, πετῶντας ἀπάνου ἀφτὰ ποὺ κρατοῦσε***). Καὶ τί λέτε; ἢ δὲν κάνει νὰ μπαίνει κανεὶς στὰ ἰδιαίτερα τῶν κοριτσιῶν; (***μὲ κάπιο χαμόγελο***).

Ἡ Ἀννέτα. Δὲ λέμε τίποτις ἰδιαίτερα . . . Γιὰ τοὺς Ἀρμένιδες, λέμε, ποὺ θὰ φύγουν ἄβριο. . .

Ὁ Πέτρος. Ναί, οἱ δυστυχισμένοι. Δὲ μπορεῖς νὰ φανταστεῖς, πόσο θὰ λυπηθῶ, ποὺ φέβγουν. Εἶνε χρυσοί, μὰ χρυσοὶ ἀθρῶποι.

Ἡ Ἀννέτα. Ἀφτὸ ἔλεγα κι᾿ ἐγὼ τῆς Σμαράγδας· μὲ καταϋποχρεόσανε τὴν ἀβγὴ μὲ τὸν τρόπο τους.

Ὁ Πέτρος. Εἴσουν ἀπάνου τὴν ἀβγή. Εἶδες, τί χρυσὴ γυναίκα ἡ κ. Σόνια ;

Ἡ Ἀννέτα. Χρυσή, ἀλήθεια.

Ὁ Πέτρος (**δείχτοντας τάραδειασμένα βιβλία**). Ἀφτὰ τὰ βιβλία, ποὺ βλέπεις, ὅλα ἐκείνη τἄχει γραμένα. . .

Ἡ Ἀννέτα (**μὲ κάπιαν ἀξαφνιά**). Μπά ; ! . . .

Ὁ Πέτρος. Βέβαια. Νά, ἀφτὸ (**δείχτοντας ἐκεῖνο ποὺ κρατοῦσε**) εἶνε ὅλο ποιήματα.

Ἡ Ἀννέτα (**πέρνοντας ἕνα βιβλίο**). Ἀφτὰ εἶνε τ᾿ Ἀρμένικα γράματα ;

Ὁ Πέτρος. Ὄχι ! Ἀφτὰ εἶνε Ρούσικα.

Ἡ Ἀννέτα. Ρούσικα ; ! . . .

Ὁ Πέτρος. Ρούσικα. . . Μὰ δὲν τὸ ξέρεις, πές. Κι᾿ ἡ ἴδια, Ρούσα εἶνε. . .

Ἡ Ἀννέτα. Μπά ; ! Ἄμ γιατί τὴ λέμε τὸ λοιπὸν Ἀρμένισα ; . . .

Ἡ Σμαράγδα (**σύχρονα**). Ρούσα εἶνε ; Καλὰ τὸ κατάλαβε ὁ Βάσος ! . . . (ὁ **Πέτρος τὴ μισοκοίταξε**).

Ὁ Πέτρος. Εἶνε Πολωνοροῦσα, καὶ γενήθηκε στὴν Πετρόπολη. Εἶνε ἀδερφὴ τοῦ Στανίσλαου Τζαγκόφσκη, τοῦ περίφημου μηδενιστῆ, ἂν ξέρεις ἀπ᾿ ἀφτά. . . Ἡ Σόνια Τζαγκόφσκη ! . . .

Ἡ Ἀννέτα. Τί λές, καλέ ; ! . . .

Ὁ Πέτρος. Μάλιστα. Ἡ Σόνια Τζαγκόφσκη, ποὺ εἶνε κεραβνὸς σὲ τέτια ζητήματα. Ἀφτὰ ἐδῶ τὰ βιβλία,

πού βλέπεις, ἔχουνε χαλάσει τὸν κόσμο· (*σὰ νὰν τὄλεγε μονάχος του*). Τί κρίμα νὰ μὴν ξέρω τὴ γλῶσσα...

Ἡ Ἀννέτα. Ἀφτὰ εἶνε σπουδαία, πού μᾶς λές.

Ὁ Πέτρος. Καὶ πού νὰν τὰ μάθεις ὅλα της καὶ τοῦ κ. Ἀντζανιάν. Θέλεις νὰ σοῦ πῶ μερικά;...

Ἡ Ἀννέτα. Καημένε Πέτρο...

Ὁ Πέτρος (*μὲ χαμόγελο*). Ἡ κ. Σόνια, πού λές, μὲ τὸν ἀδερφό της στὴν Πετρόπολη εἴταν μπασμένοι στὴν «κοινότητα», ὅπως τὴ λένε· σὰ νὰ ποῦμε σἕνα σύλογο ἀναρχικό. Ἐδῶ κι' ἐνιὰ δέκα χρόνια τοὺς ἀνακάλυψαν καὶ μόλις κατόρθοσαν νὰ γλυτόσουνε στὴ Γαλία κι' οἱ δυό τους. Ὕστερα κατέβηκαν στὴν Ἐλβετία κι' ἐκεῖ σπούδασε ἡ κ. Σόνια καὶ τὴ γιατρική...

Ἡ Ἀννέτα. Ἀφτὸ τὸ ξέρω. Μοῦ τὄχει πομένο ἡ Σμαράγδα ἀπὸ τότες...

Ὁ Πέτρος. Τότες ἔβγαλε καὶ τὸ πρῶτο της βιβλίο· ἀφτὸ ἐδῶ (*δείχτει ἕνα*). Λέγεται: «Ἡ Φυσιολογία τῆς Ρουσίας». Ἐκεῖ ἐγνώρισε καὶ τὸν κ. Ἀντζανιάν...

Ἡ Ἀννέτα. Τὸν ἄντρα της;...

Ὁ Πέτρος. Ναί. Κι' ἀφτὸς εἴτανε πρόσφυγας ἐκεῖ. Ἀφτὸς πάλε ἄλλο εἶδος. Ἕνα ὄνειρο ἔχει, νὰ ἰδεῖ τὴν Ἀρμενία νὰ λεφτερωθεῖ ἀπὸ τὸν Τοῦρκο κι' ἀπὸ τὸ Ροῦσο. Εἴτανε στὴν Πόλη ἐπαναστάτης καὶ τονὲ πιάσανε. Μὴ ρωτᾶς, πὼς ἐγλύτοσε· ὅλα τὰ μέσα τὰ μεταχειρίστηκε. Ἐκεῖ στὴν Τουρκιά, ἅμα ἔχεις παράδες, οὗλα τὰ κατορθόνεις. Δωροδόκησε τοὺς φύλακες καὶ κατόρθοσε νὰ δραπετέψει στὴ Ρουσία. Ἀπὸ κεῖ τὸν ἐξόρισαν καὶ κατέβηκε τότες στὴν Ἐλβετία, ὅπου γνωρίστηκε μὲ τὴν κ. Σόνια. Τόρα ἐδῶ διέφτυνε ἕνα κομητάτο Ἀρμένικο. Γράφει καὶ μιὰ φημερίδα. Τὴν τυπόνει σὲ τσιγαρόχαρτο· τὴ βάνει μέσα σὲ φακέλλους καὶ τὴ μπάζει στὴν Τουρκιά, τάχα, πὼς εἶνε γράμα. Ἂς εἶνε· ἀφτὰ μπορεῖ

νὰ στὰ πῶ ἄλλοτες. Στὴν Ἑλβετία λοιπόν, ποὺ λές, γνωρίστηκαν μὲ τὴν κ. Σόνια, κι' ἀγαπήθηκαν. Ἀγαπήθηκαν μέχρι τρέλας. Πρέπει νἀκούσεις τοὺς ἴδιους νὰ στὰ λένε: «Ἀνακάλυψα, μοὔλεγε ἡ κ. Σόνια, στὴν ψυχὴ τοῦ Ἀντζανιὰν τὴν ἁρμονία τῆς ψυχῆς μου...» καὶ παρθήκανε...

Ἡ Ἀννέτα (**ποὺ προσέχει πολύ**). Ἔτσι λοιπὸ παρθήκανε;

Ὁ Πέτρος. Παρθήκανε, ποὺ λές. Μά, πὼς παρθήκανε;...

Ἡ Ἀννέτα. Πὼς παρθήκανε;

Ὁ Πέτρος. Χωρὶς στεφάνια καὶ χωρὶς παπάδες...

Ἡ Ἀννένα (**ξαφνιαζούμενη**). Σώπα, καλέ!...

Ἡ Σμαράγδα (**σύχρονα**). Ἡ ἀθεΐα τους!...

Ὁ Πέτρος. Ναί, ναί!... «Τί θὰ πεῖ μιὰ εὐχὴ τοῦ παπᾶ, λέει ἡ κ. Σόνια. Μπορεῖ ἀφτὴ νὰ μοῦ ἀλλάξει τὴν καρδιά μου ἐμένα; Ἅμα νιόσαμε, λέει, πὼς ἡ ἐπιθυμία νὰ ἑνοθοῦμε μὲ τὸν Ἀντζανιάν, κορυφόθηκε μέσα μας, ἑνοθήκαμε. Ἑνόσαμε καὶ τὶς σκέψες μας καὶ τὴν ἐργασία μας. Ἰδανικὸ εἶχε κι' ἐκεῖνος, ἰδανικὸ εἶχα κι' ἐγώ.» Μά, καημένη Ἀννέτα, ἀφτὰ πρέπει νὰν τἀκούσεις ἀπὸ τοὺς ἴδιους νὰν τὰ λένε. Σὲ πιάνει συγκίνηση. (**σὰ νὰ ἀφαιριέται**) Μιὰ μέρα ρωτοῦσα τὴν κ. Σόνια, πὼς τεριάζει τἀτέριαστο, στὸ ἰδανικό τους· νὰ ἰδεῖς τί μοὖπε: «Ἀφτὸ ποῦ νομίζεις ἐσὺ ἀτέριαστο, μοῦ λέει, οὔτε ὑπάρχει ἁρμονικότερο. Ἐγὼ δὲν ἔχω πατρίδα. Ἡ οἰκογένεια μου εἶνε ἀπὸ τὴ Βίλνα μὰ γὼ γενήθηκα στὴν Πετρόπολη. Ὅποιος Ροῦσος δὲν εἶταν ἐπαναστάτης σταληθινά του, μὲ περιφρονοῦσε καὶ μἔσπρωχνε. Πολωνέζα, σοῦ λέει. Ὁ ἀδερφός μου εἶταν βουτημένος στὴν κοινότητα... ἀκόμα καὶ στὸ φόνο τοῦ Τζάρου τότες εἶχε τὸ χέρι του. (**Ἡ Ἀννέτα καὶ ἡ Σμαράγδα δείχνουν τὸν ξιπασμό τους**

μὲ μορφασμούς). Χώθηκα κ' ἐγὼ κεῖ μέσα, κι' ἐγνώρισα τὴν ἀλήθεια. Ἡ πατρίδα μου εἶνε ἡ λεφτεριά, ἡ ἐπανάσταση. Γιὰ τὸν Ἀντζανιὰν τόρα; Ἀφτὸς γεννήθηκε στὴ Βάνη· ἐκεῖ ἀνατράφηκε, στοὺς συγκενεῖς μέσα καὶ στοὺς συμπολίτες του. Μαζί τους φυλάγονταν ἀπὸ τῶν Κούρδων τὸ κυνῆγι καὶ τὸ χαντζάρι. Σὲ κάθε διωγμό τους ὅλοι τους μιὰ μάζα ἐγίνονταν· κι' ἀφτὰ δὲ μπορεῖ ἀφτὸς νὰν τὰ ξεχάσει πιά. Ἀρμένης γενήθηκε κι' Ἀρμένης εἶνε κι' Ἀρμένης θὰ πεθάνει. Οὔτε ὑπάρχει πλέον ἄχραντο γι' ἀφτὸν ἰδανικὸ ἀπὸ τὴν Ἀρμενία κι' οὔτε πρέπει νὰ ὑπάρχει. Σ' ἀφτὴν εἶνε ἀφιερομένος, γιατὶ ἀφτὴ εἶνε ἡ πατρίδα του ἀφτουνοῦ. Κι' ἐγώ, μοὔλεγε ἡ κ. Σόνια, ποὺ τὴ λεφτεριὰ καὶ τὴν ἐπανάσταση ἔχω πατρίδα, πῶς νὰ μὴ βοηθήσω, ὅσο μπορῶ, τὸ ἰδανικὸ τ' ἀντρός μου, ἀφοῦ ἡ Ἀρμενία τὴν ἐπανάσταση θὰδράξει, γιὰ νὰ λεφτεροθεῖ μιὰ μέρα; Ἔπειτα γιὰ νὰ νιόσει κι' ἡ Ἀρμενία, τὴν ἀληθινή, τὴ μεγάλη σκλαβιὰ καὶ νὰ ἐπαναστατήσει κι' ἀφτὴ ἐναντίο της, δὲν πρέπει νὰ πετάξει πρῶτα τὴ σκλαβιὰ τοῦ Τούρκου; . . .» Τέτια μοὔλεγε . . .

Ἡ Ἀννέτα (**κοιτάζοντάς τον μὲ κάπια κατάπληξη**). Φαντάσου . . .

Ὁ Πέτρος (**δείχτοντας ἕνα ἄλλο βιβλίο**). Ἀφτὸ ἐδώ, λέγεται: « Ἡ ἐκλησιὰ τοῦ Γιανοῦ ». Δὲν ξέρεις τί θὰ πεῖ, ἔ;!

Ἡ Ἀννέτα (**μὲ προσοχή**). Ὄχι. . .

Ὁ Πέτρος. Ἡ ἐκλησιὰ τοῦ Γιανοῦ εἶταν στὴν ἀρχαία τὴ Ρώμη κι' εἶταν πάντα ἀνοιχτή, ὅσο ἡ Ρώμη πολεμοῦσε. Γιὰ νὰ διεῖς πόσο πολεμοῦσε ἡ Ρώμη, φαντάσου, πὼς σένα διάστημα ἀπὸ πεντακόσια χρόνια, τρεῖς φορὲς μονάχα ἔκλεισε ἀφτὴ ἡ ἐκλησιά!

Ἡ Ἀννέτα. Τί λές, καλέ; . . .

Ὁ Πέτρος. Ἐδῶ λοιπὸ σάφτὸ τὸ βιβλίο, τί νομίζεις

λέει; Γιὰ τὸ παντοτινὸ ἀφτὸ ἄνοιγμα τῆς ἐκλησιᾶς τοῦ Γιανοῦ, γιὰ τὸν αἰώνιο πόλεμο τῶν ἰδεῶν· γιὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ ἀτόμου ἐναντίο τοῦ καταναγκασμοῦ, ποὺ τὸ πιέζει, γιὰ τὶς καθεμερνὲς ἀφτὲς νίκες καὶ καταστροφές. Σ' ἀφτὸ τὸ βιβλίο, μοῦπε, ἀφιερόνει καὶ μερικὲς σελίδες γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ πολλὲς γιὰ τὴν Ἀρμενία καὶ προμαντέβει, πὼς πολὺ γλήγορα θὰ κοκινίσει τὸ χῶμα της ἀπ' ἄκρη σάκρη κι' ἑκατοντάδες χιλιάδες θύματα θὰ πέσουν θυμίαμα νὰ λιβανίσουν τὸ θεὸ ἀφτὸ τὸ Γιανό.

Ἡ Ἀννέτα. Μ' ἀφτὴ καταντaίνει τρομερὴ γυναίκα...

Ἡ Σμαράγδα. Καλέ, ἀφτὴ ἡ ξανθοῦλα ἡ τόση δά;!..

Ὁ Πέτρος. Ναί, ἀφτή! .. Ἂς εἶνε, σᾶς τὰ εἶπα ἀφτά, γιατὶ τὄφερε ἡ κουβέντα... Σᾶς ἔλεγα λοιπό, ποὺ ἑνόθηκαν ἀστεφάνοτοι· κι' ἀνίσως κάμουν καὶ παιδιά, δὲ θὰν τὰ βαφτίσουν. (*Ἡ Σμαράγδα ξυνίζει τὸ πρόσωπό της. Ἡ Ἀννέτα εἶνε βυθισμένη σὲ σκέψες*). Τέτιοι εἶνε ἀφτοί, ποὺ λές, οἱ Ἀρμένιδες. ; .

Ἡ Σμαράγδα. Ὅλα καλά· μὰ νὰ εἶνε ἄθεοι! ..

Ὁ Πέτρος. Στὴν ψυχὴ ἀφτωνῶν, Σμαράγδα, κι' ἀφτὸ ἀκόμα στέκεται· (*στὴν Ἀννέτα*). Τί σκέφτεσαι, Ἀννέτα; ...

Ἡ Ἀννέτα (*μὲ μικρὴ χερονομία*). Τὶ ρωτᾶς... (*σὲ λίγο*). Ἀφτοὶ εἶνε ἄλλοι ἀθρῶποι· ἄλλοι ἀπὸ μᾶς... (*γυρίζοντας στὸν Πέτρο*). Καὶ γιατί φέβγουνε ἔτσι ἄξαφνα;

Ὁ Πέτρος. Ἆ! Τοὺς κάμανε κι' ἀπὸ δῶ ἐξορία..

Ἡ Σμαράγδα (*μ' ἀνακούφιση τάχα*). Ἔτσι ντέ!..

Ἡ Ἀννέτα. Σώπα;! Ἄμ γιατί; ...

Ὁ Πέτρος. Καλὰ καλὰ δὲν ξέρω... Τοῦτο μόνο ξέρω, πὼς ἡ Τούρκικη πρεσβεία ἔκαμε διαμαρτύρηση στὴν κυβέρνηση γι' ἀφτοὺς κι' ἡ κυβέρνηση τοὺς ἔδωκε προθεσμία πέντε μέρες νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα...

Ἡ Ἀννέτα (*μὲ ἀπορία*). Ἄμ πῶς ἀφτό; ! . .

Ὁ Πέτρος. Δὲν ξέρω, τὶ νὰ σοῦ πῶ. . . Ἀφτοὶ οἱ κακόμοιροι λυποῦνται, ποὺ φέϐγουν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, δὲν ξέρεις πώς. Ἐδῶ εἶταν κοντὰ στὶς ἐνεργειές τους. . .

Ἡ Ἀννέτα. Καί, ποὺ θὰ πᾶνε τόρα; ! . . .

Ὁ Πέτρος. Στὴ Λόντρα. . . Ἐκεῖ εἶνε ἀσφαλισμένοι, ἀπὸ διαμαρτυρῆσες κι' ἐξορίες. . .

Ἡ Ἀννέτα (*ὕστερα ἀπὸ κάμποσην ὥρα*). Λοιπὸν εἶνε ζωὴ ἀφτή; . . .

Ὁ Πέτρος (*κοιτάζοντάς την παρατηρητικά*). Γιὰ μᾶς τοὺς μικρούς, βέϐαια, δὲν εἶνε ζωή. . .

Ἡ Ἀννέτα. Νὰ λοιπό, τὶ σκεφτόμουνα προτήτερα, ποὺ μὲ ρώτησες. Ἀφτὸ σκεφτόμουνα! Ἀφτοὶ τόρα μὲ τὴν ἀγάπη, ποὺ ἔχουνε, μὲ τὴν ὁμόνοια, ποὺ ζοῦνε μεταξύ τους, τὶ ἐφτυχισμένοι ποὺ θὰ εἶταν νὰ κάθουνταν ἥσυχοι, σὲ μιὰ γωνιά . . . (*ἄξαφνα πιάνει ἕνα βιβλίο ἀπὸ τὸ τραπέζι*). Ἀγκαλά, ποὺ ξέρω τὶ λέω κι' ἐγώ. . . (*γυρίζοντας στὸν Πέτρο*). Κι' ἀφτὸ δικό της εἶνε; . . .

Ὁ Πέτρος (*γέρνοντας ἀπὸ κάπια συλόηση, ποὺ τοὔδοσε ὁ λόγος τῆς Ἀννέτας*). Ναί.

Ἡ Ἀννέτα. Κι' εἶνε, σὰν καὶ τἄλλα;

Ὁ Πέτρος. Ἀφτὸ εἶνε ποιήματα. Τὰ λέει: «ὁ μεγάλος Λεϐιάθαν».

Ἡ Ἀννέτα. Ἀφτὸ πάλε τί θὰ πεῖ; . . .

Ὁ Πέτρος. Λεϐιάθαν, εἶνε ἕνας δράκοντας ἀκαταγώνιστος, ποὺ δὲν ἔχει τὸν ὅμοιο του στὴ γής, ποὺ ὅλα τὰ ὑψηλὰ τὰ βλέπει κι' εἶνε βασιλιὰς ἀπάνου σ' ὅλους τοὺς γυιοὺς τῆς περιφάνιας. . .

Ἡ Ἀννέτα. Δράκοντας; ! . . .

Ὁ Πέτρος. Ναί, συϐολικός. Τί νὰ σοῦ πῶ; Ἀφτὰ τὰ βλέπεις στὸ θαμάσιο βιϐλίο τοῦ Γιὼϐ στὴν Παλαιὰ Γραφή. Ἀπὸ κεῖ ἡ κ. Σόνια ἔχει παρμένο καὶ τὸ μότο,

ποὺ ἔχει ἐδῶ στὸ ξώφυλο (**τῆς δείχνει μὲ τὸ δάχτυλό του στὸ βιβλίο**). Θὰ πεῖ: «Ἔμπροσθεν αὐτοῦ προτρέχει ἀπώλεια».

Ἡ Ἀννέτα (**ξεφυλίζοντας τὸ βιβλίο**). Ἀκοὺς καὶ ποιήματα...

Ὁ Πέτρος. Σἀρέσουν τὰ ποιήματα, Ἀννέτα;

Ἡ Ἀννέτα. Ποὺ καταλαβαίνω ἐγώ...

Ὁ Πέτρος (**ξεδιπλόνοντας τὸ χαρτί, ποὺ κρατοῦσε στὴν ἀρχή**). Ἐδῶ μετάφρασα τὸ πρελοῦντι, νὰ πῶ, τοῦ «μεγάλου Λεβιάθαν». Ἡ κ. Σόνια μοῦ τὸ μετάφρασε Γαλικὰ κι' ἐγὼ τῆς τὄκαμα σὲ Ρωμέϊκους στίχους. Θέλεις νὰν τἀκούσεις;

Ἡ Ἀννέτα (**κοιτάζοντάς τον δειλά**). Γιὰ νὰ ἰδοῦμε κι' ἐμεῖς...

Ὁ Πέτρος (**διαβάζοντάς το**). «Στέκουμαι ἐμπρός του...» κατάλαβες; τὸ λέει ἡ ἴδια ἀφτό. «Ἡ δύναμή του» τοῦ Λεβιάθαν δηλαδή, «γένεται δική μου! Κι' ἂ δὲν τὴ νιόθεις, Ἄντρα μου» ὄχι βέβαια τὸν κ. Ἀντζανιάν... τὸ Λεβιάθαν, κατάλαβες; (**Ἡ Ἀννέτα τὸν κοιτάζει καὶ κουνάει σιγὰ τὸ κεφάλι της**). Ἄς τὸ ποῦμε λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀρχή:

Στέκουμαι ἐμπρός του. Ἡ δύναμή του γένεται δική μου!
Κι' ἂ δὲν τὴ νιόθεις, Ἄντρα μου, θὰν τὴ δείξει ἡ ψυχή μου.
Τρέμε, τύρανε... Ὁ Δοῦλος σου ξυπνάει καὶ χλιμιντράρει
καὶ σπάζει μἔνα δάγκαμα τὸ σάπιο χαλινάρι.
Τύρανε, ἰδές μας. Δράκοντας φτερνίζει φώς· κοντά του
ἀνοιγοκλεῖ ἡ Δρακόντισα τὴν πόρτα τοῦ Θανάτου!...

Βλέπεις, μὲ τί πεποίθηση, μιλεῖ;...

Ἡ Ἀννέτα. Ἐγὼ εἶμαι ἀγράματη!... (**Ὁ Πέτρος τὴν κοιτάζει μὲ στοργή**). Δὲ μπορῶ νὰν τὰ καταλάβω καλὰ ἀφτὰ ὅλα...

Ὁ Πέτρος (**κοιτάζοντάς τη κατάματα**). Ἀρκετὰ

ὅμως, ποὺ νὰν τὰ αἰστανθεῖς. . . (*Ἡ Ἀννέτα χαμηλόνει τὸ κεφάλι της*). Δὲν τὸ βρῆκα, Ἀννέτα ; . . . (*σ'ὅλη ἀφτὴ τὴ διάρκεια καὶ κατόπι ἡ Σμαράγδα κοίταζε ποὺ καὶ ποὺ τὴν Ἀννέτα μὲ ματιά, σὰ νὰ περηφανέβονταν γιὰ τὸν ἀδερφό της ! . . .*)

Ἡ Ἀννέτα. Ἀκόμα δὲν κατάλαβα, τί θέλει νὰ πεῖ μάφτὸ τὸ δράκοντα . . .

Ὁ Πέτρος. Ἀφτά, Ἀννέτα, εἶνε φιλοσοφικὰ κάπως. Κι' ἐγώ, ἃ δὲν εἶχα διαβασμένα μερικὰ πράματα, δὲ θὰ μποροῦσα νὰ τὰ νιόσω καλά. . . (*παρασέρνεται πάλε, σὰ νὰ ἀφαιριέται*). Λεβιάθαν, ἔχει γραμμένο κι' ἕνας μεγάλος ἐμπειρικὸς φιλόσοφος Ἐγκλέζος, ὁ Hobbes. Λεβιάθαν ἐκεῖ, συβολίζει τὴν πολιτεία, ὅλο τὸ πλῆθος, ποὺ καταντaίνει πρόσωπο πιά, μὲ τὴν τεράστια του τὴν πραγματικὴ δύναμη, ποὺ κάθε τί, ποὺ θὰνακατεφτεῖ μαζί του ὁπωσδήποτις, θὰν τὸ καταφάει . . . (*σὰ νὰ συνέρχεται*) Ἂς εἶνε τόρα, ἀφτὰ εἶνε φιλοσοφικὲς θεωρίες . . . (*σηκόνεται κι' ἔρχεται κοντὰ στὴν Ἀννέτα. Ἡ Ἀννέτα κρατοῦσε τὸ «μεγάλο Λεβιάταν» ἀνοιχτὸ στὴν ποδιά της, σὰ νὰν τὸν εἶχε λησμονημένο. Ὁ Πέτρος βλέποντάς τον*) Ἄ . . . Ἀφτὸ τὸ σονέτο, ποὺ ἔχω σημαδέψει, τεἶνε ; (*πέρνει τὸ βιβλίο καὶ τὸ παρατηρεῖ*). Ἄ, τὸ σονέτο της στὴν Πλάτερ. (*γυρίζοντας στὴν Ἀννέτα*) Ξέρεις, ἀφτὴ ἡ Ἐμιλὴ Πλάτερ, εἶταν πατριώτισα τῆς κ. Σόνιας καὶ στὴν Πολωνικὴ ἐπανάσταση, διοικοῦσε ἕνα λόχο ἀπὸ φοιτητές . . .

Ἡ Ἀννέτα. Ἡ ἴδια ; ! . . .

Ὁ Πέτρος. Ἡ ἴδια ! . . . (*Τῆς ξαναβάνει τὸ βιβλίο στὴν ποδιά της καὶ συργιανάει*). Σᾶς γνώρισα λοιπὸν ἀρκετὰ τὴν κ. Σόνια.

Ἡ Ἀννέτα. Ποὺ νὰ φαντάζεται κανεὶς τέτια πράματα . . .

Ἡ Σμαράγδα (*ἔτσι γιὰ νὰ πεῖ κάτι*). Μὴν περιμένεις προκοπὴ ἀπὸ ἄθεο, Ἀννέτα . . . (*Ἡ Ἀννέτα τὴν κοιτάζει καὶ δὲ μιλεῖ*).

Ὁ Πέτρος. Νὰ σοῦ πῶ, Σμαράγδα, σ' ἀθρώπους ἐπαναστάτες, ὅπως ἀφτοί, τὸ πράμα δὲν εἶνε πολὺ ἀφύσικο καί. . . σπουδαῖο. Βέβαια γιὰ σένα, γιὰ τὴ μητέρα, καὶ γιὰ μένα ἀκόμα (*κοιτάζει τὴν Ἀννέτα*) ἡ πίστη στὸ Θεό, εἶνε ἀπαραίτητο πράμα . . .

Ἡ Ἀννέτα (*μελαχολική*). Ἡ πίστη στὸ Θεό ! . . .

Ὁ Πέτρος (*κοιτάζοντάς την ἀκόμα*). Βέβαια . . . Ἐμεῖς εἴμαστε κοινοὶ ἀθρῶποι καὶ πρέπει νἄχουμε ἕνα στήριγμα στὴ ζωή μας... Ἀλοίμονον, Ἀννέτα, σ' ἕνα τέτιον ἄθρωπο, ἂν τὸν πάρει ὁ κατήφορος . . . (*θέλοντας τάχα νὰ πειράξει τὴ Σμαράγδα*). Τὴ Σμαράγδα, μόνο ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ τὴ συγκρατεῖ. . . (*χαμογελάει, ποὺ τὴ βλέπει*).

Ἡ Ἀννέτα. Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ! . . . (*προχωρεῖ στὸ παράθυρο καὶ στέκεται ἐκεῖ συλλογισμένη*).

Ἡ Σμαράγδα (*σύχρονα*). Ἡ Σμαράγδα δὲν εἶνε κουτὴ νὰ μὴν πιστέβει τὸ Θεό ! . . .

Ὁ Πέτρος (*ἐρχούμενος κι' ἀφτὸς στὸ παράθυρο δίπλα στὴν Ἀννέτα· σιγὰ κάπως, ὄχι ὅμως καὶ χωρὶς νἀκούγεται ἀπὸ τὴ Σμαράγδα*). Γιατὶ εἶσαι μελαχολική ; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Δὲν εἶμαι μελαχολική . . .

Ὁ Πέτρος. Ἔ, δά, φαίνεσαι, πολὺ μάλιστα. (*σὲ λίγο*). Κι' ἐσύ, Ἀννέτα, δὲν εἶσαι μικρότερη ἀπὸ τὴν κ. Σόνια. (*Ἡ Ἀννέτα ξαφνιάζεται*). Μὴ σοῦ περάσει ἡ ἰδέα . . .

Ἡ Ἀννέτα (*κοιτάζοντάς τον παράδοξα*). Κοροϊδέβεις ;

Ὁ Πέτρος. Ἐγώ ; ! Σοῦ λέω λοιπό, πὼς κι' ἐσὺ εἶσαι μάρτυρας μιᾶς ἰδέας. Γιὰ δόσε μου τὸ χέρι σου. (*Ἡ*

9

***Αννέτα τὸ δίνει, χωρίς, κοντά, νὰν τὸ νιόσει*) Νά, ἀφτὸ τὸ χέρι, Ἀννέτα, εἶνε μελανιασμένο ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ ράψιμο, ἐνῶ μποροῦσε καὶ νὰ μὴν εἶταν. Σὲ σέβουμαι, Ἀννέτα, γι' ἀφτὸ τὸ χέρι σου τὸ μελανιασμένο . . .

Ἡ Ἀννέτα (*τραβιῶντας τὸ χέρι της καὶ μὲ συστολή*). Ἄφισέ τα, σὲ παρακαλῶ ἀφτά . . .

Ὁ Πέτρος. Καλά· τἀφίνω ἀφοῦ σὲ πειράζω . . . (*κοιτάζει λίγο στὸ δρόμο. Ξάφνου γυρίζοντας*). Μοῦ λὲς κατιτίς ; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Τί ; . . .

Ὁ Πέτρος. Μὰ δὲ θὰ μὲ παραξηγήσεις ;

Ἡ Ἀννέτα. Γιατὶ νὰ σὲ παραξηγήσω ;

Ὁ Πέτρος. Ξέρω κι' ἐγώ . . .

Ἡ Ἀννέτα. Δὲ θὰ σὲ παραξηγήσω.

Ὁ Πέτρος. Σ' ἀρέσει ἡ ἥσυχη ζωή ;

Ἡ Ἀννέτα (*κοιτάζοντάς τον ἥρεμα*). Μἀρέσει ἡ ἡσυχία . . .

Ὁ Πέτρος. Ἡ ἡσυχία εἶνε ὡραῖο πράμα· καὶ μένα μἀρέσει, δὲν ξέρεις πώς. Ὁ ὀργανισμός μου δὲν εἶνε πλασμένος γιὰ τὴν ἀντάρα, ὅσο κι' ἂ μὲ τραβάει ἡ θεωρία. (*κοιτάζοντάς τη γλυκά*). Τὄνιοσα καὶ προλίγου . . .

Ἡ Ἀννέτα. (*μὲ μικρὴ ἀξαφνιά*). Μπά ; ! . . .

Ὁ Πέτρος. Ἀπάνου στὴν κουβέντα, ποὺ κάναμε. Ναί, ἔχεις δίκιο . . . Ἐγὼ ἂν εἴμουν, σὰν τὸν Ἀντζανιὰν κι' εἶχα μιὰ Σόνια στὸ πλεβρό μου, θἄστενα τὸ κλουβάκι μας σὲ μιὰν ἀγκωνίτσα παράμερη. (*σιγότερα*). Δὲ μὲ παραξήγησες, ἔ ; . . .

Ἡ Ἀννέτα (*μὲ κατεβασμένο πρόσωπο*). Γιατί ; . . . (*ἔρχεται καὶ κάθεται στὴ θέση της. Ὁ Πέτρος ξακολουθεῖ νὰ κοιτάζει ἀπὸ τὸ παράθυρο στὸ δρόμο*).

Ἡ Σμαράγδα (*σιγὰ στὴν Ἀννέτα*). Εἶδες, τί γνωστικά, ποὺ τἆπε ὁ ἀδερφός μου ;

Ἡ Ἀννέτα. Ὁ ἀδερφός σου πάντα μιλάει γνωστικά...
Ἡ Σμαράγδα. Δόξος ὁ Θεός! (**δυνατά**). Πέτρο...
Ὁ Πέτρος (**προχωρῶντας ἀπὸ τὸ παράθυρο**). Τί θέλεις, Σμαράγδα;
Ἡ Σμαράγδα. Ἀλήθεια τἄπες ἀφτά; . . .
Ὁ Πέτρος. Ἀλλά; . . .
Ἡ Σμαράγδα. Ἔτσι σὲ ρώτησα.
Ὁ Πέτρος. Ἡ ἐφτυχία, Σμαράγδα, γιὰ μᾶς, εἶνε σἕνα σπιτάκι μὲ μιὰ γυναικούλα. Σ' ἕνα φτωχικὸ τραπέζι στρωμένο μὲ τὴν ἀγάπη, ποὺ προσφέρνει τὸ φαΐ ὁ ἵδροτας τῆς τιμῆς . . . (**ξαναμπαίνει στὴν κάμερα. Ἡ Ἀννέτα ταράζεται καὶ κοκινίζει**).
Ἡ Σμαράγδα (**κάνοντας τὸ σταβρό της**). Θάμα... (**ἡ Ἀννέτα τὴν κοιτάζει καὶ δὲ μιλεῖ**). Ἂν τὸ πῶ τῆς μητέρας, λειτουργία θὰ κάνει...
Ἡ Ἀννέτα. Νὰν τὸ πεῖς...
Ἡ Σμαράγδα. Καὶ θὰ κάτσω; (**μπαίνει ὁ Πέτρος φορῶντας τὸ καπέλο του**). Φέβγεις;
Ὁ Πέτρος. Μὲ περιμένουν ἀπάνου (**ἔρχεται στὸ τραπέζι καὶ πέρνει τὴ μετάφρασή του**). Θὰν τοὺς γράψω τὴ μετάφραση, σἕνα χρυσοδεμένο βιβλίο, ποὺ κρατάει γιὰ τὸν ἐαφτό της ἡ κ. Σόνια, ἀποκάτου ἀπὸ τὸ δικό της ποίημα. Ὢ ρεβουάρ...
Ἡ Ἀννέτα. Χαῖρε! . . .
Ὁ Πέτρος (**προχωρῶντας ὡς τὴν πόρτα καὶ ξαναγυρίζοντας**). Νὰ σᾶς πῶ ἕνα πράμα, θὰ μοῦ τὸ συχωρέστε; . . .
Ἡ Σμαράγδα. Τί πράμα;
Ὁ Πέτρος. Πολιώρα, ποὺ ἔμπαινα, ἄκουσα τὶς κουβέντες σας ἐκεῖνες γιὰ μένα... Χωρὶς νὰν τὸ θέλω, τὶς ἄκουσα . . . (**προχωρῶντας πάλε στὴν πόρτα· στὴν Ἀννέτα**). Τοὺς δικούς σου λόγους, Ἀννέτα, ποτές μου δὲ θὰν

τοὺς ξεχάσω . . . Σήμειοσέ το καλά, 'Αννέτα· ἀπὸ καιρό, εἶσαι ὁ πρῶτος ἄθρωπος, τοῦ σπιτιοῦ μας ἂς πῶ, ποὺ ἄκουσα ἀπὸ τὸ στόμα του τέτια λόγια γιὰ μένα . . . (***κοντὰ στὴν πόρτα μισοστεκούμενος καὶ μὲ μικρὴ κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ του***). Σὲ νέα ζωὴ θὰ μὲ μπάσεις . . . (***φέβγει***).

'Η Σμαράγδα. Δὲν κατάλαβα τεῖπε. . .

'Η 'Αννέτα (***ὕστερα ἀπὸ κάμποσο βυθισμό***). Σμαράγδα. . .

'Η Σμαράγδα (***ξαφνιαζούμενη κάπως***). Τ' εἶνε, 'Αννέτα ; . . .

'Η 'Αννέτα. Εἶμαι πολύ, μὰ πολὺ δυστυχισμένη. . .

'Η Σμαράγδα (***μάνησυχία***). Τί ἔχεις ;

'Η 'Αννέτα. Ἂς μποροῦσα νὰν τὸ πῶ, τὶ ἔχω· θὰ ξεθύμαινα κιόλας. . . Ἔκλαψα τόσες φορές. . .

'Η Σμαράγδα. Σώπα, καημένη. . .

'Η 'Αννέτα (***βουρκομένα***). Τὶ μώφελεῖ πιὰ καὶ τὸ κλάψιμο. . .

'Η Σμαράγδα. Μὰ τί ; . . .

'Η 'Αννέτα. Νὰ μὲ περιφρονεῖς, Σμαράγδα. . . Δὲν ἀξίζει νὰ μὲ προσέχει πιὰ ἄθρωπος. . . Ἄχ ! . . . ἂς μποροῦσα νὰ στὄλεγα. . .

'Η Σμαράγδα (***τὴν πλησιάζει***). Πές μου, 'Αννέτα... Ἔτσι μὲ τρομάζεις . . . (***τῆς πιάνει τὸ χέρι***).

'Η 'Αννέτα. Ἄσε με Σμαράγδα· μὴ μὲ ρωτᾶς. Γιὰ νὰ μὴ στὸ λέω, θὰ πεῖ, πὼς δὲ μπορῶ νὰ στὸ πῶ. . . Νὰ μὲ λυπᾶσαι μονάχα . . . πολὺ νὰ μὲ λυπᾶσαι . . . (***δακρίζει***).

'Η Σμαράγδα. Μὰ τ' εἶν' ἀφτὰ τἄξαφνα ; . . .

'Η 'Αννέτα. Δὲν εἶν' ἄξαφνα. Εἶνε μέρες τόρα. Εἶνε ἀπὸ τότες, ποὺ ἔκαμες νὰ μὲ ἰδεῖς μιὰ βδομάδα. . . Σὲ ντρέπομουν τότες καὶ κρύβομουν . . . (***βάνοντας τὸ μαν-***

τύλι της στὰ μάτια της). Φαντάσου ἂν ἔβλεπε ἡ μητέρα μου . . . θὰ πέθαινα. . .

Ἡ Σμαράγδα. Δὲν καταλαβαίνω στἀλήθεια τίποτις. . . Δὲ ντρέπεσαι νὰ κάνεις ἔτσι ; Τί θὰ ποῦν ἀφτά;... (*κάνοντας μορφασμὸ*) Ὤ, καημένη ! . . .

Ἡ Ἀννέτα. Θὰ ποῦν πολλά, Σμαράγδα. . . Κι' ἀφτὰ ὅλα, ποὺ μᾶς εἶπε ὁ Πέτρος, μοῦ τὴν ἔδειξαν πιὸ πολὺ τὴν κακομοιριά μου. . .

Ἡ Σμαράγδα (*μὲ κάποια φαιδρότητα*). Βάνω στοίχημα, πὼς τἀνακάλυψα. . .

Ἡ Ἀννέτα (*μὲ τρόμο*). Τί ; . . . Γιὰ πές μου, τί ἀνακάλυψες ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἂν εἶνε ἀλήθεια, θὰ μοῦ τὸ πεῖς ; . . .

Ἡ Ἀννέτα (*τὸ ἴδιο*). Πές μου, νὰ ζεῖς. . . Πές μου το, καημένη. . .

Ἡ Σμαράγδα (*μὲ χαμόγελο*). Συμπαθεῖς τὸν ἀδερφό μου· δὲν εἶν' ἀφτό ; . . . (*μὲ φαιδρότητα*). Γι' ἀφτὸ πάντα, ὅλο καλὸ ἔλεγες γι'ἀφτόν. Νὰ μὴν τὸ καταλάβω τόσον καιρό. . . Τόρα θυμᾶμαι. . .

Ἡ Ἀννέτα (*μὲ πολλὴ μελαχολία*). Καημένη. . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἀφτὸ δὲν εἶνε ; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Δὲν εἶν' ἀφτό. . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἀφτὸ εἶνε καὶ ντρέπεσαι νὰ μοῦ τὸ πεῖς. . .

Ἡ Ἀννέτα. Δὲ θὰ στὸ πῶ ποτές, Σμαράγδα. Κι' ἀφοῦ λὲς ἔτσι, ἄκουσε λοιπό. . . Τὸ κακὸ δὲ θὰ εἶταν, ἂ συμπαθοῦσα ἐγὼ τὸν ἀδερφό σου. . . Τὸ κακὸ εἶνε, ποὺ ἐκεῖνος μὲ συμπαθεῖ. . . Ναί, Σμαράγδα, ἀφτὸ εἶνε τὸ κακό. . .

Ἡ Σμαράγδα. Σὲ συμπαθεῖ ὁ ἀδερφός μου ; καὶ δὲν τὸ θέλεις ἐσύ ; Ὁ ἀδερφός μου, σοῦ λέω, ἅμα πιάσει δουλειά, οὔτε θὰ ὑπάρχει καλίτερος γαμπρός. . .

Ἡ Ἀννέτα. Σμαράγδα... Ἀφτὸ τὸ ξέρω... Ὁ ἀδερφός σου δὲν εἶνε γιὰ μιὰ παλιογυναίκα, σὰν κι' ἐμένα· τὸ ξέρω ἀφτό...

Ἡ Σμαράγδα (*ἀναγελῶντας τη*). Οὔμ... Ἤμ.. ἤμ...

Ἡ Ἀννέτα. Ἐγὼ εἶμαι... μὴ ρωτᾶς τεἶμαι...

Ἡ Σμαράγδα (*μὲ μικρὸ θυμό*). Οὗφ πιά... ἀλήθεια κι' ἀπάλήθεια... Τεἶσαι ;...

Ἡ Ἀννέτα. Τίποτις δὲν εἶμαι... (*σηκόνεται βουρκομένη καὶ τραβάει στὸ παράθυρο*).

Ἡ Σμαράγδα (*μὲ μάλομα*). Μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν καταλαβαίνω, πῶς σκοφτούσαστε μερικές. Οὗλο τὴ στενοχώρια μέσα σας. Ἔ; εἶμαι φτωχιὰ καὶ δουλέφτρα· καὶ πιὰ πρέπει νὰ πεθάνω ;... δὲν τὄχω σκοπό, κυρά μου, οὔτε νὰ πεθάνω, οὔτε νὰ μαραζόσω. Ἄ, μὰ τὸ Σταβρό !... Τὴ χαίρουμαι τὴ ζωὴ ἐγὼ κι' ὅπου μπορῶ νὰ γλεντήσω δὲν τἀφίνω, στὸ λέω... Ἀκοὺς ἐκεῖ, εἶμαι φτωχιά ; Οὗλος ὁ κόσμος δὲ μπορεῖ νἆνε πλούσιοι... (*σηκόνεται καὶ προχωρεῖ κι' ἀφτὴ στὸ παράθυρο. Ἡ Ἀννέτα γυρίζει τότες καὶ ξαπλόνεται στὸν καναπέ*). Μὰ νὰ σοῦ πῶ, πρέπει νὰ σᾶς τὰ χτυπάει κανένας. Εἶμαι... εἶμαι .. Τεἶμαι ; Εἶμαι φτωχιὰ καὶ φαίνουμαι... Ὁρίστε τεἶμαι (*ἀκουμπάει στὸ παράθυρο καὶ προσέχει ὄξω. Ἡ Ἀννέτα στὸν καναπὲ ξακολουθεῖ νἆνε βυθισμένη πολλὴν ὥρα. Σιωπὴ ἀρκετή. Ξάφνου ἡ Σμαράγδα στὸ παράθυρο κουνάει τὸ κεφάλι της, σὰ νὰ χαιρετάει, ὕστερα τραβιέται μέσα κατακόκινη καὶ πιάνει τὰ μάγουλά της μὲ τὰ χέρια της. Ἡ Ἀννέτα τὴ βλέπει καὶ τὴ ρωτάει μὲ τὸ βλέμα της*).

Ἡ Σμαράγδα. Θέ μου...

Ἡ Ἀννέτα. Τί σοῦ συνέβηκε, Σμαράγδα ;...

Ἡ Σμαράγδα. Τί ἔπαθα !...

Ἡ Ἀννέτα. Τί ἔπαθες ;...

Ἡ Σμαράγδα. Παναγία μου. . . Κοίταζα κατὰ τὸ μπακάλικο, ποὺ ἔστριψα ξάφνου τὰ μάτια μου κείθενε, κι' εἶδα ἕνανε ἀποκάτου τὸ φανάρι, ποὺ μὲ κοίταζε κατάματα καὶ μὲ χαιρέτησε στὴ στιγμή. Προτοῦ καταλάβω ποιὸς εἶταν, 'Αννέτα, τὸν ἐχαιρέτησα κι' ἐγώ. . .

Ἡ 'Αννέτα (**μὲ προσοχή**). Ποιὸς εἶταν ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. 'Εκεῖνος, ποὺ περνάει καθεμέρα . . .

Ἡ 'Αννέτα. 'Αλήθεια ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Θέ μου ! . . Τί θὰ βάλει μὲ τὸ νοῦ του νὰν τονὲ χαιρετήσω κι' ἐγώ . . . (**κάθεται μελαχολική**). Τί ἔπαθα, θέ μου . . .

Ἡ 'Αννέτα (**τῆς πιάνει τὸ χέρι**). Στὸ εἶπα, Σμαράγδα, ἐγώ, νὰν τὸ κλεῖς τὸ παρεθύρι . . . 'Απὸ δῶ καὶ πέρα νὰ προσέξεις . . . Ναί, Σμαράγδα μου, ἄκουσε με· πολύ, πολὺ νὰ προσέξεις . . .

Ἡ Σμαράγδα. 'Αννέτα . . .

Ἡ 'Αννέτα. Δὲ φαντάζεσαι, ποὺ φτάνει ἡ κακοήθεια μερικῶνε . . .

Ἡ Σμαράγδα. Μὰ τί τοῦ κάνω ἐγὼ ἀφτουνοῦ, ποὺ δὲ μάφίνει πουθενὰ ἥσυχη ; . . .

Ἡ 'Αννέτα. 'Εκεῖνος τὸ ξέρει, τί τοῦ κάνεις. . .

Ἡ Σμαράγδα. Νὰ μὴν κοτάει κανεὶς μήτε στὸ παράθυρό του νὰ βγεῖ. . . (**συνέρχεται πιὰ καὶ σηκόνεται**) ἀκοῦτε ! . . . (**ἀκούγεται ὁ κρότος ἁμαξιοῦ ποὺ σταματάει· ἡ Σμαράγδα ξαναπροχωρεῖ στὸ παράθυρο**).

Ἡ 'Αννέτα. Πάλε στὸ παράθυρο ; . . .

Ἡ Σμαράγδα (**χωρὶς νὰ δόσει ἀπάντηση**). Ὁ Βάσος εἶνε. . . Καὶ ποὺ νὰ μᾶς ἔφερνε πάλε εἰσιτήρια γιὰ τὸ ἱπποδρόμιο.

Ἡ 'Αννέτα. Ὁ κ. Βάσος εἶνε ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Ναί. Ἅμα ἄκουσα τἀμάξι, ἀμέσως τὸ κατάλαβα. . .

Ἡ Ἀννέτα (*μὲ στενοχώρια*). Δὲν ἤθελα νὰ εἴμουν ἐδῶ. . .

Ἡ Σμαράγδα. Γιατί, καημένη; Θὰ μᾶς πεῖ τόσα νέα. . . (*μπαίνει ὁ Βάσος καπνίζοντας πούρο*).

Ὁ Βάσος (*μὲ χαμόγελο*). Καλημέρα σας· (*στὴν Ἀννέτα*). Κι᾽ ἔλεγα μὲ τὸ νοῦ μου, πὼς θὰ είσουν ἐδῶ. (*στὴ Σμαράγδα*). Ἡ μητέρα σου δὲν εἶνε δῶ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Εἶνε ἀποδίπλα· κάνει συντροφιὰ τῆς μητέρας της (*δείχτει τὴν Ἀννέτα*).

Ὁ Βάσος. Κι᾽ ὁ κ. φιλόσοφος;

Ἡ Σμαράγδα. Ὁ Πέτρος μας εἶνε ἀπάνου στοὺς Ἀρμένιδες, ποὺ θὰ φύγουν ἄβριο. . .

Ὁ Βάσος. Μπά; καλὸ καταβόδιο στ᾽ ἀγρίμια. . . (*γυρίζοντας*) Καλίτερα νἄμαστε μονάχοι, ἔ; ! . . .

Ἡ Σμαράγδα. Ἐμεῖς σήμερα ἔχουμε τόση μοναξιά. . . (*Ἡ Ἀννέτα κάθεται μελαχολικὴ στὸν καναπέ*).

Ὁ Βάσος. Πῶς περάσατε λοιπὸ στὸ τσίρκο;

Ἡ Σμαράγδα. Στὸ ἱπποδρόμιο; Ἔξοχα περάσαμε. Μακάρι νὰ μπορούσαμε νὰ πηγαίναμε καὶ σήμερα.

Ὁ Βάσος. Δὲ μοῦ τὸ λέγατε; Εἶχα τρία εἰσιτήρια καὶ τἄδοσα. . .

Ἡ Σμαράγδα. Φκαριστοῦμε. Τὸ Σαββάτο πάλε, ἃ σοῦ περσέψουν, μᾶς τὰ δίνεις. . .

Ὁ Βάσος. Ὅποτε θέλετε. (*στὴν Ἀννέτα*). Κάτι μελαχολικὴ σήμερα; . . .

Ἡ Ἀννέτα. Δὲν εἶμαι καθόλου μελαχολική. . . (*βάνοντας τὸ χέρι στὸ στόμα της*). Μὲ πονεῖ τὸ δόντι μου καὶ γι᾽ ἀφτό. . .

Ὁ Βάσος. Περαστικά. . . (*στὴ Σμαράγδα*). Τελοσπάντων ἐχτὲς μοῦ είσουνα χαδράκι (*χαμογελάει*) κόσμο ξεμούρλανες στὸ τσίρκο. . . (*ἡ Σμαράγδα ταράζεται λίγο· ἡ Ἀννέτα τὸν παρακολουθεῖ περίεργα*). Ποὺ νὰ φαν-

τάζομουν, πὼς ἔχω τόσο χαριτομένη ξαδέρφισα . . .

Ἡ Σμαράγδα (*κόκινη*). Ἀφεῖστε τα, σᾶς παρακαλῶ, ἀφτά . . .

Ὁ Βάσος. Καλέ, σοῦ λέω, ὁ φίλος μου ὁ Κοκὸς εἶνε ξεμουρλαμένος μαζί σου. Μἔφαγε χτὲς τὸ βράδι, ὅλο γιὰ σένα νὰ μοῦ μιλεῖ. . . Τὸν ξέρεις τὸν Κοκό; . . .

Ἡ Σμαράγδα (*ταραγμένη*). Δὲν ξέρω κανὰν Κοκό...

Ὁ Βάσος (*μὲ χαμόγελο, χαϊδέβοντας τὸ μάγουλό της*). Τί ὡραία ποὺ σοῦ πάει τὸ κοκίνισμα. (*Ἡ Σμαράγδα τραβιέται*). Ἔλα ντέ, τί φοβήθηκες ἀπὸ μένα; (*κατεβάζει τὸ χέρι του. Ἡ Σμαράγδα συχάζει κάπως*). Ποὺ λές, λοιπό, δὲ μπορεῖ νὰ μὴν ξέρεις τὸν Κοκό· ἀφτὸς περνάει ταχτικὰ ἀπὸ δῶ. . . καὶ προλίγου μάλιστα θὰ πέρασε.'. . Ἄ σᾶς βρῶ καμιὰ μέρα μονάχες σας ὄξω, χωρὶς τὴ θειά, νὰ σοῦ τονὲ συστήσω. . .

Ἡ Σμαράγδα (*ταραγμένη πολύ*). Δὲ θέλω νὰ μοῦ λὲς τέτια . . . (*τραβιέται ἀρκετὰ καὶ σοβαρέβει*).

Ὁ Βάσος. Δὲ θέλεις νὰ σοῦ λέω τέτια; Καλὰ λοιπό, δὲ σοῦ λέω . . . (*γερνῶντας στὴν Ἀννέτα καὶ μὲ μισόκλεισμα τοῦ ματιοῦ του*). Δὲ θέλει, ἔ ; ! . . .

Ἡ Ἀννέτα (*σοβαρά*). Τὸ βρίσκετε παράξενο; . . .

Ὁ Βάσος (*κουνιῶντας τοὺς ὤμους του*). Ξέρω κι' ἐγώ! . . .

Ἡ Ἀννέτα (*τὸ ἴδιο*). Ἡ ξαδέρφισά σας, κύριε, νὰ εἴσαστε βέβαιος, δὲν εἶνε, σὰν τὰ ἄλλα κορίτσια . . .

Ὁ Βάσος (*ξιπαζούμενος*). Πῶς εἶπες ;

Ἡ Ἀννέτα. Ἀφτό, ποὺ εἶπα . . (*ὁ Βάσος ἀνοίγει τὸ στόμα του νὰ πεῖ*). Κι' ἀφτὸ τὸ σημερνό, ὁρκίζουμαι, πὼς οὔτε θὰν τὸ φανταζόμουνα καθόλου . . .

Ὁ Βάσος. Μπά; ! . . . (*περνάει κάμποσο· στὴ Σμαράγδα*). Ἔτσι στὰ εἶπα ἀφτά, νὰ σὲ πειράξω . . . Δὲ σοῦ κακοφάνηκε, ἔ ;

Ἡ Σμαράγδα. Ἀφτὰ νὰ μὴ μοῦ τὰ λέτε πιά . . .
Ὁ Βάσος. Ἔνια σου . . . (*σὲ λίγο*). Δὲ μοῦ λές, ἀπὸ κεῖνο τὸ γλυκό, ἔχουτε ἀκόμα ;
Ἡ Σμαράγδα. Ἔχουμε . . .
Ὁ Βάσος. Μοῦ δίνεις μιὰ κουταλιά, νὰ πιῶ ἕνα ποτῆρι νερό ; . . . (*Ἡ Σμαράγδα μπαίνει στὴν ἄλλη κάμερα. Ὁ Βάσος ἔρχεται κοντὰ στὴν Ἀννέτα*). Τί ἔχεις σήμερα ;
Ἡ Ἀννέτα. Τίποτα δὲν ἔχω . . .
Ὁ Βάσος. Ὄχι, κάτι ἔχεις . . .
Ἡ Ἀννέτα. Γιὰ τί ; . . .
Ὁ Βάσος. Μὰ ξέρω κι' ἐγώ.
Ἡ Ἀννέτα. Γιατὶ εἶπα μιὰν ἀλήθεια ;
Ὁ Βάσος. Γιατὶ εἶπες μιὰ κουταμάρα . . .
Ἡ Ἀννέτα. Κύριε, ἡ Σμαράγδα εἶνε ξαδέρφισά σας...
Ὁ Βάσος. Γιατὶ εἶνε ξαδέρφισά μου . . .
Ἡ Ἀννέτα. Ἐγὼ θὰν τὴν προσέξω, ὅσο δὲν πρόσεξα τὸν ἐμαφτό μου . . .
Ὁ Βάσος. Λές ; . . .
Ἡ Ἀννέτα. Λέω . . .
Ὁ Βάσος (*μισοκλιῶντας τὰ μάτια του*). Βλέπω κι' ἐπῆρες πολὺ θάρος . . .
Ἡ Ἀννέτα (*μὲ τόλμη*). Τὸ κακὸ εἶνε, ποὺ τὸ πῆρα ἀργά . . .
Ὁ Βάσος. Ἀστειέβεσαι ;
Ἡ Ἀννέτα. Δὲν ἀστειέβουμαι καθόλου . . .
Ὁ Βάσος. Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανά . . .
Ἡ Ἀννέτα. Ναί, κύριε . . . δὲν εἶνε διαγωγὴ ἀφτή. Δὲ φέρνουνται ἔτσι στὰ τίμια κορίτσια ποτές . . .
Ὁ Βάσος. Ὤ ! ὤ ! . . .
Ἡ Ἀννέτα (*τὸ ἴδιο*). Μάθετέ το. Τὴ Σμαράγδα ἐγὼ θὰν τὴν ἐπιβλέψω. Μὲ κάματε νὰ σᾶς φοβᾶμαι γι' ὅλα...

Ὅτα συλογίζουμαι, πού μπαίνετε ἀπὸ τὴν ἡμέρα στὰ σπίτια καὶ κρυβόσαστε ἀποκάτου στὰ κρεβάτια τῶν κοριτσιῶ, γιὰ νὰ παρουσιαστεῖτε τὴ νύχτα. . .

Ὁ Βάσος (*διακόβοντας*). Πές το λοιπὸν τόσην ὥρα... (*ἀκούγουνται πατήματα*) Ὕστερα σοῦ λέω. . . (*μπαίνει ἡ Σμαράγδα μὲ δίσκο. Ὁ Βάσος ὀρθὸς πέρνει δυὸ κουταλιὲς καὶ πίνει τὸ νερό*).

Ἡ Σμαράγδα. Πάρε κι' ἐσύ, Ἀννέτα.

Ἡ Ἀννέτα. Δὲ θέλω ἐγώ, Σμαράγδα. Ἐμένα μὲ πονεῖ τὸ δόντι μου . . .

Ἡ Σμαράγδα. Πάρε, καημένη . . . (*ὁ Βάσος βάνει τὸ ποτῆρι στὸ δίσκο κι' ἡ Σμαράγδα ξαναμπαίνει τότες στὴν ἄλλη κάμερα*).

Ὁ Βάσος (*στὴν Ἀννέτα, γκουρλόνοντας κάπως τὸ μάτι του*). Τὴ νύχτα θὰν τὰ ποῦμε καλά. . .

Ἡ Ἀννέτα. Νὰ μὴν ἐρθεῖς τὴ νύχτα. . .

Ὁ Βάσος. Τ' εἶπε, λέει ;

Ἡ Ἀννέτα. Νὰ μὴν ἐρθεῖς ! . . .

Ὁ Βάσος. Δὲν ἀκούω καλά. . .

Ἡ Ἀννέτα. Μάλιστα.

Ὁ Βάσος. Θὰν τὸ ἰδοῦμε. . . Ἐγὼ θἄρθῶ κι' ἐσὺ μὴν ἔχεις ἀνοιχτά . . . (*ξαναμπαίνει ἡ Σμαράγδα καὶ κάθεται συλοησμένη λίγο*).

Ἡ Σμαράγδα. Τὶ ζέστη, πού κάνει. . .

Ὁ Βάσος (*πλησιάζει στὸ τραπέζι καὶ πέρνει ἕνα βιβλίο*). Τί βιβλία εἶν' ἀφτά ; Μπά, Ρούσικα ! Τὶ ἀλαμπουρνέζικα γράματα κι' ἀφτὰ τὰ Ρούσικα (*ἀνοίγει τὸ ξώφυλο*). Ὤ ; ἀφιέρωση . . . (*διαβάζει*). A notre cher ami Pierre . . . ἡ ὑπογραφή ; τί λέει ἡ ὑπογραφή ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Εἶνε ἔργα τῆς κ. Σόνιας ἀπάνου καὶ τὰ χάρισε τοῦ Πέτρου μας. . .

Ὁ Βάσος. Ἄ! . . . ἄμ γι' ἀφτὸ ἔπιασαν τόσες φιλίες μὲ τὸν κὺρ φιλόσοφο. . .

Ἡ Σμαράγδα. Ὁ Πέτρος μας δὲν εἶνε πιὰ κεῖνος, ποὺ ξέρατε . . .

Ὁ Βάσος (*ειρωνικά*). Χαίρω πολὺ γιὰ τὴν εἴδηση· (*βγάνει τὸ ρωλόϊ του*). Ἔξη καὶ εἴκοσι . . . (*μπαίνει ἡ κυρὰ Σταβρόπλενα*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μπά; Ἐδῶ 'σαι; Καλὸ σὲ βρῆκα, παιδί μου . . . (*στὴν Ἀννέτα*). Ἦρθε, κόρη μου, σπίτι σας ἡ κυρία Ἑλένη. Μόλις ἦρθε. . .

Ἡ Ἀννέτα. Πρέπει νὰ πηγαίνω . . . (*σηκόνεται*). Χαίρετε . . . (*φέβγει βιαστική*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ μικρὸ χαμόγελο*). Μπὰ βιασίνη.

Ὁ Βάσος. Εἶδες τὴ μοδιστρούλα. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*γελῶντας*). Χί, . . χί, χί. . . Ὅλο γνώση καὶ προκοπὴ εἶνε ἀφτὴ ἡ μοδιστρούλα, ποὺ βλέπεις. Μακάρι ὅπου καλὸ μοῦ θέλει. . .

Ὁ Βάσος (*γελῶντας ειρωνικά*). Τὶ λόγος. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ κάπια περιέργεια*). Τί λές, καλέ; . . .

Ὁ Βάσος. Ἐγώ; Τίποτις. . . Τ' εἶπα; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἄμ λέου κι' ἐγώ. . .

Ὁ Βάσος. Ἄλλο τίποτα ξέρεις;

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἐγώ; ποὺ νὰ ξέρω ἡ κακομοίρα; . . .

Ὁ Βάσος. Ἄς πηγαίνω λοιπό, κοντέβει ἐξήμιση (*πέρνει τὸ καπέλο του καὶ τὸ μπαστοῦνι του κι' ἐτοιμάζεται νὰ φύγει. Τὴν ἴδια ὥρα μπαίνει ὁ Πέτρος, βιαστικὰ κάπως, καὶ χαιρετάει ψυχρὰ μὲ μιὰ κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ, ποὺ περσότερο τοῦ ξεφέβγει*). Ἀντίο σας· (*φέβγει ψυχρὰ κι' ἀφτός*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Στὸ καλό, παιδί μου, στὸ καλό. . .

Ὁ Πέτρος (*μὲ κάπιαν ἀνάσα*). Πόσο χάρηκα. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Γιατί ; . . .

Ὁ Πέτρος. Ποὺ δὲν εἶταν ἐδῶ ἡ Ἀννέτα.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ κάπια περιέργεια*). Ἆμ γιατί ; . . . (*ἀκούγεται τἁμάξι, ποὺ φέβγει*).

Ὁ Πέτρος. Ἄκουσα τἁμάξι, ποὺ στάθηκε κάτου καὶ τὸ κατάλαβα πὼς θἆνε ἀφτός. Ἆμ δὲ μπόρεσα νὰ κατέβω προτήτερις. Τί νὰν τοὺς πεῖς ἀπάνου ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Γιατί ; . . . .

Ἡ Πέτρος. Μὴ θυμόσεις, μητέρα, ποὺ σοῦ κατηγορᾶνε τὸν ἀνιψιό σου. Νά, ἀφτός, ὁ ἀνιψιός σου μὲ φοβίζει. Δὲν ἔρχεται ἐδῶ ταχτικὰ γιὰ καλό, πὼς τὸ θέλεις ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ὅλο νὰ κατηγορᾶς ἐσύ . . .

Ὁ Πέτρος. Ἐγὼ δὲν κατηγοράω . . . Κι' εἶνε, μητέρα, ποὺ ἔχει νὰ κάνει μὲ τὴν Ἀννέτα . . . Ναί, ἃ δὲν ἔρχεται ἐδῶ καὶ γιὰ τὴ Σμαράγδα· ποὺ ξέρω γώ . . . (*Ἡ Σμαράγδα ξαφνιάζεται ἀπὸ τὴ θέση της*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἆ στὸ καλό, παιδί μου . . .

Ὁ Πέτρος. Μητέρα μου, πίστεψέ με· κι' ἡ ματιά του ἀκόμα ἀτιμάζει. Δόξα ὁ Θεὸς ὅμως . . . Τί ξέρεις, τί νὰ λέει στὴν παρέα του . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*κοιτάζοντάς τον χαηλομένα*). Ἀφτὲς τὶς ὑποψίες νὰ μὴν εἶχες . . .

Ὁ Πέτρος. Ἂν τοῦ βαστάγατε, ἐγὼ λέω, μοῦτρα, κανὰ δυὸ φορές . . .

Ἡ Σμαράγδα (*σηκόνεται*). Νὰ σοὺ πῶ, μητέρα ; Τόντις, πρὶ γιὰ δὲν ἐρχότανε καθόλου ;

Ὁ Πέτρος. Γιά σου, Σμαράγδα μου. Δὲν ξέρεις, μητέρα, στὴν ἀρχὴ τί ἔκανε ; Ἅμα ἀπάνταγε στὸ δρόμο του τὴν κ. Σόνια ἀπάνου, ἡ ἴδια μοῦ τὄπε, χίλιες βλα-

κεῖες τῆς ἔλεγε Γαλικά. Ὡς ὅτου τὸν ἔβρισε ἡ ἴδια... Νὰ σὲ χαρῶ, μητέρα κάτι ξέρω ποὺ στὸ λέω... (**Ἡ κ. Σταβρόπλενα χαηλομένη, κάτι πάει ν' ἀπαντήσει.**)

Ἡ Σμαράγδα. Ἀκούς, μητέρα, τί ἔκαμε;!..

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἀΐντεστε στὸ καλὸ κι' οἱ δυό σας. Τὸν καημένο τὸ Βάσο, τί τοῦ κατηγορᾶνε... Μὴ χειρότερα. Δὲ θέλω νὰ μοῦ ξαναπεῖτε τίποτις... (**μὲ λίγο θυμό**).

Ὁ Πέτρος. Ἄσε, Σμαράγδα. (**στὴ μητέρα του**) Καλά, μητέρα, δὲ σοὺ ξαναλέμε τίποτις, ἀφοῦ δὲ θέλεις...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἔχουτε ἄλλη κουβέντα;... (**γυρίζοντας στὸν Πέτρο**). Φέβγουνε ταχιὰ οἱ Ἀρμένιδες;

Ὁ Πέτρος. Ναί, ἀχάραγο. (**παρακαλετικά**). Μητέρα, θὰ μοῦ κάμεις μιὰ χάρη;

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τί χάρη;

Ὁ Πέτρος. Τοὺς ὑποσκέθηκα νὰν τοὺς συνοδέψω ὣς τὸν Περαία. Θέλω νὰ μὲ ξυπνήσεις ἀχάραγο, ἔ, μητέρα;... μπορεῖ ἐμένα νὰ μὲ πάρει ὁ ὕπνος...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (**μὲ στοργή**). Ἂς σοῦ τὴν κάμω τὴ χάρη... Κι' ἂς εἶνε πιὰ τὸ τελεφταῖο ἀφτό.

Ὁ Πέτρος. Μπράβο... Θὰ ἰδεῖς κι' ἐγὼ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα... (**στὴ Σμαράγδα**). Δὲν πηγαίνεις λίγο στῆς Ἀννέτας, Σμαράγδα μου;

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἔχουνε μουσαφίρισα ἐκεῖ...

Ὁ Πέτρος. Κάτι ἤθελα νὰ σοῦ πῶ ἰδιαίτερα... Δὲν πειράζει ὅμως· ἂς τἀκούσει κι' ἡ Σμαράγδα... (**στὴ Σμαράγδα**). Μὰ δὲ θὰ κάμεις χρήση πρὶ τῆς ὥρας, ἔ, Σμαράγδα;...

Ἡ Σμαράγδα. Πῶς θὰ κάμω χρήση;...

Ὁ Πέτρος. Μπράβο!... Καθεῖστε... Κάθησε, μητέρα... (**κάθουνται ὅλοι**).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (**μὲ περιέργεια**). Τί τρέχει;

Ὁ Πέτρος. Τόρα θὰ μάθεις· καὶ πιστέβω νὰ χαρεῖς...
Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*κοιτάζοντας πρὸς τἀπάνου*). Μακάρι...
Ὁ Πέτρος. Ἀποφάσισα νἀλάξω ζωή. Ἀποφάσισα νὰ δόσω ἐξετάσες τὸν Ὀχτώβρη...
Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*τὸ ἴδιο*). Μακάρι, παιδί μου, μακάρι...
Ὁ Πέτρος. Καὶ θὰ βρῶ καὶ δουλειά... Ἔνοια σου γι' ἀφτό...
Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*κάνοντας τὸ σταβρό της*). Ὁ Θεὸς νὰν τὸ δόσει!... Νἄχεις τὴν ἐφκή μου, παιδί μου.
Ὁ Πέτρος. Θὰ σοῦ πῶ τόρα κι' ἕν' ἄλλο...
Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τί ἄλλο;...
Ὁ Πέτρος (*μ' ἀπόφαση καὶ μισοκοιτάζοντας τὴ μητέρα του· σιγά*). Θὰ παντρεφτῶ...
Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μάξαφνιά*). Θὰ παντρεφτεῖς;!..
Ἡ Σμαράγδα. Ξέρω... ξέρω...
Ὁ Πέτρος (*μάπορία*). Τί ξέρεις;!...
Ἡ Σμαράγδα. Τὸ ξέρει κι' ἡ ἴδια... Καλὲ μητέρα, γιὰ τὴν Ἀννέτα σοῦ λέει...
Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*ξαφνιαζούμενη*). Γιὰ τὴν Ἀννέτα;!...
Ὁ Πέτρος (*διακόβοντας καὶ γλήγορα*). Τὸ ξέρει κι' ἡ ἴδια, εἶπες;...
Ἡ Σμαράγδα. Ναί! Μόλις ἔφυγες καὶ μελαχόλησε κι' ἄρχισε νὰ μοῦ λέει κάτι ἀνοστιὲς γιὰ τὴ φτώχεια της, ξέρω γὼ τ' ἤθελε νὰ πεῖ καὶ σὲ μελέτησε ἐσένα. Τῆς λέω γώ: «μήπως καὶ συμπαθεῖς τὸν ἀδερφό μου καὶ τὰ λὲς ἀφτά;..» κι' ἐκείνη μοὖπε, πὼς δὲν κάνει γιὰ σένα, πὼς εἶνε δυστυχισμένη καὶ τέτιες κουταμάρες...
Ὁ Πέτρος (*μὲ χαρά*). Τὄλεγα γώ!... (*πιάνοντας τὸ χέρι τῆς μητέρας του καὶ γονατίζοντας κοντά της*).

Μητέρα μου, τὴν ἀγαπῶ ἀπὸ καιρό. . . Μονάχος μου τὄξερα καὶ μαράζονα. Δὲν τόλμαγα οὔτε νὰν τὸ δείξω. Νόμιζα, πὼς κ' ἐκείνη μὲ θαροῦσε, σὰν τοὺς ἄλλους, ὑποκόντριο καὶ τρελό. . . Ὄχι, μητέρα, ἀφτὴ δὲ μὲ νομίζει ἔτσι· μὲ κατάλαβε. Τἄκουσα μὲ τἀφτιά μου, ποὺ ἔμπαινα, νὰν τὸ λέει στὴ Σμαράγδα μας. Δὲν ξέρεις, πὼς μοῦ φάνηκε, μητέρα. Στὴ στιγμὴ ἀνάτειλε καινούργιος κόσμος μέσα μου. Ναί, μητέρα. . . Θέλω νὰ δουλέψω κι' ἐγώ· νὰ ἑνόσω κι' ἐγὼ τοὺς κόπους μου μὲ τοὺς δικούς της. Ἐσεῖς θὰ μὲ συμπαθεῖστε· ἔχουτε ἐσεῖς τὸ δικό σας, τὴ σύνταξή σας. Μητέρα μου, ἀπὸ μιὰν ὥρα ὅλος ὁ κόσμος μοῦ φαίνεται ἀλιότικος ... Τὴν ἀγαπάω, μητέρα...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*κοιτάζοντάς τον μὲ στοργή*). Τὴν ἀγαπᾶς, ἔ ; ! . . .

Ὁ Πέτρος. Ναί, μητέρα. Κ' ἐκείνη θὰ μἀγαπήσει μὲ τὸν καιρό, ἂ δὲν αἰστάνεται ἀπὸ τόρα κατιτίς γιὰ μένα. . . Μητέρα μου . . . Τί λὲς ἐσύ, μητέρα μου ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*τραβιῶντας τὸ χέρι της*). Σήκω ἀπάνου, παιδί μου. . .

Ὁ Πέτρος. Ὄχι, μητέρα. Θὰ μοῦ πεῖς πρῶτα . . . (*στὴ Σμαράγδα*). Παρακάλεστη κι' ἐσύ, Σμαράγδα. . .

Ἡ Σμαράγδα. Θέλει, Πέτρο . . . Δὲν τὸ βλέπεις, ποὺ θέλει ; . . .

Ὁ Πέτρος. Θέλεις. μητέρα ; Τί ἐφτυχὴς ποὺ εἶμαι... Πόσο σὲφχαριστῶ . . . (*τῆς φιλεῖ τὰ χέρια*) Καλή μου μητέρα . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ συγκίνηση*). Σήκω τόρα λοιπὸν ἀπάνου . . .

Ὁ Πέτρος (*τὸ ἴδιο*). Μητέρα μου, πόσο εἶμαι ἐφτυχής . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*τὸν τραβάει*). Σήκω λοιπόν... (*ὁ Πέτρος σηκόνεται*).

Ἡ Σμαράγδα (*πιάνοντας κι᾽ ἀφτὴ τὸ χέρι τῆς μητέρας της καὶ φιλιῶντας το*). Μητέρα μου . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τὴν ἰφκή μου νἄχουτε, παιδιά μου . . . (*κοιτάζοντας πρὸς τἀπάνου*) Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἰβλογήσει . . . (*τὰ φιλεῖ*).

(Πέφτει ἡ σκηνή).

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΦΤΕΡΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΤΡΙΤΗ ΠΡΑΞΗ

Ἀχάραγο. Στὴν ἴδια καμερούλα τῆς κυρὰ ΣΤΑΒΡΟΠΛΕΝΑΣ, ἀπάνου στὸ τραπέζι, μιὰ λάμπα φωτίζει θαμπά. Ἡ κυρὰ ΣΤΑΒΡΟΠΛΕΝΑ γυρίζει δῶθε κεῖθε, κάτι συγυρίζοντας. Τὸ παράθυρο εἶνε ἀνοιχτὸ γιὰ δροσιά. Ἀπὸ πάνου ἀκούγουνται ὁλοένα κρότοι, σὰν ἀπὸ μετακίνηση μπαούλων. Μπαίνει, ἀπὸ τὴν ἄλλη κάμερα, ὁ ΠΕΤΡΟΣ, μὲ νυχτικά, μόλις νιμένος, καὶ σκουπίζοντας τὸ πρόσωπό του μὲ μπόλια.

Ὁ Πέτρος (**προχωρῶντας στὸ παράθυρο καὶ κοιτάζοντας**). Ἀκόμα νὰ χαράξει . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Εἶνε νύχτα ἀκόμα.

Ὁ Πέτρος (**πετῶντας τὴ μπόλια καὶ μὲ φκαρίστηση**). Ἄ ! . . . (**ἀρχίζει νὰ ντένεται**).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἀπάνου ἑτοιμάζουνται. Δένουνε, φαίνεται, τὰ μπαοῦλα τους.

Ὁ Πέτρος. Ὡς φαίνεται. Δὲν ἀκούς ; Ἑτοιμάζουνται οἱ κακόμοιροι . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μὲ τί θὰ κατεβοῦνε στὸν Περαία ;

Ὁ Πέτρος. Μὰμάξια. Θὰν τοὺς συνοδέψω ὧς τὸ παπόρι.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Καὶ τὸ παπόρι τί ὥρα θὰ φύγει ;

Ὁ Πέτρος. Στὶς ἕξη θὰ φύγει.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*σταματῶντας*). Φαντάσου, σὰν τοὺς κατάδικους, νὰν τοὺς διώχνουνε ἀπὸ δῶ κι᾽ἀπὸ κεῖ...

Ὁ Πέτρος. Τέτια εἶνε ἡ ζωή τους ἀφτουνῶν...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μὰ εἶνε ζωὴ ἀφτή ;...

Ὁ Πέτρος. Καὶ ὅμως εἶνε ἡ ζωή, ποὺ τοὺς δυναμόνει. Βγάλτους ἀπὸ τὴν κίνηση, ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση κι᾽ εἶνε ζήτημα, ἂ θὰ μπορέσουν νὰνθέξουν. Χτὲς τὸ βράδι μοὖπανε καὶ τὸ λόγο ποὺ τοὺς κάνουνε ἐξορία.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Καὶ ποιὸς εἶνε ὁ λόγος ;

Ὁ Πέτρος (*μὲ ἡσυχία*). Ἐσὺ θὰ φρίξεις. Θυμᾶσαι κείνονε μὲ τὰ μικρὰ ματάκια, ποὺ φόργε κατάμαβρα πάντα, καὶ τόρα λίγον καιρὸ δὲν τονὲ βλέπαμε πιά ;...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Κείνονε, ποὺ κοίταγε ὅλο χάμου ; Καλὰ λές, τί γίνηκε ἀφτός ; χάθηκε...

Ὁ Πέτρος. Ἔμ! Θὰ ἰδεῖς. Πρῶτα, ξέρεις γιατὶ φόργε κατάμαβρα ;

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ὄχι...

Ὁ Πέτρος. Γιατί, λέει, εἶχε αἰώνιο πένθος, ἐπειδὴ ἡ πατρίδα του εἶνε σκλάβα...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μπά ;!...

Ὁ Πέτρος. Ἀφτόνε λοιπό, τὸν Ἀβετή, Ἀβετὴς λεγότανε, τὸν εἶχαν σταλμένο τοῦτοι ἐδῶ στὴν Πόλη νὰ σκοτόσει τὸν Πατριάρχη τους...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ φρίκη*). Τί λές ;! ἀλήθεια ;!...

Ὁ Πέτρος (*ἥσυχα*). Βέβαια· Ὁ Πατριάρχης τους ἐπολέμησε κάτι ἐνέργειες τοῦ κομιτάτου, καί, φάνηκε, πὼς ἡ διαγωγή του στὸ Σουλτάνο, εἶταν προδοτικὴ γιὰ τὸ σκοπό τους. Τὸ συζήτησαν λοιπὸν ὅλοι τους οἱ Ἀρμένιδες ἐδῶ, ἀπάνου μάλιστα, καὶ τὸν καταδίκασαν σὲ θάνατο τὸν Πατριάρχη. Τότες ἔστειλαν τὸν Ἀβετὴ νὰ ἐχτελέσει τὴν καταδίκη... (*σὰ νὰ μιλοῦσε μονά-*

χος του). Γι' ἀφτό, κάτι εἶχα δεῖ στὶς φημερίδες τελεφταία...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Πώ, πώ, πώ!... Καὶ τὸν ἐσκότοσε;...

Ὁ Πέτρος. Ὄχι. Δὲν πίτυχε ὁ Ἀβετής. Ἅμα ἔφτασε στὴν Πόλη ὁ Ἀβετὴς βρῆκε τοὺς ἄλλους, ποὺ εἶχε ἐντολὴ νὰ συνοηθεῖ μαζί τους, καί, φαίνεται, πὼς κάπιος τοὺς πρόδοσε ἀπ' ἀφτοὺς καὶ τοὺς συλάβανε. Τοὺς κατασκέσανε ὅ,τι τοὺς βρήκανε· κι' ἀνακάλυψαν τέλος πάντω μὲ τὴν ἀνάκριση, πὼς εἶταν βαλτοὶ ἀπὸ τὸ κομητάτο τῆς Ἀθήνας.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τοὺς ἐσυλάβανε, ἔ;... Καλὰ τοὺς κάμανε...

Ὁ Πέτρος. Κεινοὺς τοὺς συλάβανε καὶ τοὺς κρεμάσανε. Γιὰ τούτους ἐδῶ ἡ Τούρκικη πρεσβεία ἔκαμε διαμαρτύρηση στὴν Κυβέρνηση, κι' ἡ Κυβέρνηση τοὺς ἀνάγκασε νὰ φύγουνε.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ φρίκη*). Πότες νὰ φύγουνε, Παναγία μου...

Ὁ Πέτρος (*μὲ χαμόγελο*). Γιατί, τόσο ἰνάτι;...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ρωτᾶς καὶ γιατί; Ἀθρῶποι εἶν' ἀφτοὶ ἢ θεριά;...

Ὁ Πέτρος. Ἄ, γι' ἀφτό; Ἀφτοὶ λοιπὸν εἶνε μάρτυρες... μάρτυρες σὰν τοὺς ἅγιους, ποὺ προσκυνᾶμε...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*ἀνατριχιάζοντας*). Οὔφ!...

Ὁ Πέτρος (*ἥσυχα*). Γιατί σοῦ φάνηκε παράξενο;...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μὰ τί λές, παιδί μου;

Ὁ Πέτρος. Βέβαια... (*σὲ λίγο*). Δὲ μοῦ λές, μητέρα, ὁ παπούλης σου, πού, καθὼς χίλιες φορὲς μοῦχεις πομένο, σκότοσε τόσους στὸ σεφέρι, πὼς σοῦ φαίνεται; Θεριὸ σοῦ φαίνεται;

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*ξαφνιαζούμενη*). Τί σκέση ἔχει ὁ παπούλης;

Ὁ Πέτρος. Τί σκέση ἔχει; Ἄμ τί νομίζεις, πὼς διαφέρουνε ἀφτοί; Ἢ γιατί θέλησαν νὰ σκοτόσουνε ἕναν ἄθρωπο, ἔστωντας κι' ἂν εἴτανε Πατριάρχης,-ἔχει νὰ κάνει τίποτις; Ἕνας εἶνε κι' ἀφτός, ἅμα μάλιστα εἶνε τέτιος, ποὺ λένε. Τὸ ζήτημα, μητέρα, εἶνε νὰ κατορθόσουνε κεῖνο, ποὺ πρέπει...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μὰ γιατί τὰ κάνουνε ἀφτά;...

Ὁ Πέτρος. Γιὰ νὰ μὴν εἶνε σκλάβοι στὸν Τοῦρκο, ὅπως ἐμεῖς μιὰ φορά! ... Γιὰ νὰ μὴν τοὺς πέρνει ὁ κὺρ Τοῦρκος κι' ὁ κὺρ Κοῦρδος, ὅποτε τοῦ καπνίσει τὴν περιουσία τους καὶ τὴ ζωή τους, τὴ γυναίκα τους καὶ τὸ κορίτσι τους. Γι' ἀφτὸ τὰ κάνουνε ἀφτά. Εἶνε θεριό, ὅποιος ζητάει νὰ μὴν εἶνε σκλάβος; ...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ὥστε ἀφτοὶ εἶνε σκλάβοι, ὅπως εἴμαστε κι' ἐμεῖς μιὰ φορά;

Ὁ Πέτρος. Σκλάβοι βέβαια...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Σκλάβοι, ποὺ θὰ πεῖ... (*συλοήζεται λίγο*). Οἱ κακόμοιροι...

Ὁ Πέτρος. Βλέπεις, ποὺ τοὺς λυπᾶσαι τόρα; ...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἄμ τοὺς λυπᾶμαι... Θυμᾶμαι, τὰ τὶ μοῦ δηγότανε ἡ μακαρίτισα ἡ κυρούλα μου, ποὺ τραβάγανε στὸν καιρὸ τῆς σκλαβιᾶς...

Ὁ Πέτρος. Νὰ ἰδεῖς, τὶ ἔχει παθημένο ὁ κ. Ἀντζανιάν. Μιὰ μέρα, πᾶνε καμιὰ δεκαπενταριὰ χρόνια, κεῖ κάτου στὴ Βάνη τὴν πατρίδα του, πιάστηκαν δυὸ Κοῦρδοι μὲ κάτι Ἀρμένιδες. Πήγανε οἱ Κοῦρδοι σένα μαγαζὶ Ἀρμένικο καὶ φάγανε κι' ἤπιανε καὶ ξεφαντόσανε κι' ὕστερα δὲν ἤθελαν νὰ πλερόσουν. Κάτι τοὺς εἶπαν οἱ Ἀρμένιδες κι' οἱ Κοῦρδοι τότες τοὺς ἀρχίζουν στὸ ξύλο· ἔ, πιά, εἶδαν κι' ἀπόειδαν οἱ φτωχοὶ οἱ Ἀρμενέοι, μά-

6ρισε τὸ μάτι τους κι' ἀστράφτουν μιὰ μπιστολιὰ τοῦ ἑνὸς καὶ τὸν ἀφίνουν στὸν τόπο. Τότες νὰ ἰδεῖς, τάκούς, οἱ Κοῦρδοι· μαζέφτηκαν ὅλοι τους καὶ τὸ πῆραν ἀφτὸ γι' ἀφορμὴ καὶ ρίχτηκαν στοὺς Ἀρμενέους. Ἔσφαζαν, ἔσφαζαν ἀπὸ δάφτους, ὅπου ἐτύχαιναν. Ἅρπαζαν τὶς γυναῖκες τους καὶ τὶς ἀτίμαζαν μπροστὰ στὰ μάτια τους· ἔκαιγαν σπίτια . . . μὴ ρωτᾶς τὶ ἔκαναν. Ποὺ νὰ μιλήσουν οἱ φτωχοὶ οἱ Ἀρμένιδες ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ κατάπληξη*). Ἄντζ, ἄντζ, ἄντζ ! . . .

Ὁ Πέτρος. Ὁ κ. Ἀντζανιὰν εἶταν τότες ὡς δέκα ὀχτὼ χρονῶν, ἀρεβωνιασμένος ἀπὸ παιδάκι μὲ μιὰ κοπέλα. Σἐκεῖνες τὶς σφαγὲς οἱ Κοῦρδοι, ἔσφαξαν τὸν πατέρα καὶ τὸν ἀδερφὸ τῆς κόρης, πῆραν κι' ἐκείνη κι' ἀφοῦ τὴν ἀτίμασαν ἐλεεινά, τὴν ἄφηκαν ὕστερα σὲ κακὸ χάλι. Ὅταν τὴν εἶδε ὁ κ. Ἀντζανιὰν ἔφριξε, μοῦπε. Τὸ κορίτσι τὸ φτωχὸ τὴν ἄλλη μέρα πέθανε κι' ἀπάνου στὸ κουφάρι του ὁ κ. Ἀντζανιὰν ὁρκίστηκε νὰ ἀφιεροθεῖ ὁλόψυχα πιὰ στὴν ἐπανάσταση. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μπά, μπά, μπά, τί ἀκούω !... (*σωπαίνουν λίγο*). Κι' ὕστερα ἐπῆρε τὴν κ. Σόνια ὁ κ. Ἀντζανιάν ; . . .

Ὁ Πέτρος. Οὔ· τὴν κ. Σόνια εἶνε λίγα χρόνια, ποὺ τὴν πῆρε. . . Τὴν ἄλλη, τοῦ τὴν εἶχαν ἀρεβωνιάσει ἀπὸ παιδάκι, ποὺ εἶταν, ἡ οἰκογένειά τους. Γι' ἀφτό, ποὺ λές, τραβᾶνε, ὅσα τραβᾶνε. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Μπά, παιδί μου . . . (*σὲ λίγο*). Νὰ σοῦ πῶ ; . . . Θὰν τοὺς καρτερέσεις νὰ κατεβοῦνε ἢ θὰ πᾶς ἀπάνου ἀπὸ τόρα ; . . .

Ὁ Πέτρος. Ἅμα ἀκούσω τὶς καρότσες κι' ἐρθοῦν θἀνέβω μιὰ στιγμή, νὰν τοὺς βοηθήσω κι' ἐγώ. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἄκου δῶ. Ἅμα κατεβοῦτε

νὰ μοῦ μιλήσεις, τάχους; Θέλω νὰν τοὺς χαιρετήσω κι' ἐγὼ γιὰ τελεφταία φορά. . .

Ὁ Πέτρος. Ἀκούς; λέει. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*σὰ νὰ μιλοῦσε μονάχη της*). Μπά, μπά, μπά, τί ἄκουσα! . . . Ἀκοὺς τὴν ἀρεβωνιαστικιά του! . . .

Ὁ Πέτρος. Τὴν ἀρεβωνιαστικιά του! Φαντάσου δηλαδὴ νὰ μοῦ πείραζαν ἐμένα τὴν Ἀννέτα. . . Τὸ συλογίζουμαι μονάχα καί. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε σκλάβοι, παιδί μου. . . Δόξος ὁ θεός. . . (*κάνει τὸ σταβρό της*).

Ὁ Πέτρος. Σκλάβοι. . . (*μπαίνει ἡ Σμαράγδα μισοντυμένη*). Καλημέρα Σμαράγδα, πῶς ξύπνησες τέτιαν ὥρα;

Ἡ Σμαράγδα. Τί γάρις κοιμήθηκα καθόλου σήμερα; Ἀπὸ τότες, ποὺ ἔπεσα στὸ κρεβάτι μου, δὲν ἔκλεισα ματάκι. Τόρα ἄρχισαν κι' οἱ χτύποι ἀποπάνου τὸ κεφάλι μου...

Ὁ Πέτρος. Καὶ σηκόθηκες. Δὲν πειράζει, κοιμόμαστε τὸ μεσημέρι λίγο περσότερο.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Καλίτερα, ποὺ σηκόθηκες· νἀποχαιρετήσεις καὶ σὺ τοὺς Ἀρμένιδες.

Ὁ Πέτρος. Βέβαια. Ἂν τὸ καταλάβαινε κι' ἡ Ἀννέτα νὰ σηκονότανε κι' ἐκείνη. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ποὺ νὰν τὸ καταλάβει. . .

Ἡ Σμαράγδα. Δὲν εἶνε δὰ καὶ σπουδαῖο πράμα. Ἐκείνη τοὺς ἐχαιρέτησε ἀπὸ χτὲς τὴν ἀβγή.

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τὶ κάνει. . . Καλὸ εἴτανε. . .

Ὁ Πέτρος (*ντυμένος πιὰ κι' ἕτοιμος*). Ἂς κοιμηθεῖ ἡ καημένη ἡ Ἀννέτα, νἄχει κανέμου τὸν ὕπνο διάφορο... (*πλησιάζει στὸ παράθυρο*). Ὅ,τι χαράζει. . . Νά, κεῖ πέρα. . . Ἔλα νὰ ἰδεῖς, Σμαράγδα. . . (*Ἡ Σμαράγδα πλησιάζει στὸ παράθυρο*). Βλέπεις, τί ὡραία ποὺ εἶνε;

Γιὰ δὲς ὁ Τρελός, φαίνεται σὰ μικρὸς Λεβιάθαν, ποὺ κοιμᾶται . . . (*κοιτάζουν κάμποσο· ἡ Σμαράγδα ἀποσταίνει κι' ἔρχεται καὶ κάθεται στὸν καναπέ. Ὁ Πέτρος ξακολουθεῖ νὰ θαμάζει τὸ γλυκοχάραμα. Σὲ λίγο περνάει ἕνας μανάβης μὲ τὸ γαϊδουράκι του φορτομένο λαχανικά. Στὴ σιγαλιὰ τοῦ πυκνοῦ μουχρομάτου, ἀκούγεται μὲ ἰδιαίτερη ἁρμονία τὸ κουδανάκι του. Ὁ Πέτρος τὸν παρακολουθεῖ κάμποσο*).

Ὁ Πέτρος (*γυρίζοντας*). Ἄρχισε πιὰ ὁ κόσμος νὰ πηγαίνει στὴ δουλειά του. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τὶ νὰ κάνει ὁ φτωχός.

Ὁ Πέτρος. Τὶ γλυκειά, ποὺ εἶνε ἡ ζωή . . . (*περπατάει λίγο*). Νά, ἀφτὸς τόρα, ποὺ πέρασε μὲ τὸ γαϊδουράκι του, θὰ πάει στὴν ἀγορά, θὰ πουλήσει τὶς ντομάτες του, θὰ γυρίσει ὕστερα στὸ χτηματάκι του κοντὰ στὴ γυναικούλα του. . . Μιὰ χαρά ! Τί περσότερο χρειάζεται ; Ἐδῶ δὲν εἶνε Κοῦρδοι, ἕ, μητέρα ; . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*κάνοντας τὸ σταβρό της*). Ἔκαμε ὁ θεός. . .

Ὁ Πέτρος. Ἀπὸ χτὲς ἔγεινα κι' ἐγὼ ἄλλος ἄθρωπος. Δὲν ξέρεις, μητέρα. Τόρα μάρέσει ἡ ζωή. . . Ὅλα μάρέσουνε· ὅλα τὰ βλέπω ἀλιότικα. Ἡ δουλειὰ μάρέσει. Νὰ ἰδεῖς τὶ ὀνείρατα ἔβλεπα τὴ νύχτα. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μὲ χαμόγελο στοργῆς*). Τί ἔβλεπες ; . . .

Ὁ Πέτρος. Τὶ ἔβλεπα λέει ; Καὶ τί δὲν ἔβλεπα. Πρῶτα πρῶτα, ὅλο μὲ τὴν Ἀννέτα εἶχα νὰ κάμω, τί σπιτάκι ἔβλεπα, πῶς εἴχαμε. . μὴ ρωτᾶς τί ἔβλεπα...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*τὸ ἴδιο*). Ἄσε πρῶτα νὰ σᾶς ἀρεβωνιάσουμε . . .

Ὁ Πέτρος. Τί θὰ πεῖ ἀφτό ; Λὲς νὰ μὴ μὲ θελήσει ἡ Ἀννέτα ; Ἐγώ, μητέρα, δὲ θάφίσω νὰν τῆς κάμουτε

κανένα λόγο, προτοῦ πάρω τὸ δίπλομά μου καὶ βρῶ μιὰ θέση . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἐγὼ δὲν εἶπα ἀφτό..

Ὁ Πέτρος. Ἐσύ, Σμαράγδα, τί λές;

Ἡ Σμαράγδα. Σὲ τί; . . .

Ὁ Πέτρος. Δὲ θὰ μὲ θελήσει ἡ Ἀννέτα;

Ἡ Σμαράγδα. Δὲ θὰ σὲ θελήσει ἡ Ἀννέτα; Ἀφτή, παιδί μου, σοῦ λέω, πῶς σ'αγαπάει ἀπὸ καιρό. Χτὲς τὸ κατάλαβα καὶ τὰ θυμᾶμαι οὖλα τόρα . . .

Ὁ Πέτρος (**μὲ κάτι κινήσες κλόουν**). Ἀννέτα μου...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (**γελῶντας, στὴ Σμαράγδα**). Ξαναμωράθηκε τὸ παιδί . . .

Ὁ Πέτρος. Ξαναμωράθηκα βέβαια... Παιδὶ ἔγεινα... Τρελὸ παιδί . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (**μὲ γέλιο**). Σὰν τὸ καταλαβαίνεις καὶ μονάχος σου, πάλε καλά . . .

Ὁ Πέτρος. Τὸ καταλαβαίνω καὶ μονάχος μου βέβαια . . . (**τραγουδάει σιγά, κωμικὰ κάπως**).

> Ὁ Γήλιος θἄβγει στὸν Τρελὸ
> Τὰ ρὰ λὰ λά, λὰ ρὶ λὰ λό,
> καὶ θὰν τονὲ στεφανόσει...
> Πέρα ἡ κρίση... πέρα ἡ γνώση!...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (**γελῶντας**). Ἄμ τὄπα γώ . . .

Ἡ Σμαράγδα (**κουνιῶντας τὸ κεφάλι**). Καὶ ποὖσαι ἀκόμα . . .

Ὁ Πέτρος. Γιατὶ γελᾶτε, παρακαλῶ; Ποὺ βρίσκετε τὸ γελοῖο; Νὰ σᾶς χαρῶ, εἴσαστε κακές. Ἀκοῦτ' ἐκεῖ, γιατὶ τραγουδάω τραγούδια τῆς ἀγάπης, ἀφτὲς νὰ παραξενέβουνται;! . . . Ἄμ ἂν ἄρχιζα νὰ πηδάω κιόλας; τί θὰ κάνατε τότες; Νά, λόγου χάρη. (**πηδάει σιγά. Οἱ γυναῖκες γελᾶνε πιὸ πολύ**). Μὰ δὲν εἴπαμε ἔτσι . . . (**σταματῶντας**). Ἄ! δὲν πᾶ νὰ γελᾶτε στὸ τέλος . . .

Θὰ κάτσω νὰ σκάσω καὶ γι'ἀφτό; τόρα δὰ ἀφτὸ ἔλειπε. (*γλήγορα*) Λοιπὸ μάθε ἐσύ, κυρὰ μητέρα, κι' ἐσύ, κυρ' ἀδερφή, πῶς ἔχει ἕνα γυιὸ ἡ μιὰ κι' ἕναν ἀδερφὸ ἡ ἄλλη, ἐμένα. Κι' ἐγώ, ποὺ λέτε, ὁ Πέτρος ὁ Σταβρόπλος, τὸ παιδὶ τοῦ μακαρίτη τοῦ Στάβρου τοῦ Σταβρόπλου καὶ τῆς κυρὰ Πιπίτσας τῆς Σταβρόπλενας, τρελὸς δὲν εἶμαι. Ἂν τραγουδάω, νὰ σᾶς φχαριστήσω θέλω. Κι' ἂν πηδάω; Ἔ, τρελὸς εἶμαι ἐπιτέλους. . . μὰ τὴν ἀλήθεια. Τί θέτε; (*προχωρεῖ στὸ παράθυρο πάλε κι' οἱ γυναῖκες σιγὰ ἀφίνουν τὸ γέλιο*). Ἀκόμα τίποτις, μήτε καρότσες ἀκούγουνται, μήτε σιδεροδρόμοι . . . (*γυρίζει*). Κ' ἀπάνου σὰ νὰ πάψανε οἱ κρότοι. Θὰν τὰ ἑτοίμασαν, φαίνεται. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Θὰν τὰ ἑτοίμασαν πιά . . .

Ἡ Σμαράγδα. Ὅλο γιὰ νὰ ξυπνήσουμε ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα.

Ὁ Πέτρος. Ὅπου νᾶνε θὰρθοῦν . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Δὲν προφταίνουμε νὰ πιοῦμε κανὰν καφέ;

Ὁ Πέτρος. Ποὺ νὰνάβουτε τόρα φωτιές. Δὲν πειράζει, καλέ, ἀπὸ μέρος μου θὰ πιῶ στὸν Περαία . . . Ἐσεῖς δὲν ξέρω. . .

Ἡ Σμαράγδα. Τόρα κι' ἐμεῖς. Ἐγὼ θὰ ξαναπέσω, ἅμα φύγουτε. . .

Ὁ Πέτρος (*χαϊδεφτικά*). Κοιμηθουλοῦ. . .

Ἡ Σμαράγδα. Σοῦ μιάζω. . .

Ὁ Πέτρος. Δυσαρεστήθηκε τἀδερφάκι μου. . . (*πάει κοντά της*). Ἔνια σου, Σμαραγδούλα μου, κι' ἐγὼ δὲν τὄπα, γιατί τὸ πιστέβω... Ἐσὺ κοιμηθουλοῦ; ποὺ ἅμα πρόκειται νὰ πᾶς σὲ καμιὰ διασκέδαση, μπορεῖς νὰ ξενυχτήσεις;

Ἡ Σμαράγδα. Ὅλο σὲ διασκεδάσες πηγαίνω. . .

Ὁ Πέτρος. Δὲ μοῦπατε ἀλήθεια, πῶς περάσατε προχτὲς στὸ ἱπποδρόμιο; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τόρα τὸ θυμήθηκες νὰ ρωτήσεις; δὲν ἄφινες νὰ περάσουνε πεντέξη χρόνια.. . .

Ὁ Πέτρος Μὴν ἀπορεῖς, μητέρα καὶ μὴ θυμόσεις τὸ καλίτερο. Πῶς νὰ ρωτήσω; πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ ἀπὸ προτήτερα, ποὺ μοῦ καίγονταν τὰ σωτικά μου; Μὲ κοιτᾶς καὶ δὲν καταλαβαίνεις, τί θέλω τάχα νὰ πῶ. . . Νά, ἐκεῖνα τὰ σιτήρια, ἐκείνη ἡ προθυμία τἀνιψιοῦ σου, μαχαίρια εἶταν καὶ μοῦσφαζαν τὴν ψυχή. (*στὴ Σμαράγδα κοντά της*) Ἀδερφή μου, Σμαράγδα μου, ἂ μάγαπᾶς, (*γονατίζει*) γονατιστὸς σὲ παρακαλάω, κάμε του μοῦτρα κανα δυὸ φορές, μὴ βγαίνεις ὅταν ἔρχεται, ἴσως καὶ πάψει πιά. . . (*σηκόνεται*). Κάτι ἀναδέβει μέσα μου καὶ δὲ θέλει νὰ συχάσει ἀπὸ τὴν πρώτη ἐκείνη φορά, ποὺ μᾶς ἔκαμε ἄνου κάτου ἐδῶ μέσα. Μοῦ φαίνεται, πῶς κάπιαν ὥρα θὰ μᾶς μπλέξει γιὰ καλά. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Δὲν ξέρεις τί λὲς πάλε. . . Στὄπα καὶ στὸ ξαναλέω. . .

Ὁ Πέτρος. Μακάρι νὰ μὴν ξέρω τί λέω. . . Μά, μητέρα, στὴν ψυχὴ τοῦ πατέρα, σοῦ λέω, ἅμα καταλάβω κι' ἔρχεται ἐδῶ μὲ κανένα σκοπὸ ἄτιμο. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*διακόφτοντάς τον καὶ μὲ μικρὸ πείσμομα*). Σοῦ λέω δὲ θέλω νὰν τἀκούω ἀφτά.

Ὁ Πέτρος (*προχωρῶντας στὸ παράθυρο*). Πολὺ καλά, δὲν τελειόνω κι' ἐγὼ τὸν ὅρκο μου. . . (*κοιτάζοντας καὶ προσέχοντας*) Μοῦ φαίνεται, πὼς ἀκούω τὶς καρότσες ἀπὸ μακριά. . . Βέβχια, τὶς ἀκούω . . . ἐκεῖνες εἶνε. . . Θὰ πηγαίνω ἀπάνου. . . (*πέρνει τὸ καπέλο του*) Λοιπὸ μητέρα, ἅμα κατεβχίνουμε, θὰ σᾶς φωνάξω νὰν τοὺς ἀποχαιρετεῖστε. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Νὰ μὴν τὸ ξεχάσεις. . .

Ὁ Πέτρος. Πῶς θὰν τὸ ξεχάσω. . . (*ἀνοίγει τὴν πόρτα τῆς ἀβλῆς, κοιτάζοντας ἀκόμα μὲ χαμόγελο στὶς*

γυναῖκες· ὕστερα γυρίζει τὸ κεφάλι πρὸς τὰ ὄξω. Σταματάει λίγο ἀλαφιασμένα, σπρώχνει μὲ δρμὴ τὴν πόρτα καὶ βγαίνει. Οἱ γυναῖκες ξαφνιαζούμενες, ἄφωνες τὸν κοιτάζουν. Σὲ λίγο μὲ πιὸ παράφορη δρμή, μὲ κάπια μούγκρα, ξαναμπαίνει μέσα καὶ χωρὶς νὰ προσέξει καθόλου στὶς γυναῖκες προχωρεῖ στὸ παράθυρο καὶ τἀγρασκελάει μὲνα πήδημα).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Τ' εἶνε Πέτρο ; . . .

Ἡ Σμαράγδα. Παναγία μου ! . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*προχωρῶντας στὸ παράθυρο*). Πέτρο ! . . . Πέτρο ! . . . Πέτρο ! . . .

Ἡ Σμαράγδα (*δυνατά*). Μητέρα . . . (*ἀπὸ τὸν Τρελὸ ἀρχίζει νὰ ροδοφέγκει ἡ ἀβγὴ ζωερότερα. Θαρεῖ κανεὶς νὰ ξαναννιόνει, ἀπὸ τὸ ἄρομα τῆς Ἀθηναιΐκης ἀφτῆς ἀβγῆς*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*κοιτάζοντας ἀπὸ τὸ παράθυρο, γερμένη πρὸς τὰ ὄξω*). Πέτρο ! Ποὺ πᾶς, Πέτρο ; . . . Πέτρο ! . . . (*ξάφνου μπαίνει ἀπὸ τὴν πόρτα ὁ Βάσος, ἀρκετὰ τρομασμένος καὶ κοιτάζοντας γύρο. Ἀμέσως ἀπὸ πίσω του μπαίνει κι' ὁ Πέτρος, σὰ νὰν τὸν κυνηγάει*).

Ὁ Πέτρος (*δυνατά*) Ἐμπῆκε κι' ἐδῶ μέσα ! . . . (*σταματάει κοιτάζοντας τὸ Βάσο*).

Ἡ Σμαράγδα (*προχωρῶντας στὴ μητέρα της*). Μητέρα μου. . . μητέρα μου. . .

Ὁ Βάσος (*συνέρχεται λίγο καὶ λαβαίνοντας τὸ ὕφος του κάπως· στὸν Πέτρο*). Τί θέλεις, παρακαλῶ ;

Ὁ Πέτρος (*σταβρόνοντας τὰ χέρια καὶ κοιτάζοντάς τον*) . . .

Ὁ Βάσος (*μὲ τὸ τουπέ του καὶ κουνιῶντας τὸ κεφάλι του*). Κακὸ παιχνίδι πῆγες νὰ παίξεις. . . (*ἑτοιμάζεται νὰ φύγει*).

Ὁ Πέτρος (*πιάνοντάς τον ἀπὸ τὰ χέρια*). Ποὺ πᾶς, ἀχρεῖε; . . .

Ὁ Βάσος (*δυνατά*). Πῶς μιλᾶς ἔτσι, ξόανο; . . .

Ὁ Πέτρος (*σφίγκοντάς τον*). Ἐδῶ θὰ πλερόσεις τὴν κακοήθειά σου σήμερα. . .

Ὁ Βάσος (*προσπαθῶντας νὰ ξεφύγει*). Πρόσεχε, γιατὶ κακὰ θὰ ξεμπλέξεις μαζί μου. . .

Ὁ Πέτρος. Θὰ μάθεις, πῶς μπαίνουν στὰ φτωχὰ καὶ τίμια σπίτια. . .

Ὁ Βάσος (*τινάζοντας τὰ χέρια του*). Μοῦ παράγινες φόρτσμα. . . (*τοῦ ξεφέβγει· παραμερίζει καὶ βγάνει ἕνα ρεβόλβορο*).

Ἡ Σμαράγδα (*μὲ φωνή*). Παναγία μου! . . . Χριστέ μου! . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*τὸ ἴδιο κι' ἀφτή*). Μή!... Μή!...

Ὁ Βάσος. Μὴ φοβᾶσαι καὶ τέτια κνώδαλα ἐγὼ δὲ σκοτόνω. (*Ἀκούγεται ὁ κρότος τῶν καροτσιῶν, ποὺ ἔφτασαν*).

Ὁ Πέτρος (*προχωρῶντας ἀπάνου του*). Βάρε, ἄτιμε...

Ἡ Σμαράγδα. Παναγία μου! . . . (*λιποθυμάει*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μπαίνοντας στὴ μέση*). Μή!... (*στὸ Βάσο*) Φέβγα!—Φέβγα! . . .

Ὁ Βάσος (*κατεβάζοντας λίγο τὸ χέρι του καὶ μὲ κάπιο χαμόγελο*). Ἔνοια σου γιὰ τὸ γυιό σου. . . Θὰ στὸν ἀφήσω νὰν τονὲ χαίρεσαι . . . (*Προχωρεῖ νὰ φύγει*).

Ὁ Πέτρος (*σπρώχνοντας τὴ μητέρα του*). Μητέρα! Ἄσε με, μητέρα . . . (*ὁ Βάσος σταματάει*).

Ἡ κ. Σαβρόπλενα. Μή, παιδί μου . . . μή, Πέτρο μου . . . (*στὸ Βάσο*). Φέβγα ἐσύ . . .

Ὁ Βάσος (*κουνιῶντας εἰρωνικὰ τὸ κεφάλι του*). Ἔχετε χάρη. (*κάνει νὰ φύγει μάντιμετωπίζεται στὴν πόρτα μὲ τὴν Ἀννέτα. Ἡ Ἀννέτα ἀλαφιασμένη κι' ἀτη—*

μέλητη εἶναι κατακίτρινη. Ἀπὸ πάνου ἀκούγουνται κι᾿ ἐξακολουθᾶνε ὡς τὸ τέλος, κοντά, οἱ ἀντάρες τῶν μπαούλων, ποὺ ἀρχίζουν τόρα νὰν τὰ κατεβάζουν).

Ἡ Ἀννέτα (*μπαίνοντας, εἶδε τὸ σύμπλεμα τῆς κ. Σταβρόπλενας μὲ τὸν Πέτρο, τἄχασε, δὲ μπόρεσε νὰ μιλήσει καὶ μόνο, ἀντικρίζοντας τὴ λιποθυμισμένη Σμαράγδα, ρίχνεται ἀπάνου της*). Σμαράγδα ! . . .

Ὁ Βάσος (*ξαφνιαζούμενος μὲ τὸ μπάσιμο τῆς Ἀννέτας, ξανασταματάει. Κοιτάζοντας καὶ τὰ δυὸ γκροῦπα, σιγά*). Ἔχουμε κι᾿ ἀπὸ τοῦτα . . .

Ὁ Πέτρος. Μητέρα, ἄσε με … Σοῦ ὁρκίζουμαι, μητέρα, δὲν κάνω τίποτις . . . (*τῆς ξεφέβγει. Προχωρεῖ στὰ κορίτσια καὶ τὰ κοιτάζει λίγο ἀπὸ πάνου τους, ἁρπάζει ἔπειτα ἀπὸ τὸ χέρι τὴν Ἀννέτα καὶ τὴ σηκόνει ὀρθὴ καὶ τὴν κοιτάζει κατάματα κάμποση ὥρα. Ἡ Ἀννέτα, σὰν ὑπόδικος τρομασμένη, τονὲ μισοκοιτάζει μὲ μάτια βουρκομένα. Τέλος ὁ Πέτρος, τραβιῶντας τη πιὸ κοντά του, τῆς φέρνει τὸ πρόσωπο ὡς τὸ πρόσωπό του κι᾿ ἄξαφνα τὴν ἀφίνει, σπρώχνοντάς τη λίγο, καὶ πέφτει κλαίοντας στὸν καναπὲ κοντὰ στὴ Σμαράγδα*). Ὢχ ! Ὢχ ! Ὢχ ! . . . (*Ὁ Βάσος χαμογελάει εἰρωνικὰ σ᾿ ὅλη ἀφτὴ τὴ σκηνή*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*προχωρῶντας καὶ διαβαίνοντας ἀπὸ τὸ Βάσο τονὲ σπρώχνει, χωρὶς ὅμως τὰ χέρια της νὰν τὸν ἀγκίζουν*). Φέβγα . . . Φέβγα λοιπόν . . . (*ἔρχεται στὸν καναπέ*). Παιδί μου, Πέτρο μου ! . . . σύχασε, παιδί μου. . . δὲ χάθηκε ὁ κόσμος, παιδί μου . . .

Ὁ Πέτρος (*γυρίζοντας στὴ μητέρα του κι᾿ ἀγκαλιάζοντάς τη σφιχτά*). Μητέρα μου, μητέρα μου . . . (*Ἡ Ἀννέττα παράμερα εἶνε ἀποσβολωμένη, σὰν καρφομένη στὸ πάτομα*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Σύχασε, Πέτρο μου . . .

Ὁ Πέτρος (*ἀφίνοντάς τη καὶ πέφτοντας στὴ Σμαράγδα*). Σμαράγδα μου, ἀδερφούλα μου . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*ἀερίζοντας μὲ τὸ μαντύλι της τὴ Σμαράγδα*). Κόρη μου . . . Τί ἔπαθες, κόρη μου ; . . .

Ὁ Πέτρος (*σηκόνεται· ψυχρὰ στὴν Ἀννέτα*). Τί ἀγαπᾶτε ἐδῶ ; . . .

Ἡ Ἀννέτα (*κοιτάζοντας χάμου*). Κύριε . . . (*ὁ Βάσος τοὺς παρακολουθεῖ μὲ εἰρωνικὸ χαμόγελο*).

Ὁ Πέτρος. Εἶσαι σὺ ἡ Ἀννέτα ; (*σὰ νὰν τὴν ξετάζει μὲ τὴ ματιά*). Ἡ Ἀννέτα ἐσὺ εἶσαι ; ! . . .

Ἡ Ἀννέτα. Λυπηθεῖτε με, κύριε . . .

Ὁ Πέτρος (*ἁρπάζοντας τὰ χέρια της· ἥσυχα μὰ πολὺ πικρά*). Νὰ σὲ λυπηθοῦμε ; γιατί ; Μᾶς χρωστᾶς τίποτα ; (*ἡ Ἀννέτα πέφτει στὰ γόνατά του, ὁ Πέτρος τὴν τραβάει ἀπὸ τὰ χέρια*). Σήκω. . . φοβᾶσαι ; Τί φοβᾶσαι ; . . . Δὲ σὲ φόβισε τὸ μέλλο σου καὶ σὲ φοβίζω ἐγώ ; . . . Μὴν τρέμουν τὰ χέρια σου. (*τὴν ἀφίνει*) Νά, δὲ σάγκίζω πιά. . . (*βλέπει τὸ Βάσο μὲ μιὰ ματιὰ περιφρονητικότατη κι' ἔρχεται κοντὰ στὸν καναπὲ κι' ἀερίζει κι' ἀφτὸς τὴ Σμαράγδα*).

Ὁ Βάσος (*στὴν Ἀννέτα*). Καλὰ τὸ παίζεις κι' ἐσὺ τὸ μέρος σου στὴν παντομίμα. (*βγαίνει χαμογελῶντας*).

Ὁ Πέτρος. Ἔφυγε. . . (*ξανάρχεται στὴν Ἀννέτα*). Τί τοῦ ζούλεψες ἀφτουνοῦ ; (*Ἡ Ἀννέτα ἔχει πάντα χαμηλομένο τὸ κεφάλι*). Δὲν κάνει νὰ μοῦ τὸ πεῖς ; μὴ μοῦ τὸ λές . . . δὲ σὲ βιάζω . . . Ἀπὸ σένα ποτὲς δὲν τὸ περίμενα . . . (*σὲ λίγο*) Κι' ἡ μητέρα σου ; ἡ φτωχή σου ἡ μητέρα ; . . . Καλὰ ἐμεῖς . . .

Ἡ Ἀννέτα. Μητέρα μου . . . (*κάνει νὰ φύγει*) . . . ἂν ξυπνήσει . . . (*προχωρεῖ στὴν πόρτα*) . . . μητέρα μου . . . (*ξαναγυρίζει*) Κύριε Πέτρο, ὅ,τι μοῦ πεῖτε τἀξίζω. Νιόθω, ποὺ ἔπεσα . . . ὅλα τὰ νιόθω. Ἂν ἦρθα ἐδῶ

δὲν ἦρθα νὰ συχωρεθῶ. Ἄκουσα ὅλα, ποὺ ἔγιναν, καὶ κατάλαβα πὼς τὸν εἴδατε νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴν πόρτα μας. Ἐδῶ ἦρθα νἀκούσω τὴν καταδίκη μου . . . Δὲν ὅλπιζα σὲ τόση ἐπιείκεια . . . (*κλαίει*) Μὰ σημειῶστε, κύριε, πὼς δὲ φταίω ὅσο νομίζετε. Ἂν ἔπεσα, ὅπου ἔπεσα, εἶνε γιατὶ ἡ ἀδυναμία μου δὲ μπόρεσε νἀνθέξει στὴ βία καὶ στὴ δύναμη τῆς ἀτιμίας. Ἂν εἰξέρατε, κύριε, ἂν εἰξέρατε . . . (***στὸ μεταξὺ ἄρχισε νὰ συνέρχεται ἡ Σμαράγδα***).

Ὁ Πέτρος (***κοιτάζοντάς τη κατάματα. Ξάφνου ἀπὸ κάπιαν ἔξαψη τὴν ἁρπάζει καὶ τὴ σφίγκει λίγο· τὴν ἀφίνει***). Πὼς σὲ βλέπω, δὲν τὸ φαντάζεσαι. Δὲ μπορῶ νὰ πιστέψω ἀκόμα, ὅ,τι εἶδα. Ἂ δὲν εἶνε ὄνειρο, ἐγὼ δὲν εἶμαι καλά. (***τῆς πιάνει τὰ χέρια***). Ἀννέτα, σἀγαποῦσα μὄλη μου τὴν παρθενιά . . . (***τῆς κοιτάζει τὸ χέρι της***). Τὸ χέρι σου εἶνε πάντα μελανιασμένο. Τὸ μελάνιασμα τῆς δουλειᾶς, τῆς ἰδέας, ὅπως ἐνόμιζα . . . (***τὴν παρατηρεῖ πατόκορφα***). Ἡ ἴδια εἶσαι καὶ σήμερα. . . Εἶσαι λοιπὸν ἡ Ἀννέτα ; (***σὲ λίγο μάμολόγητο παράπονο***). Ἀννέτα, τί σοῦ ἐφταίξαμε ; . . .

Ἡ Ἀννέτα (***κλαίοντας***). Μὴ μὲ συμπαθᾶτε, κύριε, μὰ λυπηθεῖτε με . . .

Ὁ Πέτρος. Ἀννέτα, τί κακό, ποὺ μᾶς ἔκαμες . . . (***τὴν ἀφίνει καὶ πιάνει τὸ πρόσωπό του***).

Ἡ Ἀννέτα. Θὰ σᾶς τὰ πῶ ὅλα, κύριε. Δὲ θέλω νὰ δικαιολογηθῶ ἐγώ, ποὺ σᾶς τὰ λέω . . . (***κομπόνει λίγο***). Πᾶνε δεκαπέντε μέρες τόρα· εἴτανε Κυργιακὴ νύχτα· καθόμαστε ὅλες στὴν ἀβλὴ καὶ κουβεντιάζαμε. Ἅμα καληνυχτιστήκαμε, ἐγὼ ἔκλεισα καλὰ τὴν πόρτα μας. Τὸ θυμᾶμαι, σὰν καὶ τόρα, ποὺ τὴν ἐκλείδοσα δυὸ βόλτες. Κάτι εἴπαμε μὲ τὴ μητέρα μου κι᾽ ὕστερα ἐπέσαμε νὰ κοιμηθοῦμε. Σὲ λίγο ἡ μητέρα μου κοιμότανε καὶ ρουχά-

λιζε. Ἐγὼ δὲ νύσταζα, μοῦ πόναγε λίγο τὸ κεφάλι μου κι' εἶχα κλεισμένα τὰ μάτια μου . . . (**κομπόνει πάλε**). Ξάφνου, αἰστάνουμαι ἕνα χέρι νἀναδέβει ἀπάνου στὸ κορμί μου, κι' ἕνα στόμα κοντὰ στἀφτί μου νὰ μὲ λέει: «Πουλάκι μου . . .». Ξαφνιάστηκα, ἄνοιξα τὰ μάτια μου καὶ κοίταζα· ἀπὸ τὴ φωνή του τὸ περσότερο κατάλαβα, ποιὸς εἶταν. Τότες πάγοσα, κύριε. Δὲν εἶταν μέρα, ἀπὸ τὴν πρώτη, ποὺ φάνηκε ἐδῶ, ποὺ νὰ μὴ μὲ πείραζε δυνατά. Δὲ φανταζόσαστε, τὶ τράβαγα κάθε μέρα. . . Καὶ φοβέρες στὸ τέλος μἄρχισε. . . Δὲν τὸ φανέρωσα ποτές μου, γιατὶ ντρεπόμουνα καὶ νὰν τὸ συλοηστῶ. Μονάχη μου φυλάγομουν καὶ κρυβόμουνα, μόλις τὸν ἄκουγα. . . Ἔτρεμα στὸ σπίτι μας, ποὺ ἄκουγα τἀμάξι του καὶ τὴ φωνή του . . . (**κλαίει**). Τὶ σᾶς τὰ λέω τόρα ἀφτά; . . . (**ὁ Πέτρος ἀφαιριέται ἀκούγοντάς τη**). Κείνη τὴν ὥρα, τἄχασα. Εἶταν τόσο ἄξαφνη ἡ παρουσία του, ποὺ κόπηκε ἡ φωνὴ στὸ λαρύγκι μου. Ἡ δυστυχισμένη μου ἡ μητέρα κοιμόταν στὴν ἄλλη γωνιά. . . Ἐκεῖνος χίλια μοὔλεγε καὶ ταξίματα καὶ φοβέρες· μοὔλεγε: «ποιὸς θὰ πιστέψει, πὼς δὲ μἔμπασες μὲ θέλησή σου; . . .». Τὸν ἔσπρωχνα μὲ τὰ χέρια μου κι' ἔκλαιγα . . . ὧρες βάσταξε ἀφτὴ ἡ δουλειά. . . (**κλαίει**). Κύριε, κλάψτε με κι' ἐσεῖς. . . Βρεῖστε με, ἂ θέλετε, μὴ λυπηθεῖτε τὴ μητέρα μου. Γιὰ μένα ζεῖ κι' ἂν τὸ μάθει δὲ θὰ ζήσει οὔτε μιὰ στιγμή . . . (**πιάνοντας τὰ μάτια καὶ κλαίοντας**). Μητέρα μου, μητέρα μου . . . (**κάνει νὰ φύγει μὲ ὁρμή**).

Ὁ Πέτρος (**τὴν πιάνει**). Σὲ πιστέβω. Μὴ φέβγεις. Κάτσε ἀκόμα. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Ἄφισέ τη νὰ φύγει, ὅπου νἄνε θὰ ξυπνήσει ἡ μητέρα της.

Ὁ Πέτρος. Ἡ μητέρα της δὲν ξυπνάει τόσο πρωΐ...

Ἡ Ἀννέτα (**μὲ δάκρια**). Ἀφεῖστε με, κύριε. Μὴ

μὲ κρατᾶτε. Τὴ θέση μου τὴν ξέρω (*κοιτάζοντας κρυφὰ καὶ βιαστικὰ τὴν ξελιποθυμισμένη Σμαράγδα*). Στὴν ἐκλησιὰ τῆς τιμῆς, στὸ σπίτι σας, δὲ μοῦ ἐπιτρέπεται πιὰ νὰ στέκουμαι (*κλαίοντας πιὸ πολύ*). Μητέρα μου... φτωχὴ μητέρα μου...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*σηκόνεται ἀπὸ τὴ θέση της*). Γι' ἀφτὸ μὴ φοβᾶσαι. Ἀπὸ μᾶς δὲ θἄβγει λόγος... (ὁ *Πέτρος ἀφίνει τὰ χέρια τῆς Ἀννέτας*).

Ἡ Ἀννέτα. Σᾶς ἐφχαριστῶ... (*κάνει νὰ φύγει*).

Ὁ Πέτρος. Ποὺ πᾶς;...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Στὸ σπίτι της πάει...Ἄστηνε πιά. Δὲ βλέπεις; ξημέροσε· (*στὴν Ἀννέτα*). Ἄει, μὴν ξυπνήσει ἡ μητέρα σου καὶ δὲ θὰ μάθει τίποτις, ἔνοια σου... Ἄει καί... (*Ἡ Ἀννέτα τὴν κοιτάζει ἐρωτηματικά· ἡ κ. Σταβρόπλενα κομπιάζοντας λίγο τὸ λέει στὸ τέλος*) νὰ σοῦ γίνει ἀφτὸ παράδειγμα...

Ἡ Ἀννέτα (*πέφτοντας στὰ γόνατα τῆς κ. Σταβρόπλενας*). Ὁ θεὸς νὰ σᾶς τὸ ἀνταποδόσει... (*σηκόνεται καὶ προχωρεῖ πρὸς τὴν πόρτα. Ἅμα φτάνει ἐκεῖ σταματάει λίγο· γυρίζει καὶ κοιτάζει τὴ Σμαράγδα, ποὺ κάθουνταν μαραμένη στὸν καναπέ, κάνει νὰ προχωρήσει κοντά της, μὰ βουρκόνεται στοὺς λυγμοὺς καὶ φέβγει βιαστικά*).

Ὁ Πέτρος (*κοντὰ στὴ μητέρα του*). Μητέρα μου... μητέρα μου...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Παιδί μου, γραφτό μας εἴτανε. Μὴν κάνεις ἔτσι. Ὑγεία νἄνε κι' ἀπὸ ὁ κόσμος δὲ χάλασε... Καὶ γυναῖκες θὰ βροῦμε καλίτερες... Κάτσε, παιδί μου...

Ὁ Πέτρος (*μὲ κλάψα*). Μητέρα, τὴν ἀγαπάω ἀκόμα... Τὴν ἀγαπάω μὄλα ἀφτά...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Θὰ περάσει, παιδάκι μου, ὄλα περνᾶνε σὲ τοῦτο τὸν παλιόκοσμο...

Ὁ Πέτρος (*πιάνοντας τὰ χέρια της*). Μητέρα μου, μητέρα μου. . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Σύχασε, παιδί μου, νὰ μὲ χαρεῖς. . . (*κάνοντας πὼς ἀφρογκάζεται*) Ἄκου, ἀπάνου σύχασε ἡ ἀντάρα. Θὰν τὰ κατέβασαν τὰ μπαοῦλα τους πιά. . . Πρέπει, παιδί μου, νὰ πᾶς νὰν τοὺς συνοδέψεις, ὅπως τοὺς ὑποσκέθηκες. . . Τί θὰ ποῦνε, ἂ δὲ μπᾶς; Ἔλα, θέλω νὰν τοὺς ἀποχαιρετήσω κι' ἐγώ· ἡ Σμαράγδα ἂς κάτσει μιὰ στιγμή. Πᾶμε, παιδί μου. . .

Ὁ Πέτρος. Πὼς νὰ πάω ; . . .

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Θὰ δόσει κι' ὁ νούς σου ἀέρα, παιδί μου. . . (*ἀνοίγοντας τὴν πόρτα καὶ κοιτάζοντας*) Στὴν ὥρα· νά, κατεβκίνουν. . . κατέβηκαν. . . (*φωνάζει*) Κυρία Σόνια, στὸ καλὸ κοπιᾶστε. . . καλὴ ἐπιτυχία. . . (*σπρώχνοντας τὸν Πέτρο*). Ἄει, παιδί μου, μὲ κοιτᾶνε καὶ μὲ χαιρετᾶνε. . .

Ὁ Πέτρος (*μἀπόφαση*). Θὰ πάω, μητέρα· καλὰ μοῦ λές. Θὰν τοὺς τὰ πῶ στὸ δρόμο ὅλα καὶ θὰ μὀδηγήσουν. . . (*φιλιῶντας τὴ Σμαράγδα*). Σμαράγδα μου, σὲ διὸ ὥρες πάλε ἐδῶ θὰ εἶμαι. (*προχωρῶντας*) Ἀντίο σας· Μητέρα, ὅ,τι μοῦ ποῦν θὰ κάμω. . . Μὴν ἀνησυχεῖτε καθόλου (*φέβγει*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*βγαίνει ὄξω ἀπὸ τὴν πόρτα κι' ἀκούγεται ἡ φωνή της*). Στὸ καλό! . . . στὸ καλό! . . . Καλὴ ἐπιτυχία! . . . Ὁ Θεὸς νὰ βάλει δεξιὰ τὸ χέρι σας . . . (*Ἡ Σμαράγδα ξαπλομένη στὸν καναπὲ τὴν ἀκούει. Μπαίνει ἡ κ. Σταβρόπλενα μὲ κλαημένα μάτια καὶ προχωρεῖ στὸ παράθυρο· ἀπὸ τὸ παράθυρο κουνιῶντας τὸ μαντύλι της*) Καλὴ ἐπιτυχία! . . . καλὴ ἐπιτυχία! . . . Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς γλυτόσει ἀπὸ τοὺς Κούρδους! . . . (*ἀκούγεται ὁ θόρυβος τῶν καροτσιῶν, ποὺ φέβγουν. Ἡ μέρα φωτάει πιὰ καλά, ὅσο ποὺ ξεχωρί-*

ζουν, χωρὶς φώς, τὰ πράματα. Ἡ κ. Σταβρόπλενα κλεῖ τὸ παράθυρο, σβένει τὴ λάμπα μἕνα φύσημα κι' ἔρχεται κοντὰ στὴ Σμαράγδα). Ὁ Θεὸς νὰν τοὺς βοηθήσει! (*μὲ συγκίνηση μὴ λιγοστεβούμενη*). Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς βοηθήσει... Κοῦρδοι, κόρη μου, δὲν εἶνε στὴν 'Αρμενία μονάχα... Ὁλοῦθε εἶνε...

Ἡ Σμαράγδα (*ξεσπάει κι' ἀφτὴ πιά, ἀγκαλιάζοντας τὴ μητέρα της*). Μητέρα μου, τὸν Πέτρο μας, μητέρα μου...

Ἡ κ. Σταβρόπλενα. Κουράγιο, κόρη μου... Ἔχει ὁ Θεὸς κι' ἡ Παναγιὰ ἡ Παρθένα (*τὴ φιλεῖ δακρισμένη*). Πᾶμε νὰ συχάσουμε καναδυὸ ὧρες ἀκόμα...

Ἡ Σμαράγδα (*σηκόνεται καὶ προχωρεῖ κατὰ τὴν ἄλλη κάμερα*). Δὲν ἔχω τὰ κάτη, μητέρα... (*μπαίνει στὴν κάμερα*).

Ἡ κ. Σταβρόπλενα (*μπαίνοντας ἀπὸ πίσω καὶ ψιθυριστά, σὰ νὰ μιλοῦσε ἡ σκέψη της*). Οἱ Κοῦρδοι!... οἱ Κοῦρδοι!...

(Πέφτει ἡ σκηνή).

ΤΕΛΟΣ

ΑΛΛΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Η ΦΑΡΣΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Κοστίζει δρ. 2 καὶ φρ. χρ. 3

Ἀπὸ τὸ Τυπογραφεῖο τῆς „Ἑστίας" Μάϊσνερ καὶ Καργαδούρη 1585.